

Nr 74

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående Sveriges anslutning till det reviderade allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) samt till avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete (OTC) m. m.; given Stockholms slott den 17 februari 1956.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gunnar Lange

Propositionens huvudsakliga innehåll

1950 års riksdag bemyndigade Kungl. Maj:t att å Sveriges vägnar vid tidpunkt som Kungl. Maj:t ägde bestämma godtaga Havana-stadgan för en internationell handelsorganisation (ITO) och att fastställa de villkor på vilka stadgan finge sättas i kraft för Sveriges del. Samma års riksdag godkände Sveriges anslutning till det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) enligt ett protokoll om provisorisk tillämpning därav och bemyndigade vidare Kungl. Maj:t att, då förutsättningar därfor inträtt, vidta åtgärder för Sveriges definitiva anslutning till detta avtal.

Havana-stadgan har icke ratificerats av signatärstaterna och har sålunda inte heller trätt i kraft. GATT-avtalet har trätt i tillämpning och har efterhand utvidgats att omfatta flera stater men avtalet tillämpas alltjämt på provisorisk bas. Under vintern 1954—55 har en konferens ägt rum i Genève för revision av de allmänna avtalsbestämmelserna i GATT. Den har resulterat i förslag till vissa ändringar i GATT-avtalet och i förslag till ett nytt avtal om inrättande av en organisation för handelssamarbete (OTC). Det nya avtalskomplexet är avsett att åstadkomma mera definitiva regler och organisatoriska bestämmelser på den internationella handelns område och att därmed i väsentliga hänseenden tillgodose Havanas syften.

Revisionen av GATT-avtalet har icke medfört några genomgripande principiella förändringar. De framlagda förslagen syftar bl. a. till en effektivisering och till viss utbyggnad av verksamheten i olika hänseenden för att man bättre än hittills skall kunna följa medlemsländernas handelspolitik. Sållunda kommer en viss skärpt övervakning att ske exempelvis i fråga om tillämpningen av kvantitativa importrestriktioner. För de ekonomiskt mindre utvecklade länderna har föreslagits vissa specialbestämmelser som innebär en icke oväsentlig utbyggnad av möjligheterna att såsom skyddsåtgärder använda tullar och kvantitativa importrestriktioner. Samtidigt avses konsultationsverksamheten i förhållande till dessa länder skola intensifieras. Vad gäller åtgärder för utjämning av ländernas tullnivåer har revisionen icke gett några mera påtagliga resultat, ett förhållande som ur lågtullländernas synpunkt måste beklagas. Å andra sidan har de inom ramen för GATT hittills uppnådda tullförhandlingsresultaten kunnat bevaras.

Förfärlaget om den nya Organisationen för handelssamarbete åsyftar att ge GATT-avtalet ökad stadga och att åstadkomma ett permanent forum för överläggningar rörande den internationella handels- och tullpolitiken.

De av revisionskonferensen framlagda förslagen har varit föremål för prövning inom kommittén för översyn av GATT-avtalet och hos ett stort antal myndigheter och näringsorganisationer. Denna prövning har icke gett anledning till erinran ur svensk synpunkt.

I propositionen föreslås, att riksdagen för sin del godkänner Sveriges anslutning till det reviderade GATT-avtalet och till det nya avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete. Vidare föreslås Kungl. Maj:t få be myndigande att godkänna ändringar i avtalet, i den mån dessa ändringar icke kräver författningsändringar av beskaffenhet att påkalla riksdagens medverkan.

*Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållt inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
17 februari 1956.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

Inledning

Det allmänna tull- och handelsavtalet — mest känt under initialerna GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) — undertecknades i Genève den 30 oktober 1947. Avtalet var resultatet av förhandlingar om ömsesidiga tullmedgivanden bedrivna under arbetet på den sedermera i Havana definitivt utformade stadgan för en internationell handelsorganisation (ITO). Det var ursprungligen avsett att — i anslutning till Havana-stadgan — tjäna som instrument för det fortsatta arbetet på att sänka tullmurarna. I avvaktan på Havana-stadgans ikraftträdande fick avtalet emellertid samtidigt en mera självständig karaktär genom att det omedelbart bringade i tillämpning de viktigare av de grundsatser för det internationella varuutbytet, som skulle ingå i nämnda stadga. Havana-stadgan har av olika skäl icke ratificerats av signatärmakterna och därför icke trätt i kraft. Detta förhållande har ökat den allmänna handelspolitiska betydelsen av GATT.

GATT-avtalet syftar bland annat till att på basis av en i princip ovillkorlig mest-gynnad-nationsbehandling undanröja handelshinder av olika slag och innehåller för detta ändamål detaljerade föreskrifter om villkoren för användning av olika handelspolitiska medel, såsom tullar och andra avgifter, kvantitativa restriktioner, subventioner m. m. Ifrågavarande allmänt handelspolitiska regler är i huvudsak hämtade ur Havana-stadgan. Såsom förutsättning för anslutning till GATT har föreskrivits förhandlingar, syftande till nedsättning av den allmänna tullnivån i förening med åtaganden om bindningar på den nya nivån. Resultaten av nämnda förhandlingar har sammanfattats i listor över de olika ländernas tullmedgivanden, vilka listor ingår som en integrerande del av GATT-avtalet.

De till avtalet ursprungligen — och alltjämt — anslutna staterna, d. v. s. Amerikas förenta stater, Australiska statsförbundet, Belgien och Luxemburg, Brasilien, Burma, Canada, Ceylon, Chile, Cuba, Frankrike, Indien, Nederländerna, Norge, Nya Zeeland, Pakistan, Storbritannien och Nord-Irland, Sydafrikanska unionen, Syd-Rhodesia (numera Federationen Rhodesia-Nyasaland) samt Tjeckoslovakiet, beslöt vid ett möte i Genève på hösten 1948 att inbjuda ytterligare ett antal länder att delta i sådana tullförhandlingar som tidigare genomförts mellan signatärstaterna. Avsikten med denna inbjudan var att vinna ökad anslutning till GATT-avtalet. Bland de inbjudna länderna befann sig Sverige, som antog den erhållna inbjudan. I övrigt accepterades inbjudan av Danmark, Dominikanska republiken, Finland, Grekland, Haiti, Italien, Nicaragua och Uruguay. Genom de tullförhandlingar som härigenom kom till stånd under tiden april—oktober 1949 i Annecy vann nämnda stater — och således även Sverige — anslutning till GATT-avtalet i enlighet med ett i Annecy den 10 oktober 1949 undertecknat anslutningsprotokoll.

Frågan om Sveriges anslutning till Havana-stadgan och till GATT-avtalet anmältes för 1950 års riksdag. I proposition nr 54 föreslogs, på föredragning av chefen för handelsdepartementet, bl. a. att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att å Sveriges vägnar vid tidpunkt som Kungl. Maj:t ägde bestämma godtaga Havana-stadgan för en internationell handelsorganisation och att fastställa de villkor på vilka stadgan finge sättas i kraft för Sveriges del. Riksdagen lämnade det begärda bemyndigandet (rskr nr 90). Då som förut nämnts stadgan icke ratificerats av signatärmakterna har riksdagens bemyndigande icke kommit att utnyttjas. — GATT-avtalet och det i Annecy upprättade anslutningsprotokollet jämte resultaten av nämnda tullförhandlingar för Sveriges del förelades, på föredragning av chefen för finansdepartementet, riksdagen i propositionerna nr 52 och 53 samtidigt med nyssnämnda proposition angående Havana-stadgan. Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag beslöt riksdagen bl. a. att *dels* för sin del godkänna Sveriges anslutning till GATT-avtalet i enlighet med det s. k. Annecyprotokollet, *dels* godkänna de vid förhandlingarna gjorda svenska tullåtagandena jämte av dessa påkallade ändringar i gällande tulltaxa (rskr nr 88 och 103).

En tredje omgång tullförhandlingar inom ramen för GATT ägde rum i Torquay under vintern 1950—51, varvid fyra nya stater upptogs som medlemmar av GATT, nämligen Peru, Turkiet, Förbundsrepubliken Tyskland och Österrike. Sverige deltog även i dessa förhandlingar och förhandlingsresultatet förelades 1951 års riksdag, som godkände detsamma (prop. nr 209 och 210, rskr nr 288 och 289).

Efter skapandet av republiken Indonesien upptogs år 1950 detta land såsom självständig medlem av GATT.

Slutligen genomfördes under våren och sommaren 1955 tullförhandlingar med Japan, i vilka även Sverige deltog. En redogörelse för dessa förhandlingar jämte förslag till svenska tullåtaganden har förelagts riksdagen, som lämnat sitt bifall till de träffade överenskommelserna (prop. nr 212, rskr nr 379).

GATT kan således för närvarande räkna trettiosem medlemsländer, vilka tillsammans svarar för ca 80 % av världshandeln.

Som ovan nämnts innehåller GATT-avtalet bl. a. en mängd förhållandevis detaljerade regler angående villkoren för användningen av olika handelspolitiska medel. I ljuset av de erfarenheter som under de första åren av avtalets giltighetstid vunnits beträffande tillämpningen av berörda regler och under hänsynstagande till det icke obetydliga antalet stater som anslutit sig efter Genèvekonferensen 1947 — av vilka stater ett flertal är att betrakta såsom ekonomiskt mindre väl utvecklade — uppdrogs vid GATT:s åtonde session år 1953 preliminära riktlinjer för en revision av avtalstexten. Enligt dessa riktlinjer skulle översynen av avtalets allmänna bestämmelser icke i första hand ta sikte på ändringar i de grundläggande principerna utan på att förenkla bestämmelserna och göra dessa mer överskådliga samt på kompletteringar av avtalet på olika punkter. I syfte att förbereda revisionsarbetet antogs vid nämnda session en resolution, i vilken medlemsstaterna uppmanades inkomma med sina synpunkter och förslag rörande översynen.

De avtalsslutande parterna inledde därefter den 28 oktober 1954 en revisionskonferens i Genève, varvid de från samtliga medlemsländer anmälda önskemålen och synpunkterna upptogs till närmare granskning. Arbetet härför varade till den 7 mars 1955 och resultatet sammanfattades i en den 10 mars 1955 dagtecknad slutakt. I slutakten ingår tre protokoll rörande ändring av GATT-avtalet samt förslag till nytt avtal rörande en organisation för handelssamarbete.

För det förberedelsearbete som erfordrades från svensk sida tillkallade Kungl. Maj:t i januari 1954 sju sakkunniga, representerande bl. a. den statliga förvaltningen och de centrala organisationerna inom näringslivet. De sakkunniga antog benämningen kommittén för översyn av GATT-avtalet. I överensstämmelse med givna direktiv inriktades kommitténs arbete till en början på frågan i vad mån förslag borde framföras från svensk sida om ändring av eller tillägg till gällande avtalsbestämmelser. I ett senare skede hade kommittén i uppgift att granska de synpunkter och förslag som framkom från andra medlemsländer. Slutligen fick kommittén i uppdrag att avge yttrande över ovan nämnda slutakt av den 10 mars 1955.

Kommittén framlade efter samråd med vederbörande myndigheter och näringsorganisationer i juni 1954 sitt första betänkande med dels allmänna synpunkter på Sveriges deltagande i det internationella handelspolitiska samarbetet inom GATT:s ram och dels förslag till ändringar och tillägg beträffande avtalsbestämmelserna. Under revisionskonferensens lopp avlämnade kommittén ytterligare tre betänkanden angående särskilda under konferensen uppkommande frågor. Slutligen avgav kommittén i oktober 1955 betänkande angående slutakten. I samband därmed redovisade kommittén synpunkter och förslag, som framförts från vissa myndigheter och näringsorganisationer.

Allmänna avtalsbestämmelser m. m.

I det följande lämnas först en redogörelse beträffande de föreslagna ändringarna i det nu gällande GATT-avtalet samt för förslaget till avtal rörande Organisationen för handelssamarbete. Denna redogörelse bygger i väsentliga delar på de av kommittén för översyn av GATT-avtalet avgivna betänkandena. I ett senare avsnitt redovisas inkomna yttranden från myndigheter och näringsorganisationer samt kommitténs allmänna slutsatser.

I detta sammanhang torde vidare få erinras om att en detaljerad redovisning jämte sammanfattning av det nuvarande GATT-avtalets bestämmelser lämnats i propositionen 1950: 52. Motsvarande redogörelse för Havana-stadgan återfinns i propositionen 1950: 54. I den mån ifrågavarande bestämmelser i fortsättningen åberopas torde här generellt få hänvisas till nämnda propositioner.

Beträffande den allmänna innebördten av de nu föreslagna ändringarna torde inledningsvis förtjäna framhållas följande.

GATT-avtalets grundläggande målsättning och regler, däribland principen om icke-diskriminering och det allmänna förbudet (med angivna undantag) mot användning av kvantitativa importrestriktioner, har bekräftats, dock liksom hittills med reservation tills vidare för gällande nationell lagstiftning. På ett flertal punkter i avtalet har en modernisering av regelutformningen skett. Konsultationsförfarandet vid tillämpning av kvantitativa importrestriktioner av hänsyn till betalningsbalansen skall utnyttjas i större utsträckning än hittills varit fallet och reglerna härom har utbyggts. Vissa utökade skyddsmöjligheter har tillerkänts de s. k. underutvecklade länderna, och vidare har införts tilläggsföreskrifter rörande exportsubventioner och statshandel. Av betydelse är även revisionen av bestämmelserna angående ändringar i listorna över tullkoncessioner, varigenom dels en viss automatik införts i fråga om förlängning av giltighetstiden, dels också nya regler utformats om ändringar under löpande giltighetstid. I en nyintagen artikel återfinnes en rekommendation angående upptagande av tullförhandlingar samt procedurbestämmelser för dessa. Förslag har vidare framlagts om inrättande av en särskild permanent organisation för handelssamarbete (Organization for Trade Cooperation, härförter kallad »Organisationen»), som skall övervaka GATT-avtalets tillämpning och träda i stället för det hittilsvarande provisoriska GATT-sekretariatet i Genève.

I systematiskt hänseende är det föreslagna avtalskomplexet sålunda uppdelat i det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) i dess reviderade avfattning och i ett avtal om Organisationen för handelssamarbete. Härtill anknyter sig vissa vid revisionskonferensen antagna särskilda beslut och resolutioner, innehållande dels undantag från tillämpningen av avtalsbestämmelserna, dels också rekommendationer i olika frågor av internationellt handelspolitiskt intresse.

Den föreslagna reviderade lydelsen av GATT även som avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete torde i engelsk text jämte svenska översättningar få biläggas statsrådsprotokollet (*bilagor 1 och 2*). Övriga handlingar av intresse för bedömningen av hithörande frågor, såsom resolutioner och särskilda beslut samt avgivna yttranden, torde i mån av behov få tillhandahållas vederörande riksdagsutskott.

Det allmänna tull- och handelsavtalet

Nedan lämnas en översikt, artikel för artikel, för bestämmelserna i det reviderade GATT-avtalet. Med utgångspunkt från avtalets hittills gällande föreskrifter kommenteras de av revisionskonferensen föreslagna ändringarna och tilläggen.

Artikel I. Syften. Denna artikel, som är ny, ersätter med ett mindre tillägg det tidigare avtalets inledningsparagraf. Det förhållandet att den tidigare inledningsparagrafen, i vilken anges avtalets grundläggande syften, inarbetats i den egentliga avtalstexten har ansetts medföra att densamma getts en mera bindande karaktär. Det tillägg som gjorts avser att ge särskilt eftertryck åt de ekonomiskt mindre utvecklade ländernas intressen.

Artikel II. Allmän mest-gynnad-nationsbehandling. Artikeln ålägger de avtalsslutande parterna att lämna varandra mest-gynnad-nationsbehandling i avseende på tullar och avgifter av alla slag samt i fråga om alla regler och formaliteter i samband med import och export. Artikeln innehåller vidare bestämmelser om de preferenser, som är tillåtna enligt avtalet. Vissa särskilt angivna i kraft varande preferenser får bibehållas men ökning av preferensmarginalerna medges ej.

I artikeln, som i övrigt motsvarar tidigare artikel I, har i förtydligande syfte intagits en föreskrift, innebärande att mest-gynnad-nationsbehandlingen skall gälla även i fråga om tillämpandet av inre skatter på varor avsedda för export.

Inga ändringar av sakligt innehåll har vidtagits i de till artikeln fogade förklarande anmärkningarna.

Artikel III. Listor över medgivanden. Artikeln föreskriver bl. a. att varuslag, upptagna i de vid avtalet fogade listorna, icke får beläggas med vanliga tullar utöver de belopp som anges i listorna. De skall vidare vara befriade från andra tullar och avgifter av vad slag det vara må utöver dem som är i kraft å dagen för avtalet eller vilkas åsättande direkt och ovillkorligt påfordras av nämnda dag gällande lagstiftning. Bestämmelserna i artikeln skall dock icke utgöra hinder för uttagande av (a) avgift motsvarande en inre skatt som överensstämmer med föreskrifterna i artikel IV, (b) antidumping- eller utjämningstull som överensstämmer med föreskrifterna i artikel VI eller (c) avgifter motsvarande kostnaderna för lämnade tjänster. Möjlighet ges till jämkning av ett lands koncessioner i fråga om specifika tullar, där-

est parivärdet å landets valuta minskas i överensstämelse med stadgan för internationella valutafonden eller särskilt valutaavtal (beträffande valutafondens bestämmelser i detta hänseende jfr prop. 1950:89).

Artikeln motsvarar med följande smärre undantag nuvarande artikel II jämte förklarande anmärkningar.

I moment 1 b) och c) har införts ett förtydligande tillägg, innebärande att en given koncession icke får försämras genom att valutaavgifter införes. Moment 6 a) har anpassats till ordalydelsen i stadgan för internationella valutafonden. Genom ändringen har det blivit formellt möjligt att vid justering av en koncessionslista ta hänsyn till icke blott en första ändring i förhållande till det ursprungligen fastställda parivärdet utan även vilken som helst följande ändring, förutsatt dock att övriga villkor i artikeln är uppfyllda. — Såsom av det följande framgår — se framför allt artikel XXIX — har samtliga hänvisningar till Havana-stadgan utgått ur den reviderade avtalstexten. Sålunda har den hittillsvarande förklarande anmärkningen till moment 4 av artikeln, i vilken hänvisats till artikel 31 av Havana-stadgan, ersatts med texten i tillämpliga delar av nämnda artikel i Havana-stadgan.

Artikel IV. Nationell behandling i fråga om inre beskattning och regleringar. Artikeln förbjuder användning av inre avgifter och regleringar till skydd för inhemsk produktion. Undantag medges dock för vissa redan förefintliga kvantitativa regleringar, för anskaffning genom statliga organ av varor för icke-kommersiella ändamål samt för utbetalning av subventioner enbart till inhemska producenter. Vidare ingår i artikeln särskilda bestämmelser angående kinematografiska filmer.

Artikeln motsvarar oförändrad de nuvarande artiklarna III och IV sammanslagna jämte förklarande anmärkningar.

Artikel V. Transiteringsfrihet. Artikeln föreskriver transiteringsfrihet samt icke-diskriminering och mest-gynnad-nationsbehandling i fråga om transittrafik. Den motsvarar oförändrad nuvarande artikel V.

Artikel VI. Antidumping- och utjämningstullar. Artikeln reglerar användningen av antidumping- och utjämningstullar. Dylika tullar får uttas för att uppväga dumping och subventionering från exportlandets sida, men de får icke utgå med högre belopp än som motsvarar dumpingmarginalen eller subventionen. Påläggande av dylika tullar kan ske utan hinder av att tullsatsen bundits genom avtalets artikel III.

Artikeln har i sin nya utformning kompletterats med en bestämmelse jämte en där till fogad förklarande anmärkning, innebärande att Organisationen skall vara skyldig att på begäran av ett medlemsland tillåta detta att införa en utjämningstull för den händelse landet finner, att ett annat lands subventioner förorsakar eller hotar att förorsaka väsentlig skada å en industri i ett tredje land, som exporterar ifrågavarande vara till det förstnämnda medlemslandet. En sådan åtgärd skall kunna vidtas även utan föregående god-

kännande av Organisationen, därest dröjsmål skulle orsaka skada som är svår att avhjälpa. I det senare fallet gäller såsom villkor, dels att rapport därörom omedelbart skall tillställas Organisationen, dels och att åtgärden omgående skall hävas om Organisationen så bestämmer. (Enligt artikelns nuvarande lydelse föreligger möjlighet men icke skyldighet för GATT att lämna dylikt godkännande.) — Till moment 1 av artikel VI har fogats en ny anmärkning, i vilken erkännes, att särskilda svårigheter kan föreligga att verkställa prisjämförelser i fråga om import från länder, som har fullständigt eller i det närmaste fullständigt monopoliserad utrikeshandel och där alla hemmamarknadspriser är bestämda av staten. Det kan därför befinnas nödvändigt att ta hänsyn till att en exakt jämförelse med hemmamarknadspriserna i ett sådant land icke alltid är rätvisande.

Artikel VII. Bestämmande av tullvärde. Artikeln innehåller regler för bestämmande av varors tullvärde. De hittillsvarande reglerna är allmänt hållna och för övrigt icke bindande, då de avtalsslutande parterna jämligt moment 1 endast »erkänna giltigheten av de allmänna grundsatser — — — och förbinda sig att så snart som möjligt bringa dessa grundsatser i tillämpning beträffande alla varor, som äro underkastade tullar eller andra avgifter — — —».

I den reviderade lydelsen har orden »så snart som möjligt» utgått ur texten. Därjämte har till artikeln fogats en ny anmärkning, innebärande att uttrycket »andra avgifter» icke skall anses innefatta inre skatter eller motsvarande avgifter, som påläggas importerade varor. Värdeberäkningen i dessa fall skall således icke vara bunden av föreskrifterna i artikeln. I momenten 4 a) och b) har vissa smärre redaktionella ändringar vidtagits i syfte att bättre anknyta texterna till de inom internationella valutafonden gällande reglerna för beräkning av parivärde.

Artikel VIII. Avgifter och formaliteter i samband med import och export. Artikeln fastslår önskvärdheten av att reducera avgifter och formaliteter av olika slag i samband med import och export.

Momenten 1 och 2 av artikeln har omredigerats för att dels särskilja föreskrifterna om avgifter från föreskrifterna om formaliteter, dels klargöra att uttrycket »avgifter» icke har avseende på import- och exporttullar eller motsvarande avgifter, dels och göra föreskrifterna obligatoriska. Då en viss övergångstid förutses innan de nya avtalsreglerna träder i kraft har den bestämmelse strukits enligt vilken föreskrifterna skall tillämpas »snarast möjligt». I den förklarande anmärkningen till artikeln har intagits ett nytt moment, enligt vilket det grundläggande kravet att förenkla import- och exportformaliteter skall anses uppfyllt även om ursprungsdokument kräves »i den utsträckning som är oundgängligen nödvändig».

Artikel IX. Ursprungsbeteckningar. I artikeln finns bestämmelser om ursprungsbeteckningar, syftande dels till att i möjlig mån reducera de svårigheter och olägenheter som är förenade med krav på angivande av ursprung-

beteckning på en vara, dels till att hindra användande av oriktig eller vilseledande beteckning.

De hittillsvarande bestämmelserna återfinnes oförändrade i den reviderade texten. I syfte att ytterligare understryka de principer som kommer till uttryck i artikeln har tillfogats ett nytt moment (mom. 2), enligt vilket medlemsstaterna erkänner önskvärdheten att tillämpa föreskrifter angående ursprungsbeteckningar på ett sådant sätt att de olägenheter som åsamkas exportörerande länders handel och industri reduceras till ett minimum.

Artikel X. Publicering och tillämpning av bestämmelser angående handeln. Artikeln föreskriver skyldighet för de avtalsslutande parterna att skyndsamt publicera lagar och förordningar, domstolsbeslut och administrativa avgöranden med allmän tillämplighet, avseende tullförhållanden eller ejest berörande handeln, samt överenskommelser med främmande makter rörande den internationella handelspolitiken. Vidare föreskrives bl. a. att av avtalsslutande part beslutad åtgärd med allmän tillämplighet, som medför ökning av en enligt vedertagen och enhetlig praxis utgående tull eller annan avgift eller som medför nya eller mera betungande villkor, restriktioner eller förbud i fråga om importen eller överföring av betalningar för importrade varor, icke skall genomföras innan den officiellt tillkännagets.

Artikeln har icke undergått någon ändring i sakligt hänseende.

Artikel XI. Allmänt avskaffande av kvantitativa restriktioner. Artikeln innehåller ett principiellt förbud mot att på import eller export tillämpa kvantitativa restriktioner. Såsom undantag från den allmänna regeln medges dock exportrestriktioner vid kritisk brist på livsmedel eller andra nödvändighetsprodukter, import- eller exportföreskrifter för tillämpning av normer eller föreskrifter angående klassificering, kvalitetskontroll eller saluhållande av varor i den internationella handeln samt importrestriktioner å jordbruks- eller fiskeriprodukter, om restriktionerna är nödvändiga för genomförande av vissa närmare angivna statliga åtgärder på ifrågavarande områden.

Artikeln jämt förklarande anmärkningar har icke undergått några sakliga förändringar.

Artikel XII. Restriktioner till skydd för betalningsbalansen. Artikeln lämnar betydelsefulla undantagsbestämmelser från det i artikel XI meddelade förbudet mot kvantitativa restriktioner. Enligt artikeln medges nämligen part rätt att till skydd för sin yttre finansiella ställning och sin betalningsbalans tillämpa kvantitativa importrestriktioner. Detta får emellertid ske endast i den mån så är nödvändigt för att förekomma eller hejda en allvarlig nedgång av valutareserverna eller för att uppnå en rimlig ökning av mycket små sådana reserver. Vidare finns i artikeln — enligt dess hittillsvarande lydelse — bestämmelser om samråd och överläggningar med parter som tillämpar eller väsentligt skärper importrestriktioner enligt denna artikel.

De allmänna stadgandena om rätt att tillämpa importrestriktioner i den

utsträckning som ovan nämnts kvarstår i sakligt hänseende oförändrade i den reviderade artikel XII. De hittills gällande reglerna om samråd har där emot omarbetats och ersatts med bestämmelser, som syftar till en skärpt övervakning och ökad konsultationsverksamhet i fråga om tillämpningen av kvantitativa restriktioner av betalningsbalansskäl. Sålunda skall medlemsländer, som fortfarande tillämpar restriktioner av denna typ, från viss tidpunkt som senare kommer att bestämmas vara skyldiga att varje år ingå i konsultationer om det berättigade i att restriktionerna bibehålls. Skulle under dylika konsultationer konstateras att ett medlemsland tillämpar restriktioner på ett sätt som allvarligt strider mot avtalets bestämmelser skall landet rekommenderas att bringa åtgärderna i överensstämmelse med avtalet. Sker icke detta inom viss föreskriven tid, kan Organisationen frita andra berörda länder från förpliktelser gentemot den felande medlemsstaten.

Enligt artikelns hittills gällande lydelse har de angivna förutsättningarna för rätten att tillämpa kvantitativa importrestriktioner, d. v. s. allvarlig nedgång av ett lands valutareserver eller hot om dylik nedgång eller önskan att uppnå en rimlig ökning av mycket små sådana reserver, utbyggts med en generell hänvisning till de svårigheter av ekonomisk natur som föranlets av det andra världskriget. Denna hänvisning har utgått ur den föreslagna reviderade artikeln XII. Därmed har de formella förutsättningarna att tillämpa restriktioner enligt denna artikel i princip skärpts. Samtidigt har emellertid de avtalsslutande parterna genom beslut den 5 mars 1955 (se häröm närmare s. 24) öppnat vissa särskilda möjligheter att under en begränsad tid bibehålla icke-diskriminerande kvantitativa restriktioner trots att betalningsbalansskäl icke kan åberopas. Detta beslut torde få särskild aktualitet vid en framtida allmän övergång till valutakonvertibilitet.

Artikel XIII. Icke-diskriminerande tillämpning av kvantitativa restriktioner. Artikeln reglerar tillämpningen av de kvantitativa restriktioner som, trots det principiella förbudet mot dylika restriktioner, är tillåtna enligt avtalet. Principen är att man skall eftersträva en icke-diskriminatisk fördelning av handeln, vilken så nära som möjligt motsvarar de andelar som olika länder kunde väntas uppnå i frånvaro av restriktionerna.

Artikeln jämte förklarande anmärkningar har oförändrad överförts till det reviderade avtalet.

Artikel XIV. Undantag från regeln om icke-diskriminering. Enligt sin hittills gällande lydelse anger artikeln vissa undantag från regeln i artikel XIII om icke-diskriminerande tillämpning av de kvantitativa restriktioner som får användas till skydd för ett lands yttre betalningsbalans. Undantagen tar särskild hänsyn till de svåra ekonomiska anpassningsproblem som varit en följd av det andra världskriget. Viktigast av undantagen torde för svenska vidkommande vara en bestämmelse enligt vilken en part må avvika från reglerna i artikel XIII på sätt som har verkan likvärdig med valutarestriktioner, vilka landet är berättigat upprätthålla enligt tillämpliga bestämmelser i stadgan för internationella valutafonden.

Av undantagsbestämmelserna kvarstår i den reviderade artikeln endast det nyss refererade, som anknyter till bestämmelserna i stadgan för internationella valutafonden. Bilaga J i det hittills gällande avtalskomplexet, vilken innehåller vissa subsidiära bestämmelser angående diskriminerande tillämpning av kvantitativa restriktioner, har även utgått. Övriga bestämmelser i artikel XIV har icke undergått sakliga förändringar.

Att märka är att de ändringar i sakligt hänseende som föreslagits icke skall träda i tillämpning förrän de i artikel VIII §§ 2, 3 och 4 av internationella valutafondens stadga angivna bestämmelserna blivit tillämpliga gentemot GATT-länder som är medlemmar av fonden och vilkas sammanlagda utrikeshandel utgör minst 50 % av de avtalsslutande parternas totala utrikeshandel. Hänvisningen till nämnda bestämmelser i fondens stadga torde närmast ta sikte på den situation som inträder vid en framtidig valutakonvertibilitet och de ändrade förutsättningarna för ett land som ansluter sig till sådan konvertibilitet att då upprätthålla importrestriktioner av diskriminerande art.

Artikel XV. Anordningar på valutaområdet. I artikeln föreskrives bl. a. att part i avtalet skall vara medlem av internationella valutafonden eller ingå särskilt valutaavtal med Organisationen.

Artikeln jämté därtill fogad förklarande anmärkning har i det reviderade avtalet undergått endast smärre redaktionella ändringar.

Artikel XVI. Subventioner. Artikeln föreskriver enligt sin hittillsvarande lydelse skyldighet att lämna underrättelse om subventioner, som direkt eller indirekt har till verkan att öka exporten eller minska importen, samt att på begäran av annan avtalsslutande part dryfta möjligheterna av subventionernas begränsning. Detta stadgande har i sak oförändrat överförts till det reviderade avtalet. Därutöver har artikeln utbyggts med vissa bestämmelser rörande exportsubventioner. I de nytilkomna momenten (mom. 2—5 jämté förklarande anmärkningar) sägs bl. a. följande.

Exportsubventioner kan medföra skadliga verkningar för andra medlemsstater, såväl importerande som exporterande, och hindra förverkligandet av GATT-avtalets syften. Följaktligen bör medlemsstaterna undvika användningen av subventioner vid export av råvaror. Därest trots detta dylika subventioner skulle användas i fråga om en råvara, skall tillämpningen ske på sådant sätt, att vederbörande land icke erhåller mer än en skälig andel av världsexporten av ifrågavarande produkt. Beträffande andra varor än råvaror är avsikten att medlemsstaterna skall sträva efter att till den 1 januari 1958 avskaffa varje direkt eller indirekt form av subvention som har till följd att varan säljes för export till lägre pris än som gäller på den inhemska marknaden. Under övergångstiden tillåts inga nya eller ökade exportsubventioner utöver dem som existerade den 1 januari 1955. Före utgången av år 1957 skall frågan prövas, huruvida förbud mot exportsubventioner på andra varor än råvaror kan definitivt sättas i kraft eller om åtagandet att icke införa nya eller utökade exportsubventioner bör utsträckas ytterligare tid.

I de till artikeln fogade förklarande anmärkningarna konstateras inledningsvis att en exportvara, som befriats från sådana tullar eller skatter som åvilar vara av samma slag då den är avsedd för inhemsk konsumtion, icke skall anses vara föremål för subventionering.

Enligt nämnda anmärkningar till artikeln skall vidare ett system för stabilisering av den inhemiska prisnivån för en råvara, oberoende av exportprisets växlingar, som har till verkan att produkten ibland säljes till ett lägre pris än hemmamarknadspriiset, under vissa förutsättningar icke anses innebära en exportsubvention i avtalets mening. Dock skall en dylik subvention anses föreligga, om systemet helt eller delvis finansieras av statsmedel utöver de medel som tillskjutits av producenterna själva.

Sistnämnda tolkningsföreskrifter var vid revisionsarbetet föremål för särskild uppmärksamhet från svensk sida med hänsyn till den svenska jordbruksregleringen. Beträffande de synpunkter som härutinna anlagts torde få hänvisas till det yttrande som avgetts av statens jordbruksnämnd och som redovisas å s. 27 ff.

Artikel XVII. Statlig handel. Artikeln behandlar frågan om handel, som bedrives av ett statligt företag eller ett företag som av staten beviljats uteslutande eller särskilda privilegier, och föreskriver beträffande sådan handel, att den skall bedrivas i överensstämmelse med avtalets allmänna grundsatser om icke-diskriminerande behandling.

Artikeln har i det reviderade avtalet kompletterats med bestämmelser av i huvudsak följande innehörd.

Det erkännes att monopol- eller statshandel i vissa fall kan förorsaka allvarlig skada för handeln, varför förhandlingar kan vara av betydelse för att mildra verkningarna. Medlemsstaterna åtager sig att anmäla till Organisationen vilka produkter som omfattas av monopol- eller statshandel. Gäller det en vara beträffande vilken tullkoncession icke lämnats skall, på begäran av annan medlemsstat som har ett väsentligt intresse av ifrågavarande produkt, Organisationen informeras om det belopp, varmed monopolets utförsäljningspris (exklusive inre skatter, transport- och distributionskostnader, skälig vinstmarginal m. m.) överstiger importpriset. Om detta icke är möjligt skall Organisationen underrättas om det pris som uttages vid företagets försäljning av produkten ifråga. Organisationen kan vidare på begäran av medlem, som har skäl att anse sina intressen hotade, ålägga ett land att lämna närmare uppgifter om dess monopol- eller statshandel. I intet fall föreligger dock skyldighet att lämna konfidentiella uppgifter, som exempelvis skulle skada ett enskilt företags legitima kommersiella intressen. Vad angår monopol- eller statshandel i fråga om vara, för vilken lämnats tullkoncession, gäller föreskrifterna i det reviderade avtalets artikel III.

Artikel XVIII. Statlig hjälp för ekonomisk utveckling. I hittillsvarande artikel XVIII lämnas vissa möjligheter åt avtalsslutande part att till främ-

jande av ekonomisk utveckling vidta skyddsåtgärder i strid med avtalets övriga bestämmelser.

Artikel XVIII i det reviderade avtalet är jämte förklarande anmärkningar helt omarbetad och innehåller nya bestämmelser till stöd för den ekonomiska utvecklingen i länder, vilkas ekonomi endast förmår uppåra en låg levnadsstandard och befinner sig på ett tidigt utvecklingsstadium. Bestämmelserna innebär i stort följande. Ifrågavarande medlemsstater erhåller större möjligheter än övriga länder att anordna det tullskydd som kräves för att upprätta olika industrier. Därjämte må kvantitativa importrestriktioner till skydd för betalningsbalansen tillämpas på ett sådant sätt, att full hänsyn kan tas till den fortsatta höga efterfrågan på importvaror, som åtgärderna till främjande av den ekonomiska utvecklingen kan väntas ge upphov till. Under vissa särskilda förutsättningar må dylika importrestriktioner tillgripas även för protektionistiska ändamål.

En medlemsstat tillhörande här nämnda kategori kan sålunda, vad tullkoncessioner beträffar, när som helst uppta förhandlingar om ändring eller återtagande av en given koncession i syfte att främja upprättandet av en viss industri. Efter notifikation till Organisationen skall landet uppta förhandling med den eller de medlemsstater, med vilka koncessionen ursprungligen förhandlats, samt med övriga länder som Organisationen bedömer ha ett väsentligt intresse i ärendet. Därest överenskommelse icke nås inom sextio dagar, må ärendet hänskjutas till Organisationen. Anser Organisationen, att den erbjudna kompensationen är tillräcklig, skall parten ha rätt att genomföra den tilltänkta tulländringen. Även i det fall att det konstateras, att den erbjudna kompensationen icke är tillräcklig, må åtgärden vidtas, om Organisationen konstaterar, att parten gjort varje rimlig ansträngning för att erbjuda tillräcklig kompensation. De berörda länderna skall i sådant fall ha rätt att vidta motåtgärder.

Vad beträffar kvantitativa importrestriktioner får sådana av icke-diskriminorisering karaktär införas utan föregående samråd med Organisationen dock under förutsättning att samråd skall äga rum omedelbart efter det restriktionerna införts. Härvid skall landet ifråga redogöra för arten av sina betalningssvårigheter, åtgärder som kan komma ifråga för att tillrättalägga dessa samt den verkan de införda restriktionerna kan få på andra avtalsluttande parters ekonomi. Organisationen skall sedanmera vart annat år granska alla restriktioner, som tillämpas enligt denna artikel. I den mån därvid konstateras att restriktionerna icke är förenliga med de villkor som föreskrivits i artikeln kan Organisationen föreslå lämpliga korrektiva åtgärder. Möjlighet finns även för ett land, vars handel skadas av restriktionerna, att vidta motåtgärder.

Efter underrättelse till Organisationen har vidare en medlemsstat, som avses i denna artikel, rätt att för protektionistiska ändamål vidta importbegränsande åtgärder även om åtgärderna icke står i överensstämmelse med de övriga bestämmelserna i GATT-avtalet. Villkoren härför anges närmare i artikeln. Om en sådan åtgärd avser vara för vilken tullkoncession lämnats

skall förhandling äga rum med de närmast berörda medlemsstaterna. Vidare skall även i detta fall Organisationen underrättas. Möjligheter föreligger till motåtgärder från de länders sida, vilkas handel lider skada genom protektionistiska importbegränsningar av här avsett slag.

Importrestriktioner för protektionistiska syften kan i vissa fall tillgripas även av en medlemsstat, som icke kan anses vara underutvecklad i avtalets bemärkelse men vars ekonomi dock befinner sig i ett stadium av utveckling. Detta kräver emellertid särskilt godkännande av Organisationen.

Artikel XIX. Nödfallsåtgärder beträffande import av särskilda varor. Enligt artikelns bestämmelser äger avtalsslutande part rätt att helt eller delvis suspendera en avtalsenlig förpliktelse, däri inbegripet gjort tullmedgivande, därest förpliktelserna eller medgivandet i förening med en oförutsedd utveckling resulterat i en ökad import, som förorsakat eller hotar att förorsaka allvarlig skada för producenter inom landet. Samråd skall i dylikt fall ske med Organisationen samt med väsentligt intresserade parter. Kan överenskommelse icketräffas vid detta samråd, är importlandet likväld oförhindrat att vidta den tillämnade åtgärden, men motparterna har då rätt att för sin del suspendera likvärdiga förpliktelser eller medgivanden.

Artikeln har icke undergått någon saklig förändring.

Artikel XX. Allmänna undantag. Denna artikel, som i sin hittillsvarande utformning omfattar två avdelningar, medger undantag från avtalets bestämmelser för att tillgodose vissa särskilda intressen. Avdelning I avser undantag som är nödvändiga bl. a. för att skydda den allmänna moralen eller människors, djurs eller växters liv eller hälsa; vidare för att säkerställa åtlydnaden av lagar och förordningar, vilka icke strider mot avtalet, även som förhindrandet av bedrägliga förfaranden m. m. I avdelning II ges möjlighet till undantag för åtgärder, som är nödvändiga a) för förvärv eller fördelning av varor, på vilka allmän eller lokal brist råder, b) för priskontroll till följd av varubrist på grund av kriget eller c) för planmässig avveckling av tillfälliga varuöverskott, som uppstått på grund av kriget.

De i avdelning II intagna bestämmelserna har utgått ur artikeln i dess nya lydelse med undantag dock för bestämmelserna om åtgärder, nödvändiga för förvärv eller fördelning av varor på vilka allmän eller lokal brist råder. Beträffande dylika åtgärder har emellertid föreskrivits att de skall avskaffas så snart som möjligt och att Organisationen senast den 30 juni 1960 skall ta ställning till huruvida bestämmelserna därom kan utgå. De tidigare till avdelning I härförda föreskrifterna har icke undergått några sakliga förändringar vid revisionen.

Artikel XXI. Undantag i säkerhetssyfte. I artikeln medges speciella undantag från avtalets bestämmelser för att tillgodose vissa säkerhetsintressen.

Artikeln kvarstår oförändrad i det reviderade avtalet.

Artikel XXII. Samråd. Artikeln innehåller en allmän föreskrift om samråd mellan avtalsslutande parter i frågor angående avtalets tillämpning.

Till artikeln har vid revisionen fogats ett nytt moment, enligt vilket Organisationen kan på begäran av medlemsstat samråda med annan eller andra medlemsstater i frågor, som icke kunnat lösas på ett tillfredsställande sätt vid direkt samråd mellan respektive medlemsstater. Artikeln är i övrigt sakligt oförändrad.

Artikel XXIII. Upphävande eller minskning av förmåner. Artikeln behandlar det förfaringsätt som skall tillämpas om avtalsslutande part anser att en avtalsenlig förmån upphäves eller minskas eller att förverkligandet av avtalets syften förhindras.

Artikeln har omredigerats i det reviderade avtalet på så sätt att de hittillsvarande detaljerade föreskrifterna angående behandlingen av klagomål eller tvister enligt artikeln ersatts med bestämmelsen, att ett ärende i förekommande fall kan hänskjutas till Organisationen.

Artikel XXIV. Territoriell tillämpning — gränstrafik — tullunioner och frihandelsområden. I artikeln finns bland annat bestämmelser om avtalets tillämpning i det fall att inom en parts område finnes mer än ett tullområde samt om rätt att bevilja angränsande länder förmåner i syfte att underlätta gränstrafiken. Vidare behandlas frågor om tullunioner och frihandelsområden, varvid lämnas föreskrifter bl. a. om förfarandet i det fall att man vid bildandet av en tullunion eller ett frihandelsområde finner sig böra öka en tullsats, som enligt avtalet bundits i något av de i unionen eller området ingående länderna. I detta avseende skall förfaras på samma sätt som när fråga eljest uppkommer om frigörelse från en avtalsenlig tullbindning, d. v. s. förhandlingar och samråd skall ske med intresserade parter på sätt närmare anges i artikel XXVIII. Vid dessa förhandlingar skall hänsyn tas även till de tullsänkningar, som bildandet av tullunionen eller frihandelsområdet kan medföra i de övriga däri deltagande länderna.

Denna artikel har bibehållits med endast redaktionella ändringar.

Artikel XXV. Organisationen för handelssamarbete. I det hittillsvarande avtalet har artikeln rubriken »samfällda åtgärder av de avtalsslutande parterna». Däri föreskrives att parterna tid efter annan skall sammanträda för att genomföra sådana bestämmelser i GATT, som kräver samfällt handlande, liksom i allmänhet för att underlätta tillämpandet av avtalet och främja dess syften.

Artikeln i sin nya version anknyter till det särskilda avtalet angående uppriktandet av Organisationen för handelssamarbete. Denna organisation skall enligt artikeln genomföra de föreskrifter som direkt anges i GATT-avtalet och i övrigt vidta åtgärder och utöva funktioner, som äger samband med detta avtal. I det nya avtalet rörande Organisationen lämnas en utförlig redovisning för sådana åtgärder.

Artikel XXVI. Godtagande, i kraftträende och registrering. I denna artikel har texten anpassats till upprättandet av den nya Organisationen. GATT-avtalet har hittills endast tillämpats provisoriskt av de deltagande staterna. Enligt moment 2) av artikeln i dess ändrade avfattning skall det reviderade GATT-avtalet stå öppet för godtagande av länder som den 1 mars 1955 tillämpade det nuvarande avtalet eller inlett förhandlingar i syfte att vinna anslutning till detta. Det reviderade avtalet skall, för de länder som godtagit detta, träda i kraft trettio dagar efter det att urkunder rörande godtagandet deponerats av ett så stort antal länder att de tillsammans svarar för minst 85 % av medlemsländernas sammanlagda utrikeshandel enligt en fastställd tabell. För annan stat skall avtalet träda i kraft trettio dagar efter deposition av urkund rörande godtagandet.

Artikel XXVII. Innehållande eller frånträende av medgivanden. Artikeln ger part rätt att hålla tillbaka avtalsenlig tullkoncession, om det land med vilket förhandlingar ursprungligen bedrivits om koncessionen ännu icke blivit eller ock upphört att vara part i avtalet (detta begrepp definieras i artikel XXXII). Part som vidtar sådan åtgärd skall, enligt artikelns hittillsvarande lydelse, underrätta alla övriga parter härom samt på begäran samråda med de parter som har ett väsentligt intresse av koncessionen i fråga.

För att erhålla samstämmighet med artikel XXVIII i vad avser formen för underrättelse angående ändring av koncessioner föreskrives i den nya texten att underrättelse skall lämnas till Organisationen och icke såsom hittills till varje medlemsland. — I övrigt har artikeln icke undergått sakliga ändringar.

Artikel XXVIII. Ändringar i koncessionslistor. Artikeln föreskrev i sin ursprungliga form, att listorna över tullkoncessioner enligt viss procedur finge ändras från och med den 1 januari 1951. Detta datum har emellertid senare framflyttats genom särskilda beslut. Senast har listornas giltighetstid förlängts att omfatta tiden 1 juli 1955—31 december 1957. Frågan om godtagande av denna förlängning för Sveriges del underställdes 1955 års riksdag genom Kungl. Maj:ts proposition nr 170. Riksdagen lämnade det begärda godkännandet (rskr nr 273).

Under revisionskonferensen nåddes enighet om en ny avfattning av artikeln, varigenom särskilda förlängningsbeslut ej längre skall erfordras. De nya bestämmelserna, inkluderande nyttillkomna tolkningsföreskrifter, innebär följande.

Listornas giltighetstid bindes i princip till treårsperioder, av vilka den första börjar den 1 januari 1958. Organisationen kan emellertid med två tredjedels majoritet besluta om annan period. Medlemsstat, som önskar ändra eller återta koncession, skall under en tidsperiod sträckande sig från sex till tre månader före utgången av den löpande giltighetsperioden notifiera Organisationen härom. Omförhandling skall ske dels med de medlemsstater, med vilka koncessionen ursprungligen förhandlats, dels ock med varje annan medlemsstat, som Organisationen anser ha ställning såsom hu-

vudleverantör i enlighet med de förklarande anmärkningarna till artikeln. (I hittillsvarande artikel XXVIII stadgas förhandlingsskyldighet endast gentemot det land varmed ursprungligen förhandlats.) Dessutom skall medlemsstaten liksom hittills samråda med varje annan medlemsstat, som av Organisationen bedömes ha ett väsentligt intresse i saken.

Rätten att ändra eller återta koncessioner, oavsett huruvida uppgörelse kommer till stånd eller ej, liksom möjligheterna till motåtgärder är de samma som enligt artikelns hittillsvarande lydelse.

I ett nytt moment 4) har föreskrivits, att en medlemsstat även vid annan tidpunkt än vid övergången till ny giltighetsperiod under särskilda omständigheter kan erhålla tillstånd av Organisationen att omförhandla en koncession. Förhandlingarna skall i sådant fall ske enligt huvudreglerna i artikeln. Därest enighet icke nås inom viss tid, kan ärendet hänskjutas till Organisationen. Huvudregeln angående rätten att återta bunden koncession gäller även i detta fall, dock icke därest Organisationen finner att den part, som vill återta koncessionen, utan skäl har underlätit att erbjuda tillräcklig kompensation.

I moment 5) har införts en allmän föreskrift att medlemsstat kan före utgången av en förlängningsperiod förbehålla sig rätt att under följande period ändra sin koncessionslista, varvid skall gälla motsvarande förfarande som i det föregående angetts.

Artikel XXIX. Tullförhandlingar. Såsom tidigare nämnts har samtliga hänvisningar till Havana-stadgan utgått ur det reviderade avtalet. Artikel XXIX i det ursprungliga avtalet, som innehåller bestämmelser angående GATT-avtalets förhållande till nämnda stadga, har i enlighet härtmed utgått. I den nya artikel XXIX har intagits vissa allmänna principer rörande tullförhandlingar.

I artikeln konstateras uttryckligt, att tullar ofta innebär ett allvarligt hinder för handeln och att förhandlingar, som syftar till en väsentlig reduktion av tullnivåerna och i synnerhet till en sänkning av höga tullsatser, är av stor betydelse för den internationella handelns utveckling. Organisationen bör därför verka för att sådana förhandlingar kommer till stånd tid efter annan.

Dessa förhandlingar kan enligt artikeln ske antingen bilateralt vara för vara eller på multilateral basis. Det fastslås, att en bindning av låg tull eller tullfrihet i princip skall betraktas som en koncession med samma värde som sänkning av en hög tull. I artikeln konstateras även att speciell hänsyn vid förhandlingarna kan behöva tas exempelvis till mindre utvecklade ländernas behov av mer rörligt tullskydd till stöd för den ekonomiska utvecklingen eller deras beroende av tullar såsom inkomstkälla.

Artikel XXX. Ändringar. I artikeln återfinnes regler angående formerna för ändringar i avtalet.

Artikeln är i sakligt hänseende oförändrad men har omredigerats samt försetts med en tilläggsbestämmelse, enligt vilken ändringar av formell natur i tullkoncessionslistorna icke kräver uttalat godkännande av samtliga med-

lemsstater. En dylik ändring skall träda i kraft trettio dagar efter notifikation, såframtid icke någon medlemsstat dessförinnan framfört erinringar häremot.

Artikel XXXI. Frånträdande. Enligt denna artikel äger part frånträda avtalet med sex månaders uppsägningstid.

Artikeln har icke undergått sakliga förändringar.

Artikel XXXII. Avtalsslutande parter. I artikeln definieras begreppet avtalsslutande part: härmed förstas såväl regeringar, vilka definitivt godtagit eller anslutit sig till avtalet, som regeringar, vilka tillämpar detsamma enligt protokollet om provisorisk tillämpning.

I artikeln har endast smärre redaktionella ändringar gjorts.

Artikel XXXIII. Anslutning. De hittillsvarande reglerna angående villkoren för ett land som icke är medlem av GATT att ansluta sig till avtalet har undergått redaktionell omarbetning med hänsyn till upprättandet av den nya Organisationen för handelssamarbete.

Artikel XXXIV. Bilagor. Denna artikel, genom vilken de vid avtalet fogade bilagorna görs till en integrerande del av detta, kvarstår oförändrad.

Artikel XXXV. Undantag från tillämpningen av avtalet mellan vissa avtalsslutande parter. I denna artikel stadgas att avtalet eller eventuellt artikel III av det reviderade avtalet (d. v. s. de inom ramen för avtalet gjorda tullkoncessionerna) icke skall äga tillämpning mellan två parter i avtalet, som ej inlett tullförhandlingar med varandra, därest någon av dem vid den tidpunkt då endera blir part i avtalet icke samtycker till avtalets tillämpning dem emellan.

Anknytningen i hittillsvarande text till Havana-stadgan har utgått ur artikeln, som i övrigt i sakligt hänseende bibehållits oförändrad i det reviderade avtalet.

Till det reviderade GATT-avtalet finnes på motsvarande sätt som till det nu gällande fogade vissa bilagor.

Bilagor A—E, innehållande förteckningar över områden, som omfattas av gällande preferensanordningar inom avtalets ram, kvarstår oförändrade.

Bilaga F, angivande stickdagar för bestämmande av maximala preferensmarginaler, motsvarar nuvarande Bilaga G.

Bilaga G, utvisande medlemsstaternas procentuella andelar av den totala utrikeshandeln, ersätter nuvarande Bilaga H med de förändringar i procent-siffrorna, som är följdten av att basperioden ändrats till åren 1949—53.

Bilaga H omfattar de »anmärkningar och tilläggsbeslämmelser» som utarbetats till avtalets olika artiklar och för vilka redogjorts i det föregående, i den mån de innehåller nyheter av väsentligt intresse. Bilagan ersätter de »förklarande anmärkningar» vilka såsom bilaga I fogats till nuvarande avtalstext.

Avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete

Som förut nämnts är det reviderade avtalskomplexet uppdelat i dels det allmänna tull- och handelsavtalet, GATT, för vilket redogjorts i det föregående, och dels avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete.

GATT-avtalet har i sin nya lydelse utformats så att däri innehålls endast handelspolitiska regler ägnade att främja den internationella handeln, korrektiva åtgärder som kan vidtas gentemot part, som icke efterlever nämnda regler, samt specialbestämmelser som tillgodosser de ekonomiskt mindre utvecklade medlemsstaternas särskilda intressen. Det hittillsvarande GATT-avtalet innehåller därutöver bestämmelser, enligt vilka parterna tid efter annan skall sammanträda för att genomföra sådana bestämmelser i avtalet, som kräver samfällt handlande, och för att underlätta tillämpandet av avtalet och främja dess syften (hittillsvarande artikel XXV). De avtalsslutande parterna har härvid biträts av ett i Genève placerat provisoriskt sekretariat under ledning av en exekutivsekreterare. Sekretariatet har mellan de avtalsslutande parternas sammankomster haft till uppgift att dels i enlighet med utfärdade instruktioner verkställa beslut som fattats av parterna och dels förbereda efterföljande sammankomster.

I syfte att ge ökad stadga och effektivitet åt det internationella samarbetet på handelns område har vid revisionskonferensen föreslagits tillskapande av en internationell organisation med fastlagda befogenheter, skyldigheter och rättigheter. I enlighet härför har föreskrifterna beträffande de organisa-toriska formerna för att utöva GATT:s funktioner och för det interna arbetet inom dess ram utgått ur GATT-avtalet och sammanförts i ett fristående avtal rörande Organisationen för handelssamarbete (OTC). Därivid har, som framgår av den följande redogörelsen, den i Havana-stadgan tilltänkta internationella handelsorganisationen (ITO) tjänat som förebild. Beträffande bestämmelserna i Havana-stadgan torde i detta sammanhang få hänvisas till Kungl. Maj:ts inledningsvis omnämnda proposition 1950: 54.

Avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete innehåller i sammandrag följande.

I *artikel 1* förklaras Organisationen upprättad med uppgift att främja GATT-avtalets syften och målsättning. Enligt *artikel 2* utgöres Organisationens medlemmar av de avtalsslutande parterna till GATT-avtalet. Organisationen kan med två tredjedels majoritet inbjuda utomstående stater att delta i Organisationens verksamhet i den utsträckning och på de villkor som Organisationen beslutar. Sådan stat skall dock sakna rösträtt. Organisationens funktioner definieras i *artikel 3*, som närmast motsvarar Havana-stadgans artikel 72. I första hand skall Organisationen administrera GATT-avtalet och allmänt underlätta dess tillämpning. Därutöver skall Organisationen främja internationella rådpläningar i handelsfrågor, utreda hithörande spörsmål och göra lämpliga rekommendationer samt med vederbörligt hän-

synstagande till verksamheten inom andra internationella organisationer insamla och utgiva statistiskt och annat material på den internationella handelns och handelspolitikens område. Organisationen skall icke utan vederbörandes samtycke kunna pålägga medlemsstat någon ny förpliktelse.

Artikel 4 (motsvarande artikel 73 i Havana-stadgan) föreskriver, att Organisationen skall bestå av en medlemsförsamling, en verkställande kommitté och ett sekretariat. Församlingen skall enligt *artikel 5* (motsvarande artiklarna 74 och 76 i Havana-stadgan) bestå av samtliga medlemmar av Organisationen och sammanträda till ett ordinarie årsmöte och de extra sessioner som kan påkallas. Den verkställande kommittén skall bestå av sjutton ledamöter, som utses av medlemsförsamlingen, och ha de befogenheter som denna bestämmer. Bland kommitténs ledamöter skall ingå representanter för de fem medlemsstater, som med särskild hänsyn till deras andel av den internationella handeln är de ekonomiskt mest betydelsefulla. Kommittén skall vara representativ såväl för olika geografiska områden som för ländergrupper med olika ekonomisk utveckling eller struktur (*artikel 6*, motsvarande artiklarna 78, 80 och 81 i Havana-stadgan). Sekretariatet skall enligt *artikel 7* (motsvarande artiklarna 84, 85 och 88 i Havana-stadgan) förestås av en generaldirektör, vars befogenheter skall fastställas av medlemsförsamlingen. Varje medlem i församlingen resp. verkställande kommittén skall ha en röst och besluten fattas med enkel majoritet om ej annorlunda föreskrivits (*artikel 8*, motsvarande artiklarna 75 och 79 i Havana-stadgan).

Artikel 9 (motsvarande artiklarna 84 och 91 i Havana-stadgan) reglerar budget- och bidragsfrågor, *artikel 10* (motsvarande artiklarna 89 och 90 i Havana-stadgan) Organisationens juridiska status och *artikel 11* (motsvarande artiklarna 86 och 87 i Havana-stadgan) dess förhållande till andra organisationer. Enligt sistnämnda artikel kan Organisationen, efter överenskommelse som godkänts av medlemsförsamlingen, anknytas till Förenta Nationerna som ett fackorgan enligt Förenta Nationernas stadga.

Artiklarna 12—15 innehåller föreskrifter beträffande Organisationens handhavande av GATT-avtalet. *Artikel 12* avser Organisationens allmänna verksamhet och motsvarar det tidigare GATT-avtalets artikel XXV mom. 1. I *artikel 13* återfinnes GATT-avtalets artikel XXV mom. 5 a i dess hittillsvarande lydelse. Enligt denna artikel kan part i undantagsfall befrias från en avtalsenlig förpliktelse. Villkoren härför har oförändrade överförts från GATT. De i *artikel 14* fastställda reglerna angående handläggningen av en till Organisationen hänskjuten tvist mellan parter anknyter till det nya GATT-avtalets artikel XXIII och är i sakligt hänseende identiska med nämnda artikels mom. 2 i dess ursprungliga lydelse. *Artikel 15* föreskriver vissa villkor förknippade med den fortsatta tillämpningen av artiklarna 12—14. Artikeln syftar bl. a. till att förebygga sådan ändring av GATT-avtalet att parter kan fritas från förpliktelser jämligt artikel 13 genom annan än däri föreskriven röstmajoritet.

Artikel 16 (motsvarande artikel 100 i Havana-stadgan) innehåller bestämmelser angående ändringar i avtalet. I *artikel 17* anges regler angående ikraftträdande. Enligt dessa träder avtalet i kraft trettio dagar efter det att detsamma godtagits av GATT-länder, som tillsammans svarar för 85 % av samtliga dessa läanders sammanlagda utrikeshandel enligt en fastställd tabell, som fogats såsom bilaga till avtalet. *Artikel 18* ålägger Organisationens generaldirektör skyldighet att förse medlemsländerna med visst material och lämna vissa upplysningar.

Artiklarna 19, 20 och 21 slutligen omfattar övergångsbestämmelser av formell natur.

Ändringsbeslutens ikraftträdande

Som förut nämnts har resultaten av revisionskonferensen i Genève sammanfattats i en den 10 mars 1955 dagtecknad slutakt. Till slutakten har fogats dels tre protokoll, innefattande de förslag till ändringar i GATT-avtalet, om vilka överenskommelse kunnatträffas, dels också förslaget till avtal rörande Organisationen för handelssamarbete. Ändringsprotokollen är följande:

1. Protokoll med ändringar av del I samt artiklarna XXIX och XXX av det allmänna tull- och handelsavtalet.
2. Protokoll med ändringar av inledningsparagrafen samt delarna II och III av det allmänna tull- och handelsavtalet.
3. Protokoll med ändringar betingade av organisatoriska förändringar i det allmänna tull- och handelsavtalet.

En av anledningarna till att resultaten av revisionskonferensen i formellt hänseende uppdelats på nyss angivet sätt är att enligt det nuvarande GATT-avtalet olika regler gäller för ändring av olika delar av avtalet. Ändring i del I samt artiklarna XXIX och XXX (det första av protokollen) kräver sålunda samstämmighet från alla vid tiden för godkännandet avtalsslutande parter. De ändringar som innefattas i det andra protokollet däremot skall för att träda i kraft godkännas av två tredjedelar av parterna. Vad beträffar de i tredje protokollet intagna ändringarna kräver en del godkännande av samtliga parter, andra endast av två tredjedelar av antalet parter. Avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete slutligen träder som förut nämnts i kraft sedan detsamma godtagits av ett så stort antal stater, att dessas sammanlagda utrikeshandel uppgår till minst 85 procent av samtliga GATT-ländernas utrikeshandel, beräknat enligt en till avtalet fogad bilaga.

De olika protokollen och avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete äger så tillvida självständig karaktär att ett lands godkännande av slutakten i dess helhet kräver undertecknande av vart och ett av protokollen liksom godtagande av nyssnämnda avtal. Det kan med hänsyn till angivna förhållanden icke hållas för uteslutet att endast en del av ändringarna och tilläggen vinner sådan anslutning att de träder i kraft. Skulle så bli fallet kan det reviderade avtalskomplexet komma att få en i någon mån annan

utformning än vad som framgår av de vid detta protokoll fogade texterna och den förut lämnade redogörelsen. Dessa utgår nämligen från den version som förutsätter att samtliga i slutakten ingående förslag godkännes.

Särskilda beslut och resolutioner

Under revisionskonferensen fattades ett antal beslut och resolutioner, som icke ingår som integrerande delar av det nya GATT-avtalet men som står i nära samband med detta. Då dessa avspeglar några av de viktigare aktuella frågeställningarna inom GATT kan det vara av intresse att här lämna en kortfattad redogörelse för en del av dem. Även om innehållet i dessa beslut och resolutioner inte påfordrar något ställningstagande från riksdagens sida, kan en dylik redogörelse komplettera helhetsbilden av det reviderade avtalskomplexet.

Förslaget att ge GATT-avtalet en mera permanent karaktär med därav följande starkare bindningar för medlemsstaterna aktualisrade frågan om *förhållandet mellan avtalets bestämmelser och gällande nationell lagstiftning*. Detta förhållande regleras f. n. genom särskilda protokoll, upprättade i samband med tidigare tullförhandlingsomgångar. För Sveriges del gäller i detta hänseende det s. k. Annecy-protokollet av den 10 oktober 1949. Sverige är härigenom bl. a. förpliktat att provisoriskt tillämpa delarna I och III av GATT-avtalet, även som del II i all den utsträckning detta icke är oförenligt med vid dagen för protokollet gällande lagstiftning i Sverige. Avtalets allmänna handelspolitiska föreskrifter har med andra ord hittills behövt tillämpas endast i den mån detta icke krävt ändringar i lagstiftningen.

Under förarbetet till konferensen ansågs icke i och för sig föreligga anledning från svensk sida att påyrka att i det reviderade GATT-avtalet bibehölls ett allmänt undantag av nyss angivet slag. Som skäl härför åberopades bl. a. att vissa protokollsanteckningar och förtydligande uttalanden till avtalet, som på sin tid på svenska initiativ tillkom i samband med utarbetandet av Havana-stadgan och som huvudsakligen gäller jordbruksområdet, skulle komma att äga fortsatt giltighet.

Vid konferensen visade det sig emellertid, att ett stort antal länder önskade bibehålla en allmän reservation på detta område. I anledning härav tillkom ett särskilt beslut, i vilket föreskrives, att varje medlemsstat äger att vid ratifikationen av det reviderade GATT-avtalet göra förbehåll för intern lagstiftning. Sker detta skall snarast efter ratifikationen inlämnas en förteckning över sådan intern lagstiftning, som kvarstår oförenlig med avtalets bestämmelser. En översyn i vilken mån medlemsstaterna avskaffar dylik lagstiftning skall göras årligen. Tre år efter avtalets formella ikraftträdande skall en samlad bedömning av läget ske och lämpliga rekommendationer till medlemsstaterna i hithörande hänseenden utarbetas.

Ifrågavarande beslut äger för Sveriges vidkommande praktisk betydelse i första hand beträffande en del regleringar på jordbruks- och fiskets områ-

den. En närmare redogörelse i detta hänseende med angivande av den svenska lagstiftning på dessa områden som kan tänkas omfattas av beslutet återfinnes i jordbruksnämndens yttrande, till vilket i detta sammanhang torde få hänvisas (s. 27 ff.).

Ett annat beslut av principiell räckvidd gäller *rätten att bibehålla kvantitativa importrestriktioner*. Enligt GATT-avtalets i artiklarna XI och XII intagna huvudregler härom får sådana restriktioner tillämpas endast under vissa i avtalet särskilt angivna förutsättningar. Revisionen av avtalet har i denna del inneburit en viss skärpning av bestämmelserna bl. a. därigenom att de hittills gällande möjligheterna att som skäl för importrestriktioner åberopa ekonomiska anpassningssvårigheter, föranledda av andra världskriget, föreslagits skola utgå. Vidare torde över huvud taget kunna förutses en mera strikt tillämpning av förbudet mot kvantitativa importrestriktioner i det framtida läge, då ett större antal länder infört valutakonvertibilitet. Under revisionskonferensen framkom från flera håll krav på extraordinära undantagsmöjligheter från förbudet mot kvantitativa importrestriktioner. Framför allt uppkom frågan om rätt att under en övergångstid bibehålla vissa återstående restriktioner vilkas avskaffande — vid en tidpunkt då de icke längre kan motiveras av betalningsbalansskäl — skulle allvarligt skada en inhemsk industri, som genom restriktioner skyddats mot utländsk konkurrens. Enligt ett särskilt beslut den 5 mars 1955 har för detta ändamål fastslagits vissa allmänna undantagsregler av i huvudsak följande innehåll.

Efter prövning och godkännande i varje särskilt fall kan under vissa förutsättningar temporärt tillstånd erhållas att bibehålla kvantitativa importrestriktioner som varit oavbrutet i kraft sedan den 1 januari 1955. Till sådant tillstånd, som skall föregås av en ingående granskning av behovet av undantag, kan fogas lämpliga villkor och begränsningar i olika hänseenden. I princip skall medlemsstat som erhåller undantag vara skyldig att avskaffa restriktionerna under en jämförelsevis kort period, ej överstigande fem år. Efterlevnaden av de förskrivna villkoren ävensom framstegen i fråga om restriktionernas avveckling skall årligen göras till föremål för granskning.

Det kan i detta sammanhang nämnas att Belgien och Luxemburg vid GATT:s session hösten 1955 beviljats undantag enligt förevarande beslut för vissa jordbruksprodukter.

Bland de särskilda besluten kan vidare i detta sammanhang nämnas det på framställning av Förenta staterna beviljade *speciella undantaget med hänsyn till den amerikanska jordbrukslagstiftningen*.

Enligt den lösning, som nåddes i denna fråga och som stadfästes i särskilt beslut, tillåtes Förenta staterna att vidta åtgärder i enlighet med gällande amerikanska lagstiftning på jordbruks område (Section 22 av »Agricultural Adjustment Act») även om åtgärderna icke är förenliga med GATT-avtalets bestämmelser. En medlemsstat, vars handel skadas av importrestriktioner eller andra importpålagor som införts enligt nämnda lagstift-

ning, har emellertid enligt beslutet rätt att anlita de i GATT-avtalet fastställda möjligheterna att återställa den handelspolitiska balansen. En översyn av de åtgärder, som Förenta staterna vidtagit enligt nämnda lagstiftning, skall årligen företas, och från amerikansk sida har försäkringar lämnats att samråd skall ske med väsentligt intresserade länder innan nya åtgärder vidtas. Vidare har förklarats, att alla enligt lagstiftningen införda restriktioner kommer att avskaffas så snart de icke längre behövs.

Vid konferensen antogs även en resolution av innehåll att en medlemsstat, som har för avsikt att avsätta *överskott av livsmedel*, icke bör göra detta på ett sådant sätt, att det framkallar störningar på världsmarknaden, vilka allvarligt skulle skada andra medlemsstater. I resolutionen förordas att medlemsstater, i samband med åtgärder för att avsätta livsmedelsöverskott, skall samråda med andra intresserade parter samt ta i välvilligt beaktande därvid framförda synpunkter och önskemål.

I en särskild resolution rekommenderas att medlemsstat, som har för avsikt att likvidera betydande kvantiteter av strategiska råvarulager, om möjligt bör lämna förhandsbesked därom och samråda med annan medlemsstat som anser sig ha väsentligt intresse i saken och önskar dylikt samråd.

Slutligen kan i detta sammanhang erinras om att i samband med revisionen av GATT även frågan om *åtgärder mot restriktiva affärsmetoder* var föremål för behandling. Från de skandinaviska länderna framlades ett förslag, att det reviderade GATT-avtalet i detta hänseende skulle innehålla bestämmelser av i huvudsak samma innehåll som dem som ingår i Havana-stadgan. Med hänsyn bl. a. till att hithörande frågor är föremål för överväganden inom vissa andra internationella organ beslöts emellertid att tills vidare uppskjuta behandlingen av detta frågekomplex inom GATT:s ram. Enligt bestämmelserna i avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete (artikel 3) är denna dock behörig att uppta exempelvis frågor om restriktiva affärsmetoder till utredning och framlägga förslag till åtgärder.

Yttranden

Revisionskonferensens slutakt har som förut nämnts granskats av kommittén för översyn av GATT-avtalet. Kommittén har i sin tur inhämtat yttranden av statens handels- och industrikommission, Sveriges riksbank och statens jordbruksnämnd. Vid handels- och industrikommissionens utlåtande har fogats yttranden av Kooperativa förbundet, Sveriges grossistförbund, Sveriges allmänna exportförening, Sveriges industriförbund samt handelskamrarna i Stockholm, Göteborg och Malmö. Av de nämnda organisationerna har exportföreningen, industriförbundet och handelskammaren i Stockholm avgett gemensamt yttrande. Till jordbruksnämndens utlåtande är

fogade yttranden av lantbruksstyrelsen, Fruktodlingens förhandlingsorgan och Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund. Jordbruksnämnden har därutöver till kommittén vidarebefordrat yttranden från Sveriges lantbruksförbund och Sveriges fiskares riksförbund.

Statens handels- och industrikommission har framhållit att konferensen icke synes ha gett det resultat på framför allt tullområdet, som skulle ha varit önskvärt för att stärka lägtariffländernas position. Å andra sidan har besluten om koncessionslistornas giltighetstid bevarat möjligheten för en viss stabilitet på tullområdet. Härjämte kan det ligga ett värde i att en sådan överenskommelse kommit till stånd om de allmänna handelsreglerna, som kan vinna allmän anslutning. De företagna ändringarna i avtalets utformning bör enligt kommissionens uppfattning kunna accepteras från svensk sida.

Av de av handels- och industrikommissionen hörda organisationerna på näringsslivets område har *Kooperativa forbundet* framhållit vikten av att GATT-avtalet vidmakthålls och om möjligt utvidgas till sin omfattning för att kunna tjäna såsom instrument för verkningskraftiga överenskommelser om friare internationellt varuuthyte. Med denna utgångspunkt har förbundet funnit de förslag till ändringar och tillägg varom enighet nu kunnat uppnås utgöra en framgång vars räckvidd förbundet icke underskattar. Med särskild tillfredsställelse har förbundet hälsat förslaget att upprätta Organisationen för handelssamarbete, som kan väntas ge GATT-avtalet ökad stadga och göra dess tillämpning enklare och smidigare.

Vad detaljutformningen beträffar beklagar förbundet att i det reviderade GATT-avtalet icke införlivats de delar av Havana-stadgan, som innehåller bestämmelser mot restriktiva affärsmetoder. Vidare kritiseras bl. a. den uppmjukning av gällande regler, som blivit resultatet av att vissa industriländer beretts möjlighet att bibehålla importrestriktioner även utan betalningsbalansskäl. Sammanfattningsvis har förbundet framhållit nödvändigheten av att Sverige ansluter sig till det reviderade avtalet. Förbundet understryker samtidigt, att utvecklingen på den internationella handelspolitikens område bör ägnas största uppmärksamhet och varje lämpligt tillfälle från svensk sida begagnas för att stärka GATT-avtalet och utvidga dess verksamhetsfält.

Sveriges grossistförbund har konstaterat att de förhoppningar, som före konferensen gjorde sig gällande att översynen skulle resultera i ett avgörande steg i riktning mot en liberalare och mer multilateral handel, infriats endast i ringa omfattning. De ändringsförslag som framlagts har närmast karaktären av kompromisslösningar, som kunnat accepteras av länder i olika utvecklingsstadier och med varierande ekonomisk uppfattning. Genom den fastare organisation som föreslagits och det intimare samarbete mellan länderna som därigenom torde komma att inledas har emellertid förutsättningar skapats för ett fortsatt arbete på att göra GATT till ett mer verksamt instrument för världshandeln.

Sveriges allmänna exportförening, Stockholms handelskammare och Sveriges industriförbund har i sitt gemensamma yttrande bl. a. erinrat om det angelägna i att så många stater som möjligt ansluter sig till GATT och att av hänsyn härtill i åtskilliga fall sakligt motiverade ändringar kan få eftersättas. De tre organisationerna har funnit den föreslagna organisatoriska omläggningen lämplig.

Handelskammaren i Göteborg konstaterar, att översynen icke medfört några ändringar av större betydelse, och har icke något att erinra mot de föreliggande förslagen. *Skånes handelskammare* däremot anser, att Sverige i egenskap av lågtariffland genom sin medverkan i GATT kommit i oförmånlig ställning i förhållande till flera av sina handelspartners och därigenom fått sämre möjligheter att tillvarata sina handelspolitiska intressen. Denna kritiska inställning innebär emellertid icke att handelskammaren ställer sig negativ till det fortsatta internationella samarbetet inom GATT. Sverige bör sålunda kunna acceptera de föreslagna ändringarna i avtalet och medverka i den nya Organisationen för handelssamarbete.

Sveriges riksbank har såsom ett sammanfattande omdöme om de arbetsresultat som uppnåtts inom GATT:s ram anfört att dessa icke synes motsvara avtalets allmänna målsättningar. Bristen på reciprocitet i fråga om GATT-ländernas faktiska åtaganden är avsevärd. Riksbanken framhåller i anslutning härtill att ett läge, som beträffande flertalet GATT-länder kännetecknas av höga tullar och kvantitativa restriktioner av betalningsbalansskäl eller inom ramen för särregler, måste för ett land som tillämpar en liberal handelspolitik medföra avsevärda svårigheter. I den händelse skadeverkningar i en framtid uppkommer för Sveriges del på grund av dessa förhållanden torde man i första hand få beakta de möjligheter som föreligger att inom avtalets ram åstadkomma en begränsning av de faktiska svenska åtagandena. Även frågan om fortsatt svenskt medlemskap i GATT-organisationen kan möjligen i en framtid behöva upptas till prövning.

Statens jordbruksnämnd har inledningsvis erinrat om att GATT-avtalets hittills gällande regler i stort sett icke mött någon invändning ur svensk synpunkt med hänsyn till jordbruks- och fiskregleringarna. Det har emellertid framstått som ett önskemål, att vissa tidigare tillkomna tolkningsföreskrifter eller tolkningsuttalanden med förtydligande av avtalstexten tillförsäkras fortsatt giltighet. Jordbruksnämnden konstaterar att revisionen icke medfört några ändringar av större betydelse för de svenska regleringarna på jordbruks- och fiskets områden. Genom att vissa tolkningsuttalanden angående innebördens av olika bestämmelser under revisionskonferensen upprepats eller givits i huvudsak samma form som tidigare har de svenska önskemålen på detta område på väsentliga punkter tillgodosetts.

Jordbruksnämnden har i sitt yttrande lämnat en detaljerad analys, sett ur den svenska jordbruksregleringens synpunkt, av olika bestämmelser i det nya avtalskomplexet. Med hänsyn till den betydelse avtalsbestämmelserna i detta hänseende måste tillmätas torde nämndens kommentarer böra återges mera utförligt. Nämnden har anfört bl. a. följande.

Föreskrifterna i art. IV om nationell behandling i fråga om inre beskattning och regleringar kvarstår oförändrade i den nya avtalstexten. Det råder sålunda principiellt förbud mot sådana inre kvantitativa regleringar med avseende å blandning, bearbetning eller användning av varor i bestämda kvantiteter eller proportioner som kräver att viss kvantitet eller proportion skall vara av inhemskt ursprung. Det är dock alltjämt tillåtet att tillämpa sådana inre kvantitativa regleringar som var i kraft vid någon av de i artikelns mom. 6 angivna tidpunkterna (den 1 juli 1939, den 10 april 1947 eller den 24 mars 1948); dock att sådana regleringar icke må ändras till nackdel för importen. I artikeln angivna data kompletteras bl. a. för Sveriges del med tidpunkten den 10 oktober 1949 (=dagen för Annecy-protokollet). Bestämmelserna i art. IV har för vårt vidkommande bl. a. betydelse för regleringar avseende inmalningstvång, minimihalt av vissa slags oljekraftfoder i oljekraftfoderblandningar samt inblandning av olja, utvunnen ur inhemskt oljeväxtfrö, vid tillverkning av margarin.

Vad först angår *inmalningstvång* synes det med fog kunna hävdas, att eftersom vi tidigare tillämpat en dylik reglering vid en av de relevanta tidpunkterna, det även efter tillkomsten av det nya avtalet är tillåtet att vid behov åter använda systemet. Däremot kan det med hänsyn till föreskrifterna att en dylik reglering icke får ändras till nackdel för importen synas mera tveksamt, om ett inmalningstvång till 100 % får tillämpas. Den inmalningsprocent som gällde vid ifrågavarande tidpunkt (nämlig den 1 juli 1939) var för vete 90 % och för råg 98 %. En inmalningsprocent av angivna storleksordning torde därför i varje fall kunna tillgripas utan att man kommer i konflikt med avtalets regler. Huruvida även en högre inmalningsprocent skall få tillämpas, blir beroende på vilken innehörd man inlägger i artikelns ordalydelse om att regleringen skall ha »varit i kraft» vid någon av angivna tidpunkter. Enligt den författning som det dåvarande systemet om inmalningstvång byggde på, nämligen KF den 13 juni 1930 (249) om användande av svenska vete och svenska råg vid framställning av mjöl m. m., förelåg icke någon maximering till storleken av den inmalningsprocent som kunde fastställas. Med utgångspunkt härifrån skulle man kunna hävda, att vi i dåvarande läge hade en reglering i kraft som principiellt innebar ett inmalningstvång upp till 100 %. Det förhållandet, att möjligheten att använda inmalningstvången icke utnyttjats i sin fulla utsträckning — sedan maj 1941 har det överhuvud icke tillämpats — får ses mot bakgrundens av att man i stället tillgodosett samma syfte genom kvantitativa importrestriktioner. Bortsett från vad nu sagts synes de generella undantagsbestämmelserna till det nya avtalet i detta sammanhang kunna åberopas.

Under förarbetena till Hayana-stadgan tillkom på svenska initiativ en protokollsanteckning av innehörd att bestämmelserna om att en reglering icke fick »ändras till nackdel för importen» icke skulle begränsa en medlemsstats rätt att ändra detaljerna i en redan existerande reglering, förutsatt att sådana ändringar icke medförde en förändring av regleringens verkan i stort till nackdel för importen. Protokollsanteckningen, som närmast tillkom med tanke på det dåvarande inmalningstvången, har betydelse även för andra inre kvantitativa regleringar, exempelvis bestämmelserna om viss minimihalt av oljekraftfoder av raps, rybs och/eller senap i *oljekraftfoderblandningar*. En reglering på sistnämnda område har funnits sedan 1940. Av naturliga skäl kan den föreskrivna inblandningsprocenten tid efter annan behöva justeras, vilket visserligen i och för sig kan innehåra en viss

»nackdel för importen» men icke behöver ha en sådan betydelse att därigenom en förändring sker av regleringens verkan i stort. Då det på svensk sida ansågs angeläget att få denna princip erkänd även vad avsåg det nya avtalet, sökte man under revisionsarbetet få till stånd en särskild tolkningsföreskrift, alternativt ett protokollsuttalande, härom. Vederbörande utskott som behandlade frågan kunde emellertid icke förorda förslaget om en särskild tolkningsföreskrift men gjorde ett uttalande om att mom. 6 i art. IV borde tolkas i den mening som skett under Havana-konferensen, underförstått att förändringarna i regleringen skulle vara av mindre betydelse och icke skulle avse sådana koncessioner som inskrivits i listorna till avtalet. Genom detta uttalande, som lämnats utan erinran av de Aftalsslutande Parterna, synes det svenska önskemålet på denna punkt väsentligen ha tillgodosetts.

Vad avser gällande system med inblandning av viss viktprocent inhemska vegetabilisk olja i *margarin* synes detta stå i överensstämelse med avtalets bestämmelser. Systemet bygger på en överenskommelse mellan de större margarinproducenterna inbördes om att vid tillverkningen använda minst 35 viktprocent vegetabilisk olja av inhemska odling. Genom föreskrifterna i KF den 5 juni 1953 (395) angående reglering av införseln av fettravaror och fettvaror (ändrad genom KF 1954: 306) kan Kungl. Maj:t eller efter Kungl. Maj:ts bemynthigande jordbruksnämnden utfärda direkta föreskrifter om en dylik inblandning. Sådana föreskrifter har dock hittills icke utfärdats med stöd av nämnda författnings, utan inblandningssystemet baserar sig f. n. på angivna överenskommelse. Däremot fanns redan vid flera av de i sammanhanget relevanta tidpunkterna allmänna bestämmelser i kraft om inblandning av olika råvaror i margarin, vilka bestämmelser kan sägas ha ersatts genom föreskrifterna i nyssnämnda förordning. Dessutom må framhållas, att den faktiska inblandningsprocenten för inhemska olja i margarinet vid åtminstone en av de angivna tidpunkterna, nämligen den 10 oktober 1949, var lika stor som nu (eller 35 %). Under åberopande av ovan nämnda protokollsanteckning till mom. 6 synes det vidare möjligt att vidtaga måttliga justeringar av inblandningsprocenten.

En annan fråga av betydelse i sammanhanget avser föreskrifterna i artikelns mom. 1 att inre skatter och andra avgifter icke bör tillämpas på importerade eller inhemska varor på sådant sätt att skydd beredes inhemsk produktion. Med hänsyn till ordalydelsen kan bestämmelserna möjligen tolkas så att det icke är tillåtet att skydda en inhemsk produktion av exempelvis smör genom att lägga accis på en härmed konkurrerande inhemsk produkt, exempelvis margarin. För att undanröja varje tvekan på denna punkt hade på svenska initiativ under Havana-konferensen tillkommit en protokollsanteckning av innebörd att sådana avgifter och regleringar skulle vara tillåtna som visserligen hade till verkan att stödja produktionen av en viss inhemska produkt (ex. smör) men lika mycket var riktade mot den inhemska tillverkningen av en annan vara (ex. inhemskt margarin), av vilken en väsentlig inhemsk produktion förekom, som mot importen av sådana varor (ex. importerat margarin). Vid revisionskonferensen i Genève begärdes från svensk sida, att nämnda protokollsuttalande från Havana skulle ges formen av en tolkningsföreskrift till det nya avtalet. Det framhölls, att någon margarinaccis visserligen för närvarande icke utgick, men att man därfor icke ville avhända sig möjligheten att återinföra en sådan. För övrigt kunde tolkningen ha betydelse för vårt nuvarande system på fettvaruområdet. Detta karakteriseras av att en avgift uttogs för såväl importerade som hemmaproducerade fettravaror, i den mån dessa var avsedda för mänsklig konsumtion. Då avgiften i båda fallen var lika stor, synes systemet stå

i full överensstämmelse med de allmänna principerna i art. IV men ändamålet med regleringen var detsamma som beträffande margarinaccisen, nämligen att bereda smörproduktionen ett visst skydd. — — — Efter utdragna discussioner nåddes till slut en kompromisslösning, innebärande att vederbörande utskott tog ad notam ett uttalande från svensk sida, att systemet med avgiftsbeläggning i fråga om inhemska och importerade råvaror för margarintillverkning såväl som i fråga om importerat margarin i syfte att underlätta en stabilisering av avsätningen av smör — vilket system i Havana befunnits stå i överensstämmelse med bestämmelserna i nuvarande art. IV — fortfarande var i kraft. — Även om det kunde ha varit önskvärt att man på denna punkt erhållit ett mera positivt uttalande till förmån för den svenska uppfattningen, synes resultatet enligt nämndens mening dock nöjaktigt tillmötesgå de svenska synpunkterna i frågan.

Bestämmelserna i art. VI om *a n t i d u m p i n g- o c h u t jäm n i n g s-t u l l a r* kvarstår i det nya avtalet i stort sett oförändrade. Mom. 6 har dock givits en ny lydelse, varigenom möjligheten att tillgripa dylika tullar till skydd för tredje land utsträckts. I brådskande fall får dylika åtgärder sålunda vidtagas utan att organisationens tillstånd först inhämtats, förutsatt att förhållandet utan dröjsmål rapporteras till organisationen för dess prövning i efterhand. Någon skyldighet att tillgripa ex. utjämningstull till skydd för tredje land föreligger icke nu lika litet som tidigare. Enligt en tolkningsföreskrift till mom. 6 b. är det endast vederbörande importland som kan göra framställning om tillstånd att vidtaga dylika åtgärder, däremot icke ifrågavarande tredje land.

Enligt mom. 4 gäller att antidumping- eller utjämningstull icke kan påläggas på grund av att den exporterade varan undantagits från tullar eller skatter som åvilar samma produkt då den är ämnad för konsumtion i ursprungs- eller exportlandet. Vid behandlingen av motsvarande bestämmelser i Havana-stadgan hade på svenska initiativ tillkommit en protokollsanteckning av innehörd, att uttrycket »återbäring av sådana tullar eller skatter» skulle täcka återbäring av tullar eller skatter å råvaror och halvfabrikat, som sedermera använts för tillverkning av exporterade produkter. Vid revisionskonferensen framfördes förslag om omarbetning av mom. 4 i syfte att härvid inkludera den mening som nämnda protokollsanteckning gav uttryck för, men vederbörande utskott förklarade, att en ändring var obehövlig, då ifrågavarande fall redan täckts av den nuvarande texten.

Gällande avtal innehåller icke något direkt förbud mot *e x p o r t s u b-v e n t i o n e r*. Endast i den mån det kan ledas i bevis, att en exportsubventionering medför väsentlig skada för en inhemska näringsgren i importlandet, kan detta vidtaga sanktioner i form av utjämningstull enligt art VI. I övrigt innehåller avtalet — art. XVI — endast vissa allmänna bestämmelser om rapporteringsskyldighet till organisationen angående användningen av subventioner och visst konsultationsförfarande i händelse av konstaterade skadeverkningar.

Till dessa föreskrifter har i det nya avtalet fogats en ny paragraf angående tilläggsbestämmelser om exportsubventioner (art. XVI avdelning B). — — — Till de nya reglerna har knutits vissa tolkningsföreskrifter som bl. a. innehåller, att ett system för stabilisering av den inhemska prisnivån av en råvara, oberoende av exportprisets växlingar, som har till verkan att produkten ibland säljs till ett lägre pris än hemmamarknadspriiset, icke skall anses innehålla en exportsubvention i avtalets mening. Som förutsättning gäller, att de Avtalsslutande Parterna fastställt, att systemet även resulterat i eller är avsett att resultera i att exportpriset ibland ligger högre än det

jämförbara inhemska priset och att systemet antingen genom en effektiv reglering av produktionen eller annorledes tillämpas eller är avsett att tillämpas på ett sådant sätt att det icke otillbörligt stimulerar exporten eller på annat sätt allvarligt skadar andra medlemsländers intressen. En exportsubventionering skall dock i varje fall anses föreligga, om systemet helt eller delvis finansieras av statsmedel utöver de medel som tillskjutits av producenterna själva. — De nu berörda tolkningsföreskrifterna, som tillkom under revisionsarbetets slutskede och som därfor aldrig hann mera ingående penetreras, synes lida viss brist på klarhet och mindre väl passa in i sitt sammanhang med reglerna om exportsubventioner och utjämningstullar. Enligt tolkningsföreskrifterna skall som nämnts ett prisstabiliseringssystem för råvaror under vissa förutsättningar icke anses innebära en exportsubventionering. Härmed bör å andra sidan jämföras bestämmelserna i art VI mom. 7, som stipulerar att ett dylikt prisstabiliseringssystem icke skall anses innefatta det för uttagande av utjämningstull erforderliga skaderekivisitet. Förutsättningarna är i båda fallen i stort sett desamma, men en viss skillnad föreligger dock. Enligt art. VI mom. 7 erfordras att systemet faktiskt haft de angivna förhållandena till följd, medan det enligt ovannämnda tolkningsföreskrifter räcker med att systemet syftat härtill. Undantaget i tolkningsföreskrifterna, innebärande att systemet beroende på finansieringsättet kan vara att anse som en subventionering, har icke någon motsvarighet i reglerna om utjämningstull. Oberoende av finansieringsättet skall enligt art. VI mom. 7 sålunda en i samband med ett prisstabiliseringssystem tillämpad subventionering som i övrigt uppfyller angivna villkor icke anses medföra sådan skada som berättigar till uttagande av utjämningstull. — Vid plenarbehandlingen av ifrågavarande tolkningsföreskrifter underströks från svensk sida att dessa icke fick anses prejudicerande för en tolkning av avtalets bestämmelser om utjämningstull. Sistnämnda regler bör enligt den svenska reservationen med andra ord i första hand vara normerande vid bedömande av hithörande frågor. I övrigt torde det kunna påstås, att föreskrifterna om vad som i det ena eller det andra fallet skall anses såsom exportsubventioner saknar större praktisk betydelse vad avser jordbruks- och fiskeriprodukter, då subventioner beträffande råvaror, såsom framgår av huvudreglerna, dock är tillåtna. Någon ändring i sak av vikt för det i Sverige tillämpade systemet med exportsubventioner synes sålunda de nya reglerna icke ha medfört.

De grundläggande bestämmelserna om kvantitativa restriktioner återfinns i art. XI. Generellt gäller förbud mot sådana restriktioner såväl avseende import som export men samtidigt medges undantag härifrån i viss begränsad utsträckning. Reglerna har i oförändrat skick intagits i det nya avtalet.

De i art. XI mom. 2 c angivna undantagen från förbjudet mot importrestriktioner har endast i begränsad omfattning tillämplighet på svenska förhållanden. Bestämmelserna i mom. 2 c i om importrestriktioner i samband med statliga åtgärder, som har till resultat att begränsa de kvantiteter som får saluhållas eller produceras, har dock viss betydelse för importregleringen beträffande fisk. Härvid åsyftas sådana fall då statliga åtgärder vidtagits i fångstbegränsande syfte. Som villkor för att pristillägg skall utbetalas till prisregleringsförening, är föreningen eller till denna anslutnen fiskareorganisation skyldiga underkasta sig jordbruksnämndens eventuella direktiv i fråga om fångstbegränsning (JN:s cirkulär 1952: 57 punkt 30). Fångstbegränsning har även i viss utsträckning tillämpats i praktiken, exempelvis beträffande makrill och sill på västkusten, torsk och sill på sydkusten samt strömming på ostkusten. Som förutsättning för att importreglering skall få

vidtagas gäller enligt art. XI att produktionsbegränsningen skall avse samma inhemska produkt som den importerade eller, då någon väsentlig inhemska produktion av samma produkt icke förekommer, av en inhemska produkt som kan direkt ersättas av den importerade produkten. Då åtminstone en del fiskslag är av den beskaffenhet att de kan substitueras av andra fiskslag, förefaller bestämmelserna i detta stycke i viss mån tänjbara.

Även i vissa andra fall kan reglerna i mom. 2 c i tänkas få betydelse för vårt vidkommande. Sålunda synes det möjligt att under hänvisning till nämnda punkt motivera en importreglering beträffande brödsäd, om samtidigt föreskrifter om denaturering av brödsäd för foderändamål utfärdats. Enligt ordalydelsen skall som förutsättning gälla, att importregleringen är »nödvändig» för genomförandet av vidtagna produktions- eller försäljningsbegränsande åtgärder. I frågan om vad som i detta sammanhang skall anses såsom en »nödvändig» reglering gjorde vederbörande utskott under revisionskonferensen ett uttalande av innehörd, att en importreglering under den del av året, då inhemsk tillgång icke finns på vederbörande produkt skall vara tillåten endast i den utsträckning som restriktionerna är nödvändiga för att stärka eller uppnå syftet med ifrågavarande åtgärder till kontroll av den inhemska produkten.

Frågan om importreglering i samband med dylik denaturering av brödsäd aktualiseras från svensk sida, i konsekvens med vad som skett under Havana-konferensen, även under revisionskonferensen, nämligen vid behandling av mom. 2 c ii. Bestämmelserna i nämnda punkt avser statliga åtgärder för att avveckla ett tillfälligt överskott av samma inhemska produkt (eller substitut härför) genom att göra överskottet tillgängligt för vissa grupper av inhemska konsumenter utan betalning eller till priser under gällande marknadspris. Vederbörande utskott uttalade i anledning av det svenska förslaget om en särskild tolkningsföreskrift till bestämmelserna, att detta icke var behövligt, då dessa klart täckte ett sådant fall som beskrivits från svensk sida, nämligen att överskottet av brödsäd gjordes tillgängligt såsom fodermedel för småbrukare och liknande kategorier med låg levnadsstandard utan betalning eller till priser under gällande marknadspris.

En liknande behandling fick ett svenskt förslag om tolkningsföreskrift till bestämmelserna i mom. 2 a angående exportrestriktioner för att förebygga eller avhjälpa en kritisk brist på livsmedel el. dyl. Det fastslogs, att tillfälliga exportrestriktioner för att avvärja en ansenlig stegring av de inhemska priserna, beroende på prishöjningar i andra länder, var tillåtna i den utsträckning prishöjningen hade samband med en akut brist på ifrågavarande produkter.

Såsom ovan nämnts, kan bestämmelserna i art. XI endast i mycket begränsad utsträckning åberopas till stöd för nuvarande system med kvantitativa restriktioner för import av jordbruksprodukter; vad gäller fiskeriprodukter föreligger dock härvidlag vissa möjligheter. I övrigt gäller beträffande nämnda produkter att reglerna i art. XII om kvantitativa restriktioner till skydd för betalningsbalansen tillsvidare kan åberopas. Om de allmänna förutsättningarna enligt art. XII — t. ex. i samband med genomförandet av valutakonvertibilitet — skulle bortfalla, kan dock en importreglering avseende jordbruks- och fiskeriprodukter motiveras under hänvisning till Annecy-protokollet, som tillåter, att viss intern lagstiftning får tillämpas, även om denna står i strid med avtalets bestämmelser om bl. a. kvantitativa restriktioner.

Till nuvarande bestämmelser i art. XVII om att även vid statlig handel de allmänna grundsatserna om icke-diskriminerande behandling skall

tillämpas har i det nya avtalet gjorts vissa tillägg. — — — De nya reglerna synes icke behöva föranleda någon erinran med hänsyn till den verksamhet som nu bedrivs av vissa monopolföretag på jordbruksområdet.

Som tidigare nämnts har genom ett särskilt beslut av de Avtalsslutande Parterna möjlighet givits att vid anslutning till det nya avtalet göra förbehåll för en fortsatt tillämpning av viss intern lagstiftning.

Frågan om vilken slags intern lagstiftning som beslutet skulle avse blev föremål för en ingående debatt i utskottet, dock utan att man kunde uppnå någon full enighet härom. Ett förslag om att det uttryckligen skulle fastslås, att endast »tvingande» (mandatory) lagstiftning åsyftades blev på grund av starkt motstånd från vissa länders sida avvisat.

Å andra sidan uttalade utskottet, att det i detta sammanhang endast kunde vara fråga om lagstiftning av »tvingande» karaktär. Angående detta begrepp innebörd hänvisades till ett tidigare tolkningsuttalande, enligt vilket hämed avsågs sådan lagstiftning som innehållande ett åläggande för den exekutiva myndigheten och som icke kunde ändras genom exekutiv åtgärd. — Utskottsutalandena på denna punkt synes icke ha bidragit till att göra begreppen klarare. Svar på frågan vilken slags lagstiftning som täcks av föreskrifterna torde därför slutgiltigt icke kunna erhållas förrän tidigast efter en tids praktisk tillämpning.

Vad Sverige beträffar bör enligt nämndens uppfattning, såsom tidigare anförts, i samband med ratificeringen reservation göras bl. a. för de särskilda författningsarna om import- och exportreglering av jordbruks- och fiskeriprodukter. Dessa författningsar, som visserligen i regel tillkommit efter den 10 oktober 1949, ersätter dock i tillämpliga delar tidigare vid angivna tidpunkt gällande bestämmelser. I frågan om dessa författningsar kan anses ha »tvingande» karaktär må här endast erinras om att de tillkommit i enlighet med riksdagens principbeslut angående jordbruks- och fiskregleringarna år 1947 resp. år 1948. Härvid avses nedan angivna författningsar. Tilläggas må att förteckningen kan behöva överses innan ratificeringen äger rum.

- 1) KF den 22 februari 1932 (30) angående reglering av införseln av socker (förlängd senast genom KF 1954: 171).
- 2) KF den 8 juni 1951 (379) angående reglering av införseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter.
- 3) KF den 5 juni 1953 (395) angående reglering av införseln av fettravaror och fettvaror m. m.
- 4) KF den 5 juni 1953 (372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur (förlängd senast genom KF 1954: 309).
- 5) KF den 6 juni 1952 (365) angående reglering av utförseln av vissa levande djur och jordbruksprodukter.
- 6) KF den 5 juni 1953 (374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.
- 7) KF den 5 juni 1953 (375) med vissa bestämmelser angående prissregleringen för råg och vete.

Jordbruksnämnden uttalar sammanfattningsvis, att nämnden icke har någon erinran mot de ändringar och tillägg som vidtagits i GATT-avtalet. Hänsyn har härvid även tagits till det under hösten 1955 antagna nya systemet för prissättningen av jordbruks produkter (Kungl. Maj:ts prop. 1955: 198). Detta system innebär bl. a. att de kvantitativa restriktionerna

i viss utsträckning suspenderas och ersätts genom fasta importavgifter inom vissa prisgränser samt att nuvarande importmonopol icke tillämpas så länge priserna ligger inom nämnda gränser. Ett genomförande av systemet anser nämnden icke blott kunna ske utan att man kommer i konflikt med avtalets bestämmelser utan även stå i överensstämmelse med avtalets allmänna syften om en successiv liberalisering av handeln.

I fråga om de till nämnden avgivna yttrandena må följande nämnas.

Lantbruksstyrelsen anför bl. a. att revisionen av avtalet synbarligen icke medfört uppmjukningar i den skyddspolitik på jordbruksområdet som för närvarande allmänt tillämpas och särskilt för Sveriges vidkommande icke innebär någon ändring i möjligheterna att genom regleringar utöva det stöd åt jordbruket, som 1947 års riksdagsbeslut innebär. Däremot anser styrelsen förslaget till reviderat avtal för den svenska trädgårdsnäringens del innehålla betydande olägenheter. *Fruktodlingens förhandlingsorgan* har påyrkat en justering av tullarna för vissa produkter och protesterar mot ett förnyat GATT-avtal, där berättigade hänsyn icke tas till den svenska fruktodlingens existensvillkor. *Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund* hemställer, att vid det definitiva ställningstagandet från Sveriges sida till fortsatt anslutning till GATT-avtalet vederbörlig hänsyn tas till det behov av gränsskydd, som föreligger för trädgårdssodlingens del, varvid själva sättet för utformningen av gränsskyddet är av underordnad betydelse.

Sveriges lantbruksförbund har konstaterat att bestämmelserna i det nuvarande GATT-avtalet i allt väsentligt är förenliga med 1947 års riksdagsbeslut; översynen har icke medfört ändringar av sådan betydelse, att ett motsatsförhållande skulle kunna uppkomma mellan avtalet och jordbruksregleringen. Det reviderade avtalet lägger ej heller hinder i vägen för de regleringar som kan komma att tillämpas som en följd av de nyligen antagna ändrade principerna för utformningen av jordbrukspriserna. Förbundet säger sig utgå från att Sverige, för den händelse svårigheter av någon art skulle komma att uppstå vid genomförandet av framtida regleringar eller speciella skyddsåtgärder på jordbruksområdet, kommer att begagna sig av de möjligheter som föreligger enligt avtalet.

Sveriges fiskares riksförbund har framhållit att den företagna översynen icke synes ha medfört några större förändringar ifråga om regleringarna på fiskets område. Förbundet har icke något att erinra mot en svensk anslutning till det nya avtalet.

Kommittén för översyn av GATT-avtalet har i sitt sammanfattande slutomdöme bl. a. uttalat att revisionen av GATT-avtalet icke lett till mera genomgripande ändringar. Kommittén anser det beklagligt, att de yrkan den som från svensk liksom från andra lägtulländers sida framställts om samordning och reciprocitet i arbetet på tullsänkningar å ena sidan och avskaffandet av kvantitativa restriktioner å den andra icke vunnit större beaktande än som skett, liksom att det ej heller i det reviderade avtalet funnits plats för mera bindande stadganden om tullförhandlingsskyldighet, på

sätt fanns föreskrivet i Havana-stadgan. Komittén har emellertid funnit, att de beslutade ändringarna på det hela taget är ägnade att ge ökad stadga åt avtalet, att bereda medlemsstaterna bättre garantier för att enhetliga handelspolitiska regler kommer att tillämpas och att trygga stabilitet på tullområdet i avvakten på resultaten av det fortsatta arbetet. I dessa sammanhang kan den nya Organisationen för handelssamarbete väntas få en icke oväsentlig betydelse som ett mera permanent forum för överläggningar om och prövning av frågor rörande den internationella handels- och tullpolitiken. I likhet med jordbruksnämnden finner kommittén de nya bestämmelserna icke ge anledning till erinran med hänsyn till den svenska jordbrukspolitiken. Ej heller i fråga om andra speciella intressespörsmål har kommittén några särskilda anmärkningar att anföra.

På grundval av en samlad bedömning av remissyttrandena förordar kommittén Sveriges anslutning till det reviderade allmänna tull- och handelsavtalet och till Organisationen för handelssamarbete.

Departementschefen

I det internationella samarbete som utvecklats efter andra världskriget har strävandena att underlätta det mellanfolkliga varuutbytet intagit en framskjuten plats. Dessa strävanden har i främsta rummet åsyftat att undanröja kvantitativa restriktioner beträffande import och export, att sänka tullar och att i allmänhet främja en multilateral och så långt möjligt fri handel länderna emellan. Över huvud taget har man genom en mera intensiv samverkan sökt komma till rätta med skilda ekonomiska problem av internationell räckvidd. Med hänsyn till den allmänna målsättning, som sedan länge gällt för den svenska handelspolitiken, har det tett sig naturligt för vårt land att aktivt medverka i det internationella samarbetet på detta område.

Arbetet på att efter kriget åstadkomma en fast världsomfattande organisation på handelns område påbörjades redan år 1945. Detta arbete resulterade i tillkomsten av den s. k. Havana-stadgan, som förelåg färdig år 1948. Syftet med denna stadga var att de olika ländernas handelspolitik skulle underkastas vissa allmängiltiga regler, ägnade att motverka åtgärder som kunde ha ogynnsamma verkningar på den internationella handeln. Avsikten var också att med stadgan ge regler för ett flertal av de handelspolitiska förhållanden varom bestämmelser tidigare intagits i handelsöverenskommlser olika länder emellan, att begränsa och avveckla restriktionerna inom den internationella handeln och att främja en återgång till förkrigstidens multilaterala handel. I samband med arbetet på Havana-stadgan tillkom GATT-avtalet, genom vilket stadgans målsättning i fråga om tullsänkningar skulle förverkligas. I GATT-avtalet, som provisoriskt började tillämpas år 1947, intogs i avvakten på Havana-stadgans ikraftträdande de viktigare av stadgans grundsatser för det internationella varuutbytet.

Frågan om Sveriges anslutning till Havana-stadgan och till GATT förelades 1950 års riksdag. Enligt riksdagens beslut erhöll Kungl. Maj:t bl. a. bemyndigande att för Sveriges del godta Havana-stadgan vid tidpunkt som Kungl. Maj:t ägde bestämma. Vad GATT-avtalet beträffar godkände riksdagen Sveriges anslutning enligt ett protokoll om provisorisk tillämpning av avtalet och bemyndigade vidare Kungl. Maj:t att, då förutsättningar därfor inträtt, vidta åtgärder för Sveriges definitiva anslutning.

Som framgått av den föregående redogörelsen har utvecklingen inte motsvarat de ursprungliga förväntningarna på detta område. Havana-stadgan har av olika skäl icke ratificerats av signatärstaterna och har sålunda inte heller trätt i kraft. GATT-avtalet har trätt i tillämpning och efterhand utvidgats att omfatta flera stater i samband med att nya internationella tullsänkningskonferenser avhållits, men avtalet tillämpas dock alltjämt på provisorisk bas och någon definitiv anslutning och ratifikation från medlemsstaterna har ej kommit till stånd. Den omständigheten att Havana-stadgan inte trätt i kraft har medfört att GATT — vid sidan av funktionen som instrument för tullsänkningar — kommit att få självständig betydelse i allmänt handelspolitiskt hänseende.

Under de gångna åren har efterhand framträtt kännbara brister i GATT-avtalet, betingade bl. a. av avtalets provisoriska och begränsade karaktär. Behovet av en översyn av avtalet har ökat allteftersom efterkrigstidens ekonomiska anpassningssvårigheter på många håll övervunnits och förhållanden på handelns område normaliseras. Särskilda problem och önskemål har vidare framkommit med hänsyn till de ekonomiskt mindre utvecklade ländernas speciella förhållanden. Från många håll har förslag framförts om komplettering av avtalet genom införlivande av vissa ytterligare delar av Havana-stadgan. De olika ländernas önskemål och ändringsförslag har nu prövats i samband med den under vintern 1954—55 avhållna revisionskonferensen. Konferensen har resulterat i förslag till vissa ändringar i GATT-avtalet och i förslag till ett nytt avtal om inrättande av en organisation för handelssamarbete. Det nya avtalskomplexet är avsett att åstadkomma mera definitiva regler och organisatoriska bestämmelser på den internationella handelns område och att därmed i väsentliga hänseenden tillgodose Havana-stadgans syften.

Inledningsvis vill jag med avseende på det nya avtalskomplexet framhålla att det, med hänsyn till sambandet mellan Havana-stadgan och GATT, hitintills tett sig naturligt att betrakta GATT såsom i allt väsentligt ett tullförhandlingsinstrument och att lägga huvudvikten vid de resultat i form av tullkoncessioner som åstadkommits inom ramen för avtalet. Riksdagen har också i olika omgångar haft att ta ställning till de tullåtaganden som för Sveriges del ingåtts inom GATT. Senast hade 1955 års riksdag att pröva vissa nya sådana tullåtaganden liksom också frågan om förlängning av koncessionernas giltighetstid. Den nu genomförda revisionen av GATT berör icke de enskilda medlemsländernas tullbindningar i annan mån än att reglerna för förlängning av bindningarnas giltighetstid och för

s. k. återförhandlingar ändrats. Den svenska tullkoncessionslistan, som i och för sig utgör en integrerande del av avtalet, har med hänsyn härtill icke ansetts behöva intagas i den vid detta protokoll fogade textbilagan. Revisionen avser de allmänna avtalsbestämmelserna och anknyter sålunda i vidsträckt mån till de överväganden som förekom vid Havana-stadgans behandling.

I fråga om den allmänna innehördens av det nya avtalskomplexet torde kunna sägas att revisionen icke medfört några mera genomgripande principiella förändringar. GATT-avtalets allmänna målsättning har bibehållits i stort sett oförändrad. Av de föreslagna ändringarna i avtalet är ett flertal av formell natur. Övriga förslag har i stor utsträckning hämtats ur Havana-stadgan och har sålunda i annat sammanhang redan prövats. Bland de viktigare ämnena, som upptagits vid revisionskonferensen, förtjänar särskilt uppmärksammas reglerna om kvantitativa importrestriktioner, åtgärder för sänkning av tullnivåerna och för att bevara uppnådda tullförhandlingsresultat samt behovet av specialbestämmelser för de ekonomiskt mindre utvecklade länderna. Vidare torde den organisatoriska omläggningen böra tillmätas väsentlig betydelse.

Vad först angår kvantitativa importrestriktioner, framfördes från flera länder önskemål om skärpning av bestämmelserna på detta område i syfte att därmed underlätta genomförandet av en utvidgad valutakonvertibilitet. Revisionen resulterade i relativt begränsade ändringar i de grundläggande reglerna. För att effektivisera reglernas efterlevnad har emellertid en utbyggnad skett av ländernas konsultationsskyldighet i samband med tillämpning av importrestriktioner. Meningen härmed är att man på ett bättre sätt än hittills skall kunna följa medlemsländernas handelspolitik och på den vägen verka för större enhetlighet på detta område.

I fråga om tullsänkningsarbetet innehåller det reviderade GATT-avtalet vissa från Havana-stadgan hämtade allmänna grundsatser, i vilka fastslås önskvärdheten att reducera tullnivåerna, samt regler för tullförhandlingar. Bestämmelserna är en kompromiss mellan å ena sidan lågtullländernas — och däribland Sveriges — krav på obligatorisk skyldighet att delta i förhandlingar syftande till en väsentlig nedsättning av tullnivåerna och å andra sidan högtullländernas tveksamhet inför varje åtagande av detta slag.

Som framhållits i ett flertal remissyttranden måste det ur lågtullländernas synpunkt beklagas att revisionen av GATT icke gett mera påtagliga resultat i tullsänkningshänseende. Från svensk sida har i detta sammanhang, liksom vid flera tillfällen inom Paris-organisationen (OEEC), hävdats den principiella uppfattningen, att en skärpning av bestämmelserna om kvantitativa importrestriktioner icke kan ske med mindre åtgärder vidtas för större reciprocitet på tullområdet. Förutsättningar för att nu driva fram mera långtgående åtaganden om ytterligare tullsänkningar visade sig emellertid inte föreligga. Det måste å andra sidan hälsas med tillfredsställelse att det i samband med revisionskonferensen varit möjligt att genom ett särskilt beslut säkra fortsatt giltighet åt de redan uppnådda tullförhandlingsresulta-

ten. Detta beslut har redan i särskild ordning varit föremål för riksdagens prövning och godkännande. De nya reglerna i avtalet om automatisk förlängning av giltighetstiden för ländernas tullkoncessioner — med vissa möjligheter till s. k. återförhandling beträffande enskilda varor — torde även på något längre sikt vara ägnade att främja en viss stabilitet på tullområdet. Reglerna innebär att i fortsättningen icke erfordras särskilda förlängningsbeslut. Jag vill beträffande åtgärderna på tullområdet slutligen erinra om att en ny tullsänkningskonferens i GATT:s regi f. n. pågår i Genève med deltagande från flertalet medlemsländer, däribland Sverige.

Det har förut framhållits att en av orsakerna till revisionen av GATT-avtalet var de önskemål som efterhand framkommit om större hänsyn till de ekonomiskt mindre utvecklade medlemsländernas speciella problem. I det reviderade avtalet har införts vissa särskilda bestämmelser tillämpliga endast på ifrågavarande grupp av länder. Innebördens av bestämmelserna är i stora drag att för dessa länders vidkommande skett en icke oväsentlig utbyggnad av skyddsmöjligheterna såväl i avseende på rätten att använda kvantitativa importrestriktioner som i fråga om tullar. Vid GATT-avtalets tillämpning har det därigenom blivit möjligt att ta mer hänsyn till de svårigheter på det ekonomiska området som dessa länder har att kämpa med. Samtidigt har organisationen genom ett utbyggt konsultationsförfarande fått möjlighet att bevaka att andra länders kommersiella intressen så långt möjligt respekteras.

Vad angår de övriga ändringar som föreslagits torde jag få hänvisa till den redogörelse som lämnats i det föregående och till de yttranden som avgetts av olika remissorgan. Det framgår därav bl. a. att de nya bestämmelserna icke synes föranleda erinran med hänsyn till den svenska jordbrukspolitiken. Jordbruksnämnden har i sitt yttrande redovisat en ingående granskning av bestämmelserna ur denna synpunkt. Vad beträffar de farhågor i fråga om trädgårdsnäringen, som uttalats av lantbruksstyrelsen och vissa andra remissorgan, hänför sig dessa till branschens allmänna konkurrens- och avsättningsläge på längre sikt. Att i nu förevarande sammanhang ta upp dessa spörsmål till behandling synes icke vara påkallat. I fråga om andra speciellt svenska förhållanden har den granskning som kommittén för översyn av GATT-avtalet verkställt av de nya bestämmelserna ej gett anledning till anmärkning. Vad beträffar den föreslagna nya Organisationen för handelssamarbete synes allmän enighet råda om att denna bör kunna förväntas ge ökad stadga åt GATT-avtalet och bli ett värdefullt permanent forum för överläggningar och prövning av frågor rörande den internationella handels- och tullpolitiken.

Med hänsyn till vad i det föregående anförts har jag i likhet med kommittén för översyn av GATT-avtalet och övriga remissorgan funnit helt övervägande skäl tala för att Sverige bör godta de föreslagna ändringarna i GATT-avtalet och ansluta sig till avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete.

Ändringarna i GATT-avtalet är i formellt hänseende nedlagda i tre protokoll, som vart och ett kräver godkännande. Frågan om vid vilken tidpunkt godkännande av ändringsprotokollen och ratifikation av det reviderade GATT-avtalet bör ske för Sveriges del torde få bedömas med hänsyn bl. a. till andra medlemsländers ställningstaganden. Det synes på grund härav lämpligt att riksdagen prövar GATT-avtalet i dess föreslagna reviderade lydelse samt att, om riksdagen för sin del godtar avtalet, det får ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra vid vilken tidpunkt de olika ändringsprotokollen bör godkännas och ratifikation av det reviderade avtalet bör ske. På liknande sätt torde riksdagen för sin del böra ta ställning till avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete. I samband med ratifikationen av GATT-avtalet uppkommer spörsmålet om den reservation för nationell lagstiftning som må knytas till ratifikationen. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, med utgångspunkt bl. a. från vad därom anförlts i statens jordbruksnämnds förut återgivna yttrande, avgöra vilka lagar och förordningar som lämpligen bör anmälas från svensk sida. Då vidare, i samband med godkännandet eller senare, smärre ändringar kan befina påkallade i avtalstexten eller koncessionslistorna synes det lämpligt att Kungl. Maj:t erhåller bemyndigande att för Sveriges del godkänna sådana ändringar, i den mån de icke kräver författningsändringar av beskaffenhet att påkalla riksdagens medverkan.

Det kan inte f. n. med säkerhet förutses när det nya avtalskomplexet i sin helhet kan träda i tillämpning. Det är emellertid inte osannolikt att detta kan ske före utgången av nästkommande budgetår. Denna omständighet kan få vissa formella konsekvenser med avseende på den fullmakt som riksdagen lämnat Kungl. Maj:t att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningstullar. Fullmakten, som enligt det senaste förlängningsbeslutet (rskr 1955: 204) utlöper den 30 juni 1957, anknyter till bestämmelserna i det nuvarande GATT-avtalet och Havana-stadgan. GATT-avtalets bestämmelser i detta hänseende har vid revisionen undergått mindre, närmast formella jämkningar. I den mån ändringarna skulle träda i kraft före den 30 juni 1957 torde få förutsättas att den av riksdagen givna fullmakten får avse bestämmelserna i det reviderade GATT-avtalet.

Jag vill slutligen i detta sammanhang erinra om att Sveriges bidrag till GATT-organisationen bestrids från ett under sjunde huvudtiteln för ändamålet särskilt anvisat förslagsanslag. För nästkommande budgetår har anslaget i årets statsverksproposition (sjunde huvudtiteln, p. 74) föreslagits skola upptas till 70 000 kronor. Det nya avtalskomplexet kommer, när det sätts i kraft, att medföra en utbyggnad och omläggning av organisationen. De ökade kostnader som härigenom uppstår kommer sannolikt att leda till en mindre höjning av Sveriges bidrag. Någon sådan höjning torde emellertid inte komma att aktualiseras förrän efter utgången av budgetåret 1956/57.

Under åberopande av vad sålunda anförlts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels för sin del godkänna Sveriges anslutning till det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) enligt den till statsrådsprotokollet i detta ärende fogade bilagan 1;

dels för sin del godkänna Sveriges anslutning till avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete (OTC) enligt den till statsrådsprotokollet i detta ärende fogade bilagan 2;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att för Sveriges del godkänna sådana ändringar i avtalet, som framdeles kan komma att beslutas, i den mån dessa ändringar icke kräver författningsändringar av beskaffenhet att påkalla riksdagens medverkan.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter
biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen,
att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse
bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Rune Blomqvist

Bilaga 1

Översättning

**The General Agreement
on Tariffs and Trade**

PART I

Article I

Objectives

1. The contracting parties recognize that their relations in the field of trade and economic endeavour should be conducted with a view to raising standards of living, ensuring full employment and a large and steadily growing volume of real income and effective demand, developing the full use of the resources of the world and expanding the production and exchange of goods, and promoting the progressive development of the economies of all the contracting parties.

2. The contracting parties desire to contribute to these objectives through this Agreement by entering into reciprocal and mutually advantageous arrangements directed to the substantial reduction of tariffs and other barriers to trade and to the elimination of discriminatory treatment in international commerce.

Article II

General Most-Favoured-Nation Treatment

1. With respect to customs duties and charges of any kind imposed on or in connection with importation or exportation or imposed on the international transfer of payments for imports or exports, and with respect to the method of levying such duties and charges, and with respect to all rules and formalities in connection with importation and exportation, and with respect to the application of internal taxes to exported goods, and with respect to all matters referred to in paragraphs 2 and 4 of Article IV, any advantage, favour,

**Det allmänna
tull- och handelsavtalet**

DEL I

Artikel I

Syften

1. De avtalsslutande parterna erkänna, att deras förbindelser på det kommersiella och ekonomiska området böra inriktas på att höja levnadsstandarden, säkerställa full sysselsättning samt stor och stadigt växande volym av realinkomst och effektiv efterfrågan, åstadkomma ett fullständigt utnyttjande av världens tillgångar och öka produktionen och utbytet av varor samt främja en fortgående utveckling av alla de avtalsslutande parternas ekonomi.

2. De avtalsslutande parterna önska genom detta avtal bidraga till förverkligandet av nämnda syften genom träffande av reciproka och ömsesidigt fördelaktiga överenskommelser, syftande till väsentlig nedsättning av tullar och andra hinder för handeln samt till avskaffande av diskriminerande behandling i den internationella handeln.

Artikel II

Allmän mest gynnad nations behandling

1. I fråga om tullar och avgifter av varje slag, utgående å eller i samband med import eller export eller å internationell överföring av betalningar för import eller export, i fråga om sättet för upptagande av sådana tullar och avgifter, i fråga om alla regler och formaliteter i samband med import eller export, i fråga om tillämpandet av inre skatter å exporterade varor samt i fråga om alla förhållanden, som avses i momenten 2 och 4 av artikel IV, skall varje fördel, förmån, rättighet eller frihet, som av någon avtalsslutande part

privilege or immunity granted by any contracting party to any product originating in or destined for any other country shall be accorded immediately and unconditionally to the like product originating in or destined for the territories of all other contracting parties.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not require the elimination of any preferences in respect of import duties or charges which do not exceed the levels provided for in paragraph 4 of this Article and which fall within the following descriptions:

(a) preferences in force exclusively between two or more of the territories listed in Annex A, subject to the conditions set forth therein;

(b) preferences in force exclusively between two or more territories which on 1 July 1939, were connected by common sovereignty or relations of protection or suzerainty and which are listed in Annexes B, C and D, subject to the conditions set forth therein;

(c) preferences in force exclusively between the United States of America and the Republic of Cuba;

(d) preferences in force exclusively between neighbouring countries listed in Annex E.

3. The provisions of paragraph 1 shall not apply to preferences between the countries formerly a part of the Ottoman Empire and detached from it on 24 July 1923; *Provided* that such preferences are approved under the provisions of the Agreement on the Organization for Trade Cooperation for the waiving of obligations in exceptional circumstances, not elsewhere provided for.

4. The margin of preference on any product in respect of which a preference is permitted under paragraph 2 of this Article but is not specifically set forth as a maximum margin of preference in the appropriate Schedule annexed to this Agreement shall not exceed:

(a) in respect of duties or charges on any product described in such Schedule, the difference between the most-fa-

medgives för någon vara, härrörande från eller destinerad till något annat land, omedelbart och ovillkorligt medgivs för vara av samma slag, härrörande från eller destinerad till alla andra avtalsslutande partners områden.

2. Bestämmelserna i moment 1 av denna artikel skola icke innebära krav på avskaffande av preferenser i fråga om tullar eller avgifter på importen, vilka icke överskrida de nivåer, som bestäms i moment 4 av denna artikel, och vilka falla inom följande kategorier:

a) preferenser i kraft uteslutande mellan två eller flera av de områden, som angivs i bilaga A, med iakttagande av de i bilagan föreskrivna villkoren;

b) preferenser i kraft uteslutande mellan två eller flera områden, beträffande vilka den 1 juli 1939 rådde ett gemensamt suveränitetsförhållande eller protektorats- eller överhöghetsförhållande och vilka angivs i bilagorna B, C och D, med iakttagande av däri angivna villkor;

c) preferenser i kraft uteslutande mellan Amerikas förenta stater och republiken Cuba;

d) preferenser i kraft uteslutande mellan grannländer, upptagna i bilaga E.

3. Bestämmelserna i moment 1 skola icke äga tillämpning å preferenser mellan de länder, som tidigare utgjorde delar av Ottomanska riket och avskildes därur den 24 juli 1923, *förutsatt att* dessa preferenser godkänts i enlighet med de bestämmelser i avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete som beröra sådana, i undantagsfall medgivna befrielser från förpliktelser, varom icke stadgats annorstädes.

4. Preferensmarginalen för en vara, beträffande vilken preferens är tillåten enligt moment 2 av denna artikel men där någon högsta preferensmarginal icke är särskilt angiven i vederbörlig vid detta avtal fogad lista, må icke överstiga:

a) i fråga om tullar eller avgifter å vara, som är upptagen i dylik lista, skillnaden mellan den mest gynnad

oured-nation and preferential rates provided for therein; if no preferential rate is provided for, the preferential rate shall for the purposes of this paragraph be taken to be that in force on 10 April 1947, and, if no most-favoured-nation rate is provided for, the margin shall not exceed the difference between the most-favoured-nation and preferential rates existing on 10 April 1947;

(b) in respect of duties or charges on any product not described in the appropriate Schedule, the difference between the most-favoured-nation and preferential rates existing on 10 April 1947.

In the case of the contracting parties named in Annex F, the date of 10 April 1947, referred to in sub-paragraphs (a) and (b) of this paragraph shall be replaced by the respective dates set forth in that Annex.

Article III

Schedules of Concessions

1. (a) Each contracting party shall accord to the commerce of the other contracting parties treatment no less favourable than that provided for in the appropriate Part of the appropriate Schedule annexed to this Agreement.

(b) The products described in Part I of the Schedule relating to any contracting party, which are the products of territories of other contracting parties, shall, on their importation into the territory to which the Schedule relates, and subject to the terms, conditions or qualifications set forth in that Schedule, be exempt from ordinary customs duties in excess of those set forth and provided for therein. Such products shall also be exempt from all other duties or charges of any kind imposed on or in connection with importation, including charges of any kind imposed on the international transfer of payments for imports, in excess of those imposed on the date of this Agreement or those directly and mandatorily required to be imposed thereafter by legislation in force in the importing territory on that date.

nationstullsats och den preferenstullsats som är föreskriven i listan; om ingen preferenstullsats är föreskriven i listan, skall vid tillämpning av detta moment räknas med den preferenstullsats som gällde den 10 april 1947, och om ingen mest gynnad nationstullsats är föreskriven, må marginalen icke överstiga den skillnad mellan mest gynnad nationsstullsatsen och preferenstullsatsen som förefanns den 10 april 1947;

b) i fråga om tullar eller avgifter å vara, som icke är upptagen i vederbörlig lista, den skillnad mellan mest gynnad nationstullsatsen och preferensstullsatsen som förefanns den 10 april 1947.

I fråga om de avtalsslutande parter som äro upptagna i bilaga F, skall dagen den 10 april 1947, som avses under a) och b) av detta moment, ersättas med de i nämnda bilaga för de olika parterna angivna dagarna.

Artikel III

Listor över medgivanden

1. a) Varje avtalsslutande part skall bevilja de andra avtalsslutande parternas handel en behandling, som icke är mindre gynnsam än som föreskrives i vederbörlig del av vederbörlig vid detta avtal fogad lista.

b) Varor, upptagna i del I av listan för en avtalsslutande part och härrörande från andra avtalsslutande parters områden, skola, med iakttagande av i listan angivna villkor och närmare föreskrifter, vid införsel till det område listan avser vara befriade från vanliga tullar utöver i listan angivna belopp. Dylika varor skola även vara befriade från alla andra tullar och avgifter av vilket slag det vara må, utgående å eller i samband med importen, inbegripit avgifter av vilket slag det vara må å internationell överföring av betalningar för import, utöver dem som äro åsatta å dagen för detta avtal eller vilkas senare åsättande direkt och ovillkorligt påfordras genom lagstiftning som nämnda dag var gällande i det importrande området.

(c) The products described in Part II of the Schedule relating to any contracting party which are the products of territories entitled under Article II to receive preferential treatment upon importation into the territory to which the Schedule relates shall, on their importation into such territory, and subject to the terms, conditions or qualifications set forth in that Schedule, be exempt from ordinary customs duties in excess of those set forth and provided for in Part II of that Schedule. Such products shall also be exempt from all other duties or charges of any kind imposed on or in connection with importation, including charges of any kind imposed on the international transfer of payments for imports, in excess of those imposed on the date of this Agreement or those directly and mandatorily required to be imposed thereafter by legislation in force in the importing territory on that date. Nothing in this Article shall prevent any contracting party from maintaining its requirements existing on the date of this Agreement as to the eligibility of goods for entry at preferential rates of duty.

2. Nothing in this Article shall prevent any contracting party from imposing at any time on the importation of any product:

(a) a charge equivalent to an internal tax imposed consistently with the provisions of paragraph 2 of Article IV in respect of the like domestic product or in respect of an article from which the imported product has been manufactured or produced in whole or in part;

(b) any anti-dumping or countervailing duty applied consistently with the provisions of Article VI;

(c) fees or other charges commensurate with the cost of services rendered.

3. No contracting party shall alter its method of determining dutiable value or of converting currencies so as to impair the value of any of the concessions provided for in the appropriate Schedule annexed to this Agreement.

4. If any contracting party establishes, maintains or authorizes, formally or in effect, a monopoly of the importation of

c) Varor, upptagna i del II av listan för en avtalsslutande part och härrörande från områden som enligt artikel II är berättigade att åtnjuta preferensbehandling vid införsel till det område listan avser, skola, med iakttagande av i listan angivna villkor och närmare föreskrifter, vid införsel till sådant område vara befriade från vanliga tullar utöver i del II av listan angivna belopp. Dyliga varor skola även vara befriade från alla andra tullar och avgifter av vilket slag det vara må, utgående å eller i samband med importen, inbegripet avgifter av vilket slag det vara må å internationell överföring av betalningar för import, utöver dem som är åsatta å dagen för detta avtal eller vilkas senare åsättande direkt och ovillkorligt påfordras genom lagstiftning, som nämnda dag var gällande i det importerande området. Ingen bestämmelse i denna artikel skall hindra avtalsslutande part att bibehålla de å dagen för detta avtal gällande bestämmelserna om villkor för införsel mot preferenstullsats.

2. Ingen bestämmelse i denna artikel skall utgöra hinder för avtalsslutande part att när som helst belägga importen av vilken vara som helst med:

a) avgift likvärdig med en inre skatt, som i överensstämmelse med föreskrifterna i moment 2 av artikel IV uttages för inhemsk vara av samma slag eller för produkt, av vilken den importerade varan helt eller delvis framställds eller tillverkats;

b) antidumping- eller utjämningstull i överensstämmelse med föreskrifterna i artikel VI;

c) avgifter motsvarande kostnaden för lämnade tjänster.

3. Ingen avtalsslutande part må ändra sin metod för bestämmande av tullpliktig värde eller omräkning av valutor så att det minskar värdet av något medgivande som föreskrivits i vederbörlig vid detta avtal fogad lista.

4. Om avtalsslutande part inrättar, bibehåller eller auktorisera, formellt eller reellt, monopol å införsel av någon

any product described in the appropriate Schedule annexed to this Agreement, such monopoly shall not, except as provided for in that Schedule or as otherwise agreed between the parties which initially negotiated the concession, operate so as to afford protection on the average in excess of the amount of protection provided for in that Schedule. The provisions of this paragraph shall not limit the use by contracting parties of any form of assistance to domestic producers permitted by other provisions of this Agreement.

5. If any contracting party considers that a product is not receiving from another contracting party the treatment which the first contracting party believes to have been contemplated by a concession provided for in the appropriate Schedule annexed to this Agreement, it shall bring the matter directly to the attention of the other contracting party. If the latter agrees that the treatment contemplated was that claimed by the first contracting party, but declares that such treatment cannot be accorded because a court or other proper authority has ruled to the effect that the product involved cannot be classified under the tariff laws of such contracting party so as to permit the treatment contemplated in this Agreement, the two contracting parties, together with any other contracting parties substantially interested, shall enter promptly into further negotiations with a view to a compensatory adjustment of the matter.

6. (a) The specific duties and charges included in the Schedules relating to contracting parties members of the International Monetary Fund, and margins of preference in specific duties and charges maintained by such contracting parties, are expressed in the appropriate currency at the par value accepted or at the rate of exchange recognized by the Fund at the date of this Agreement. Accordingly, in case the par value accepted or the rate of exchange recognized by the Fund is reduced consistently with the Articles of Agreement of the Fund by more than twenty per centum, such specific duties and charges and margins

vara, upptagen i vederbörlig vid detta avtal fogad lista, skall detta monopol icke, annorledes än som föreskrivits i listan eller eljest överenskommits mellan de parter som ursprungligen förhandlat om ifrågavarande medgivande, tillämpas så att därigenom åstadkommes ett skydd, som genomsnittligt överstiger det i listan avsedda. Bestämmelserna detta moment skola icke begränsa de avtalsslutande parternas rätt att använda varje form av bistånd åt inhemska producenter, som är tillåten enligt andra bestämmelser i detta avtal.

5. Om en avtalsslutande part anser, att en vara icke erhåller den behandling av en annan avtalsslutande part, vilken förstnämnda part anser vara avsedd genom ett medgivande som upptagits i vederbörlig vid detta avtal fogad lista, skall den direkt påkalla den andra partens uppmärksamhet å förhållandet. Om sistnämnda part medgiver, att den avsedda behandlingen var den som kräves av förstnämnda part, men förklarar, att dylik behandling icke kan medgivas, emedan domstol eller annan behörig myndighet fattat beslut av innebörd att varan i fråga icke kan enligt ifrågavarande avtalsslutande parts tullagstiftning klassificeras på sätt som tillåter den i detta avtal avsedda behandlingen, skola de båda avtalsslutande parterna, jämte varje annan väsentligt intresserad avtalsslutande part, skyndsamt inleda vidare förhandlingar med syfte att på basis av lämplig kompensation erna uppörelse i saken.

6. a) De specifika tullar och avgifter, vilka äro upptagna i listorna för avtalsslutande parter som äro medlemmar av Internationella valutafonden, ävensom de preferensmarginaler i fråga om specifika tullar och avgifter, vilka tillämpas av sådana avtalsslutande parter, äro uttryckta i vederbörande parts valuta vid det parivärde som godkänts eller den växelkurs som erkänts av fonden å dagen för detta avtal. Till följd härv må, därest det av fonden godkända parivärdet eller den av fonden erkända växelkursen i överensstämmelse med stadgan för Internationella valutafonden skulle minskas med mer än tjugo

of preference may be adjusted to take account of such reduction; *Provided* that the Organization for Trade Cooperation (hereinafter referred to as "the Organization") concurs that such adjustments will not impair the value of the concessions provided for in the appropriate Schedule or elsewhere in this Agreement, due account being taken of all factors which may influence the need for, or urgency of, such adjustments.

(b) Similar provisions shall apply to any contracting party not a member of the Fund, as from the date on which such contracting party becomes a member of the Fund or enters into a special exchange agreement in pursuance of Article XV.

7. The Schedules annexed to this Agreement are hereby made an integral part of Part I of this Agreement.

P A R T II

Article IV

National Treatment on Internal Taxation and Regulation

1. The contracting parties recognize that internal taxes and other internal charges, and laws, regulations and requirements affecting the internal sale, offering for sale, purchase, transportation, distribution or use of products, and internal quantitative regulations requiring the mixture, processing or use of products in specified amounts or proportions, should not be applied to imported or domestic products so as to afford protection to domestic production.

2. The products of the territory of any contracting party imported into the territory of any other contracting party shall not be subject, directly or indirectly, to internal taxes or other internal charges of any kind in excess of those applied, directly or indirectly, to like domestic products. Moreover, no contracting party shall otherwise apply internal taxes or other internal charges

procent, sådana specifika tullar, avgifter och preferensmarginaler jämkas med hänsyn till denna minskning, *förutsatt att* Organisationen för handels samarbete (i det följande betecknad »Organisationen») finner att sådan jämkning icke kommer att minska värdet av de i vederbörlig lista eller annor städes i avtalet gjorda medgivandena, varvid vederbörlig hänsyn skall tagas till alla faktorer som kunna påverka behovet eller angelägenheten av dyliga jämkningar.

b) Enahanda bestämmelser skola till lämpas i fråga om avtalsslutande part, som icke är medlem av fonden, från den dag parten blir medlem av fonden eller ingår särskilt valutaavtal i enlighet med artikel XV.

7. De vid detta avtal fogade listorna utgöra en integrerande del av Del I av detta avtal.

D E L II

Artikel IV

Nationell behandling i fråga om inre beskattning och regleringar

1. De avtalsslutande parterna erkänna, att inre skatter och andra inre avgifter samt lagar, förordningar och bestämmelser, som röra försäljning, salubjudande, köp, transport, distribution eller användning av varor inom landet, även som inre kvantitativa regleringar, som kräva blandning, bearbetning eller användning av varor i bestämda kvantiteter eller proportioner, icke böra till lämpas på importerade eller inhemska varor på sådant sätt att skydd beredes inhemsks produktion.

2. Produkter från en avtalsslutande parts område, som införlits till en annan avtalsslutande parts område, skola icke, vare sig direkt eller indirekt, vara underkastade något slag av inre skatter eller andra inre avgifter utöver dem, som direkt eller indirekt tillämpas på samma slags produkter av inhemskt ursprung. Avtalsslutande part skall icke heller annorledes belägga importerade

to imported or domestic products in a manner contrary to the principles set forth in paragraph 1.

3. With respect to any existing internal tax which is inconsistent with the provisions of paragraph 2, but which is specifically authorized under a trade agreement, in force on 10 April 1947, in which the import duty on the taxed product is bound against increase, the contracting party imposing the tax shall be free to postpone the application of the provisions of paragraph 2 to such tax until such time as it can obtain release from the obligations of such trade agreement in order to permit the increase of such duty to the extent necessary to compensate for the elimination of the protective element of the tax.

4. The products of the territory of any contracting party imported into the territory of any other contracting party shall be accorded treatment no less favourable than that accorded to like products of national origin in respect of all laws, regulations and requirements affecting their internal sale, offering for sale, purchase, transportation, distribution or use. The provisions of this paragraph shall not prevent the application of differential internal transportation charges which are based exclusively on the economic operation of the means of transport and not on the nationality of the product.

5. No contracting party shall establish or maintain any internal quantitative regulation relating to the mixture, processing or use of products in specified amounts or proportions which requires, directly or indirectly, that any specified amount or proportion of any product which is the subject of the regulation must be supplied from domestic sources. Moreover, no contracting party shall otherwise apply internal quantitative regulations in a manner contrary to the principles set forth in paragraph 1.

6. The provisions of paragraph 5 shall not apply to any internal quantitative regulation in force in the territory of any contracting party on 1 July 1939, 10

eller inhemska produkter med inre skatter eller andra inre avgifter på ett sätt som strider mot de i moment 1 angivna grundsatserna.

3. Med avseende å redan utgående inre skatt, som är oförenlig med bestämmelserna i moment 2 men som är uttryckligen godkänd i handelsavtal, gällande den 10 april 1947, i vilket importtullen å den beskattade varan är bunden mot ökning, skall den avtalsslutande part som uttager skatten vara oförhindrad att uppskjuta tillämpningen av bestämmelserna i moment 2 å ifrågavarande skatt till dess medlemmen kan ernå befrielse från sina förpliktelser enligt handelsavtalet så att tullen kan höjas i den utsträckning som erfordras för att kompensera avskaffandet av det skyddande elementet i skatten.

4. Produkter från en avtalsslutande parts område, som införs till en annan avtalsslutande parts område, skola med avseende å alla lagar, förordningar och bestämmelser, som röra deras försäljning, salubjudande, köp, transport, distribution eller användning inom landet, medgivas behandling, som icke är mindre gynnsam än den, som medgives samma slags produkter av inhemskt ursprung. Bestämmelserna i detta moment skola icke utgöra hinder för tillämpningen av differentierade inre transportavgifter, vilka äro grundade uteslutande på transportmedlens ekonomiska användning och icke på varans nationalitet.

5. Avtalsslutande part skall icke införa eller bibehålla någon inre kvantitativ reglering med avseende å blandning, bearbetning eller användning av varor i bestämda kvantiteter eller proportioner, vilken direkt eller indirekt kräver att en bestämd kvantitet eller proportion av någon vara som är underkastad regleringen skall vara av inhemskt ursprung. Avtalsslutande part skall icke heller annorledes tillämpa inre kvantitativa regleringar på ett sätt som strider mot de i moment 1 angivna grundsatserna.

6. Bestämmelserna i moment 5 skola icke äga tillämpning å någon inre kvantitativ reglering, som var i kraft i en avtalsslutande parts område den 1 juli

April 1947, or 24 March 1948, at the option of that contracting party; *Provided* that any such regulation which is contrary to the provisions of paragraph 5 shall not be modified to the detriment of imports and shall be treated as a customs duty for the purpose of negotiation.

7. No internal quantitative regulation relating to the mixture, processing or use of products in specified amounts or proportions shall be applied in such a manner as to allocate any such amount or proportion among external sources of supply.

8. (a) The provisions of this Article shall not apply to laws, regulations or requirements governing the procurement by governmental agencies of products purchased for governmental purposes and not with a view to commercial resale or with a view to use in the production of goods for commercial sale.

(b) The provisions of this Article shall not prevent the payment of subsidies exclusively to domestic producers, including payments to domestic producers derived from the proceeds of internal taxes or charges applied consistently with the provisions of this Article and subsidies effected through governmental purchases of domestic products.

9. The contracting parties recognize that internal maximum price control measures, even though conforming to the other provisions of this Article, can have effects prejudicial to the interests of contracting parties supplying imported products. Accordingly, contracting parties applying such measures shall take account of the interests of exporting contracting parties with a view to avoiding to the fullest practicable extent such prejudicial effects.

10. The provisions of this Article shall not prevent any contracting party from establishing or maintaining internal quantitative regulations relating to exposed cinematograph films. If any contracting party establishes or maintains such regulations they shall take the form of screen quotas which shall conform to the following requirements:

(a) screen quotas may require the

1939, den 10 april 1947 eller den 24 mars 1948, efter den avtalsslutande partens eget val; *dock att* en sådan reglering, som står i strid med bestämmelserna i moment 5, icke må ändras till nackdel för importen samt skall i förhandlingsavseende behandlas som en tull.

7. Inre kvantitativa regleringar rörande blandning, bearbetning eller användning av varor i bestämda kvantiteter eller proportioner skola icke tillämpas så att någon sådan kvantitet eller proportionell andel fördelas mellan utländska leveranskällor.

8. a) Bestämmelserna i denna artikel skola icke äga tillämpning å lagar, förordningar och bestämmelser rörande anskaffning genom statliga organ av varor, som inköpas för statliga ändamål och icke för kommersiell återförsäljning eller användning vid tillverkning av varor för kommersiell försäljning.

b) Bestämmelserna i denna artikel skola icke utgöra hinder för utbetalning av subventioner enbart till inhemska producenter, inbegripet subventioner, som härröra från inkomsterna av inre skatter eller avgifter, uttagna i överensstämmelse med bestämmelserna i denna artikel, samt subventioner i form av statliga köp av inhemska produkter.

9. De avtalsslutande parterna erkänna, att inre åtgärder för maximipriskontroll, även om de uppfylla övriga bestämmelser i denna artikel, kunna hava menliga verkningar å de avtalsslutande parters intressen, som leverera de importrade varorna. I överensstämmelse härmed skola avtalsslutande parter, som tillämpa dylika åtgärder, taga hänsyn till de exporterande avtalsslutande parternas intressen i syfte att så vitt möjligt undvika sådana menliga verkningar.

10. Bestämmelserna i denna artikel skola icke utgöra hinder för avtalsslutande part att införa eller bibehålla inre kvantitativa regleringar beträffande exponerade kinematografiska filmer. Om avtalsslutande part inför eller bibehåller sådana regleringar, skola dessa taga formen av kontingentering av speltiden i enlighet med följande bestämmelser:

a) kontingentering av speltiden må

exhibition of cinematograph films of national origin during a specified minimum proportion of the total screen time actually utilized, over a specified period of not less than one year, in the commercial exhibition of all films of whatever origin, and shall be computed on the basis of screen time per theatre per year or the equivalent thereof;

(b) with the exception of screen time reserved for films of national origin under a screen quota, screen time including that released by administrative action from screen time reserved for films of national origin, shall not be allocated formally or in effect among sources of supply;

(c) notwithstanding the provisions of sub-paragraph (b) of this paragraph, any contracting party may maintain screen quotas conforming to the requirements of sub-paragraph (a) of this paragraph which reserve a minimum proportion of screen time for films of a specified origin other than that of the contracting party imposing such screen quotas; *Provided* that no such minimum proportion of screen time shall be increased above the level in effect on 10 April 1947;

(d) screen quotas shall be subject to negotiation for their limitation, liberalization or elimination.

Article V

Freedom of Transit

1. Goods (including baggage), and also vessels and other means of transport, shall be deemed to be in transit across the territory of a contracting party when the passage across such territory, with or without trans-shipment, warehousing, breaking bulk, or change in the mode of transport, is only a portion of a complete journey beginning and terminating beyond the frontier of the contracting party across whose territory the traffic passes. Traffic of this nature is termed in this Article "traffic in transit".

2. There shall be freedom of transit through the territory of each contrac-

ske genom krav på förevisning av kinematografiska filmer av inhemska produktion under viss minimiandel av den totala speltid, som under en angiven period av minst ett år faktiskt utnyttjas för kommersiell förevisning av filmer av vilket ursprung som helst, och skall beräknas på grundval av speltiden för teater och år eller motsvarigheten därtill;

b) med undantag av den speltid, som i enlighet med kontingentering förbehållits filmer av inhemska produktion, må ingen speltid, inbegripet speltid som genom administrativ åtgärd frigjorts från den för filmer av inhemska produktion förbehållna tiden, formellt eller i praktiken fördelar mellan produktionskällor;

c) utan hinder av bestämmelserna i punkt b) av detta moment må avtalsslutande part bibehålla sådan kontingentering av speltiden i enlighet med bestämmelserna i punkt a) av detta moment, som förbehåller en minimiandel av speltiden åt filmer, härrörande från visst annat land än det som tillämpar kontingenteringen; *dock att* sådan minimiandel av speltiden icke må ökas i förhållande till vad som gällde den 10 april 1947;

d) kontingentering av speltiden skall kunna göras till föremål för förhandlingar i syfte att begränsa, uppmjuka eller avskaffa densamma.

Artikel V

Transiteringsfrihet

1. Varor (inbegripet resgods) även som fartyg och andra transportmedel skola anses transitera en avtalsslutande parts område, då färden över detta område med eller utan omlastning, uppläggning, lossning eller uppdelning av lasten eller förändring av transportsättet endast är en del av en hel resa, vilken börjar och slutar utanför den avtalsslutande parts gränser, över vars område trafiken passerar. Trafik av detta slag benämnes i denna artikel »transitotrafik».

2. Transiteringsfrihet skall råda genom avtalsslutande parts område för transitotrafik till eller från andra av-

ting party, via the routes most convenient for international transit, for traffic in transit to or from the territory of other contracting parties. No distinction shall be made which is based on the flag of vessels, the place of origin, departure, entry, exit or destination, or on any circumstances relating to the ownership of goods, of vessels or of other means of transport.

3. Any contracting party may require that traffic in transit through its territory be entered at the proper custom house, but, except in cases of failure to comply with applicable customs laws and regulations, such traffic coming from or going to the territory of other contracting parties shall not be subject to any unnecessary delays or restrictions and shall be exempt from customs duties and from all transit duties or other charges imposed in respect of transit, except charges for transportation or those commensurate with administrative expenses entailed by transit or with the cost of services rendered.

4. All charges and regulations imposed by contracting parties on traffic in transit to or from the territories of other contracting parties shall be reasonable, having regard to the conditions of the traffic.

5. With respect to all charges, regulations and formalities in connection with transit, each contracting party shall accord to traffic in transit to or from the territory of any other contracting party treatment no less favourable than the treatment accorded to traffic in transit to or from any third country.

6. Each contracting party shall accord to products which have been in transit through the territory of any other contracting party treatment no less favourable than that which would have been accorded to such products had they been transported from their place of origin to their destination without going through the territory of such other contracting party. Any contracting party shall, however, be free to maintain its

talsslutande partners område över de för internationell transitering mest lämpade vägarna. Ingen skillnad skall göras på grund av fartygs flagga, på grund av ursprungs-, avsändnings-, införsel-, utförsel- eller bestämmelseort eller på grund av omständigheter som härföra sig till äganderätten till varor, fartyg eller andra transportmedel.

3. Avtalsslutande part må kräva, att transittrafik genom dess område anmäles vid vederbörlig tullplats; utom i fall av underlätenhet att ställa sig till efterättelse gällande lagar och förordningar i tullhänseende skall emellertid sådan trafik, som kommer från eller går till andra avtalsslutande partners område, icke vara underkastad onödiga förseningar eller restriktioner, och den skall vara undantagen från tullavgifter och från alla transiteringsavgifter eller andra avgifter i anledning av transiteringen med undantag av transportavgifter och avgifter, motsvarande de av transittrafiken försakade administrativa kostnaderna eller kostnaderna för lämnade tjänster.

4. Alla avgifter och föreskrifter, som av avtalsslutande parter tillämpas å transittrafik till eller från andra avtalsslutande partners områden, skola vara skäliga med hänsyn till trafikens art.

5. Med avseende å alla avgifter, föreskrifter och formaliteter i samband med transitering skall varje avtalsslutande part i fråga om transittrafik till eller från annan avtalsslutande parts område medgiva behandling, vilken icke är mindre gynnsam än den som medges i fråga om transittrafik till eller från tredje land.

6. Varje avtalsslutande part skall i fråga om varor som transiteras genom annan avtalsslutande parts område medgiva behandling, vilken icke är mindre gynnsam än den som skulle hava medgivits i fråga om sådana varor, om de transporterats från sin ursprungsort till sin bestämmelseort utan att hava passerat genom den andra avtalsslutande partens område. Avtalsslutande part skall dock vara oförhindrad att bibe-

requirements of direct consignment existing on the date of this Agreement, in respect of any goods in regard to which such direct consignment is a requisite condition of eligibility for entry of the goods at preferential rates of duty or has relation to the contracting party's prescribed method of valuation for duty purposes.

7. The provisions of this Article shall not apply to the operation of aircraft in transit, but shall apply to air transit of goods (including baggage).

Article VI

Anti-dumping and Countervailing Duties

1. The contracting parties recognize that dumping, by which products of one country are introduced into the commerce of another country at less than the normal value of the products, is to be condemned if it causes or threatens material injury to an established industry in the territory of a contracting party or materially retards the establishment of a domestic industry. For the purposes of this Article, a product is to be considered as being introduced into the commerce of an importing country at less than its normal value, if the price of the product exported from one country to another

(a) is less than the comparable price, in the ordinary course of trade, for the like product when destined for consumption in the exporting country, or,

(b) in the absence of such domestic price, is less than either

(i) the highest comparable price for the like product for export to any third country in the ordinary course of trade, or

(ii) the cost of production of the product in the country of origin plus a reasonable addition for selling cost and profit.

Due allowance shall be made in each case for differences in conditions and terms of sale, for differences in taxation, and for other differences affecting price comparability.

2. In order to offset or prevent dump-

hälla de krav på direkt försändning, som gälla å dagen för detta avtal, beträffande alla varor i fråga om vilka sådan direkt försändning är ett nödvändigt villkor för varornas införsel mot preferensstull eller sammanhangen med av den avtalsslutande parten föreskriven metod för bestämmande av tullvärde.

7. Bestämmelserna i denna artikel skola icke äga tillämpning på transitering av luftfartyg men skola tillämpas på transitering av varor (inbegripet resgods) med luftfartyg.

Artikel VI

Antidumping- och utjämningstullar

1. De avtalsslutande parterna erkänna att dumping, varigenom ett lands produkter införas på marknaden i ett annat land till lägre pris än varornas normala värde, bör fördömas, om den förorsakar eller hotar att förorsaka väsentlig skada å en i en avtalsslutande parts område befintlig industri eller avsevärt försenar upprättandet av en inhemsk industri. Vid tillämpningen av denna artikel skall en vara anses införd på marknaden i ett importland till lägre pris än dess normala värde, om priset på den vara som exporteras från ett land till ett annat

a) är mindre än det jämförbara pris, som vara av samma slag i den normala handeln betingar, då den är avsedd för konsumtion i exportlandet, eller

b) i frånvaro av dylikt hemmamarknadspris, är mindre än antingen

i) högsta jämförbara pris för vara av samma slag vid export till tredje land i normal handel, eller

ii) varans produktionskostnad i ursprungsländet med skälighet tillägg för försäljningskostnader och vinst.

Vederbörlig hänsyn skall i varje fall tagas till olikheter i försäljningsvillkor, olikheter i beskattning samt andra olikheter som påverka prisernas jämförbarhet.

2. För att uppväga eller hindra dump-

ing, a contracting party may levy on any dumped product an anti-dumping duty not greater in amount than the margin of dumping in respect of such product. For the purposes of this Article, the margin of dumping is the price difference determined in accordance with the provisions of paragraph 1.

3. No countervailing duty shall be levied on any product of the territory of any contracting party imported into the territory of another contracting party in excess of an amount equal to the estimated bounty or subsidy determined to have been granted, directly or indirectly, on the manufacture, production or export of such product in the country of origin or exportation, including any special subsidy to the transportation of a particular product. The term "countervailing duty" shall be understood to mean a special duty levied for the purpose of offsetting any bounty or subsidy bestowed, directly or indirectly, upon the manufacture, production or export of any merchandise.

4. No product of the territory of any contracting party imported into the territory of any other contracting party shall be subject to anti-dumping or countervailing duty by reason of the exemption of such product from duties or taxes borne by the like product when destined for consumption in the country of origin or exportation, or by reason of the refund of such duties or taxes.

5. No product of the territory of any contracting party imported into the territory of any other contracting party shall be subject to both anti-dumping and countervailing duties to compensate for the same situation of dumping or export subsidization.

6. (a) No contracting party shall levy any anti-dumping or countervailing duty on the importation of any product of the territory of another contracting party unless it determines that the effect of the dumping or subsidization, as the case may be, is such as to cause or threaten material injury to an established domestic industry, or is such as to retard materially the establishment of a domestic industry.

ing äger avtalsslutande part pålägga varje dumpad vara en antidumping-tull, som icke uppgår till högre belopp än dumpingmarginalen å varan i fråga. Vid tillämpningen av denna artikel utgör dumpingmarginalen den prisskillnad, som beräknats i enlighet med bestämmelserna i moment 1.

3. Utjämningstull skall icke påläggas en produkt från en avtalsslutande parts område, vilken införes till annan avtalsslutande parts område, utöver ett belopp som är lika med den uppskattade premie eller subvention, som befunnits utgå i ursprungs- eller exportlandet, direkt eller indirekt, för tillverkning, produktion eller export av dylik vara, i begripet särskild subvention för transport av en viss produkt. Uttrycket »utjämningstull» skall förstås såsom avseende en särskild tull, pålagd i syfte att uppväga premie eller subvention, som direkt eller indirekt beviljats för tillverkning, produktion eller export av någon vara.

4. En produkt från en avtalsslutande parts område, vilken införes till annan avtalsslutande parts område, skall icke vara underkastad antidumping- eller utjämningstull på grund av att den undantages från tullar eller skatter, som ávila samma produkt då den är ämnad för konsumtion i ursprungs- eller exportlandet, eller på grund av återbäring av sådana tullar eller skatter.

5. En produkt från en avtalsslutande parts område, vilken införes till annan avtalsslutande parts område, skall icke vara underkastad både antidumping- och utjämningstull för att möta ett och samma läge, som uppkommit genom dumping eller exportsubventionering.

6. a) Avtalsslutande part skall icke pålägga importen av en produkt från annan avtalsslutande parts område antidumping- eller utjämningstull med mindre den finner, att dumpingen eller subventioneringen, vilketdera som är fallet, förorsakar eller hotar att förorsaka väsentlig skada å en befintlig inhemska industri eller avsevärt försenar uppriättandet av en inhemska industri.

(b) The Organization may waive the requirement of sub-paragraph (a) of this paragraph so as to permit a contracting party to levy an anti-dumping or countervailing duty on the importation of any product for the purpose of offsetting dumping or subsidization which causes or threatens material injury to an industry in the territory of another contracting party exporting the product concerned to the territory of the importing contracting party. The Organization shall waive the requirements of sub-paragraph (a) of this paragraph, so as to permit the levying of a countervailing duty, in cases in which they find that a subsidy is causing or threatening material injury to an industry in the territory of another contracting party exporting the product concerned to the territory of the importing contracting party.

(c) In exceptional circumstances, however, where delay might cause damage which would be difficult to repair, a contracting party may levy a countervailing duty for the purpose referred to in sub-paragraph (b) of this paragraph without the prior approval of the Organization; *Provided* that such action shall be reported immediately to the Organization and that the countervailing duty shall be withdrawn promptly if the Organization disapproves.

7. A system for the stabilization of the domestic price or of the return to domestic producers of a primary commodity, independently of the movements of export prices, which results at times in the sale of the commodity for export at a price lower than the comparable price charged for the like commodity to buyers in the domestic market, shall be presumed not to result in material injury within the meaning of paragraph 6 if it is determined by consultation among the contracting parties substantially interested in the commodity concerned that:

(a) the system has also resulted in the sale of the commodity for export at a price higher than the comparable price charged for the like commodity to buyers in the domestic market, and

b) Organisationen må medgiva undantag från bestämmelserna i punkt a) av detta moment för att tillåta en avtalsslutande part att pålägga importen av en vara antidumping- eller utjämningstull i syfte att motverka dumping eller subventionering, som förorsakar eller hotar att förorsaka väsentlig skada å en industri i annan avtalsslutande parts område som exporterar ifrågavarande produkt till den importerande avtalsslutande partens område. Organisationen skall medgiva undantag från bestämmelserna i punkt a) av detta moment för att tillåta påläggandet av en utjämningstull i de fall då den finner att en subvention förorsakar eller hotar att förorsaka väsentlig skada å en industri i annan avtalsslutande parts område som exporterar ifrågavarande produkt till den importerande avtalsslutande partens område.

c) I undantagsfall då dröjsmål kan förorsaka skada, som skulle vara svår att avhjälpa, må emellertid en avtalsslutande part utan föregående godkännande av Organisationen pålägga en utjämningstull för i punkt b) av detta moment avsett ändamål; dock att dylik åtgärd omedelbart skall anmälas för Organisationen och att utjämningstullen genast skall slopas om Organisationen icke godkänner åtgärden.

7. Ett system för stabilisering av det inhemska priset å eller de inhemska producenternas inkomst av en råvara, oberoende av exportprisets växlingar, vilket stundom har till följd att varan försäljes för export till lägre pris än det jämförbara pris som begåres för samma vara vid försäljning till köpare på den inhemska marknaden, skall förutsättas icke medföra väsentlig skada i den mening som avses i moment 6, om det genom samråd mellan de avtalsslutande parter som hava väsentligt intresse av ifrågavarande produkt fastslagits

a) att systemet även haft till följd att varan försälts för export till ett högre pris än det jämförbara pris som begåres för vara av samma slag vid försäljning till köpare å den inhemska marknaden, och

(b) the system is so operated, either because of the effective regulation of production, or otherwise, as not to stimulate exports unduly or otherwise seriously prejudice the interests of other contracting parties.

Article VII

Valuation for Customs Purposes

1. The contracting parties recognize the validity of the general principles of valuation set forth in the following paragraphs of this Article, and they undertake to give effect to such principles, in respect of all products subject to duties or other charges or restrictions on importation and exportation based upon or regulated in any manner by value. Moreover, they shall, upon a request by another contracting party, review the operation of any of their laws or regulations relating to value for customs purposes in the light of these principles. The Organization may request from contracting parties reports on steps taken by them in pursuance of the provisions of this Article.

2. (a) The value for customs purposes of imported merchandise should be based on the actual value of the imported merchandise on which duty is assessed, or of like merchandise, and should not be based on the value of merchandise of national origin or on arbitrary or fictitious values.

(b) "Actual values" should be the price at which, at a time and place determined by the legislation of the country of importation, such or like merchandise is sold or offered for sale in the ordinary course of trade under fully competitive conditions. To the extent to which the price of such or like merchandise is governed by the quantity in a particular transaction, the price to be considered should uniformly be related to either (i) comparable quantities, or (ii) quantities not less favourable to importers than those in which the greater volume of the merchandise is sold in the trade between

b) att systemet antingen genom effektiv reglering av produktionen eller på annat sätt tillämpas så att det icke otillbörligt stimulerar exporten eller anorledes allvarligt skadar andra avtalslantande parters intressen.

Artikel VII

Beslämmande av tullvärde

1. De avtalsslutande parterna erkänna giltigheten av de allmänna grundsatser för bestämmende av tullvärde, som anges i följande moment av denna artikel, och förbinda sig att bringa dessa grundsatser i tillämpning beträffande alla varor, som är underkastade tullar eller andra avgifter eller restriktioner i fråga om importen eller exporten grundade på eller på något annat sätt reglerade av värdet. Vidare skola de på begäran av annan avtalsslutande part granska tillämpningen av sina lagar eller förordningar angående bestämmande av tullvärde med beaktande av dessa grundsatser. Organisationen må infördra redogörelser från avtalsslutande parter angående de åtgärder, som av dem vidtagits i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

2. a) Tullvärdet å importerade varor bör grundas på det verkliga värdet av de importerade varor, för vilka tull skall utgå, eller av varor av samma slag och bör icke grundas på värdet av varor av inhemskt ursprung eller på godtyckliga eller fingerade värden.

b) »Verkliga värdet» bör vara det pris, till vilket dessa varor eller varor av samma slag å tid och plats, som bestämmas av importlandets lagstiftning, säljs eller salubjudas i den normala handeln under fullt konkurrensmässiga villkor. I den mån priset å dessa varor eller å varor av samma slag är beroende av kvantiteten i varje särskild transaktion, bör det pris som lägges till grund för bestämmande av tullvärdet genomgående hänföras till antingen i) jämförbara kvantiteter eller ii) kvantiteter som icke är mindre gynnsamma för importörerna än de kvantiteter, i vilka större delen av varorna säljs i handeln mellan

the countries of exportation and importation.

(c) When the actual value is not ascertainable in accordance with subparagraph (b) of this paragraph, the value for customs purposes should be based on the nearest ascertainable equivalent of such value.

3. The value for customs purposes of any imported product should not include the amount of any internal tax, applicable within the country of origin or export, from which the imported product has been exempted or has been or will be relieved by means of refund.

4. (a) Except as otherwise provided for in this paragraph, where it is necessary for the purposes of paragraph 2 of this Article for a contracting party to convert into its own currency a price expressed in the currency of another country, the conversion rate of exchange to be used shall be based, for each currency involved, on the par value as established pursuant to the Articles of Agreement of the International Monetary Fund or on the rate of exchange recognized by the Fund, or on the par value established in accordance with a special exchange agreement entered into pursuant to Article XV of this Agreement.

(b) Where no such established par value and no such recognized rate of exchange exist, the conversion rate shall reflect effectively the current value of such currency in commercial transactions.

(c) The Organization, in agreement with the International Monetary Fund, shall formulate rules governing the conversion by contracting parties of any foreign currency in respect of which multiple rates of exchange are maintained consistently with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund. Any contracting party may apply such rules in respect of such foreign currencies for the purposes of paragraph 2 of this Article as an alternative to the use of par values. Until such rules are adopted by the Organization, any contracting party may employ, in respect of any such foreign currency, rules of conversion for the purposes of paragraph

ifrågavarande export- och importländer.

c) Då det verkliga värdet icke kan fastställas i enlighet med bestämmelserna i punkt b) av detta moment, bör tullvärdet grundas på närmaste fastställbara motsvarighet till detta värde.

3. Tullvärdet å en importeras vara bör icke inbegripa beloppet av någon i ursprungs- eller exportlandet tillämpad inre skatt, från vilken den importerade varan undantagits eller blivit eller kommer att bliva befriad genom återbäring.

4. a) Då det för tillämpningen av moment 2 av denna artikel är nödvändigt för avtalsslutande part att till sitt eget myntslag omräkna ett pris uttryckt i ett annat lands myntslag, skall, utom då annorlunda föreskrives i detta moment, omräkningskurserna för varje valuta, varom fråga är, grundas på det parivärde som fastställts i enlighet med stadgan för Internationella valutafonden eller på den växelkurs som erkänts av fonden eller på det parivärde som fastställts genom särskild valutöverenskommelse enligt artikel XV i detta avtal.

b) Om sådant parivärde icke fastställts eller sådan växelkurs icke erkänts, skall omräkningskurserna faktiskt motsvara valutans värde vid kommersiella transaktioner.

c) Organisationen skall i samförstånd med Internationella valutafonden utarbeta regler för de avtalsslutande parternas omräkning av sådana främmande valutor, i fråga om vilka manipulerade växelkurser upprätthållas i enlighet med stadgan för Internationella valutafonden. Vid tillämpningen av moment 2 av denna artikel må avtalsslutande part tillämpa nämnda regler beträffande sådana utländska valutor såsom ett alternativ till användningen av parivärden. Innan dylika regler antagits av Organisationen, må avtalsslutande part vid tillämpningen av moment 2 av denna artikel i fråga om varje sådan utländsk valuta tillämpa omräkningsregler, som

2 of this Article which are designed to reflect effectively the value of such foreign currency in commercial transactions.

(d) Nothing in this paragraph shall be construed to require any contracting party to alter the method of converting currencies for customs purposes which is applicable in its territory on the date of this Agreement, if such alteration would have the effect of increasing generally the amounts of duty payable.

5. The bases and methods for determining the value of products subject to duties or other charges or restrictions based upon or regulated in any manner by value should be stable and should be given sufficient publicity to enable traders to estimate, with a reasonable degree of certainty, the value for customs purposes.

Article VIII

Fees and Formalities connected with Importation and Exportation

1. (a) All fees and charges of whatever character (other than import and export duties and other than taxes within the purview of Article IV) imposed by contracting parties on or in connection with importation or exportation shall be limited in amount to the approximate cost of services rendered and shall not represent an indirect protection to domestic products or a taxation of imports or exports for fiscal purposes.

(b) The contracting parties recognize the need for reducing the number and diversity of fees and charges referred to in sub-paragraph (a).

(c) The contracting parties also recognize the need for minimizing the incidence and complexity of import and export formalities and for decreasing and simplifying import and export documentation requirements.

2. A contracting party shall, upon request by another contracting party or by the Organization, review the operation of its laws and regulations in the light of the provisions of this Article.

äro ämnade att faktiskt motsvara värdet av den främmande valutan vid kommersiella transaktioner.

d) Bestämmelserna i detta moment skola icke tolkas såsom innehållande krav på någon avtalsslutande part att ändra den metod för omräkning av valutor för tulländamål, som är tillämplig inom partens område å dagen för detta avtal, om sådan ändring skulle hava till följd en allmän ökning av utgående tullbelopp.

5. Grunderna och metoderna för bestämmande av värdet å varor, som äro underkastade tullar eller andra avgifter eller restriktioner grundade på eller på något sätt reglerade av värdet, böra vara stabila och givas tillräcklig publicitet för att sätta affärsmän i stand att beräkna tullvärdet med ett rimligt mått av säkerhet.

Artikel VIII

Avgifter och formaliteter i samband med import och export

1. a) Alla avgifter av vad slag de vara må (med undantag av import- eller exporttullar och med undantag av de skatter varom stadgats i artikel IV), som av de avtalsslutande parterna uttagas å eller i samband med import eller export, skola till sitt belopp begränsas till den ungefärliga kostnaden för lämnade tjänster och skola icke innehålla ett indirekt skydd för inhemska produkter eller en beskattnings av import- eller exportvaror i statsfinansiellt syfte.

b) De avtalsslutande parterna erkänna behovet av att minska antalet och variationen av de avgifter som åsyftas i punkt a).

c) De avtalsslutande parterna erkänna även behovet av att begränsa omfattningen och den invecklade beskaffenheten av import- och exportformaliteter samt att minska och förenkla kraven på handlingar i samband med import och export.

2. En avtalsslutande part skall på begäran av annan avtalsslutande part eller på begäran av Organisationen granska tillämpningen av sina lagar och förordningar med beaktande av bestämmelserna i denna artikel.

3. No contracting party shall impose substantial penalties for minor breaches of customs regulations or procedural requirements. In particular, no penalty in respect of any omission or mistake in customs documentation which is easily rectifiable and obviously made without fraudulent intent or gross negligence shall be greater than necessary to serve merely as a warning.

4. The provisions of this Article shall extend to fees, charges, formalities and requirements imposed by governmental authorities in connection with importation and exportation, including those relating to:

- (a) consular transactions, such as consular invoices and certificates;
- (b) quantitative restrictions;
- (c) licensing;
- (d) exchange control;
- (e) statistical services;
- (f) documents, documentation and certification;
- (g) analysis and inspection; and
- (h) quarantine, sanitation and fumigation.

Article IX

Marks of Origin

1. Each contracting party shall accord to the products of the territories of other contracting parties treatment with regard to marking requirements no less favourable than the treatment accorded to like products of any third country.

2. The contracting parties recognize that, in adopting and enforcing laws and regulations relating to marks of origin, the difficulties and inconveniences which such measures may cause to the commerce and industry of exporting countries should be reduced to a minimum, due regard being had to the necessity of protecting consumers against fraudulent or misleading indications.

3. Whenever it is administratively practicable to do so, contracting parties should permit required marks of origin

3. Avtalsslutande part skall icke ådöma stränga straff för smärre överträdelser av bestämmelser och formaliteter i tullhänseende. I synnerhet skola straff för sådana försummelser eller misstag i fråga om handlingar för tulländamål som lätt kunna rättas och uppenbarligen gjorts utan bedräglig avsikt eller grov vårdslöshet, icke vara strängare än som är nödvändigt för att tjäna endast som varning.

4. Bestämmelserna i denna artikel skola äga tillämpning å avgifter, formaliteter och villkor, som av statliga myndigheter påläggas i samband med import eller export, inbegripet sådana som avse:

- a) konsulära formaliteter såsom formaliteter avseende konsulatsfakturor och intyg;
- b) kvantitativa restriktioner;
- c) licensgivning;
- d) valutakontroll;
- e) statistik;
- f) handlingar, dokumentation och legalisering;
- g) analys och inspektion; samt
- h) karantän, hälsovård och desinfektion.

Artikel IX

Ursprungsbezeichnungen

1. Med avseende å krav på ursprungsbezeichnung skall varje avtalsslutande part ifråga om produkter från andra avtalsslutande partners områden medgiva behandling, vilken icke är mindre gynnsam än den som medgives i fråga om produkter av samma slag från tredje land.

2. De avtalsslutande parterna erkänna att de svårigheter och olägenheter som antagande eller upprätthållande av lagar och förordningar angående ursprungsbezeichnungen kunna förorsaka ett exportanterande lands handel och industri böra nedbringas till ett minimum under vederbörligt hänsynstagande till nödvändigheten att skydda konsumenter mot bedrägliga eller missledande beteckningar.

3. Då så är möjligt ur administrativ synpunkt, böra de avtalsslutande parterna tillåta att föreskrivna ursprungs-

to be affixed at the time of importation.

4. The laws and regulations of contracting parties relating to the marking of imported products shall be such as to permit compliance without seriously damaging the products, or materially reducing their value, or unreasonably increasing their cost.

5. As a general rule, no special duty or penalty should be imposed by any contracting party for failure to comply with marking requirements prior to importation unless corrective marking is unreasonably delayed or deceptive marks have been affixed or the required marking has been intentionally omitted.

6. The contracting parties shall cooperate with each other with a view to preventing the use of trade names in such manner as to misrepresent the true origin of a product, to the detriment of such distinctive regional or geographical names of products of the territory of a contracting party as are protected by its legislation. Each contracting party shall accord full and sympathetic consideration to such requests or representations as may be made by any other contracting party regarding the application of the undertaking set forth in the preceding sentence to names of products which have been communicated to it by the other contracting party.

Article X

Publication and Administration of Trade Regulations

1. Laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application, made effective by any contracting party, pertaining to the classification or the valuation of products for customs purposes, or to rates of duty, taxes or other charges, or to requirements, restrictions or prohibitions on imports or exports or on the transfer of payments therefor, or affecting their sale, distribution, transportation, insurance, warehousing, inspection, exhibition, processing, mixing or other

beteckningar anbringas vid tiden för införslan.

4. De avtalsslutande parternas lagar och förordningar angående anbringande av ursprungsbeteckningar å importerade varor skola vara sådana, att de kunna efterföljas utan att varorna allvarligt skadas eller deras värde avsevärt minskas eller deras pris otillbörligt ökas.

5. Som allmän regel bör avtalsslutande part icke pålägga särskild tull eller straffavgift för underlätenhet att före införsel ställa sig till efterättelse gällande krav på ursprungsbeteckning, för så vitt icke anbringandet av riktig beteckning otillbörligt fördröjes eller oriktig beteckning anbringats eller föreskriven beteckning avsiktligt utelämnats.

6. De avtalsslutande parterna skola samarbeta med varandra i syfte att förhindra användningen av kommersiella beteckningar, varigenom missuppfattning kan uppstå om en varas verkliga ursprung till förfång för de särskiljande regionala och geografiska beteckningar på varor från en avtalsslutande parts område, vilka är skyddade av lagstiftningen i detta land. Varje avtalsslutande part skall skänka fullt och välvilligt beaktande åt de önskemål eller föreställningar, som må göras av annan avtalsslutande part beträffande tillämpningen av åtagandet i föregående mening rörande varubeteckningar, om vilka den erhållit underrättelse av den andra avtalsslutande parten.

Artikel X

Publicering och tillämpning av bestämmelser angående handeln

1. Lagar och förordningar samt domstolsbeslut och administrativa avgördanden med allmän tillämplighet, vilka genomförs av avtalsslutande part och avse klassificering eller värdering av varor för tulländamål, storlekar av tullar, skatter eller andra avgifter, krav, restriktioner eller förbud i fråga om import- eller exportvaror eller överföring av betalning för sådana varor, eller saluhållande, distribution, transport, försäkring, magasinering, undersökning, utställning, förädling, blandning eller an-

use, shall be published promptly in such a manner as to enable governments and traders to become acquainted with them. Agreements affecting international trade policy which are in force between the government or a governmental agency of any contracting party and the government or governmental agency of any other contracting party shall also be published. The provisions of this paragraph shall not require any contracting party to disclose confidential information which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

2. No measure of general application taken by any contracting party effecting an advance in a rate of duty or other charge on imports under an established and uniform practice, or imposing a new or more burdensome requirement, restriction or prohibition on imports, or on the transfer of payments therefor, shall be enforced before such measure has been officially published.

3. (a) Each contracting party shall administer in a uniform, impartial and reasonable manner all its laws, regulations, decisions and rulings of the kind described in paragraph 1 of this Article.

(b) Each contracting party shall maintain, or institute as soon as practicable, judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures for the purpose, *inter alia*, of the prompt review and correction of administrative action relating to customs matters. Such tribunals or procedures shall be independent of the agencies entrusted with administrative enforcement and their decisions shall be implemented by, and shall govern the practice of, such agencies unless an appeal is lodged with a court or tribunal of superior jurisdiction within the time prescribed for appeals to be lodged by importers; *Provided* that the central administration of such agency may take steps to obtain a review of the matter in another proceeding if

nan användning av sådana varor, skola skyndsamt offentliggöras på ett sätt som möjliggör för regeringarna och affärsmännen att erhålla kännedom om dem. Överenskommelser berörande internationell handelspolitik, vilka äro i kraft mellan regeringen eller ett statligt organ i en avtalsslutande parts land och regeringen eller ett statligt organ i annan avtalsslutande parts land, skola även ledes offentliggöras. Bestämmelserna i detta moment skola icke ålägga avtalsluttande part att yppa förtrörliga uppgifter, vilka skulle lägga hinder i vägen för lagarnas verkställighet eller eljest strida mot det allmännas intresse eller skulle skada särskilda allmänna eller enskilda företags legitima kommersiella intressen.

2. Av avtalsslutande part beslutad åtgärd med allmän tillämplighet, som medför ökning av en tull eller annan avgift å importvaror, vilken utgår enligt vederlagen och enhetlig praxis, eller som föreskriver nya eller mera betungande villkor, restriktioner eller förbud i fråga om importvaror eller i fråga om överföring av betalning för importvaror, skall icke genomföras innan den officiellt tillkännagivits.

3. a) Varje avtalsslutande part skall på ett enhetligt, opartiskt och rimligt sätt tillämpa lagar, förordningar, beslut och avgöranden av det slag som avses i moment 1 av denna artikel.

b) Varje avtalsslutande part skall upprätthålla eller så snart som möjligt inrätta judiciella eller administrativa domstolar, skiljedomstolar eller förfaranden med uppgift, bland annat, att skyndsamt verkställa granskning och rättelse av administrativa åtgärder rörande tullförhållanden. Dessa domstolar eller förfaranden skola vara oberoende av de organ, åt vilka det administrativa genomförandet anförtrots, och deras beslut skola verkställas av dessa organ och vara bestämmande för deras praxis, för så vitt icke ändring sökes hos en rätt eller domstol i högre instans inom den tid som föreskrives för sökande av ändring från importörernas sida; dock att sådant organs centrala förvaltning må vidtaga åtgärder för omprövning av

there is good cause to believe that the decision is inconsistent with established principles of law or the actual facts.

(c) The provisions of sub-paragraph (b) of this paragraph shall not require the elimination or substitution of procedures in force in the territory of a contracting party on the date of this Agreement which in fact provide for an objective and impartial review of administrative action even though such procedures are not fully or formally independent of the agencies entrusted with administrative enforcement. Any contracting party employing such procedures shall, upon request, furnish the Organization with full information thereon in order that they may determine whether such procedures conform to the requirements of this sub-paragraph.

Article XI

General Elimination of Quantitative Restrictions

1. No prohibitions or restrictions other than duties, taxes or other charges, whether made effective through quotas, import or export licences or other measures, shall be instituted or maintained by any contracting party on the importation of any product of the territory of any other contracting party or on the exportation or sale for export of any product destined for the territory of any other contracting party.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not extend to the following:

(a) Export prohibitions or restrictions temporarily applied to prevent or relieve critical shortages of foodstuffs or other products essential to the exporting contracting party;

(b) Import and export prohibitions or restrictions necessary to the application of standards or regulations for the classification, grading or marketing of commodities in international trade;

saken i ett annat mål, om det finnes goda skäl antaga att beslutet är oförerligt med erkända rättsgrundsatser eller med verkliga sakförhållandet.

c) Bestämmelserna i punkt b) av detta moment skola icke kräva avskaffande eller ersättande av förfaranden, som äro i kraft i en avtalsslutande parts område å dagen för detta avtal och som faktiskt säkerställa en saklig och opartisk granskning av administrativa åtgärder, även om dessa förfaranden icke äro helt eller formellt oberoende av de organ, åt vilka det administrativa genomförandet anförtrots. Avtalsslutande part som tillämpar dyliga förfaranden skall på begäran tillställa Organisationen fullständiga upplysningar däröm, i syfte att denna må avgöra, huruvida nämnda förfaranden uppfylla de i denna punkt angivna villkoren.

Artikel XI

Allmänt avskaffande av kvantitativa restriktioner

1. Förbud eller restriktioner av annat slag än tullar, skatter eller andra avgifter må icke, vare sig genom kontingentering, import- eller exportlicenser eller andra åtgärder, införas eller bibehållas av någon avtalsslutande part i fråga om import av varor, härrörande från annan parts område, eller i fråga om export eller försäljning för export av varor, destinerade till annan parts område.

2. Bestämmelserna i moment 1 av denna artikel skola icke äga tillämpning å följande åtgärder:

a) förbud eller restriktioner med avseende å exporten, tillämpade tillfälligt för att förebygga eller avhjälpa kritisk brist på livsmedel eller andra för den exporterande avtalsslutande parten nödvändiga produkter;

b) förbud eller restriktioner med avseende å importen eller exporten, vilka äro nödvändiga för tillämpning av normer eller föreskrifter angående klassificering, kvalitetskontroll eller saluhållande av varor i den internationella handeln;

(c) Import restrictions on any agricultural or fisheries product, imported in any form, necessary to the enforcement of governmental measures which operate:

(i) to restrict the quantities of the like domestic product permitted to be marketed or produced, or, if there is no substantial domestic production of the like product, of a domestic product for which the imported product can be directly substituted; or

(ii) to remove a temporary surplus of the like domestic product, or, if there is no substantial domestic production of the like product, of a domestic product for which the imported product can be directly substituted, by making the surplus available to certain groups of domestic consumers free of charge or at prices below the current market level; or

(iii) to restrict the quantities permitted to be produced of any animal product the production of which is directly dependent, wholly or mainly, on the imported commodity, if the domestic production of that commodity is relatively negligible.

Any contracting party applying restrictions on the importation of any product pursuant to sub-paragraph (c) of this paragraph shall give public notice of the total quantity or value of the product permitted to be imported during a specified future period and of any change in such quantity or value. Moreover, any restrictions applied under (i) above shall not be such as will reduce the total of imports relative to the total of domestic production, as compared with the proportion which might reasonably be expected to rule between the two in the absence of restrictions. In determining this proportion, the contracting party shall pay due regard to the proportion prevailing during a previous representative period and to any special factors which may have affected or may be affecting the trade in the product concerned.

c) restriktioner med avseende å importen av jordbruks- eller fiskeriprodukter, i vilken form de än importeras, vilka äro nödvändiga för genomförandet av statliga åtgärder som ha till resultat:

i) att begränsa de kvantiteter, som få saluhållas eller produceras av samma inhemska produkt eller, om någon väsentlig inhemsk produktion av samma vara icke förekommer, av en inhemsk produkt, som kan direkt ersättas av den importerade produkten; eller

ii) att avveckla ett tillfälligt överskott av samma inhemska produkt eller, om någon väsentlig inhemsk produktion av samma vara icke förekommer, av en inhemsk produkt, som kan direkt ersättas av den importerade produkten, genom att göra överskottet tillgängligt för vissa grupper av inhemska konsumenter utan betalning eller till priser under gällande marknadspolis; eller

iii) att begränsa de kvantiteter, som få produceras av en animalisk produkt, vars framställning helt eller till huvudsaklig del är direkt beroende av den importerade varan, under förutsättning att den inhemska produktionen av sistnämnda vara är relativt obetydlig.

Avtalsslutande part, som tillämpar restriktioner i fråga om importen av någon vara enligt bestämmelserna i punkt c) av detta moment skall offentligen tillkännagiva den sammanlagda kvantitet eller det sammanlagda värde av varan, som får importeras under en bestämd kommande period, ävensom varje förändring i denna kvantitet eller detta värde. Vidare få restriktioner enligt punkt i) ovan icke vara så beskafade, att de minska proportionen mellan den sammanlagda importen och den sammanlagda inhemska produktionen i jämförelse med den proportion, som rimligtvis kunde väntas råda mellan dem i frånvaro av restriktioner. Vid fastställandet av denna proportion skall parten taga vederbörlig hänsyn till den proportion, som rådde under en tidigare representativ period, samt till alla särskilda omständigheter, som ha kunnat

eller kunna påverka handeln med ifrågavarande produkt.

Article XII

Restrictions to Safeguard the Balance of Payments

1. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of Article XI, any contracting party, in order to safeguard its external financial position and its balance of payments, may restrict the quantity or value of merchandise permitted to be imported, subject to the provisions of the following paragraphs of this Article.

2. (a) Import restrictions instituted, maintained or intensified by a contracting party under this Article shall not exceed those necessary:

(i) to forestall the imminent threat of, or to stop, a serious decline in its monetary reserves, or

(ii) in the case of a contracting party with very low monetary reserves, to achieve a reasonable rate of increase in its reserves.

Due regard shall be paid in either case to any special factors which may be affecting the reserves of such contracting party or its need for reserves, including, where special external credits or other resources are available to it, the need to provide for the appropriate use of such credits or resources.

(b) Contracting parties applying restrictions under sub-paragraph (a) of this paragraph shall progressively relax them as such conditions improve, maintaining them only to the extent that the conditions specified in that subparagraph still justify their application. They shall eliminate the restrictions when conditions would no longer justify their institution or maintenance under that sub-paragraph.

3. (a) Contracting parties undertake, in carrying out their domestic policies, to pay due regard to the need for maintaining or restoring equilibrium in their balance of payments on a sound

Artikel XII

Restriktioner till skydd för betalningsbalansen

1. Utan hinder av bestämmelserna i moment 1 av artikel XI, må avtalsslutande part, i syfte att skydda sin ytter finansiella ställning och sin betalningsbalans, begränsa kvantiteten eller värdet av de varor som få importeras, dock med förbehåll för bestämmelserna i följande moment av denna artikel.

2. a) Restriktioner med avseende å importen, vilka av en avtalsslutande part införas, bibehållas eller skärpas enligt denna artikel, skola icke hava större räckvidd än vad som är nödvändigt

i) för att förekomma ett överhängande hot om en allvarlig nedgång i partens valutareserver eller för att hejda en sådan nedgång, eller

ii) för att uppnå en rimlig ökning av partens valutareserver för den händelse dessa äro mycket små.

I båda fallen skall vederbörlig hänsyn tagas till de särskilda omständigheter, som kunna påverka partens valutareserver eller behov av valutareserver, inbegripet, i fall då parten förfogar över särskilda utlandscrediter eller andra tillgångar, behovet att sörja för den lämpliga användningen av sådana krediter eller tillgångar.

b) Avtalsslutande part, som tillämpar restriktioner enligt punkt a) av detta moment, skall successivt lätta dem, efter hand som förhållandena förbättras, och bibehålla dem endast i den mån de i nämnda punkt angivna förhållandena alltjämt berättiga deras tillämpning. Part skall avskaffa restriktionerna, när förhållandena icke längre kunna anses berättiga att de införas eller bibehållas enligt nämnda punkt.

3. a) De avtalsslutande parterna åtaga sig i fråga om genomförandet av sin inre politik att taga vederbörlig hänsyn till behovet av att bibehålla eller återställa jämvikt i sin betalningsbalans

and lasting basis and to the desirability of avoiding an uneconomic employment of productive resources. They recognize that in order to achieve these ends, it is desirable so far as possible to adopt measures which expand rather than contract international trade.

(b) Contracting parties applying restrictions under this Article may determine the incidence of the restrictions on imports of different products or classes of products in such a way as to give priority to the importation of those products which are more essential.

(c) Contracting parties applying restrictions under this Article undertake:

(i) to avoid unnecessary damage to the commercial or economic interests of any other contracting party;

(ii) not to apply restrictions so as to prevent unreasonably the importation of any description of goods in minimum commercial quantities the exclusion of which would impair regular channels of trade; and

(iii) not to apply restrictions which would prevent the importation of commercial samples or prevent compliance with patent, trade mark, copyright, or similar procedures.

(d) The contracting parties recognize that, as a result of domestic policies directed towards the achievement and maintenance of full and productive employment or towards the development of economic resources, a contracting party may experience a high level of demand for imports involving a threat to its monetary reserves of the sort referred to in paragraph 2 (a) of this Article. Accordingly, a contracting party otherwise complying with the provisions of this Article shall not be required to withdraw or modify restrictions on the ground that a change in those policies would render unnecessary restrictions which it is applying under this Article.

4. (a) Any contracting party applying new restrictions or raising the general

på en sund och varaktig grundval och till önskvärdheten av att undvika ett oekonomiskt utnyttjande av de produktiva tillgångarna. De erkänna, att det för att nå dessa mål är önskvärt att i största möjliga utsträckning vidtaga åtgärder, vilka snarare utvidga än inskränka den internationella handeln.

b) Avtalsslutande parter, vilka tillämpa restriktioner enligt denna artikel, må bestämma, att restriktionerna skola drabba importen av olika varor eller varugrupper på sådant sätt, att företräde lämnas importen av varor, som äro mera nödvändiga.

c) Avtalsslutande parter, vilka tillämpa restriktioner enligt denna artikel, åtaga sig:

i) att undvika onödig skada å andra parters kommersiella eller ekonomiska intressen;

ii) att icke tillämpa restriktioner, som skulle oskäligt hindra importen av varor av vilket slag som helst i små kommersiella kvantiteter, vilkas utestängande skulle skada reguljära handelskanaler; samt

iii) att icke tillämpa restriktioner, som skulle hindra införseln av kommersiella varuprover eller hindra iakttagande av bestämmelser om patent, varumärken, litterär och konstnärlig äganderätt eller liknande föreskrifter.

d) De avtalsslutande parterna äro medvetna om att part, som följd av sin inre politik i syfte att uppnå och bibehålla en full och produktiv sysselsättning eller i syfte att utveckla ekonomiska tillgångar, kan erfara stor efterfrågan på importvaror, vilket skulle kunna utgöra ett mot partens valutareserver riktat hot av det slag som angivits i moment 2 a) av denna artikel. Till följd härav skall en avtalsslutande part, som i andra avseenden uppfyller villkoren i denna artikel, icke vara skyldig att upphäva eller ändra restriktioner av den anledningen att en förändring i nämnda politik skulle onödiggöra de restriktioner, som parten tillämpar enligt denna artikel.

4. a) Varje avtalsslutande part, som inför nya restriktioner eller som förstär-

level of its existing restrictions by a substantial intensification of the measures applied under this Article shall immediately after instituting or intensifying such restrictions (or, in circumstances in which prior consultation is practicable, before doing so) consult with the Organization as to the nature of its balance of payments difficulties, alternative corrective measures which may be available, and the possible effect of the restrictions on the economies of other contracting parties.

(b) On a date to be determined by it, the Organization shall review all restrictions still applied under this Article on that date. Beginning one year after that date contracting parties applying import restrictions under this Article shall enter into consultations of the type provided for in sub-paragraph (a) of this paragraph with the Organization annually.

(c) (i) If, in the course of consultations, with a contracting party under sub-paragraph (a) or (b) above, the Organization finds that the restrictions are not consistent with the provisions of this Article or with those of Article XIII (subject to the provisions of Article XIV), it shall indicate the nature of the inconsistency and may advise that the restrictions be suitably modified.

(ii) If, however, as a result of the consultations, the Organization determines that the restrictions are being applied in a manner involving an inconsistency of a serious nature with the provisions of this Article or with those of Article XIII (subject to the provisions of Article XIV) and that damage to the trade of any contracting party is caused or threatened thereby, it shall so inform the contracting party applying the restrictions and shall make appropriate recommendations for securing conformity with such provisions within a specified period of time. If such contracting party does not comply with

ker den genomsnittliga effekten av sina i kraft varande restriktioner genom en väsentlig skärpning av åtgärder som vidtagits enligt denna artikel, skall omedelbart efter införandet eller skärpningen av dylika restriktioner (eller under omständigheter, då föregående samråd är möjligt, före införandet eller skärppningen) samråda med Organisationen beträffande arten av sina betalningssvårigheter, andra tillrättäläggande åtgärder, som kunna komma i fråga, samt den verkan restriktionerna kunna få på andra parters ekonomi.

b) Organisationen skall vid en av denna fastställd tidpunkt granska alla restriktioner, som vid samma tidpunkt ännu tillämpas enligt denna artikel. Med början ett år efter nämnda tidpunkt skola avtalsslutande parter, som enligt denna artikel tillämpa restriktioner med avseende å importen, årligen samråda med Organisationen i enlighet med bestämmelserna i punkt a) av detta moment.

c) i) Om Organisationen under samråd med en avtalsslutande part enligt punkterna a) eller b) av detta moment finner, att restriktionerna icke är förenliga med bestämmelserna i denna artikel eller i artikel XIII (med förbehåll för bestämmelserna i artikel XIV), skall den angiva i vilka hänseenden restriktionerna är oförenliga med nämnda bestämmelser samt måden föreslå att restriktionerna på lämpligt sätt ändras.

ii) Om emellertid Organisationen efter samråd finner, att restriktionerna tillämpas på ett sätt som i betydande grad är oförenligt med bestämmelserna i denna artikel eller i artikel XIII (med förbehåll för bestämmelserna i artikel XIV) och att skada på annan avtalsslutande parts handel därigenom förorsakas eller hotar att förorsakas, skall den underrätta den avtalsslutande part som tillämpar restriktionerna om detta förhållande och föreslå lämpliga åtgärder i syfte att inom viss tid åvägabringa överensstämmelse med nämnda bestämmelser. Om sådan avtalsslutande part icke inom den angivna tiden ställer

these recommendations within the specified period, the Organization may release any contracting party the trade of which is adversely affected by the restrictions from such obligations under this Agreement towards the contracting party applying the restrictions as it determines to be appropriate in the circumstances.

(d) The Organization shall invite any contracting party which is applying restrictions under this Article to enter into consultations with it at the request of any contracting party which can establish a *prima facie* case that the restrictions are inconsistent with the provisions of this Article or with those of Article XIII (subject to the provisions of Article XIV) and that its trade is adversely affected thereby. However, no such invitation shall be issued unless the Organization has ascertained that direct discussions between the contracting parties concerned have not been successful. If, as a result of the consultations with the Organization, no agreement is reached and it determines that the restrictions are being applied inconsistently with such provisions, and that damage to the trade of the contracting party initiating the procedure is caused or threatened thereby, it shall recommend the withdrawal or modification of the restrictions. If the restrictions are not withdrawn or modified within such time as the Organization may prescribe, it may release the contracting party initiating the procedure from such obligations under this Agreement towards the contracting party applying the restrictions as it determines to be appropriate in the circumstances.

(e) In proceeding under this paragraph, the Organization shall have due regard to any special external factors adversely affecting the export trade of the contracting party applying restrictions.

(f) Determinations under this paragraph shall be rendered expeditiously and, if possible, within sixty days of the initiation of the consultations.

sig föreslaget till efterrättelse, må Organisationen fritaga part, vars handel ofördelaktigt påverkas av restriktionerna, från de förpliktelser enligt bestämmelserna i detta avtal som Organisationen med hänsyn till omständigheterna finner lämpliga, gentemot den part som tillämpar restriktionerna.

d) Organisationen skall inbjuda part, som tillämpar restriktioner enligt denna artikel, att samråda med Organisationen på begäran av annan avtalsslutande part, som kan göra sannolikt, att restriktionerna äro oförenliga med bestämmelserna i denna artikel eller i artikel XIII (med förbehåll för bestämmelserna i artikel XIV) och att dess handel därigenom ofördelaktigt påverkas. Dylig inbjudan skall emellertid icke ske med mindre Organisationen konstaterat, att direkta överläggningar mellan de berörda avtalsslutande parterna visat sig icke leda till gynnsamt resultat. Om överenskommelse efter samråd med Organisationen icke träffas och om Organisationen finner, att restriktionerna tillämpas på ett sätt som är oförenligt med nämnda bestämmelser och att skada därigenom förorsakas eller hotar att förorsakas den avtalsslutande parts handel, som påkallat överläggningen, skall Organisationen föreslå, att restriktionerna upphävas eller ändras. Om restriktionerna icke upphävas eller ändras inom den tid Organisationen må föreskriva, må denna fritaga den avtalsslutande part, som påkallat överläggningen, från de förpliktelser enligt bestämmelserna i detta avtal, som Organisationen med hänsyn till omständigheterna finner lämpliga, gentemot den part som tillämpar restriktionerna.

e) Vid tillämpningen av bestämmelserna i detta moment skall Organisationen taga vederbörlig hänsyn till varje särskild yttré omständighet som ofördelaktigt påverkar exporten från den avtalsslutande part som tillämpar restriktioner.

f) Beslut som fattats enligt detta moment skola meddelas skyndsamt och om möjligt inom sextio dagar från det samrådet inleddes.

5. If there is a persistent and widespread application of import restrictions under this Article, indicating the existence of a general disequilibrium which is restricting international trade, the Organization shall initiate discussions to consider whether other measures might be taken, either by those contracting parties the balances of payments of which are under pressure or by those the balances of payments of which are tending to be exceptionally favourable, or by any appropriate intergovernmental organization, to remove the underlying causes of the disequilibrium. On the invitation of the Organization, contracting parties shall participate in such discussions.

Article XIII

Non-discriminatory Administration of Quantitative Restrictions

1. No prohibition or restriction shall be applied by any contracting party on the importation of any product of the territory of any other contracting party or on the exportation of any product destined for the territory of any other contracting party, unless the importation of the like product of all third countries or the exportation of the like product to all third countries is similarly prohibited or restricted.

2. In applying import restrictions to any product, contracting parties shall aim at a distribution of trade in such product approaching as closely as possible the shares which the various contracting parties might be expected to obtain in the absence of such restrictions, and to this end shall observe the following provisions:

(a) Wherever practicable, quotas representing the total amount of permitted imports (whether allocated among supplying countries or not) shall be fixed, and notice given of their amount in accordance with paragraph 3 (b) of this Article;

(b) In cases in which quotas are not practicable, the restrictions may be applied by means of import licences or permits without a quota;

5. Förekommer varaktig och vidsträckt tillämpning av importrestriktioner enligt denna artikel, utvisande att en allmän brist på jämvikt föreligger, vilken inskränker den internationella handeln, skall Organisationen taga initiativ till överläggningar för att överväga, huruvida andra åtgärder skulle kunna vidtagas antingen av de parter, vilkas betalningsbalans är utsatt för tryck, eller av dem, vilkas betalningsbalans tenderar att bliva särskilt gynnsam, eller av någon behörig mellanstatlig organisation för att undanröja de bakomliggande orsakerna till bristen på jämvikt. På inbjudan av Organisationen skola parterna delta i sådana överläggningar.

Artikel XIII

Icke-diskriminerande tillämpning av kvantitativa restriktioner

1. Förbud eller restriktioner må icke av avtalsslutande part tillämpas å import av en vara, härrörande från annan parts område, eller å export av en vara, destinerad till sådant område, med mindre importen av samma varuslag från alla övriga länder eller exporten av samma varuslag till alla övriga länder på liknande sätt förbjudes eller begränsas.

2. Vid tillämpning av importrestriktioner på en vara skola de avtalsslutande parterna eftersträva en fördelning av handeln med denna vara, vilken så nära som möjligt motsvarar de andelar, som de olika parterna kunde väntas uppnå i fråvaro av dessa restriktioner, och skola för detta ändamål iakttaga följande bestämmelser:

a) då så är görligt, skola kontingenter, representerande totala beloppet av den tillåtna importen, fastställas (vare sig med fördelning bland leverantörländer eller ej), och kontingenternas storlek skall tillkännagivas enligt moment 3 b) av denna artikel;

b) i fall då kontingenter icke kunna fastställas, må restriktionerna tillämpas medelst importlicenser eller importtillstånd utan kontingentering;

(c) Contracting parties shall not, except for purposes of operating quotas allocated in accordance with sub-paragraph (d) of this paragraph, require that import licences or permits be utilized for the importation of the product concerned from a particular country or source;

(d) In cases in which a quota is allocated among supplying countries, the contracting party applying the restrictions may seek agreement with respect to the allocation of shares in the quota with all other contracting parties having a substantial interest in supplying the product concerned. In cases in which this method is not reasonably practicable, the contracting party concerned shall allot to contracting parties having a substantial interest in supplying the product shares based upon the proportions, supplied by such contracting parties during a previous representative period, of the total quantity or value of imports of the product, due account being taken of any special factors which may have affected or may be affecting the trade in the product. No conditions or formalities shall be imposed which would prevent any contracting party from utilizing fully the share of any such total quantity or value which has been allotted to it, subject to importation being made within any prescribed period to which the quota may relate.

3. (a) In cases in which import licences are issued in connection with import restrictions, the contracting party applying the restrictions shall provide, upon the request of any contracting party having an interest in the trade in the product concerned, all relevant information concerning the administration of the restrictions, the import licences granted over a recent period and the distribution of such licences among supplying countries; *Provided* that there shall be no obligation to supply information as to the names of importing or supplying enterprises.

(b) In the case of import restrictions involving the fixing of quotas, the contracting party applying the restrictions shall give public notice of the total

c) avtalsslutande parter skola icke, utom vid handhavande av kontingenter fördelade i enlighet med bestämmelserna i punkt d) av detta moment, kräva, att importlicenser eller importtillstånd skola utnyttjas för import av varan i fråga från visst land eller viss inköpskälla;

d) i fall då en kontingenfördelning mellan leverantörländer, må den part, som tillämpar restriktionerna, söka nå överenskommelse beträffande fördelningen av andelarna av kontingenfördelningen med alla andra parter, som ha ett väsentligt intresse av att leverera varan i fråga. I fall där denna metod icke rimligen kan tillämpas, skall parten i fråga tilldela de parter, som ha ett väsentligt intresse av att leverera varan, andelar av sammanlagda kvantiteten eller värdet av importen av varan, grundade på de proportioner, i vilka varan levererats av dessa parter under en tidigare representativ period, med vederbörlig hänsyn tagen till alla särskilda omständigheter, som ha kunnat eller kunna påverka handeln med varan i fråga. Inga villkor eller formaliteter skola uppstållas, vilka skulle hindra en part från att till fullo utnyttja den andel av en sammanlagd kvantitet eller ett sammanlagt värde, som tilldelats parten, under förutsättning att importen sker inom den tidsperiod, som föreskrivits för kontingenfördelningens utnyttjande.

3. a) I fall då importlicenser utfärdas i samband med importrestriktioner, skall den part som tillämpar restriktionerna, på begäran av part, som har intresse av handeln med ifrågavarande produkt, lämna alla erforderliga upplysningar angående restriktionernas handhavande, angående de under en nyligen förfluten tidsperiod utfärdade importlicenserna samt angående fördelningen av dessa licenser bland leverantörländer; dock att skyldighet icke skall föreligga att lämna uppgift om namnen å importeraende eller levererande företag.

b) I fråga om importrestriktioner, vilka innehåller fastställande av kontingenter, skall den part, som tillämpar restriktionerna, offentligen tillkännagiva

quantity or value of the product or products which will be permitted to be imported during a specified future period and of any change in such quantity or value. Any supplies of the product in question which were *en route* at the time at which public notice was given shall not be excluded from entry; *Provided* that they may be counted so far as practicable, against the quantity permitted to be imported in the period in question, and also, where necessary, against the quantities permitted to be imported in the next following period or periods; and *Provided* further that if any contracting party customarily exempts from such restrictions products entered for consumption or withdrawn from warehouse for consumption during a period of thirty days after the day of such public notice, such practice shall be considered full compliance with this sub-paragraph.

(c) In the case of quotas allocated among supplying countries, the contracting party applying the restrictions shall promptly inform all other contracting parties having an interest in supplying the product concerned of the shares in the quota currently allocated, by quantity or value, to the various supplying countries and shall give public notice thereof.

4. With regard to restrictions applied in accordance with paragraph 2 (d) of this Article or under paragraph 2 (c) of Article XI, the selection of a representative period for any product and the appraisal of any special factors affecting the trade in the product shall be made initially by the contracting party applying the restriction; *Provided* that such contracting party shall, upon the request of any other contracting party having a substantial interest in supplying that product or upon the request of the Organization, consult promptly with the other contracting party or the Organization regarding the need for an adjustment of the proportion determined or of the base period selected, or for the reappraisal of the special factors involved, or for the elimination of conditions, formalities or any other provisions estab-

sammanlagda kvantiteten eller värdet av den eller de varor, vilkas införsel kommer att medgivas under en viss kommande tidsperiod, samt varje ändring i denna kvantitet eller detta värde. Leveranser av varan i fråga, vilka voro på väg vid den tidpunkt, då det offentliga tillkännagivandet gjordes, må icke vägras införsel; dock må de, i den mån så är möjligt, avräknas å den kvantitet, som tillåtes till införsel under ifrågavarande period, ävensom, om så är nödvändigt, å de kvantiteter, som tillåtas till införsel under närmast följande period eller perioder; vidare skall, om part från dylika restriktioner sedvanligen undantager varor, som förtullas direkt eller från tullnederlag under en period av trettio dagar efter dagen för ett sådant offentligt tillkännagivande, dylikt förfarande anses vara helt i överensstämmelse med föreskrifterna i detta moment.

c) I fråga om kontingenter, som fördelats mellan leverantörsländer, skall den part, som tillämpar restriktionerna, utan dröjsmål underrätta övriga parter, som ha intresse av att leverera den berörda varan, om de andelar av kontingensten, efter kvantitet eller värde räknat, som för ifrågavarande period tilldelats de olika leverantörsländerna, samt offentligen tillkännagiva detta.

4. Med avseende å restriktioner, som tillämpas i enlighet med bestämmelserna i moment 2 d) av denna artikel eller i moment 2 c) av artikel XI, skall utvälvandet av en representativ period för varje varuslag samt bedömandet av alla särskilda omständigheter, som påverka handeln med ifrågavarande varuslag, i första hand ankomma på den part, som tillämpar restriktionerna; dock skall denna part på begäran av annan part, som har ett väsentligt intresse av att leverera varan, eller på begäran av Organisationen, utan dröjsmål samråda med den andra parten eller med Organisationen angående behovet av en jämkning av den fastställda fördelningen eller valda basperioden eller av en omprövning av de på frågan inverkande särskilda omständigheterna eller av ett upphävande av villkor, formaliteter eller

lished unilaterally relating to the allocation of an adequate quota or its unrestricted utilization.

5. The provisions of this Article shall apply to any tariff quota instituted or maintained by any contracting party, and, in so far as applicable, the principles of this Article shall also extend to export restrictions.

Article XIV

Exceptions to the Rule of Non-discrimination

1. A contracting party which applies restrictions under Article XII or under Section B of Article XVIII may, in the application of such restrictions, deviate from the provisions of Article XIII in a manner having equivalent effect to restrictions on payments and transfers for current international transactions which that contracting party may at that time apply under Article VIII or XIV of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund, or under analogous provisions of a special exchange agreement entered into pursuant to paragraph 6 of Article XV.

2. A contracting party which is applying import restrictions under Article XII or under Section B of Article XVIII may, with the consent of the Organization, temporarily deviate from the provisions of Article XIII in respect of a small part of its external trade where the benefits to the contracting party or contracting parties concerned substantially outweigh any injury which may result to the trade of other contracting parties.

3. The provisions of Article XIII shall not preclude a group of territories having a common quota in the International Monetary Fund from applying against imports from other countries, but not among themselves, restrictions in accordance with the provisions of Article XII or of Section B of Article XVIII on condition that such restrictions are in all other respects consistent with the provisions of Article XIII.

andra bestämmelser, som ensidigt fastställts i fråga om tilldelningen av en skälig kontingent eller dess obehindrade utnyttjande.

5. Bestämmelserna i denna artikel skola äga tillämpning på tullkontingenter, som införas eller bibehållas av avtalsslutande part, och grundsatserna i denna artikel skola även i tillämpliga delar gälla beträffande exportrestriktioner.

Artikel XIV

Undantag från regeln om icke-diskriminering

1. Avtalsslutande part, som tillämpar restriktioner enligt artikel XII eller enligt sektion B av artikel XVIII, må vid tillämpningen av dessa restriktioner avvika från bestämmelserna i artikel XIII på sätt, som har likvärdig verkan med sådana restriktioner å betalningar och överföringar för löpande internationella transaktioner, som parten vid ifrågavarande tidpunkt äger tillämpa enligt artikel VIII eller artikel XIV av stagan för Internationella valutafonden eller enligt motsvarande bestämmelser i ett enligt moment 6 av artikel XV ingånget särskilt valutaavtal.

2. Avtalsslutande part, som tillämpar importrestriktioner enligt artikel XII eller enligt sektion B av artikel XVIII, må med Organisationens medgivande tillfälligt avvika från bestämmelserna i artikel XIII beträffande en liten del av sin utrikeshandel, om fördelarna härav för den eller de berörda parterna i väsentlig mån uppväga den skada, som kan åsamkas andra parters handel.

3. Bestämmelserna i artikel XIII skola icke hindra en grupp områden, som ha gemensam kvot i Internationella valutafonden, att på import från andra länder men icke på deras inbördes handel tillämpa restriktioner i enlighet med bestämmelserna i artikel XII eller sektion B av artikel XVIII, på villkor att restriktionerna i alla andra avseenden är förenliga med bestämmelserna i artikel XIII.

4. A contracting party applying import restrictions under Article XII or under Section B of Article XVIII shall not be precluded by Articles XI to XV or Section B of Article XVIII of this Agreement from applying measures to direct its exports in such a manner as to increase its earnings of currencies which it can use without deviation from the provisions of Article XIII.

5. A contracting party shall not be precluded by Articles XI to XV, inclusive, or by Section B of Article XVIII, of this Agreement from applying quantitative restrictions:

(a) having equivalent effect to exchange restrictions authorized under Section 3 (b) of Article VII of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund, or

(b) under the preferential arrangements provided for in Annex A of this Agreement, pending the outcome of the negotiations referred to therein.

Article XV

Exchange Arrangements

1. The Organization shall seek cooperation with the International Monetary Fund to the end that the Organization and the Fund may pursue a co-ordinated policy with regard to exchange questions within the jurisdiction of the Fund and questions of quantitative restrictions and other trade measures within the jurisdiction of the Organization.

2. In all cases in which the Organization is called upon to consider or deal with problems concerning monetary reserves, balances of payments or foreign exchange arrangements, it shall consult fully with the International Monetary Fund. In such consultations, the Organization shall accept all findings of statistical and other facts presented by the Fund relating to foreign exchange, monetary reserves and balances of payments, and shall accept the determination of the Fund as to whether action by a contracting party in exchange matters is in accordance with

4. Avtalsslutande part, som tillämpar importrestriktioner enligt artikel XII eller enligt sektion B av artikel XVIII, skall icke av bestämmelserna i artiklarna XI—XV eller i sektion B av artikel XVIII i detta avtal hindras från att tillämpa åtgärder i syfte att inrikta sin export på sådant sätt, att ökning uppstår av dess inkomster i valutor, som den kan använda utan avvikelse från bestämmelserna i artikel XIII.

5. Avtalsslutande part skall icke av bestämmelserna i artiklarna XI—XV eller i sektion B av artikel XVIII i detta avtal hindras från att tillämpa:

a) kvantitativa restriktioner med motsvarande verkan som valutarestriktioner, tillåtna enligt artikel VII § 3 b) i stadgan för Internationella valutafonden; eller

b) kvantitativa restriktioner enligt de preferensanordningar, som angivs i bilaga A till detta avtal, i avvaktan på resultatet av de i bilagan omförmällda förhandlingarna.

Artikel XV

Anordningar på valutaområdet

1. Organisationen skall söka samarbete med Internationella valutafonden i syfte att Organisationen och fonden må fullfölja en samordnad politik med avseende å valutafrågor inom fondens kompetensområde samt frågor angående kvantitativa restriktioner eller andra handelsåtgärder inom Organisationens kompetensområde.

2. I fall då hävändelse görs till Organisationen att överväga eller behandla frågor angående valutareserver, betalningsbalans eller anordningar i fråga om utländska valutor skall den ingående samråda med Internationella valutafonden. Vid dylikt samråd skall Organisationen godtaga alla fondens uppgifter om statistiska och andra fakta i fråga om utländska valutor, valutareserver och betalningsbalans samt godtaga fondens avgöranden, huruvida av en part vidtagna åtgärder med avseende å valutafrågor överensstämma med stadgan för Internationella valutafonden

the Articles of Agreement of the International Monetary Fund, or with the terms of a special exchange agreement between that contracting party and the Organization. The Organization, in reaching its final decision in cases involving the criteria set forth in paragraph 2 (a) of Article XII or in paragraph 9 of Article XVIII, shall accept the determination of the Fund as to what constitutes a serious decline in the contracting party's monetary reserves, a very low level of its monetary reserves or a reasonable rate of increase in its monetary reserves, and as to the financial aspects of other matters covered in consultation in such cases.

3. The Organization shall seek agreement with the Fund regarding procedures for consultation under paragraph 2 of this Article.

4. Contracting parties shall not, by exchange action, frustrate the intent of the provisions of this Agreement, nor, by trade action, the intent of the provisions of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund.

5. If the Organization considers, at any time, that exchange restrictions on payments and transfers in connection with imports are being applied by a contracting party in a manner inconsistent with the exceptions provided for in this Agreement for quantitative restrictions, it shall report thereon to the Fund.

6. Any contracting party which is not a member of the Fund shall, within a time to be determined by the Organization after consultation with the Fund, become a member of the Fund, or, failing that, enter into a special exchange agreement with the Organization. A contracting party which ceases to be a member of the Fund shall forthwith enter into a special exchange agreement with the Organization. Any special exchange agreement entered into by a contracting party under this paragraph shall thereupon become part of its obligations under this Agreement.

7. (a) A special exchange agreement between a contracting party and the Organization under paragraph 6 of this

eller med bestämmelserna i ett mellan parten och Organisationen ingånget särskilt valutaavtal. Vid fattande av sluttligt beslut i ärenden, vilka beröras av de i moment 2 a) av artikel XII eller i moment 9 av artikel XVIII angivna kriterierna, skall Organisationen godtaga fondens avgöranden beträffande vad som skall förstås med allvarlig nedgång i partens valutareserver eller mycket små valutareserver eller rimlig ökning av dessa reserver samt beträffande den finansiella sidan av andra frågor, som är föremål för samråd i dylika fall.

3. Organisationen skall söka nå överenskommelse med fonden angående förfaringsättet vid samråd enligt moment 2 av denna artikel.

4. Avtalsslutande parter skola icke genom valutålärder äventyra syftet med bestämmelserna i detta avtal eller genom handelsläärder äventyra syftet med bestämmelserna i stadgan för Internationella valutafonden.

5. Om Organisationen vid något tillfälle anser, att part tillämpar valutarestriktioner å betalningar och överföringar i samband med import på sätt, som är oförenligt med de undantag i fråga om kvantitativa restriktioner som medgivs i detta avtal, skall den berätta däröm till fonden.

6. Varje avtalsslutande part, som icke är medlem av fonden, skall inom tid som bestämmes av Organisationen efter samråd med fonden, bli medlem av fonden eller, om den underläter detta, ingå ett särskilt valutaavtal med Organisationen. Part, som upphör att vara medlem av fonden, skall utan dröjsmål ingå ett särskilt valutaavtal med Organisationen. Varje särskilt valutaavtal, som ingås av part enligt detta moment, skall därefter betraktas som en del av dess förpliktelser enligt detta avtal.

7. a) Särskilt valutaavtal mellan en part och Organisationen enligt moment 6 av denna artikel skall innehålla för

Article shall provide to the satisfaction of the Organization that the objectives of this Agreement will not be frustrated as a result of action in exchange matters by the contracting party in question.

(b) The terms of any such agreement shall not impose obligations on the contracting party in exchange matters generally more restrictive than those imposed by the Articles of Agreement of the International Monetary Fund on members of the Fund.

8. A contracting party which is not a member of the Fund shall furnish such information within the general scope of section 5 of Article VIII of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund as the Organization may require in order to carry out its functions under this Agreement.

9. Nothing in this Agreement shall preclude:

(a) the use by a contracting party of exchange controls or exchange restrictions in accordance with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund or with that contracting party's special exchange agreement with the Organization, or

(b) the use by a contracting party of restrictions or controls on imports or exports, the sole effect of which, additional to the effects permitted under Articles XI, XII, XIII and XIV, is to make effective such exchange controls or exchange restrictions.

Article XVI

Subsidies

Section A — Subsidies in General

1. If any contracting party grants or maintains any subsidy, including any form of income or price support, which operates directly or indirectly to increase exports of any product from, or to reduce imports of any product into, its territory, it shall notify the Organization in writing of the extent and nature of the subsidization, of the estimated effect of the subsidization on the quantity of the affected product or products imported into or exported from

Organisationen tillfredsställande bestämmelser om att detta avtals syften icke skola äventyras genom valutaåtgärder från ifrågavarande parts sida.

b) Bestämmelserna i dylika avtal skola icke ålägga parten förfliktelser i valutafrågor, vilka som helhet betraktade är mera restriktiva än de, som stadgan för Internationella valutafonden ålägger medlemmarna i fonden.

8. Avtalsslutande part, som icke är medlem av fonden, skall lämna sådana upplysningar inom den allmänna ramen för artikel VIII § 5 i stadgan för Internationella valutafonden, som Organisationen må begära i syfte att fullgöra sina uppgifter enligt detta avtal.

9. Bestämmelserna i detta avtal skola icke hindra:

a) att part använder valutakontroll eller valutarestriktioner i överensstämmelse med stadgan för Internationella valutafonden eller med sitt särskilda valutaavtal med Organisationen, eller

b) att part använder restriktioner eller kontrollåtgärder beträffande import eller export, vilkas enda verkan, utöver de verkningar, som är tillåtna enligt artiklarna XI, XII, XIII och XIV, är att göra valutakontroll eller valutarestriktioner enligt punkt a) i detta moment effektiva.

Artikel XVI

Subventioner

Sektion A — Subventioner i allmänhet

1. Om avtalsslutande part beviljar eller bibehåller någon subvention, inbegripet varje form av inkomst- eller prisstöd, som direkt eller indirekt har till verkan att öka exporten av en vara från eller att minska importen av en vara till dess område, skall parten skriftligen underrätta Organisationen om subventioneringens art och omfattning, om dess beräknade inverkan på den mängd av varan eller varorna, som importeras till eller exporteras från partens område,

its territory and of the circumstances making the subsidization necessary. In any case in which it is determined that serious prejudice to the interests of any other contracting party is caused or threatened by any such subsidization, the contracting party granting the subsidy shall, upon request, discuss with the other contracting party or parties concerned, or with the Organization, the possibility of limiting the subsidization.

Section B — Additional Provisions on Export Subsidies

2. The contracting parties recognize that the granting by a contracting party of a subsidy on the export of any product may have harmful effects for other contracting parties, both importing and exporting, may cause undue disturbance to their normal commercial interests, and may hinder the achievement of the objectives of this Agreement.

3. Accordingly, contracting parties should seek to avoid the use of subsidies on the export of primary products. If, however, a contracting party grants directly or indirectly any form of subsidy which operates to increase the export of any primary product from its territory, such subsidy shall not be applied in a manner which results in that contracting party having more than an equitable share of world export trade in that product, account being taken of the shares of the contracting parties in such trade in the product during a previous representative period, and any special factors which may have affected or may be affecting such trade in the product.

4. Further, as from 1 January 1958 or the earliest practicable date thereafter, contracting parties shall cease to grant either directly or indirectly any form of subsidy on the export of any product other than a primary product which subsidy results in the sale of such product for export at a price lower than the comparable price charged for the like product to buyers in the domestic market. Until 31 December 1957 no contracting party shall extend the scope

samt om de förhållanden som nödvändiggöra subventioneringen. I de fall det konstateras, att en sådan subventionering förorsakar eller hotar att förorsaka allvarlig skada på annan parts intressen, skall den part, som beviljar subventionen, på begäran dryfta möjligheterna att begränsa subventioneringen med den eller de andra berörda parterna eller med Organisationen.

Sektion B — Tilläggsbestämmelser beträffande exportsubventioner

2. De avtalsslutande parterna äro medvetna om att exportsubventioner, som av en avtalsslutande part beviljas å en vara, kunna medföra skadliga verningar för andra såväl importerande som exporterande avtalsslutande parter, otillbörligt störa deras normala kommersiella intressen samt hindra förverkligandet av detta avtals syften.

3. Till följd härav böra avtalsslutande parter söka undvika subventioner å exporten av råvaror. Om emellertid en avtalsslutande part direkt eller indirekt beviljar något slag av subvention, som har till verkan att öka exporten av en råvara från dess område, skall denna subvention icke tillämpas på sådant sätt att den avtalsslutande parten erhåller mer än skälig andel av världsexporten av denna vara, varvid hänsyn skall tagas till partens andel av sådan handel med varan under en föregående representativ period samt till alla särskilda omständigheter, som ha kunnat eller kunna påverka nämnda handel med varan.

4. Vidare skola avtalsslutande parter från och med den 1 januari 1958 eller tidigast möjliga dag där efter upphöra att, vare sig direkt eller indirekt, bevilja exporten av annan vara än råvara någon form av subvention, vilken har till följd att varan säljs för export till lägre pris än det jämförbara pris, som begäres för vara av samma slag vid försäljning till köpare på den inhemska marknaden. Ingen avtalsslutande part skall fram till och med den 31 december 1957 genom att

of any such subsidization beyond that existing on 1 January 1955 by the introduction of new, or the extension of existing, subsidies.

5. The Organization shall review the operation of the provisions of this Article from time to time with a view to examining its effectiveness, in the light of actual experience, in promoting the objectives of this Agreement and avoiding subsidization seriously prejudicial to the trade or interests of contracting parties.

Article XVII

State-trading Enterprises

1. (a) Each contracting party undertakes that if it establishes or maintains a State enterprise, wherever located, or grants to any enterprise, formally or in effect, exclusive or special privileges, such enterprise shall, in its purchases or sales involving either imports or exports, act in a manner consistent with the general principles of non-discriminatory treatment prescribed in this Agreement for governmental measures affecting imports or exports by private traders.

(b) The provisions of sub-paragraph (a) of this paragraph shall be understood to require that such enterprises shall, having due regard to the other provisions of this Agreement, make any such purchases or sales solely in accordance with commercial considerations, including price, quality, availability, marketability, transportation and other conditions of purchase or sale, and shall afford the enterprises of the other contracting parties adequate opportunity, in accordance with customary business practice, to compete for participation in such purchases or sales.

(c) No contracting party shall prevent any enterprise (whether or not an enterprise described in sub-paragraph (a) of this paragraph) under its jurisdiction from acting in accordance with the principles of sub-paragraphs (a) and (b) of this paragraph.

bevilja nya eller utöka befintliga subventioner utvidga omfattningen av dylig subventionering utöver vad som gällde den 1 januari 1955.

5. Organisationen skall från tid till annan företaga översyn av tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel i syfte att, i ljuset av vunna erfarenheter, undersöka huruvida dessa är effektiva för att främja detta avtals syften och för att undvika sådana subventioner, vilka är till allvarligt förfång för de avtalsslutande parternas handel eller intressen.

Artikel XVII

Statlig handel

1. a) Varje avtalsslutande part, som upprättar eller bibehåller ett statligt företag, var detta än är beläget, eller beviljar något företag, formellt eller reellt, uteslutande eller särskilda privilegier, förbinder sig, att detta företag, vid köp eller försäljning som innefattar import eller export, skall handla på ett sätt, som överensstämmer med de allmänna grundsatser om icke-diskriminerande behandling, vilka i detta avtal föreskrivas beträffande statliga åtgärder i fråga om import eller export genom enskilda företag.

b) Bestämmelserna i punkt a) av detta moment skola anses kräva, att ifrågavarande företag, med vederbörligt beaktande av övriga bestämmelser i detta avtal, skola verkställa alla dyliga köp eller försäljningar uteslutande i överensstämelse med kommersiella hänsyn, inbegripet pris, kvalitet, tillgång, lämplighet för marknaden, transport samt andra köpe- eller försäljningsvillkor, även som bereda övriga parters företag tillfredsställande möjligheter att i överensstämelse med sedvanligt handelsbruk konkurrera om deltagande i dyliga köp och försäljningar.

c) Part skall icke hindra företag (vare sig det är sådant, som avses i punkt a) av detta moment, eller ej) under dess jurisdiktion från att handla i överensstämelse med grundsatserna i punkterna a) och b) av detta moment.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to imports of products for immediate or ultimate consumption in governmental use and not otherwise for re-sale or use in the production of goods for sale. With respect to such imports, each contracting party shall accord to the trade of the other contracting parties fair and equitable treatment.

3. The contracting parties recognize that enterprises of the kind described in paragraph 1 (a) of this Article might be operated so as to create serious obstacles to trade; thus negotiations on a reciprocal and mutually advantageous basis designed to limit or reduce such obstacles are of importance to the expansion of international trade.

4. (a) Contracting parties shall notify the Organization of the products which are imported into or exported from their territories by enterprises of the kind described in paragraph 1 (a) of this Article.

(b) A contracting party establishing, maintaining or authorizing an import monopoly of a product, which is not the subject of a concession under Article III, shall, on the request of another contracting party having a substantial trade in the product concerned, inform the Organization of the import mark-up on the product during a recent representative period, or, when it is not possible to do so, of the price charged on the re-sale of the product.

(c) The Organization may, at the request of a contracting party which has reason to believe that its interests under this Agreement are being adversely affected by the operations of an enterprise of the kind described in paragraph 1 (a), request the contracting party establishing, maintaining or authorizing such enterprise to supply information about its operations related to the carrying out of the provisions of this Agreement.

(d) The provisions of this paragraph shall not require any contracting party to disclose confidential information which would impede law enforcement or other-

2. Bestämmelserna i moment 1 av denna artikel skola icke äga tillämpning på import av varor, avsedda för omedelbar eller slutlig förbrukning för statligt ändamål och icke för återförsäljning eller användning vid tillverkning av varor för försäljning. Beträffande sådan import skall varje part medgiva övriga parters handel rättvis och skälig behandling.

3. De avtalsslutande parterna äro medvetna om att sådant företag som avses i moment 1 a) av denna artikel kan bedriva sin verksamhet på sådant sätt att handeln allvarligt hindras; på grund härav äro förhandlingar, genomförda på en reciprok och ömsesidigt fördelaktig grundval, i syfte att begränsa eller minska dylika hinder av betydelse för den internationella handelns utveckling.

4. a) Avtalsslutande parter skola underrätta Organisationen om vilka varor som importeras till eller exporteras från deras områden av företag som avses i moment 1 a) av denna artikel.

b) En avtalsslutande part som inför, bibehåller eller godkänner ett importmonopol för en vara, varå ett medgivande enligt artikel III icke lämnats, skall på begäran av annan avtalsslutande part, som har väsentlig handel med varan i fråga, lämna Organisationen uppgift om tillägget till importpriset å varan under en näraliggande representativ period eller, då detta icke är möjligt, uppgift på det pris som begärs vid återförsäljning av varan.

c) Organisationen må, på begäran av avtalsslutande part, som har anledning antaga, att dess intressen enligt detta avtal ofördelaktigt påverkas till följd av den verksamhet som utövas av sådant företag som avses i moment 1 a), anmoda den part, som inför, bibehåller eller godkänner dylikt företag, att lämna upplysningar angående den verksamhet som företaget utövar och som har avseende på tillämpningen av bestämmelserna i detta avtal.

d) Bestämmelserna i detta moment skola icke ålägga någon avtalsslutande part att lämna upplysningar av konfidentiell natur, vilka skulle hindra lagars

wise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises.

Article XVIII

Governmental Assistance to Economic Development

1. The contracting parties recognize that the attainment of the objectives of this Agreement will be facilitated by the progressive development of their economies, particularly of those contracting parties the economies of which can only support low standards of living and are in the early stages of development.

2. The contracting parties recognize further that it may be necessary for those contracting parties, in order to implement programmes and policies of economic development designed to raise the general standard of living of their people, to take protective or other measures affecting imports, and that such measures are justified in so far as they facilitate the attainment of the objectives of this Agreement. They agree, therefore, that those contracting parties should enjoy additional facilities to enable them (a) to maintain sufficient flexibility in their tariff structure to be able to grant the tariff protection required for the establishment of a particular industry and (b) to apply quantitative restrictions for balance of payments purposes in a manner which takes full account of the continued high level of demand for imports likely to be generated by their programmes of economic development.

3. The contracting parties recognize finally that with those additional facilities which are provided for in Sections A and B of this Article, the provisions of this Agreement would normally be sufficient to enable contracting parties to meet the requirements of their economic development. They agree, however, that there may be circumstances where no measure consistent with those provisions is practicable to permit a contracting

tillämpning eller på annat sätt strida mot det allmännas intresse eller skada enskilda företags legitima kommersiella intressen.

Artikel XVIII

Statlig hjälp för ekonomisk utveckling

1. De avtalsslutande parterna äro medvetna om att förverkligandet av detta avtals syften underlättas genom den fortgående ekonomiska utvecklingen hos parterna och framför allt hos de parter vilkas ekonomiska status förmår upphära endast en låg levnadsstandard och vilkas ekonomiska utveckling befinner sig på ett tidigt stadium.

2. De avtalsslutande parterna äro vidare medvetna om att det, i syfte att möjliggöra förverkligandet av ett program och en politik för sådan ekonomisk utveckling som avser att höja den allmänna levnadsstandarden, kan vara nödvändigt för dessa avtalsslutande parter att vidtaga skyddsåtgärder eller andra åtgärder, som påverka importen, samt att dyliga åtgärder äro berättigade, i den mån de underlätta förverkligandet av detta avtals syften. De samtycka därför till att dessa avtalsslutande parter skola åtnjuta extra förmåner för att göra det möjligt för dem a) att låta sina tullsystem bibehålla tillräcklig anpassningsförmåga så att erforderligt tullskydd kan skapas för upprättandet av en särskild industri och b) att tillämpa kvantitativa restriktioner till skydd för betalningsbalansen på ett sådant sätt att full hänsyn tages till den fortsatta höga efterfrågan på importrade varor, som antages bli en följd av programmet för ekonomisk utveckling.

3. De avtalsslutande parterna äro slutligen medvetna om att bestämmelserna i detta avtal med de extra förmåner som angivits i sektionerna A och B av denna artikel i regel borde i tillräcklig grad möjliggöra för de avtalsslutande parterna att tillgodose de behov som föranledas av den ekonomiska utvecklingen. De erkänna emellertid, att sådana situationer kunna uppstå, då ingen med dessa bestämmelser för-

party in the process of economic development to grant the governmental assistance required to promote the establishment of particular industries with a view to raising the general standard of living of its people. Special procedures are laid down in Sections C and D of this Article to deal with those cases.

4. (a) Consequently, a contracting party the economy of which can only support low standards of living and is in the early stages of development shall be free to deviate temporarily from the provisions of the other Articles of this Agreement, as provided in Sections A, B, and C of this Article.

(b) A contracting party the economy of which is in the process of development but which does not come within the scope of sub-paragraph (a) above, may submit applications to the Organization under Section D of this Article.

5. The contracting parties recognize that the export earnings of contracting parties the economies of which are of the type described in paragraph 4 (a) and (b) above, and which depend on exports of a small number of primary commodities may be seriously reduced by a decline in the sale of such commodities. Accordingly, when the exports of primary commodities by such a contracting party are seriously affected by measures taken by another contracting party, it may have resort to the consultation provisions of Article XXII of this Agreement.

6. The Organization shall review annually all measures applied pursuant to the provisions of Sections C and D of this Article.

Section A

7. (a) If a contracting party coming within the scope of paragraph 4 (a) of this Article considers it desirable, in order to promote the establishment of a particular industry with a view to raising the general standard of living of

enlig åtgärd är tillämplig för att tillåta en avtalsslutande part, som befinner sig i ett stadium av ekonomisk utveckling, att bevilja erforderlig statlig hjälp för att främja upprättandet av särskilda industrier i syfte att höja den allmänna levnadsstandarden i landet. Speciella procedurregler, ägnade att täcka dessa fall ha angivits i sektionerna C och D av denna artikel.

4. a) Till följd härav skall en avtalsslutande part, vars ekonomiska status förmår uppbera endast en låg levnadsstandard och vars ekonomiska utveckling befinner sig på ett tidigt stadium, tillåtas tillfälligt avvika från bestämmelserna i övriga artiklar i detta avtal på sätt föreskrives i sektionerna A, B och C av denna artikel.

b) En avtalsslutande part, som befinner sig i ett stadium av ekonomisk utveckling, men som icke omfattas av bestämmelserna i punkt a) ovan, må till Organisationen inkomma med framställningar enligt bestämmelserna i sektion D av denna artikel.

5. De avtalsslutande parterna äro medvetna om att exportintäkterna för avtalsslutande parter, vilkas ekonomi är sådan som i moment 4 a) och b) avses och vilkas intäkter äro beroende av export av ett ringa antal råvaror, kunna allvarligt minska till följd av en nedgång av försäljningarna av dessa varor. I enlighet härmed må sådan avtalsslutande part, om dess export av råvaror lider allvarlig skada på grund av åtgärder, som vidtagits av annan avtalsslutande part, åberopa bestämmelserna angående samråd i artikel XXII av detta avtal.

6. Organisationen skall årligen företaga översyn av samtliga åtgärder, vilka vidtagas i enlighet med bestämmelserna i sektionerna C och D av denna artikel.

Sektion A

7. a) Om sådan avtalsslutande part, som i moment 4 a) av denna artikel avses, anser det önskvärt att, i syfte att främja upprättandet av en särskild industri för att höja den allmänna levnadsstandarden i landet, ändra eller

its people, to modify or withdraw a concession included in the appropriate Schedule annexed to this Agreement, it shall notify the Organization to this effect and enter into negotiations with any contracting party with which such concession was initially negotiated, and with any other contracting party determined by the Organization to have a substantial interest therein. If agreement is reached between such contracting parties concerned, they shall be free to modify or withdraw concessions under the appropriate Schedules to this Agreement in order to give effect to such agreement, including any compensatory adjustments involved.

(b) If agreement is not reached within sixty days after the notification provided for in sub-paragraph (a) above, the contracting party which proposes to modify or withdraw the concession may refer the matter to the Organization, which shall promptly examine it. If it finds that the contracting party which proposes to modify or withdraw the concession has made every effort to reach an agreement and that the compensatory adjustment offered by it is adequate, that contracting party shall be free to modify or withdraw the concession if, at the same time, it gives effect to the compensatory adjustment. If the Organization does not find that the compensation offered by a contracting party proposing to modify or withdraw the concession is adequate, but finds that it has made every reasonable effort to offer adequate compensation, that contracting party shall be free to proceed with such modification or withdrawal. If such action is taken, any other contracting party referred to in sub-paragraph (a) above shall be free to modify or withdraw substantially equivalent concessions initially negotiated with the contracting party which has taken the action.

Section B

8. The contracting parties recognize that contracting parties coming within the scope of paragraph 4 (a) of this Article tend, when they are in rapid process

frånträda ett medgivande enligt i vederbörlig till detta avtal fogad lista, skall parten underrätta Organisationen härom och träda i förhandlingar med varje avtalsslutande part, med vilken förhandling därmed ursprungligen genomfördes, samt med varje annan avtalsslutande part, som av Organisationen bedömes ha ett väsentligt intresse i saken. Om överenskommelse träffas mellan de berörda avtalsslutande parterna, skola dessa, för att verkställa sådan överenskommelse, vilken jämväl må innefatta bestämmelser om kompensation, vara berättigade att ändra eller frånträda medgivanden enligt vederbörliga till detta avtal fogade listor.

b) Om överenskommelse icke kan nås inom sextio dagar efter underrättelse enligt punkt a) må den avtalsslutande part som avser att ändra eller frånträda medgivandet hänskjuta frågan till Organisationen, som ofördräjligenskapskönhet skall pröva denna. Om Organisationen finner, att den avtalsslutande part, som avser att ändra eller frånträda medgivandet, har gjort varje ansträngning för att nå överenskommelse och att den kompensation som erbjudits är fullgod, skall den avtalsslutande parten vara berättigad att ändra eller frånträda medgivandet, om parten samtidigt låter kompensationen träda i kraft. Om Organisationen finner, att den kompensation som erbjudits av en avtalsslutande part, som avser att ändra eller frånträda medgivandet, icke är fullgod, men finner, att parten fullgjort vad som skäligen kan fordras för att erbjuda fullgod kompensation, skall sådan avtalsslutande part vara berättigad att verkställa ändringen eller frånträdet. Om dylik åtgärd vidtages, skall varje annan avtalsslutande part, som avses i punkt a) ovan, vara berättigad att ändra eller frånträda väsentligt likvärdiga medgivanden, om vilka ursprungligen förhandlats med den avtalsslutande part som företagit åtgärden.

Sektion B

8. De avtalsslutande parterna äro medvetna om att sådana avtalsslutande parter, som i moment 4 a) av denna artikel avses, kunna, då de befina sig i

of development, to experience balance of payments difficulties arising mainly from efforts to expand their internal markets as well as from the instability in their terms of trade.

9. In order to safeguard its external financial position and to ensure a level of reserves adequate for the implementation of its programme of economic development, a contracting party coming within the scope of paragraph 4 (a) of this Article may, subject to the provisions of paragraphs 10 to 12, control the general level of its imports by restricting the quantity or value of merchandise permitted to be imported; *Provided* that the import restrictions instituted, maintained or intensified shall not exceed those necessary:

(a) to forestall the threat of, or to stop, a serious decline in its monetary reserves, or

(b) in the case of a contracting party with inadequate monetary reserves, to achieve a reasonable rate of increase in its reserves.

Due regard shall be paid in either case to any special factors which may be affecting the reserves of the contracting party or its need for reserves, including, where special external credits or other resources are available to it, the need to provide for the appropriate use of such credits or resources.

10. In applying these restrictions, the contracting party may determine their incidence on imports of different products or classes of products in such a way as to give priority to the importation of those products which are more essential in the light of its policy of economic development; *Provided* that the restrictions are so applied as to avoid unnecessary damage to the commercial or economic interests of any other contracting party and not to prevent unreasonably the importation of any description of goods in minimum commercial quantities the exclusion of which would impair regular channels of trade; and *Provided* further that the restrictions are not so

ett läge av snabb utveckling, erfara betalningsbalanssvårigheter, vilka uppstå huvudsakligen till följd av ansträngningar att utvidga hemmamarknaderna men även till följd av bristande stabilitet i bytesförhållandena.

9. För att skydda sin yttre finansiella ställning och för att skapa en valutareserv, som är tillräcklig för förverkligandet av dess program för ekonomisk utveckling må sådan avtalsslutande part som i moment 4 a avses, med förbehåll för bestämmelserna i momenten 10—12, utöva kontroll över importens allmänna omfattning genom begränsning av kvantiteten eller värdet av de varor som få importeras; *under förutsättning* att de importrestriktioner som införas, bibehållas eller skärpas icke skola hava större räckvidd än vad som är nödvändigt

a) för att förekomma ett hot om en allvarlig nedgång i partens valutareserver eller för att hejda en sådan nedgång, eller

b) för att uppnå en rimlig ökning av partens valutareserver för den hän-delせ dessa äro otillräckliga.

I båda fallen skall vederbörlig hänsyn tagas till de särskilda omständigheter, som kunna påverka partens valutareserver eller behov av valutareserver, inbegripet, i fall då parten förfogar över särskilda utlandskrediter eller andra tillgångar, behovet att sörja för den lämpliga användningen av sådana krediter eller tillgångar.

10. Vid tillämpandet av dessa restriktioner må den avtalsslutande parten bestämma, att restriktionerna skola drabba importen av olika varor eller varugrupper på sådant sätt, att företräde lämnas för sådana varor som med hänsyn till programmet för ekonomisk utveckling äro mera väsentliga; *under förutsättning* att restriktionerna tillämpas så att onödig skada å andra parters kommersiella eller ekonomiska intressen undviktes samt att restriktionerna icke oskäligt hindra importen av varor av vilket slag som helst i små kommersiella kvantiteter, vilkas utestängande skulle skada reguljära handelskanaler; *vidare under förutsättning* att restriktionerna icke tilläm-

applied as to prevent the importation of commercial samples or to prevent compliance with patent, trade-mark, copyright or similar procedures.

11. In carrying out its domestic policies, the contracting party concerned shall pay due regard to the need for restoring equilibrium in its balance of payments on a sound and lasting basis and to the desirability of assuring an economic employment of productive resources. It shall progressively relax any restrictions applied under this Section as conditions improve, maintaining them only to the extent necessary under the terms of paragraph 9 of this Article, and shall eliminate them when conditions no longer justify such maintenance; *Provided* that no contracting party shall be required to withdraw or modify restrictions on the ground that a change in its development policy would render unnecessary the restrictions which it is applying under this Section.

12. (a) Any contracting party applying new restrictions or raising the general level of its existing restrictions by a substantial intensification of the measures applied under this Section, shall immediately after instituting or intensifying such restrictions (or, in circumstances in which prior consultation is practicable, before doing so) consult with the Organization as to the nature of its balance of payments difficulties, alternative corrective measures which may be available, and the possible effect of the restrictions on the economies of other contracting parties.

(b) On a date to be determined by it, the Organization shall review all restrictions still applied under this Section on that date. Beginning two years after that date, contracting parties applying restrictions under this Section shall enter into consultations of the type provided for in sub-paragraph (a) above with the Organization at intervals of approxi-

pas så att de hindra införseln av kommersiella varuprover eller iakttagande av bestämmelser om patent, varumärken, litterär och konstnärlig äganderätt eller liknande föreskrifter.

11. Den avtalsslutande parten i fråga skall vid genomförandet av sin inre politik taga vederbörlig hänsyn till behovet av att återställa jämvikt i sin betalningsbalans på en sund och varaktig grundval samt till önskvärdheten av att trygga ett ekonomiskt utnyttjande av de produktiva tillgångarna. Parten skall successivt lätta alla restriktioner som tillämpas enligt denna sektion efter hand som förhållandena förbättras och bibehålla dem endast i den mån de i moment 9 av denna artikel angivna förhållandena berättiga deras tillämpning och avskaffa dem när förhållandena icke längre berättiga deras bibehållande; dock att avtalsslutande part icke skall vara skyldig att upphäva eller ändra restriktioner av den anledningen att en förändring i dess politik för ekonomisk utveckling skulle onödiggöra de restriktioner, som parten tillämpar enligt denna sektion.

12. a) Varje avtalsslutande part, som inför nya restriktioner eller som förstärker den genomsnittliga effekten av sina i kraft varande restriktioner genom en väsentlig skärpning av åtgärder som vidtagits enligt denna sektion, skall omedelbart efter införandet eller skärppningen av dylika restriktioner (eller under omständigheter, då föregående samråd är möjligt, före införandet eller skärppningen) samråda med Organisationen beträffande arten av sina betalningssvårigheter, andra tillrättaläggande åtgärder, som kunna komma i fråga, samt beträffande den verkan restriktionerna kunna få på andra parters ekonomi.

b) Organisationen skall vid en av denna fastställd tidpunkt granska alla restriktioner, som vid samma tidpunkt ännu tillämpas enligt denna sektion. Med början två år efter nämnda tidpunkt skola avtalsslutande parter, som tillämpa restriktioner enligt denna sektion, på sätt ovan i punkt a) stadgats, samråda med Organisationen med unge-

mately, but not less than, two years according to a programme to be drawn up each year by the Organization; *Provided* that no consultation under this subparagraph shall take place within two years after the conclusion of a consultation of a general nature under any other provision of this paragraph.

(c) (i) If, in the course of consultations with a contracting party under sub-paragraph (a) or (b) of this paragraph, the Organization finds that the restrictions are not consistent with the provisions of this Section or with those of Article XIII (subject to the provisions of Article XIV), it shall indicate the nature of the inconsistency and may advise that the restrictions be suitably modified.

(ii) If, however, as a result of the consultations, the Organization determines that the restrictions are being applied in a manner involving an inconsistency of a serious nature with the provisions of this Section or with those of Article XIII (subject to the provisions of Article XIV) and that damage to the trade of any contracting party is caused or threatened thereby, it shall so inform the contracting party applying the restrictions and shall make appropriate recommendations for securing conformity with such provisions within a specified period. If such contracting party does not comply with these recommendations within the specified period, the Organization may release any contracting party the trade of which is adversely affected by the restrictions from such obligations under this Agreement towards the contracting party applying the restrictions as it determines to be appropriate in the circumstances.

(d) The Organization shall invite any contracting party which is applying restrictions under this Section to enter into consultations with it at the request of any contracting party which can establish a *prima facie* case that the restrictions are inconsistent with the provisions of this Section or with those

färiligen — men icke mindre än — två års mellanrum i enlighet med ett av Organisationen årligen utarbetat program; *dock att* samråd enligt denna punkt icke skall äga rum inom två år efter avslutandet av ett allmänt samråd enligt annan bestämmelse i detta moment.

c) i) Om Organisationen under samråd med en avtalsslutande part enligt punkterna a) och b) av detta moment finner, att restriktionerna icke är förenliga med bestämmelserna i denna sektion eller i artikel XIII (med förbehåll för bestämmelserna i artikel XIV), skall den angiva i vilka hänseenden restriktionerna är oförenliga med nämnda bestämmelser samt må föreslå att restriktionerna på lämpligt sätt ändras.

ii) Om emellertid Organisationen efter samråd finner, att restriktionerna tillämpas på ett sätt som i betydande grad är oförenligt med bestämmelserna i denna sektion eller i artikel XIII (med förbehåll för bestämmelserna i artikel XIV) och att skada på annan avtalsslutande parts handel därigenom förorsakas eller hotar att förorsakas, skall den underrätta den avtalsslutande part som tillämpar restriktionerna om detta förhållande och föreslå lämpliga åtgärder i syfte att inom viss tid åvägabringa överensstämmelse med nämnda bestämmelser. Om sådan avtalsslutande part icke inom den angivna tiden ställer sig föreslaget till efterrättelse må Organisationen fritaga part, vars handel ofördelaktigt påverkas av restriktionerna, från de förpliktelser enligt bestämmelserna i detta avtal, som Organisationen med hänsyn till omständigheterna finner lämpliga, gentemot den part som tillämpar restriktionerna.

d) Organisationen skall inbjuda part, som tillämpar restriktioner enligt denna sektion, att samråda med Organisationen på begäran av annan avtalsslutande part, som kan göra sannolikt, att restriktionerna är oförenliga med bestämmelserna i denna sektion eller i artikel XIII (med förbehåll för bestämmelserna i ar-

of Article XIII (subject to the provisions of Article XIV) and that its trade is adversely affected thereby. However, no such invitation shall be issued unless the Organization has ascertained that direct discussions between the contracting parties concerned have not been successful. If, as a result of the consultations with the Organization, no agreement is reached and it determines that the restrictions are being applied inconsistently with such provisions, and that damage to the trade of the contracting party initiating the procedure is caused or threatened thereby, it shall recommend the withdrawal or modification of the restrictions. If the restrictions are not withdrawn or modified within such time as the Organization may prescribe, it may release the contracting party initiating the procedure from such obligations under this Agreement towards the contracting party applying the restrictions as it determines to be appropriate in the circumstances.

(e) If a contracting party against which action has been taken in accordance with the last sentence of sub-paragraph (c) (ii) or (d) of this paragraph, finds that the release of obligations authorized by the Organization adversely affects the operation of its programme and policy of economic development, it shall be free, not later than sixty days after such action is taken, to give written notice to the Director-General of the Organization of its intention to withdraw from this Agreement and such withdrawal shall take effect on the sixtieth day following the day on which the notice is received by him.

(f) In proceeding under this paragraph, the Organization shall have due regard to the factors referred to in paragraph 2 of this Article. Determinations under this paragraph shall be rendered expeditiously and, if possible, within sixty days of the initiation of the consultations.

Section C

13. If a contracting party coming within the scope of paragraph 4 (a) of this Article finds that governmental as-

tikel XIV) och att dess handel därigenom förfördelaktigt påverkas. Dylig inbjudan skall emellertid icke ske med mindre Organisationen konstaterat, att direkta överläggningar mellan de berörda avtalslantande parterna visat sig icke leda till gynnsamt resultat. Om överenskommelse efter samråd med Organisationen icke träffas och om Organisationen finner, att restriktionerna tillämpas på ett sätt som är oförenligt med nämnda bestämmelser och att skada därigenom förorsakas eller hotar att förorsakas den avtalslantande parts handel som påkallat överlägningen, skall Organisationen föreslå, att restriktionerna upphävas eller ändras. Om restriktionerna icke inom den tid Organisationen må föreskriva upphävas eller ändras, må den fritaga den avtalslantande part, som påkallat överlägningen, från de förpliktelser enligt bestämmelserna i detta avtal, som Organisationen med hänsyn till omständigheterna finner lämpliga, gentemot den part som tillämpar restriktionerna.

e) Om en avtalsslantande part, gentemot vilken åtgärd vidtagits enligt bestämmelserna i sista meningen av punkterna c) ii) eller d) av detta moment, finner, att det av Organisationen godkända fritagandet från förpliktelser o-gynnsamt påverkar förverkligandet av dess program och politik för ekonomisk utveckling, skall parten vara berättigad, att ej senare än sextio dagar efter det en dylig åtgärd vidtagits till Organisationens generaldirektör skriftligen anmäla sin avsikt att frånträda detta avtal och dyligt frånträdande skall gälla å sextonde dagen räknat från den dag anmälans mottogs av denne.

f) Vid tillämpningen av bestämmelserna i detta moment skall Organisationen taga vederbörlig hänsyn till de omständigheter som avses i moment 2 av denna artikel. Beslut som fattas enligt detta moment skola meddelas skyndsamt och om möjligt inom sextio dagar från det samrådet inleddes.

Sektion C

13. Om sådan avtalsslantande part, som i moment 4 a) av denna artikel avses, finner, att statlig hjälp erfordras för att

sistance is required to promote the establishment of a particular industry with a view to raising the general standard of living of its people, but that no measure consistent with the other provisions of this Agreement is practicable to achieve that objective, it may have recourse to the provisions and procedures set out in this Section.

14. The contracting party concerned shall notify the Organization of the special difficulties which it meets in the achievement of the objective outlined in paragraph 13 of this Article and shall indicate the specific measure affecting imports which it proposes to introduce in order to remedy these difficulties. It shall not introduce that measure before the expiration of the time-limit laid down in paragraph 15 or 17, as the case may be, or if the measure affects imports of a product which is the subject of a concession included in the appropriate Schedule annexed to this Agreement, unless it has secured the concurrence of the Organization in accordance with the provisions of paragraph 18; *Provided* that, if the industry receiving assistance has already started production, the contracting party may, after informing the Organization, take such measures as may be necessary to prevent, during that period, imports of the product or products concerned from increasing substantially above a normal level.

15. If, within thirty days of the notification of the measure, the Organization does not request the contracting party concerned to consult with it, that contracting party shall be free to deviate from the relevant provisions of the other Articles of this Agreement to the extent necessary to apply the proposed measure.

16. If it is requested by the Organization to do so, the contracting party concerned shall consult with it as to the purpose of the proposed measure, as to alternative measures which may be available under this Agreement, and as to the possible effect of the measure proposed on the commercial and economic interests of other contracting parties. If, as a result of such consulta-

främja upprättandet av en särskild industri i syfte att höja den allmänna levnadstandarden i landet men att åtgärder, vilka stå i överensstämmelse med de övriga bestämmelserna i detta avtal, icke kunna tillämpas för att uppnå detta syfte, må parten anlita de bestämmelser och de procedurregler som föreskrivits i denna sektion.

14. Den avtalsslutande parten i fråga skall underrätta Organisationen om de särskilda svårigheter parten har att övervinna för att uppnå de syften som angivits i moment 13 av denna artikel och skall angiva den åtgärd som påverkar importen och som parten avser vidtaga för att komma till rätta med nämnda svårigheter. Parten får icke vidtaga åtgärden före utgången av den tidsperiod som fastställts i moment 15 eller 17, vilketdera av dem är tillämpligt, eller, om åtgärden påverkar importen av en vara, för vilken medgivande lämnats enligt vederbörlig till detta avtal fogad lista, i enlighet med bestämmelserna i moment 18, såvida icke parten erhållit Organisationens samtycke; *dock att*, om den industri som erhåller hjälp redan igångsatt tillverkningen, den avtalsslutande parten efter meddelande till Organisationen må vidtaga nödvändiga åtgärder för att under nämnda tidsperiod hindra importen av berörda vara eller varor att öka väsentligt över normal nivå.

15. Om Organisationen icke inom trettio dagar efter underrättelse om åtgärden påfordrar samråd med vederbörande part, skall parten vara berättigad att avvika från tillämpliga bestämmelser i andra artiklar i detta avtal i den utsträckning som är nödvändig för att vidtaga den föreslagna åtgärden.

16. Om Organisationen så påfordrar, skall vederbörande part samråda med denna beträffande syftet med den föreslagna åtgärden, andra åtgärder, som kunna komma i fråga enligt detta avtal, samt den verkan den föreslagna åtgärden kan få på andra avtalsslutande partners kommersiella och ekonomiska intressen. Om Organisationen efter dylikt samråd konstaterar, att åtgärder, vilka stå i över-

tion, the Organization agrees that there is no measure consistent with the other provisions of this Agreement which is practicable in order to achieve the objective outlined in paragraph 13 of this Article, and concurs in the proposed measure, the contracting party concerned shall be released from its obligations under the relevant provisions of the other Articles of this Agreement to the extent necessary to apply that measure.

17. If, within ninety days after the date of the notification of the proposed measure under paragraph 14 of this Article, the Organization has not concurred in such measure, the contracting party concerned may introduce the measure proposed after informing the Organization.

18. If the proposed measure affects a product which is the subject of a concession included in the appropriate Schedule annexed to this Agreement, the contracting party concerned shall enter into consultations with any other contracting party with which the concession was initially negotiated, and with any other contracting party determined by the Organization to have a substantial interest therein. The Organization shall concur in the measure if it agrees that there is no measure consistent with the other provisions of this Agreement which is practicable in order to achieve the objective set forth in paragraph 13 of this Article, and if it is satisfied:

(a) that agreement has been reached with such other contracting parties as a result of the consultations referred to above, or

(b) if no such agreement has been reached within sixty days after the notification provided for in paragraph 14 has been received by the Organization, that the contracting party having recourse to this Section has made all reasonable efforts to reach an agreement and that the interests of other contracting parties are adequately safeguarded.

The contracting party having recourse to this Section shall thereupon be released from its obligations under the

ensstämmelse med de övriga bestämmelserna i detta avtal, icke kunna tillämpas för att uppnå de i moment 13 angivna syftena och om Organisationen samtycker till den föreslagna åtgärden, skall parten i fråga fritagas från sina förpliktelser enligt tillämpliga bestämmelser i andra artiklar i detta avtal i den utsträckning som är nödvändig för att vidtaga åtgärden.

17. Om Organisationen icke inom nittio dagar efter den dag Organisationen underrättats om den föreslagna åtgärden enligt moment 14 av denna artikel givit sitt samtycke till åtgärden, äger parten i fråga vidtaga den föreslagna åtgärden efter meddelande härom till Organisationen.

18. Om den föreslagna åtgärden berör en vara, för vilken medgivande lämnats enligt vederbörlig till detta avtal fogad lista, skall parten träda i förhandlingar med varje avtalsslutande part, med vilken förhandling därörm ursprungligen genomfördes, samt med varje annan avtalsslutande part, som av Organisationen bedömes ha ett väsentligt intresse i saken. Organisationen skall samtycka till åtgärden om den konstaterar att åtgärder, vilka stå i överensstämmelse med de övriga bestämmelserna i detta avtal, icke kunna tillämpas för att uppnå de i moment 13 av denna artikel angivna syftena samt om Organisationen har förvissat sig om

a) att överenskommelse har träffats med övriga berörda avtalsslutande parter efter sådant samråd som ovan avsetts eller

b) att, om sådan överenskommelse icke träffats inom sextio dagar efter det Organisationen mottagit underrättelse enligt bestämmelserna i moment 14, den avtalsslutande part, som tillgripit bestämmelserna i denna sektion, fullgjort vad som skäligen kan fordras för att träffa en överenskommelse och att andra parters intressen tillräckligt skyddats.

Den avtalsslutande part som tillgripit bestämmelserna i denna sektion skall därefter fritagas från sina förplik-

relevant provisions of the other Articles of this Agreement to the extent necessary to permit it to apply the measure.

19. If a proposed measure of the type described in paragraph 13 of this Article concerns an industry the establishment of which has in the initial period been facilitated by incidental protection afforded by restrictions imposed by the contracting party concerned for balance of payments purposes under the relevant provisions of this Agreement, that contracting party may resort to the provisions and procedures of this Section; *Provided* that it shall not apply the proposed measure without the concurrence of the Organization.

20. Nothing in the preceding paragraphs of this Section shall authorize any deviation from the provisions of Articles II, III and XIII of this Agreement. The provisos to paragraph 10 of this Article shall also be applicable to any restriction under this Section.

21. At any time while a measure is being applied under paragraph 17 of this Article, any contracting party substantially affected by it may suspend the application to the trade of the contracting party having recourse to this Section of such substantially equivalent concessions or other obligations under this Agreement the suspension of which the Organization does not disapprove; *Provided* that sixty days' notice of such suspension is given to the Organization not later than six months after the measure has been introduced or changed substantially to the detriment of the contracting party affected. Any such contracting party shall afford adequate opportunity for consultation in accordance with the provisions of Article XXII of this Agreement.

Section D

22. A contracting party coming within the scope of sub-paragraph 4 (b) of this Article desiring, in the interest of the development of its economy, to introduce a measure of the type described in paragraph 13 of this Article in respect of the

telser enligt tillämpliga bestämmelser i övriga artiklar i detta avtal i den utsträckning som är nödvändig för att vidtaga åtgärden.

19. Om en åtgärd enligt moment 13 av denna artikel föreslags och om denna åtgärd berör en industri, vars upprättande under en inledningsperiod åtnjutit oförutsett skydd till följd av de restriktioner vederbörande part infört till skydd för sin betalningsbalans i enlighet med tillämpliga bestämmelser i detta avtal, äger den avtalsslutande parten åberopa bestämmelserna och procedurreglerna i denna sektion; *dock att* parten icke skall vidtaga den föreslagna åtgärden utan Organisationens samtycke.

20. Bestämmelserna i de föregående momenten av denna sektion skola icke innebära medgivande till avvikelse från bestämmelserna i artiklarna II, III och XIII i detta avtal. De i moment 10 av denna artikel nämnda förutsättningarna skola gälla även beträffande restriktioner, som införas enligt denna sektion.

21. Då en åtgärd vidtagits enligt moment 17 av denna artikel må varje avtalsslutande part, som väsentligt drabbats av åtgärden, när som helst upphäva tillämpningen av väsentligen likvärdiga medgivanden eller andra förpliktelser enligt detta avtal på den parts handel, som tillgripit denna sektion, under förutsättning att detta upphävande icke ogillas av Organisationen; *dock att* underrättelse skall lämnas Organisationen sextio dagar före dylik upphävande och senast sex månader efter det åtgärden genomförs eller väsentlig ändring av denna vidtagits till skada för den berörda parten. Varje dylik avtalsslutande part skall bereda tillfälle till samråd i enlighet med bestämmelserna i artikel XXII i detta avtal.

Sektion D

22. Sådan avtalsslutande part, som i moment 4 b) av denna artikel avses, vilken, till förmån för sin ekonomiska utveckling, önskar genomföra en åtgärd enligt moment 13 av denna artikel avseende upprättandet av en särskild in-

establishment of a particular industry may apply to the Organization for approval of such measure. The Organization shall promptly consult with such contracting party and shall, in making its decision, be guided by the considerations set out in paragraph 16. If the Organization concurs in the proposed measure the contracting party concerned shall be released from its obligations under the relevant provisions of the other Articles of this Agreement to the extent necessary to permit it to apply the measure. If the proposed measure affects a product which is the subject of a concession included in the appropriate Schedule annexed to this Agreement, the provisions of paragraph 18 shall apply.

23. Any measure applied under this Section shall comply with the provisions of paragraph 20 of this Article.

Article XIX

Emergency Action on Imports of Particular Products

1. (a) If, as a result of unforeseen developments and of the effect of the obligations incurred by a contracting party under this Agreement, including tariff concessions, any product is being imported into the territory of that contracting party in such increased quantities and under such conditions as to cause or threaten serious injury to domestic producers in that territory of like or directly competitive products, the contracting party shall be free, in respect of such product, and to the extent and for such time as may be necessary to prevent or remedy such injury, to suspend the obligation in whole or in part or to withdraw or modify the concession.

(b) If any product, which is the subject of a concession with respect to a preference, is being imported into the territory of a contracting party in the circumstances set forth in sub-paragraph (a) of this paragraph, so as to cause or threaten serious injury to domestic producers of like or directly competitive products in the territory of a contracting party

dustri, må göra framställning till Organisationen för godkännande av dylik åtgärd. Organisationen skall ofördörligen samråda med parten i fråga och skall vid beslut i ärendet beakta de överväganden som kommit till uttryck i moment 16. Om Organisationen samtycker till den föreslagna åtgärden, skall parten i fråga fritagas från sina förpliktelser enligt tillämpliga bestämmelser i övriga artiklar i detta avtal i den utsträckning som är nödvändig för att tillåta att åtgärden vidtages. Om den föreslagna åtgärden berör en vara, för vilken medgivande lämnats enligt vederbörlig till detta avtal fogad lista, skola bestämmelserna i moment 18 tillämpas.

23. Varje åtgärd, som vidtages enligt denna sektion, skall stå i överensstämmelse med bestämmelserna i moment 20 av denna artikel.

Artikel XIX

Nödfallsåtgärder beträffande import av särskilda varor

1. a) Om till följd av en oförutsedd utveckling samt verkan av de förpliktelser, som en avtalsluttande part åtagit sig i enlighet med bestämmelserna i detta avtal, inbegripet tullmedgivanden, en vara importeras till denna parts område i så ökade kvantiteter och under sådana förhållanden, att därigenom förorsakas eller hotar att förorsakas allvarlig skada för inhemska producenter av varor av samma slag eller direkt konkurrerande varor, skall parten vara oförhindrad att i den utsträckning och under den tid, som må erfordras för att förebygga eller avhjälpa dylik skada, helt eller delvis upphäva förpliktelserna eller återkalla eller ändra medgivandet med avseende på denna vara.

b) Om en vara, beträffande vilken medgivande gjorts i preferenshänseende, importeras till en parts område under sådana omständigheter, som angivs i punkt a) av detta moment, så att därigenom förorsakas eller hotar att förorsakas allvarlig skada för inhemska producenter av varor av samma slag eller direkt konkurrerande varor inom

which receives or received such preference, the importing contracting party shall be free, if that other contracting party so requests, to suspend the relevant obligation in whole or in part or to withdraw or modify the concession in respect of the product, to the extent and for such time as may be necessary to prevent or remedy such injury.

2. Before any contracting party shall take action pursuant to the provisions of paragraph 1 of this Article, it shall give notice in writing to the Organization as far in advance as may be practicable and shall afford the Organization and those contracting parties having a substantial interest as exporters of the product concerned an opportunity to consult with it in respect of the proposed action. When such notice is given in relation to a concession with respect to a preference, the notice shall name the contracting party which has requested the action. In critical circumstances, where delay would cause damage which it would be difficult to repair, action under paragraph 1 of this Article may be taken provisionally without prior consultation, on the condition that consultation shall be effected immediately after taking such action.

3. (a) If agreement among the interested contracting parties with respect to the action is not reached, the contracting party which proposes to take or continue the action shall, nevertheless, be free to do so, and if such action is taken or continued, the affected contracting parties shall then be free, not later than ninety days after such action is taken, to suspend, upon the expiration of thirty days from the day on which written notice of such suspension is received by the Organization, the application to the trade of the contracting party taking such action, or, in the case envisaged in paragraph 1 (b) of this Article, to the trade of the contracting party requesting such action, of such substantially equivalent concessions or other obligations under this Agreement the suspension of which the Organization does not disapprove.

en parts område, vilken åtnjuter eller åtnjutit ifrågavarande preferens, skall den importerande parten vara oförhindrad att, om den andra parten så begär, helt eller delvis upphäva förpliktelserna eller återkalla eller ändra medgivandet med avseende å berörda vara i den utsträckning och under den tid, som må erfordras för att förebygga eller avhjälpa dylik skada.

2. Innan avtalsslutande part vidtager åtgärd enligt bestämmelserna i moment 1 av denna artikel, skall den så långt i förväg som möjligt skriftligen underrätta Organisationen samt bereda denna och de parter, som ha ett väsentligt intresse som exportörer av ifrågavarande produkt, tillfälle att samråda med densamma beträffande den tillämnade åtgärden. Då sådan underrättelse lämnas beträffande ett medgivande i preferenshänseende, skall i underrättelsen angivas vilken part som begärt åtgärden. Under kritiska omständigheter, då dröjsmål skulle förorsaka skada, som är svår att avhjälpa, må åtgärd enligt moment 1 av denna artikel tillfälligt vidtagas utan föregående samråd, på villkor att samråd sker omedelbart efter åtgärdens vidtagande.

3. a) Om överenskommelse angående åtgärden icke uppnås mellan de intresserade avtalsslutande parterna, skall den part, som ämnar vidtaga eller fortsättningsvis tillämpa åtgärden, icke desto mindre vara oförhindrad att göra detta. Därest åtgärden vidtages eller fortsättningsvis tillämpas, skola de drabbade parterna vara oförhindrade att inom nittio dagar efter det att åtgärden vidtagits upphäva — efter utgången av trettio dagar från det att Organisationen mottagit skriftlig underrättelse om upphävandet — tillämpningen av väsentligen likvärdiga medgivanden eller andra förpliktelser enligt detta avtal på den parts handel, som vidtagit åtgärden, eller i det fall, som avses i moment 1 b) av denna artikel, på den parts handel, som begärt åtgärden, under förutsättning att detta upphävande icke ogillas av Organisationen.

(b) Notwithstanding the provisions of sub-paragraph (a) of this paragraph, where action is taken under paragraph 2 of this Article without prior consultation and causes or threatens serious injury in the territory of a contracting party to the domestic producers of products affected by the action, that contracting party shall, where delay would cause damage difficult to repair, be free to suspend, upon the taking of the action and throughout the period of consultation, such concessions or other obligations as may be necessary to prevent or remedy the injury.

Article XX

General Exceptions

Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where the same conditions prevail, or a disguised restriction on international trade, nothing in this Agreement shall be construed to prevent the adoption or enforcement by any contracting party of measures:

(a) necessary to protect public morals;

(b) necessary to protect human, animal or plant life or health;

(c) relating to the importation or exportation of gold or silver;

(d) necessary to secure compliance with laws or regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement, including those relating to customs enforcement, the enforcement of monopolies operated under paragraph 4 of Article III and Article XVII, the protection of patents, trade marks and copyrights, and the prevention of deceptive practices;

(e) relating to the products of prison labour;

(f) imposed for the protection of national treasures of artistic, historic or archaeological value;

(g) relating to the conservation of exhaustible natural resources if such

b) Då enligt moment 2 av denna artikel åtgärd vidtages utan föregående samråd och förorsakar eller hotar att förorsaka allvarlig skada inom en parts område för de inhemska tillverkarna av varor, som drabbas av åtgärden, skall denna part, därest dröjsmål skulle förorsaka skada, som är svår att avhjälpa, utan hinder av bestämmelserna i punkt a) av detta moment vara berättigad att, sedan åtgärden vidtagits och under tiden för samrådet, upphäva de medgivanden eller andra förpliktelser, som må erfordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Artikel XX

Allmänna undantag

Med förbehåll för att dylika åtgärder icke tillämpas på ett sätt, som skulle innebära ett medel för godtycklig och oberättigad diskriminering mellan länder, där samma förhållanden råda, eller en förtäckt restriktion beträffande internationell handel, skall ingen bestämmelse i detta avtal tolkas såsom utgörande hinder för avtalsslutande part att antaga eller genomföra åtgärder:

a) nödvändiga för att skydda den allmänna moralen;

b) nödvändiga för att skydda mänskors, djurs eller växters liv eller hälsa;

c) avseende import eller export av guld eller silver;

d) nödvändiga för att säkerställa åtlyndaden av lagar och förordningar, som icke äro oförenliga med bestämmelserna i detta avtal, inbegripet dem som avse tillämpning av tullbestämmelser, utövande av monopol som drivas i enlighet med moment 4 av artikel III och artikel XVII, skyddande av patent, varumärken samt litterär och konstnärlig äganderätt även som förhindrande av bedrägliga förfaranden;

e) avseende av fångar framställda varor;

f) vidtagna till skydd för nationalskatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde;

g) avseende att bevara uttömliga naturtillgångar, om sådana åtgärder ge-

measures are made effective in conjunction with restrictions on domestic production or consumption;

(h) undertaken in pursuance of obligations under any intergovernmental commodity agreement which conforms to criteria submitted to the Organization and not disapproved by it or which is itself so submitted and not so disapproved;

(i) involving restrictions on exports of domestic materials necessary to assure essential quantities of such materials to a domestic processing industry during periods when the domestic price of such materials is held below the world price as part of a governmental stabilization plan; *Provided* that such restrictions shall not operate to increase the exports of or the protection afforded to such domestic industry, and shall not depart from the provisions of this Agreement relating to non-discrimination;

(j) essential to the acquisition or distribution of products in general or local short supply; *Provided* that any such measures shall be consistent with the principle that all contracting parties are entitled to an equitable share of the international supply of such products, and that any such measures which are inconsistent with the other provisions of this Agreement shall be discontinued as soon as the conditions giving rise to them have ceased to exist. The Organization shall review the need for this subparagraph not later than 30 June 1960.

Article XXI

Security Exceptions

Nothing in this Agreement shall be construed

(a) to require any contracting party to furnish any information the disclosure of which it considers contrary to its essential security interests; or

(b) to prevent any contracting party from taking any action which it considers necessary for the protection of its essential security interests

(i) relating to fissionable materials or the materials from which they are derived;

nomföras i samband med begränsningar av inhemska produktion eller konsumtion;

h) vidtagna i enlighet med förpliktelser jämlikt varje mellanstatlig råvaruöverenskommelse, vilken följer riktlinjer som understälts Organisationen och icke oгillats av denna, eller som är direkt underställd Organisationen och icke oгillats av denna;

i) innebärande begränsningar av exporten av inhemska råvaror, som äro nödvändiga för att säkerställa erforderliga kvantiteter av sådana varor för en inhemska förädlingsindustri under tider, då det inhemska priset på dessa råvaror som led i en statlig stabiliseringssplan hålls under världsmarknadspriset; *dock att* dylika begränsningar icke må medföra en ökning av exporten från eller skyddet för en sådan inhemsk industri och icke må avvika från bestämmelserna om icke-diskriminering i detta avtal;

j) nödvändiga för förvärv eller fördelning av varor, på vilka allmän eller lokal brist råder; *dock att* sådana åtgärder skola vara förenliga med grundsatsen att alla parter äro berättigade till en skäligen andel av den internationella tillgången på sådana varor och att sådana åtgärder, som äro oförenliga med övriga bestämmelser i detta avtal, skola avskaffas, så snart de omständigheter, som givit anledning till dem, ej längre föreligga. Organisationen skall överväga behovet av denna punkt senast den 30 juni 1960.

Artikel XXI

Undantag i säkerhetssyfte

Ingen bestämmelse i detta avtal skall tolkas såsom innebärande:

a) skyldighet för avtalsslutande part att lämna upplysningar, vilkas yppande den anser stå i strid med sina väsentliga säkerhetsintressen; eller

b) hinder för part att vidtaga åtgärder, som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen där sådana åtgärder

i) avse ämnen för utvinnande av atomenergi eller material, varur sådana ämnen kunna framställas;

(ii) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic in other goods and materials as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment;

(iii) taken in time of war or other emergency in international relations; or

(c) to prevent any contracting party from taking any action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

Article XXII

Consultation

1. Each contracting party shall accord sympathetic consideration to, and shall afford adequate opportunity for consultation regarding, such representations as may be made by another contracting party with respect to any matter affecting the operation of this Agreement.

2. The Organization may, at the request of a contracting party, consult with any contracting party or parties in respect of any matter for which it has not been possible to find a satisfactory solution through consultation under paragraph 1.

Article XXIII

Nullification or Impairment

1. If any contracting party should consider that any benefit accruing to it directly or indirectly under this Agreement is being nullified or impaired or that the attainment of any objective of the Agreement is being impeded as the result of (a) the failure of another contracting party to carry out its obligations under this Agreement, or (b) the application by another contracting party of any measure, whether or not it conflicts with the provisions of this Agreement, or (c) the existence of any other situation, the contracting party may, with a view to the satisfactory adjustment of the matter, make written representations or proposals to the other contracting party or parties which it considers to be concerned. Any con-

ii) avse handel med vapen, ammunition eller krigsmateriel även som sådan handel med andra varor och material, som direkt eller indirekt äger rum i syfte att tillgodose militära behov;

iii) vidtagas i krigstid eller vid andra kritiska lägen i de internationella förbindelserna; eller

c) hinder för part att vidtaga åtgärder i överensstämmelse med dess förpliktelser enligt Förenta Nationernas stadga i syfte att upprätthålla internationell fred och säkerhet.

Artikel XXII

Samråd

1. Avtalsslutande part skall skänka välvilligt beaktande åt samt bereda vederbörligt tillfälle till samråd angående sådana föreställningar, som må göras av någon annan part beträffande varje fråga, som angår tillämpningen av detta avtal.

2. Organisationen må, på begäran av avtalsslutande part, samråda med varje annan part eller parter beträffande de frågor, vilka det icke varit möjligt att tillfredsställande lösa vid samråd enligt moment 1.

Artikel XXIII

Upphävande eller minskning av förmåner

1. Om avtalsslutande part anser, att förmån, som direkt eller indirekt tillkommer parten enligt detta avtal, upphäves eller minskas eller att uppnåendet av något av detta avtals syften hindras på grund av a) underlätenhet från annan parts sida att fullgöra dess förpliktelser enligt avtalet eller b) tillämpandet av annan part av någon åtgärd, vare sig den strider mot bestämmelserna i detta avtal eller ej, eller c) förefintligheten av någon annan omständighet, må parten, i syfte att nå en tillfredsställande lösning av frågan, till den eller de andra parterna, som den anser saken angå, göra skriftliga föreställningar eller förslag. Part, som mottagit sådana föreställningar eller förslag, skall skänka välvilligt beaktande åt desamma.

tracting party thus approached shall give sympathetic consideration to the representations or proposals made to it.

2. If no satisfactory adjustment is effected between the contracting parties concerned within a reasonable time, or if the difficulty is of the type described in paragraph 1 (c) of this Article, the matter may be referred to the Organization.

PART III

Article XXIV

Territorial Application — Frontier Traffic — Customs Unions and Free-trade Areas

1. The provisions of this Agreement shall apply to the metropolitan customs territories of the contracting parties and to any other customs territories in respect of which this Agreement has been accepted under Article XXVI or is being applied under Article XXXIII or pursuant to the Protocol of Provisional Application. Each such customs territory shall, exclusively for the purposes of the territorial application of this Agreement, be treated as though it were a contracting party; *Provided* that the provisions of this paragraph shall not be construed to create any rights or obligations as between two or more customs territories in respect of which this Agreement has been accepted under Article XXVI or is being applied under Article XXXIII or pursuant to the Protocol of Provisional Application by a single contracting party.

2. For the purposes of this Agreement a customs territory shall be understood to mean any territory with respect to which separate tariffs or other regulations of commerce are maintained for a substantial part of the trade of such territory with other territories.

3. The provisions of this Agreement shall not be construed to prevent:

(a) advantages accorded by any contracting party to adjacent countries in order to facilitate frontier traffic;

2. Om en tillfredsställande lösning av frågan icke åstadkommes mellan de berörda parterna inom skälig tid eller om svårigheten är av den art, som angivs i moment 1 c) av denna artikel, må frågan hänskjutas till Organisationen.

DEL III

Artikel XXIV

Territoriell tillämpning — gränstrafik — tullunioner och frihandelsområden

1. Bestämmelserna i detta avtal skola äga tillämpning å avtalsslutande partners till moderlandet hörande tullområden samt alla andra tullområden, beträffande vilka detta avtal godtagits i enlighet med artikel XXVI eller tillämpas enligt artikel XXXIII eller i enlighet med bestämmelserna i protokollet om provisorisk tillämpning. Varje sådant tullområde skall, uteslutande i fråga om den territoriella tillämpningen av detta avtal, behandlas som om det vore en avtalsslutande part; dock att bestämmelserna i detta moment icke skola tolkas såsom skapande några rättigheter eller skyldigheter mellan två eller flera tullområden, beträffande vilka detta avtal godtagits i enlighet med artikel XXVI eller tillämpas enligt artikel XXXIII eller i enlighet med bestämmelserna i protokollet om provisorisk tillämpning av en och samma part.

2. Vid tillämpningen av detta avtal skall med tullområde förstås varje område, beträffande vilket särskilda tulltariffer eller andra handelsregleringar upprätthållas för en väsentlig del av områdets handel med andra områden.

3. Bestämmelserna i detta avtal skola icke tolkas såsom utgörande hinder för:

a) förmåner, som av part beviljas angränsande länder i syfte att underlätta gränstrafiken;

(b) advantages accorded to the trade with the Free Territory of Trieste by countries contiguous to that territory, provided that such advantages are not in conflict with the Treaties of Peace arising out of the Second World War.

4. The contracting parties recognize the desirability of increasing freedom of trade by the development, through voluntary agreements, of closer integration between the economies of the countries parties to such agreements. They also recognize that the purpose of a customs union or of a free-trade area should be to facilitate trade between the constituent territories and not to raise barriers to the trade of other contracting parties with such territories.

5. Accordingly, the provisions of this Agreement shall not prevent, as between the territories of contracting parties, the formation of a customs union or of a free-trade area or the adoption of an interim agreement necessary for the formation of a customs union or of a free-trade area; *Provided* that:

(a) with respect to a customs union, or an interim agreement leading to the formation of a customs union, the duties and other regulations of commerce imposed at the institution of any such union or interim agreement in respect of trade with contracting parties not parties to such union or agreement shall not on the whole be higher or more restrictive than the general incidence of the duties and regulations of commerce applicable in the constituent territories prior to the formation of such union or the adoption of such interim agreement, as the case may be;

(b) with respect to a free-trade area, or an interim agreement leading to the formation of a free-trade area, the duties and other regulations of commerce maintained in each of the constituent territories and applicable at the formation of such free-trade area or the adoption of such interim agreement to the trade of contracting parties not included in such area or not parties to such agreement shall not be higher or more restrictive than the corresponding duties

b) förmåner, som beviljas handeln med det fria området Trieste av länder, som gränsa till detta område, förutsatt att dessa förmåner icke strida mot fredsfördraget efter det andra världskriget.

4. De avtalsslutande parterna erkänna önskvärdheten av att öka handelns frihet genom att medelst frivilliga överenskommelser åvägbringa en närmare gemenskap i ekonomiskt hänseende mellan de länder, som deltaga i dylika överenskommelser. De erkänna även, att syftet med en tullunion eller ett frihandelsområde bör vara att underlätta handeln mellan de länder, som bildat en sådan union eller ett sådant område, och icke att resa hinder för andra avtalsslutande partners handel med dessa länder.

5. Följaktligen skola bestämmelserna i detta avtal icke utgöra hinder, avtalsslutande partners områden emellan, för bildande av en tullunion eller ett frihandelsområde eller för ingående av en interimsöverenskommelse, som erfordras för bildande av en tullunion eller ett frihandelsområde, *under förutsättning*:

a) beträffande en tullunion eller en interimsöverenskommelse för bildande av en tullunion, att de tullar och andra handelsregleringar, som vid bildandet av unionen eller ingåendet av interimsöverenskommelsen påläggas handel med avtalsslutande parter, vilka icke är parter i unionen eller överenskommelsen, icke skola som helhet betraktade vara högre eller strängare än den allmänna belastningen av de tullar och handelsregleringar, som tillämpades i de deltagande områdena före bildandet av unionen respektive ingåendet av interimsöverenskommelsen;

b) beträffande ett frihandelsområde eller en interimsöverenskommelse för bildande av ett frihandelsområde, att de tullar och andra handelsregleringar som upprätthållas i vart och ett av de deltagande områdena och vid bildandet av frihandelsområdet eller ingåendet av interimsöverenskommelsen tillämpas å handeln med avtalsslutande parter, vilka icke är inbegripna i nämnda område eller parter i nämnda överenskommelse, icke skola vara högre eller strängare än

and other regulations of commerce existing in the same constituent territories prior to the formation of the free-trade area, or interim agreement, as the case may be; and

(c) any interim agreement referred to in sub-paragraphs (a) and (b) shall include a plan and schedule for the formation of such a customs union or of such a free-trade area within a reasonable length of time.

6. If, in fulfilling the requirements of sub-paragraph 5 (a), a contracting party proposes to increase any rate of duty inconsistently with the provisions of Article III, the procedure set forth in Article XXVIII shall apply. In providing for compensatory adjustment, due account shall be taken of the compensation already afforded by the reductions brought about in the corresponding duty of the other constituents of the union.

7. (a) Any contracting party deciding to enter into a customs union or free-trade area, or an interim agreement leading to the formation of such a union or area, shall promptly notify the Organization and shall make available to it such information regarding the proposed union or area as will enable it to make such reports and recommendations to contracting parties as it may deem appropriate.

(b) If, after having studied the plan and schedule included in an interim agreement referred to in paragraph 5 in consultation with the parties to that agreement and taking due account of the information made available in accordance with the provisions of subparagraph (a), the Organization finds that such agreement is not likely to result in the formation of a customs union or of a free-trade area within the period contemplated by the parties to the agreement or that such period is not a reasonable one, the Organization shall make recommendations to the parties to the agreement. The parties shall not maintain or put into force, as the case may be, such agreement if they are not prepared to modify it in accordance with these recommendations.

de motsvarande tullar och andra handelsregleringar, som tillämpades i samma deltagande områden före bildandet av frihandelsområdet respektive ingåendet av interimsöverenskommelsen; och

c) att i punkterna a) och b) avsedd interimsöverenskommelse skall innehålla en plan och ett tidsschema för bildandet av en dylik tullunion eller ett dylikt frihandelsområde inom rimlig tid.

6. Om avtalsslutande part med iakttagande av bestämmelserna i punkt 5 a) avser att vidtaga en med bestämmelserna i artikel III oförenlig höjning av tullsats, skall i artikel XXVIII angivet förfarande tillämpas. Vid bestämmande av kompenstation skall vederbörlig hänsyn tagas till den kompenstation, som redan erhållits genom sänkning av motsvarande tullsats i andra i unionen deltagande områden.

7. a) Avtalsslutande part, som beslutar att delta i en tullunion eller ett frihandelsområde eller att biträda en interimsöverenskommelse för bildande av en sådan union eller ett sådant område, skall skyndsamt underrätta Organisationen samt tillhandahålla denna erforderliga upplysningar beträffande den föreslagna unionen eller det föreslagna området för att sätta den i stånd att för avtalsslutande parter framlägga de redogörelser och förslag, som den må finna lämpliga.

b) Om Organisationen, efter granskning i samråd med parterna i överenskommelsen av planen och tidsschemat för en i moment 5 avsedd interimsöverenskommelse och med vederbörligt beaktande av de enligt bestämmelserna i punkt a) tillhandahållna upplysningarna, finner, att överenskommelsen sannolikt icke leder till bildandet av en tullunion eller ett frihandelsområde inom den tid, som åsyftas av parterna i överenskommelsen eller att denna tid icke kan anses rimlig, skall den framlägga förslag i frågan för parterna i överenskommelsen. Parterna skola icke bibehålla respektive icke sätta i kraft en sådan överenskommelse, om de icke ärberedda att ändra densamma i överensstämmelse med dessa förslag.

(c) Any substantial change in the plan or schedule referred to in paragraph 5 (c) shall be communicated to the Organization, which may request the contracting parties concerned to consult with it if the change seems likely to jeopardize or delay unduly the formation of the customs union or of the free-trade area.

8. For the purposes of this Agreement:

(a) A customs union shall be understood to mean the substitution of a single customs territory for two or more customs territories, so that

(i) duties and other restrictive regulations of commerce (except, where necessary, those permitted under Articles XI, XII, XIII, XIV, XV and XX) are eliminated with respect to substantially all the trade between the constituent territories of the union or at least with respect to substantially all the trade in products originating in such territories, and,

(ii) subject to the provisions of paragraph 9, substantially the same duties and other regulations of commerce are applied by each of the members of the union to the trade of territories not included in the union;

(b) A free-trade area shall be understood to mean a group of two or more customs territories in which the duties and other restrictive regulations of commerce (except, where necessary, those permitted under Articles XI, XII, XIII, XIV, XV and XX) are eliminated on substantially all the trade between the constituent territories in products originating in such territories.

9. The preferences referred to in paragraph 2 of Article II shall not be affected by the formation of a customs union or of a free-trade area but may be eliminated or adjusted by means of negotiations with contracting parties affected. This procedure of negotiations with affected contracting parties shall, in particular, apply to the elimination of preferences required to conform with the provisions of paragraph 8 (a) (i) and paragraph 8 (b).

10. The Organization may by a two-

c) Varje väsentlig ändring av den plan eller det tidsschema, som avses i moment 5 c), skall delgivas Organisationen, som må anmoda berörda avtalsslutande parter att samråda med den, om det synes sannolikt, att förändringen äventyrar eller otillbörligt födröjer bildandet av tullunionen eller frihandelsområdet.

8. Vid tillämpning av detta avtal skall:

a) med tullunion förstås ersättandet av två eller flera tullområden med ett enda tullområde på sådant sätt

i) att tullar och andra restriktiva handelsregleringar (med undantag, då så är nödvändigt, av sådana, som är tillåtna enligt artiklarna XI, XII, XIII, XIV, XV och XX) avskaffas beträffande i stort sett all handel mellan de i unionen deltagande områdena eller åtminstone beträffande i stort sett all handel med varor, som härröra från dessa områden och

ii) att, med förbehåll för bestämmelserna i moment 9, i stort sett samma tullar och andra handelsregleringar tillämpas av varje medlem av unionen på handeln med områden, som icke tillhör unionen;

b) med frihandelsområde förstås en grupp av två eller flera tullområden, i vilka tullar och andra restriktiva handelsregleringar (med undantag, då så är nödvändigt, av sådana som är tillåtna enligt artiklarna XI, XII, XIII, XIV, XV och XX) mellan områdena är avskaffade beträffande i stort sett all handel med varor, som härröra från ifrågavarande områden.

9. De i moment 2 av artikel II avsedda preferenserna skola icke beröras av bildandet av en tullunion eller ett frihandelsområde men kunna avskaffas eller jämkas genom förhandlingar med berörda avtalsslutande parter. Förfarandet med förhandlingar med berörda avtalsslutande parter skall särskilt tillämpas i fråga om det avskaffande av preferenser, som erfordras för iakttagande av bestämmelserna i moment 8 a) i) och moment 8 b).

10. Organisationen äger med två

thirds majority approve proposals which do not fully comply with the requirements of paragraphs 5 to 9 inclusive, provided that such proposals lead to the formation of a customs union or a free-trade area in the sense of this Article.

11. Taking into account the exceptional circumstances arising out of the establishment of India and Pakistan as independent States and recognizing the fact that they have long constituted an economic unit, the contracting parties agree that the provisions of this Agreement shall not prevent the two countries from entering into special arrangements with respect to the trade between them, pending the establishment of their mutual trade relations on a definitive basis.

12. Each contracting party shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure observance of the provisions of this Agreement by the regional and local governments and authorities within its territory.

Article XXV

The Organization for Trade Cooperation

1. The Organization for Trade Cooperation, established by the Agreement bearing the date of 10 March 1955, shall give effect to those provisions of this Agreement, which provide for action by the Organization and such other provisions as involve joint action, and may carry on any other activities with respect to the General Agreement which are provided for by the Agreement establishing the Organization.

2. All contracting parties shall, as soon as possible, become Members of the Organization.

3. Those contracting parties which have accepted the Agreement on the Organization for Trade Cooperation may decide at any time after the entry into force of that Agreement that any contracting party which has not accepted it shall cease to be a contracting party.

tredjedelars majoritet godkänna förslag, som icke helt överensstämma med fordringarna i momenten 5—9, under förutsättning att dessa förslag leda till bildandet av en tullunion eller ett frihandelsområde i den mening, som avses i denna artikel.

11. Med beaktande av de extraordnära förhållanden, som uppkommit genom att Indien och Pakistan upprättats som självständiga stater och i insikt om att dessa stater länge utgjort en ekonomisk enhet, ärö de avtalsslutande parterna ense, att bestämmelserna i detta avtal icke skola utgöra hinder för de båda länderna att ingå särskilda arrangemang avseende handeln dem emellan, i avvaktan å att deras ömsesidiga handelsförbindelser sluttgiltigt regleras.

12. Varje avtalsslutande part skall vidtaga de rimliga åtgärder, som stå den till buds för att säkerställa, att bestämmelserna i detta avtal iakttasgas av regionala och lokala regeringar och myndigheter inom dess område.

Artikel XXV

Organisationen för handelssamarbete

1. Organisationen för handelssamarbete, som upprättats genom avtal den 10 mars 1955, skall genomföra de bestämmelser i detta avtal, vilka förutsätta åtgärder av Organisationen, och de övriga bestämmelser, vilka innebära samfällda åtgärder, samt må utöva varje annan verksamhet med avseende å det allmänna avtalet i enlighet med bestämmelserna i avtalet rörande Organisationen.

2. Alla avtalsslutande parter skola så snart som möjligt bliva medlemmar av Organisationen.

3. De avtalsslutande parter vilka ha godtagit avtalet rörande Organisationen för handelssamarbete må när som helst efter ikraftträdet av nämnda avtal besluta, att avtalsslutande part som icke godkänt sistnämnda avtal skall upphöra att vara avtalsslutande part.

Article XXVI

Acceptance, Entry into Force and Registration

1. The date of this Agreement shall be 30 October 1947.

2. This Agreement shall be open for acceptance by any contracting party which, on 1 March 1955, was a contracting party or was negotiating with a view to accession to this Agreement.

3. This Agreement, done in a single English original and in a single French original, both texts authentic, shall be deposited with the Director-General of the Organization, who shall furnish certified copies thereof to all interested governments.

4. Each government accepting this Agreement shall deposit an instrument of acceptance with the Director-General of the Organization, who will inform all interested governments of the date of deposit of each instrument of acceptance and of the day on which this Agreement enters into force under paragraph 6 of this Article.

5. (a) Each government accepting this Agreement does so in respect of its metropolitan territory and of the other territories for which it has international responsibility, except such separate customs territories as it shall notify to the Director-General of the Organization at the time of its own acceptance.

(b) Any government, which has so notified the Director-General under the exceptions in sub-paragraph (a) of this paragraph, may at any time give notice to the Director-General that its acceptance shall be effective in respect of any separate customs territory or territories so excepted and such notice shall take effect on the thirtieth day following the day on which it is received by the Director-General.

(c) If any of the customs territories, in respect of which a contracting party has accepted this Agreement, possesses or acquires full autonomy in the conduct of its external commercial relations and of the other matters provided for in this Agreement, such territory shall, upon sponsorship through a declaration by the

Artikel XXVI

Godtagande, ikraftträdande och registrering

1. Dagen för detta avtal skall vara den 30 oktober 1947.

2. Detta avtal skall stå öppet för godtagande av varje avtalsslutande part som den 1 mars 1955 var avtalsslutande part eller inlett förhandlingar i syfte att tillträda avtalet.

3. Detta avtal, som upprättats i en enda engelsk och en enda fransk originaltext med lika vitsord för båda texterna, skall deponeras hos Organisationens generaldirektör, vilken skall tillställa alla intresserade regeringar bestyrkta avskrifter av texterna.

4. Varje regering, som godtar detta avtal, skall deponera en urkund rörande godtagandet hos Organisationens generaldirektör, vilken skall underrätta alla intresserade regeringar om dagen för depositionen av varje dylik urkund samt om dagen för avtalets ikraftträdande enligt bestämmelserna i moment 6 av denna artikel.

5. a) Varje regering, som godtar detta avtal, gör detta med avseende å moderlandet och de övriga områden, för vilka den har internationell ansvarighet, med undantag av de särskilda tullområden om vilka den underrättar Organisationens generaldirektör vid sitt eget godtagande av avtalet.

b) Regering, som underrättat generaldirektören enligt undantagsbestämmelserna i punkt a) av detta moment, må när som helst meddela generaldirektören, att dess godtagande skall gälla särskilt tullområde eller särskilda tullområden, som sålunda undantagits. Dylikt meddelande skall gälla från trettioonde dagen efter den dag, då det mottagits av generaldirektören.

c) Om tullområde, beträffande vilket avtalsslutande part godtagit detta avtal, äger eller förvarar full självstyrelse i fråga om handhavandet av utrikeshandelsförbindelser och andra i detta avtal behandlade förhållanden, skall dylikt område, med stöd av en förklaring av ansvarig avtalsslutande part som fast-

responsible contracting party establishing the above-mentioned fact, be deemed to be a contracting party and shall also be deemed to be a Member of the Organization.

6. This Agreement shall enter into force, as among the governments which have accepted it, on the thirtieth day following the day on which instruments of acceptance have been deposited with the Director-General of the Organization on behalf of governments named in Annex G, the territories of which account for 85 per centum of the total external trade of the territories of such governments, computed in accordance with the applicable column of percentages set forth therein. The instrument of acceptance of each other government shall take effect on the thirtieth day following the day on which such instrument has been deposited.

7. The United Nations is authorized to effect registration of this Agreement as soon as it enters into force.

Article XXVII

Withholding or Withdrawal of Concessions

Any contracting party shall at any time be free to withhold or to withdraw in whole or in part any concession, provided for in the appropriate Schedule annexed to this Agreement, in respect of which such contracting party determines that it was initially negotiated with a government which has not become, or has ceased to be, a contracting party. A contracting party taking such action shall notify the Organization and, upon request, consult with contracting parties which have a substantial interest in the product concerned.

Article XXVIII

Modification of Schedules

1. On the first day of each three-year period, the first period beginning on 1 January 1958 (or on the first day of any other period that may be specified by the Organization by two-thirds of the votes cast) a contracting party (here-

slär nämnda förhållande, anses vara avtalsslutande part och skall även anses vara medlem av Organisationen.

6. Detta avtal skall träda i kraft i förhållande till de regeringar, som godtagit detsamma, å trettioonde dagen efter den dag, då urkunder rörande godtagandet deponerats hos Organisationens generaldirektör för i bilaga G nämnda regeringar, vilkas områden svara för 85 procent av dessa områdens totala utrikeshandel, beräknat enligt procentsatserna i tillämplig kolumn i bilagan. Urkunden rörande godtagandet skall i fråga om varje annan regering träda i kraft å trettioonde dagen efter den dag, då urkunden deponerats.

7. Förenta Nationerna bemyndigas att verkställa registrering av detta avtal, så snart det träder i kraft.

Artikel XXVII

Innehållande eller frånträddande av medgivanden

Avtalsslutande part skall vara bekräftigad att när som helst helt eller delvis innehålla eller frånträda medgivande, som upptagits i vederbörlig till detta avtal fogad lista, beträffande vilket parten konstaterar att förhandling ursprungligen genomfördes med regering som icke blivit eller upphört att vara avtalsslutande part. Part, som vidtager dylik åtgärd, skall underrätta Organisationen samt på begäran samråda med de avtalsslutande parter, som ha ett väsentligt intresse av varan i fråga.

Artikel XXVIII

Ändring i listor

1. Den första dagen av varje treårsperiod, varvid den första perioden inleddes den 1 januari 1958, (eller den första dagen av varje annan period, som må fastställas av Organisationen med en majoritet av två tredjedelar av avgivna

after in this Article referred to as the "applicant contracting party") may, by negotiation and agreement with any contracting party with which such concession was initially negotiated and with any other contracting party determined by the Organization to have a principal supplying interest (which two preceding categories of contracting parties, together with the applicant contracting party, are in this Article hereinafter referred to as the "contracting parties primarily concerned"), and subject to consultation with any other contracting party determined by the Organization to have a substantial interest in such concession, modify or withdraw a concession included in the appropriate Schedule annexed to this Agreement.

2. In such negotiations and agreement, which may include provision for compensatory adjustment with respect to other products, the contracting parties concerned shall endeavour to maintain a general level of reciprocal and mutually advantageous concessions not less favourable to trade than that provided for in this Agreement prior to such negotiations.

3. (a) If agreement between the contracting parties primarily concerned cannot be reached before 1 January 1958 or before the expiration of a period envisaged in paragraph 1 of this Article, the contracting party which proposes to modify or withdraw the concession shall, nevertheless, be free to do so and if such action is taken any contracting party with which such concession was initially negotiated, any contracting party determined under paragraph 1 to have a principal supplying interest and any contracting party determined under paragraph 1 to have a substantial interest shall then be free not later than six months after such action is taken, to withdraw, upon the expiration of thirty days from the day on which written notice of such withdrawal is received by the Organization, substantially equivalent concessions initially negotiated with the applicant contracting party.

röster) må en avtalsslutande part (här nedan i denna artikel betecknad »ansökande part») ändra eller frånträda ett medgivande enligt vederbörlig till detta avtal fogad lista genom förhandling och överenskommelse med varje avtalsslutande part, med vilken förhandling därörom ursprungligen genomfördes, och med varje annan avtalsslutande part, som av Organisationen bedömes ha ställning såsom huvudleverantör, (vilka båda sist-nämnda grupper avtalsslutande parter jämte den ansökande parten här nedan i denna artikel betecknas »i första hand berörda parter») samt i samråd med varje annan avtalsslutande part, som av Organisationen bedömes ha ett väsentligt intresse i saken.

2. I fråga om dylika förhandlingar och överenskommelser, som må innefatta bestämmelse om kompensation i avseende å andra varor, skola de ifrågavarande parterna eftersträva att bibehålla en allmän nivå av reciproka och ömsesidigt fördelaktiga medgivanden, vilken icke är mindre gynnsam för handeln än vad som, innan dylika förhandlingar ägt rum, bestämts i detta avtal.

3. a) Om överenskommelse icke kan nås mellan de i första hand berörda parterna före den 1 januari 1958 eller före utgången av annan period, som fastställts enligt moment 1 av denna artikel, skall den part, som avser att ändra eller frånträda medgivandet, det oaktat vara berättigad därtill. Om dylik åtgärd vidtages, skall varje part med vilken förhandling därörom ursprungligen genomfördes, varje part, som enligt moment 1 bedömts ha ställning såsom huvudleverantör, och varje part, som enligt moment 1 bedömts ha väsentligt intresse i saken, vara berättigade att senast sex månader efter det åtgärden vidtagits frånträda — efter utgången av trettio dagar från den dag, då Organisationen mottagit skriftlig underrättelse däröm — väsentligen likvärdiga medgivanden, om vilka ursprungligen förhandlats med den ansökande parten.

(b) If agreement between the contracting parties primarily concerned is reached but any other contracting party determined under paragraph 1 of this Article to have a substantial interest is not satisfied, such other contracting party shall be free, not later than six months after action under such agreement is taken, to withdraw, upon the expiration of thirty days from the day on which written notice of such withdrawal is received by the Organization, substantially equivalent concessions initially negotiated with the applicant contracting party.

4. The Organization may, at any time, in special circumstances, authorize a contracting party to enter into negotiations for modification or withdrawal of a concession included in the appropriate Schedule annexed to this Agreement subject to the following procedures and conditions:

(a) Such negotiations and any related consultations shall be conducted in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article.

(b) If agreement between the contracting parties primarily concerned is reached in the negotiations, the provisions of paragraph 3 (b) of this Article shall apply.

(c) If agreement between the contracting parties primarily concerned is not reached within a period of sixty days after negotiations have been authorized, or within such longer period as the Organization may have prescribed, the applicant contracting party may refer the matter to the Organization.

(d) Upon such reference, the Organization shall promptly examine the matter and submit its views to the contracting parties primarily concerned with the aim of achieving a settlement. If a settlement is reached, the provisions of paragraph 3 (b) shall apply as if agreement between the contracting parties primarily concerned had been reached. If no settlement is reached between the contracting parties primarily concerned, the applicant contracting party shall be free to modify or withdraw the conces-

b) Om överenskommelse nås mellan i första hand berörda parter, men annan part, som enligt moment 1 av denna artikel bedömts ha ett väsentligt intresse, icke är tillfredsställd, skall dylik part vara berättigad att senast sex månader efter det åtgärd enligt sådan överenskommelse vidtagits frånträda — efter utgången av trettio dagar från den dag, då skriftlig underrättelse därom mottagits av Organisationen — väsentligen likvärdiga medgivanden, om vilka ursprungligen förhandlats med den ansökande parten.

4. Under särskilda omständigheter må Organisationen när som helst tillåta en avtalsslutande part att inleda förhandlingar för ändring i eller frånträdande av medgivande, som upptagits i vederbörlig till detta avtal fogad lista, i enlighet med följande procedurregler och på följande villkor:

a) Dylika förhandlingar jämte därmed sammanhangande samråd skola genomföras i överensstämmelse med bestämmelserna i momenten 1 och 2 av denna artikel.

b) Om överenskommelse mellan de i första hand berörda parterna nås vid förhandlingarna skola bestämmelserna i moment 3 b) av denna artikel tillämpas.

c) Om överenskommelse mellan de i första hand berörda parterna icke nås inom sextio dagar efter det tillstånd till förhandlingarna givits, eller inom den längre period Organisationen må ha föreskrivit, äger den ansökande parten hänskjuta frågan till Organisationen.

d) Efter dylikt hänskjutande skall Organisationen ofördräjliga pröva frågan och framlägga sina synpunkter för de i första hand berörda parterna i avsikt att söka uppnå en lösning. Om en lösning uppnås, skola bestämmelserna i moment 3 b) tillämpas på samma sätt som om överenskommelse nåtts mellan de i första hand berörda parterna. Om någon lösning icke uppnås mellan de i första hand berörda parterna, skall den ansökande parten vara berättigad att ändra eller frånträda medgivandet, så-

sion, unless the Organization determines that the applicant contracting party has unreasonably failed to offer adequate compensation. If such action is taken, any contracting party with which the concession was initially negotiated, any contracting party determined under paragraph 4 (a) to have a principal supplying interest and any contracting party determined under paragraph 4 (a) to have a substantial interest, shall be free, not later than six months after such action is taken, to modify or withdraw, upon the expiration of thirty days from the day on which written notice of such withdrawal is received by the Organization, substantially equivalent concessions initially negotiated with the applicant contracting party.

5. Before 1 January 1958 and before the end of any period envisaged in paragraph 1 a contracting party may elect by notifying the Organization to reserve the right, for the duration of the next period, to modify the appropriate Schedule in accordance with the procedures of paragraphs 1 to 3. If a contracting party so elects, other contracting parties shall have the right, during the same period, to modify or withdraw, in accordance with the same procedures, concessions initially negotiated with that contracting party.

Article XXIX

Tariff Negotiations

1. The contracting parties recognize that customs duties often constitute serious obstacles to trade; thus negotiations on a reciprocal and mutually advantageous basis, directed to the substantial reduction of the general level of tariffs and other charges on imports and exports and in particular to the reduction of such high tariffs as discourage the importation even of minimum quantities, and conducted with due regard to the objectives of this Agreement and the varying needs of individual contracting parties, are of great importance to the expansion of international

vida icke Organisationen finner att den ansökande parten utan skäl underlättat att erbjuda tillräcklig kompensation. Om dylik åtgärd vidtages, skall varje part, med vilken förhandling därom ursprungligen genomfördes, varje part, som enligt moment 4 a) bedömts ha ställning såsom huvudleverantör, och varje part som enligt moment 4 a) bedömts ha väsentligt intresse i saken, vara berättigade att senast sex månader efter det åtgärden vidtagits ändra eller frånträda — efter utgången av trettio dagar från den dag, då Organisationen mottagit skriftlig underrättelse därom — väsentligen likvärdiga medgivanden, om vilka ursprungligen förhandlats med den ansökande parten.

5. Före den 1 januari 1958 och före utgången av varje i moment 1 förutsedd period må avtalsslutande part besluta att genom underrättelse till Organisationen förbehålla sig rätten att under den påföljande perioden ändra vederbörlig lista i överensstämmelse med procedurreglerna i momenten 1 till 3. Om en avtalsslutande part så beslutar, skola andra avtalsslutande parter vara berättigade att under samma period och i överensstämmelse med samma procedurregler ändra eller frånträda medgivanden om vilka förhandling ursprungligen genomfördes med den avtalsslutande parten i fråga.

Artikel XXIX

Tullförhandlingar

1. De avtalsslutande parterna erkänna, att tullar ofta utgöra allvarliga hinder för handeln. På grund härav ärö förhandlingar på reciprok och ömsesidigt fördelaktig grundval, syftande till en väsentlig nedsättning av den allmänna nivån av tullar och andra avgifter å import och export och i synnerhet till en nedsättning av sådana höga tullar som hämma importen även av mycket små kvantiteter samt bedrivna med vederbörlig hänsyn till detta avtals syften och till de enskilda parternas varierande behov, av stor betydelse för en utvidgning av den internatio-

trade. The Organization may therefore sponsor such negotiations from time to time.

2. (a) Negotiations under this Article may be carried out on a selective product-by-product basis or by the application of such multilateral procedures as may be accepted by the contracting parties concerned. Such negotiations may be directed towards the reduction of duties, the binding of duties at then existing levels or undertakings that individual duties or the average duties on specified categories of products shall not exceed specified levels. The binding against increase of low duties or of duty-free treatment shall, in principle, be recognized as a concession equivalent in value to the reduction of high duties.

(b) The contracting parties recognize that in general the success of multilateral negotiations would depend on the participation of all contracting parties which conduct a substantial proportion of their external trade with one another.

3. Negotiations shall be conducted on a basis which affords adequate opportunity to take into account:

(a) the needs of individual contracting parties and individual industries;

(b) the needs of less-developed countries for a more flexible use of tariff protection to assist their economic development and the special needs of these countries to maintain tariffs for revenue purposes; and

(c) all other relevant circumstances, including the fiscal, developmental, strategic and other needs of the contracting parties concerned.

Article XXX

Amendments

1. (a) Except as provided for in paragraph 3 of this Article, amendments to the provisions of this Agreement shall be made in accordance with the provisions of this paragraph.

(b) Amendments to the provisions of this Agreement shall be submitted to

nella handeln. Organisationen bör därför verka för att dyliga förhandlingar genomföras från tid till annan.

2. a) Förhandlingar enligt denna artikel kunna genomföras vara för vara enligt urvalsprincipen eller med tillämpning av de multilaterala förfaran den varom de berörda avtalsslutande parterna kunna enas. Dyliga förhandlingar må syfta till nedsättning av tullar, bindning av tullar vid gällande nivå eller åtagande att individuella tullar eller genomsnittstullar för angivna varugrupper icke skola överstiga viss angiven nivå. Bindning av låga tullar eller tullfri behandling skall i princip erkänna s såsom ett medgivande, likvärdigt med nedsättning av höga tullar.

b) De avtalsslutande parterna erkänna, att ett framgångsrikt genomförande av multilaterala förhandlingar i allmänhet är beroende av deltagande av alla de avtalsslutande parter, vilkas handelsutbyte med andra avtalsslutande parter representerar en väsentlig andel av deras utrikeshandel.

3. Förhandlingarna skola foras på sådant sätt att tillfredsställande möjlighet gives att taga hänsyn till:

a) de olika parternas och industriernas behov;

b) de mindre utvecklade ländernas behov av ett mera rörligt tullskydd såsom stöd för deras ekonomiska utveckling och dessa läanders särskilda behov att bibehålla tullar av fiskala skäl; samt

c) alla övriga hithörande omständigheter, inbegripet berörda parters behov av fiskal, strategisk eller annan karaktär eller för sin ekonomiska utveckling.

Artikel XXX

Ändringar

1. a) Med undantag för vad i moment 3 av denna artikel stadgas skola ändringar av bestämmelserna i detta avtal äga rum i enlighet med bestämmelserna i detta moment.

b) Ändringar av bestämmelserna i detta avtal skola underställas de avtals-

the contracting parties for acceptance in accordance with sub-paragraphs (c) and (d) below; *Provided* that such amendments have been approved by the Organization by a majority of two-thirds of the votes cast.

(c) Amendments to the provisions of Part I of this Agreement or of this Article shall become effective on the thirtieth day following the day on which they have been accepted by all the contracting parties.

(d) Other amendments to this Agreement shall become effective in respect of those contracting parties which have accepted them on the thirtieth day following the day on which they have been accepted by two-thirds of the contracting parties, and thereafter for each other contracting party on the thirtieth day following the day on which they have been accepted by it.

2. (a) The Organization may decide that any amendment made effective under paragraph 1 (d) of this Article is of such a nature that any contracting party which has not accepted it within a period specified by the Organization shall be free to withdraw from this Agreement or to remain a contracting party with the consent of the Organization.

(b) A withdrawal from this Agreement under sub-paragraph (a) of this paragraph shall take effect upon the expiration of the sixtieth day following the day on which written notice of withdrawal is received by the Director-General of the Organization. A contracting party which, in the circumstances described in sub-paragraph (a), fails to accept the amendment or to give notice of withdrawal, shall cease to be a contracting party upon the expiration of the period referred to in that subparagraph or on the sixtieth day following the day on which the Organization shall have decided to withhold their consent to the contracting party remaining a contracting party, whichever date is the later.

3. Any amendment to the schedules annexed to this Agreement which records rectifications of a purely formal character

slutande parterna för godtagande i överensstämmelse med punkterna c) och d) nedan; *förutsatt att* ändringarna godkänts av Organisationen med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna.

c) Ändringar av bestämmelserna i Del I av detta avtal eller i denna artikel skola träda i kraft å trettioonde dagen efter den dag då desamma ha godtagits av samtliga avtalsslutande parter.

d) Andra ändringar i detta avtal skola träda i kraft i förhållande till de parter, som ha godtagit desamma, å trettioonde dagen efter den dag, då de godtagits av två tredjedelar av de avtalsslutande parterna, och därefter för varje annan part å trettioonde dagen efter den dag ändringarna godtagits av parten.

2. a) Organisationen må besluta, att ändring, som trätt i kraft enligt bestämmelserna i moment 1 d) av denna artikel, är sådan, att part, som icke godtagit densamma inom av Organisationen föreskriven tid, skall vara berättigad att fränträda avtalet eller kvarstå som part med Organisationens samtycke.

b) Fränträdande från detta avtal enligt punkt a) av detta moment skall träda i kraft efter utgången av den sextionde dagen från den dag, då skriftlig underrättelse därom mottagits av Organisationens generaldirektör. En avtalsslutande part, som — under de omständigheter som i punkt a) avses — underläter att godtaga ändring eller underrätta om fränträdande, skall upphöra att vara avtalsslutande part antingen efter utgången av den i nämnda punkt angivna tiden eller å sextionde dagen efter den dag, då Organisationen beslutat att icke lämna sitt samtycke till att parten må kvarstå som avtalsslutande part, vilkendera av dessa tidpunkter, som är den senaste.

3. Varje ändring i de till detta avtal fogade listorna, vilken är av rent formell karaktär, eller är en följd av åt-

or modifications resulting from action taken under paragraph 6 of Article III, Article XVIII, Article XXIV, Article XXVII or Article XXVIII, shall become effective on the thirtieth day following certification to this effect by the Organization; *Provided* that prior to such certification, all contracting parties have been notified of the proposed amendment and no objection has been raised, within thirty days of such notification by any contracting party, on the ground that the proposed amendments are not within the terms of this paragraph.

Article XXXI

Withdrawal

Without prejudice to the provisions of paragraph 12 of Article XVIII or of paragraph 2 of Article XXX, any contracting party may withdraw from this Agreement, or may separately withdraw on behalf of any of the separate customs territories for which it has international responsibility and which at the time possesses full autonomy in the conduct of its external commercial relations and of the other matters provided for in this Agreement. The withdrawal shall take effect upon the expiration of six months from the day on which written notice of withdrawal is received by the Director-General of the Organization.

Article XXXII

Contracting Parties

1. The contracting parties to this Agreement shall be understood to mean those governments which are applying the provisions of this Agreement under Articles XXVI or XXXIII or pursuant to the Protocol of Provisional Application.

2. At any time after the entry into force of this Agreement pursuant to paragraph 6 of Article XXVI, those contracting parties which have accepted this Agreement pursuant to paragraph 4 of Article XXVI may decide that any contracting party which has not so accepted it shall cease to be a contracting party.

gärder, vidtagna enligt moment 6 av artikel III, artikel XVIII, artikel XXIV, artikel XXVII eller artikel XXVIII, skall träda i kraft å trettonde dagen efter det ändringen bekräftats av Organisationen; *förutsatt att*, före dylik bekräftelse, alla avtalsslutande parter underrättats om den föreslagna ändringen samt att invändning icke gjorts inom trettio dagar efter dylik underrättelse av någon avtalsslutande part under åberopande att den föreslagna ändringen icke faller under bestämmelserna i detta moment.

Artikel XXXI

Frånträdande

Utan intrång i bestämmelserna i moment 12 av artikel XVIII eller moment 2 av artikel XXX må avtalsslutande part frånträda detta avtal för egen del eller för ett särskilt tullområdes räkning, för vilket parten har internationell ansvarighet och som vid tidpunkten i fråga äger full självstyrelse i fråga om handhavandet av utrikeshandelsförbindelser och andra i detta avtal behandlade förhållanden. Frånträdet skall äga verkan efter utgången av sex månader från den dag, då skriftlig underrättelse däröm mottagits av Organisationens generaldirektör.

Artikel XXXII

Avtalsslutande parter

1. Med avtalsslutande parter i detta avtal skola förstås de regeringar, som tillämpa bestämmelserna i avtalet enligt artiklarna XXVI eller XXXIII eller i enlighet med bestämmelserna i protokollet om provisorisk tillämpning.

2. När som helst efter ikraftträdet av detta avtal i enlighet med moment 6 av artikel XXVI må de avtalsslutande parter, som godtagit avtalet i enlighet med moment 4 av artikel XXVI, besluta, att part, som icke sålunda godtagit detsamma, skall upphöra att vara avtalsslutande part.

Article XXXIII*Accession*

A government not a contracting party to this Agreement may accede thereto on terms to be agreed between such government and the Organization; *Provided* that such government has accepted the Agreement on the Organization for Trade Cooperation. Decisions of the Organization under this paragraph shall be taken by a majority comprising two-thirds of the contracting parties.

Article XXXIV*Annexes*

The annexes to this Agreement are hereby made an integral part of this Agreement.

Article XXXV*Non-application of the Agreement between particular Contracting Parties*

1. This Agreement, or alternatively Article III of this Agreement shall not apply as between any contracting party and any other contracting party if:

(a) the two contracting parties have not entered into tariff negotiations with each other, and

(b) either of the contracting parties, at the time either becomes a contracting party, does not consent to such application.

2. The Organization may review the operation of this Article in particular cases at the request of any contracting party and make appropriate recommendations.

Artikel XXXIII*Anslutning*

Regering, som icke är part i detta avtal, må ansluta sig till detta på villkor, som må överenskommas mellan regeringen och Organisationen, *förutsatt att* regeringen har godtagit överenskommelsen rörande Organisationen för handels-samarbete. Beslut av Organisationen enligt detta moment skall fattas med en majoritet, som omfattar två tredjedelar av de avtalsslutande parterna.

Artikel XXXIV*Bilagor*

Bilagorna till detta avtal förklaras härmad utgöra en integrerande del därav.

Artikel XXXV*Undantag från tillämpningen av avtalet mellan vissa avtalsslutande parter*

1. Detta avtal, eller alternativt artikel III av detta avtal, skall icke äga tillämpning i förhållandet mellan en avtalsslutande part och annan avtalsslutande part i fall:

a) de båda parterna icke inlett tull-förhandlingar med varandra, och

b) någon av parterna, vid den tidpunkt då endera blir avtalsslutande part, icke samtycker till dylik tillämpning.

2. Organisationen må granska tillämpningen av denna artikel i särskilda fall på begäran av avtalsslutande part och framlägga lämpliga förslag.

ANNEX A

LIST OF TERRITORIES REFERRED TO IN
PARAGRAPH 2 (a) OF ARTICLE II

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
 Dependent territories of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
 Canada
 Commonwealth of Australia
 Dependent territories of the Commonwealth of Australia
 New Zealand
 Dependent territories of New Zealand
 Union of South Africa including South West Africa
 Ireland
 India
 Pakistan
 Southern Rhodesia
 Burma
 Ceylon

Certain of the territories listed above have two or more preferential rates in force for certain products. Any such territory may, by agreement with the other contracting parties which are principal suppliers of such products at the most-favoured-nation rate, substitute for such preferential rates a single preferential rate which shall not on the whole be less favourable to suppliers at the most-favoured-nation rate than the preferences in force prior to such substitution.

The imposition of an equivalent margin of tariff preference to replace a margin of preference in an internal tax existing on 10 April 1947, exclusively between two or more of the territories listed in this Annex or to replace the preferential quantitative arrangements described in the following paragraph, shall not be deemed to constitute an increase in a margin of tariff preference.

The preferential arrangements referred to in paragraph 5 (b) of Article XIV are those existing in the United King-

BILAGA A

FÖRTECKNING ÖVER DE OMRÅDEN, SOM AVSES I MOMENT 2 a) AV ARTIKEL II

Det Förenade Konungariket Storbritannien och Nord-Irland
 Lydområden under det Förenade Konungariket Storbritannien och Nord-Irland
 Canada
 Australiska statsförbundet
 Lydområden under Australiska statsförbundet
 Nya Zeeland
 Lydområden under Nya Zeeland
 Sydafrikanska unionen, inbegripet Sydvästafrika
 Irland
 Indien
 Pakistan
 Syd-Rhodesia
 Burma
 Ceylon

Vissa av ovan uppräknade områden har två eller flera preferensstullsatser i kraft för vissa produkter. Sådant område må efter överenskommelse med de övriga avtalsslutande parter, som är huvudleverantörer av ifrågavarande produkter enligt mest gynnad nationstullsatsen, utbyta nämnda preferensstullsatser mot en enda preferensstullsats, vilken såsom helhet icke skall vara mindre gynnsam för leverantörer enligt mest gynnad nationstullsatsen än de preferensstullsatser, som voro i kraft före utbytet.

Införandet av en likvärdig preferensmarginal i tullhänseende, avsedd att ersätta en preferensmarginal i fråga om inre beskattnings, som den 10 april 1947 var i kraft uteslutande mellan två eller flera av de i denna bilaga angivna områdena, eller att ersätta de kvantitativa preferensanordningarna, som angivs i följande moment, skall icke anses innebära en ökning av en preferensmarginal i tullhänseende.

De i moment 5 b) av artikel XIV avseda preferensanordningarna äro de, som funnos i Det Förenade Konungariket

dom on 10 April 1947 under contractual agreements with the Governments of Canada, Australia and New Zealand, in respect of chilled and frozen beef and veal, frozen mutton and lamb, chilled and frozen pork, and bacon. It is the intention, without prejudice to any action taken under sub-paragraph (h) of Article XX, that these arrangements shall be eliminated or replaced by tariff preferences, and that negotiations to this end shall take place as soon as practicable among the countries substantially concerned or involved.

The film hire tax in force in New Zealand on 10 April 1947, shall, for the purposes of this Agreement, be treated as a customs duty under Article II. The renters' film quota in force in New Zealand on 10 April 1947, shall, for the purposes of this Agreement, be treated as a screen quota under Article IV.

ANNEX B

LIST OF TERRITORIES OF THE FRENCH UNION REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 (b) OF ARTICLE II

France	
French Equatorial Africa (Treaty Basin of the Congo ¹ and other territories)	
French West Africa	
Cameroons under French Trusteeship ¹	
French Somali Coast and Dependencies	
French Establishments in Oceania	
French Establishments in the Condominium of the New Hebrides ¹	
Indo-China	
Madagascar and Dependencies	
Morocco (French zone) ¹	
New Caledonia and Dependencies	
Saint-Pierre and Miquelon	
Togo under French Trusteeship ¹	
Tunisia	

¹ For imports into Metropolitan France and Territories of the French Union.

den 10 april 1947 enligt avtal med Canadas, Australiens och Nya Zeelands regeringar i fråga om fryst nöt- och kalvkött, fryst får- och lammkött, fryst fläsk även som sidfläsk. Med förbehåll för åtgärder enligt punkt h) av artikel XX avses att avskaffa dessa anordningar eller ersätta dem med tullpreferenser. Förhandlingar i detta syfte avses äga rum så snart som möjligt mellan väsentliga intresserade eller berörda länder.

Den skatt å filmuthyrning, som var i kraft i Nya Zeeland den 10 april 1947, skall vid tillämpningen av detta avtal behandlas som en tull, fallande under artikel II. Den kontingentering i fråga om uthyrning av filmer, som var i kraft i Nya Zeeland den 10 april 1947, skall vid tillämpningen av detta avtal behandlas som en kontingentering av speltidens enligt artikel IV.

BILAGA B

FÖRTECKNING ÖVER DE OMRÅDEN TILLHÖRANDE FRANSKA UNIONEN, SOM AVSES I MOMENT 2 b) AV ARTIKEL II

Frankrike	
Franska Ekvatorialafrika (Kongos födragsreglerade flodområde ¹ och andra områden)	
Franska Västafrika	
Kamerun under franskt förvaltarskap ¹	
Franska Somalikusten med lydområden	
Franska besittningar i Oceanien	
Franska besittningar i condominium	
Nya Hebriderna ¹	
Indokina	
Madagaskar med lydområden	
Marocko (franska zonen) ¹	
Nya Kaledonien med lydområden	
Saint-Pierre och Miquelon	
Togo under franskt förvaltarskap ¹	
Tunisien	

¹ Vid införsel till franska moderlandet och områden inom Franska unionen.

ANNEX C

LIST OF TERRITORIES OF THE CUSTOMS UNION OF BELGIUM, LUXEMBURG AND THE NETHERLANDS REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 (b) OF ARTICLE II

The Belgium-Luxemburg Economic Union
 Belgian Congo
 Ruanda Urundi
 Netherlands, Kingdom of the
 New Guinea
 Surinam
 Netherlands Antilles
 Republic of Indonesia

For imports into the metropolitan territories constituting the Customs Union.

ANNEX D

LIST OF TERRITORIES REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 (b) OF ARTICLE II AS RESPECTS THE UNITED STATES OF AMERICA

United States of America (customs territory)
 Dependent territories of the United States of America
 Republic of the Philippines

The imposition of an equivalent margin of tariff preference to replace a margin of preference in an internal tax existing on 10 April 1947, exclusively between two or more of the territories listed in this Annex shall not be deemed to constitute an increase in a margin of tariff preference.

ANNEX E

LIST OF TERRITORIES COVERED BY PREFERENTIAL ARRANGEMENTS BETWEEN NEIGHBOURING COUNTRIES REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 (d) OF ARTICLE II

(i) Chile on the one hand, and

1. Argentina
 2. Bolivia
 3. Peru, on the other.
- (ii) Uruguay and Paraguay

BILAGA C

FÖRTECKNING ÖVER DE OMRÅDEN TILLHÖRANDE TULLUNIONEN MELLAN BELGIEN, LUXEMBURG OCH NEDERÄNDERNA, SOM AVSES I MOMENT 2 b) AV ARTIKEL II

Belgisk-luxemburgiska ekonomiska unionen
 Belgiska Kongo
 Ruanda Urundi
 Konungariket Nederländerna
 Nya Guinea
 Surinam
 Nederländerna Antillerna
 Republiken Indonesien

Vid införsel till de i tullunionen ingående moderländerna.

BILAGA D

FÖRTECKNING ÖVER DE OMRÅDEN, SOM AVSES I MOMENT 2 b) AV ARTIKEL II, I VAD ANGÅR AMERIKAS FÖRENTA STATER

Amerikas förenta stater (tullområde)
 Lydområden under Amerikas förenta stater
 Republiken Filippinerna

Införandet av en likvärdig preferensmarginal i tullhänseende, avsedd att ersätta en preferensmarginal i fråga om inre beskattnings, som den 10 april 1947 var i kraft uteslutande mellan två eller flera av de i denna bilaga angivna områdena, skall icke anses innebära en ökning av preferensmarginalen i tullhänseende.

BILAGA E

FÖRTECKNING ÖVER DE I MOMENT 2 d) AV ARTIKEL II AVSEDDA OMRÅDENA, SOM BERÖRAS AV PREFERENSANORDNINGAR MELLAN ANGRÄNSANDE LÄNDER

- i) Å ena sidan
 Chile
 och å andra sidan respektive
 1. Argentina
 2. Bolivia
 3. Peru
- ii) Uruguay och Paraguay.

ANNEX F

DATES ESTABLISHING MAXIMUM MARGINS
OF PREFERENCE REFERRED TO IN PARA-
GRAPH 4 OF ARTICLE II

Australia	15 October 1946
Canada	1 July 1939
France	1 January 1939
Union of South Africa	1 July 1938
Southern Rhodesia ..	1 May 1941

ANNEX G

PERCENTAGE SHARES OF TOTAL EXTERNAL
TRADE TO BE USED FOR THE PURPOSE OF
MAKING THE DETERMINATION REFERRED
TO IN ARTICLE XXVI

(based on the average of 1949—1953)

If, prior to the accession of the Government of Japan to the General Agreement, the present Agreement has been accepted by contracting parties the external trade of which under column I accounts for the percentage of such trade specified in paragraph 6 of Article XXVI, column I shall be applicable for the purposes of that paragraph. If the present Agreement has not been so accepted prior to the accession of the Government of Japan, column II shall be applicable for the purposes of that paragraph.

<i>Column I</i>	<i>Column II</i>
(Contracting parties on 1 March 1955)	(Contracting parties on 1 March 1955 and Japan)

Australia	3,1	3,0
Austria	0,9	0,8
Belgium-Luxemburg	4,3	4,2
Brazil	2,5	2,4
Burma	0,3	0,3
Canada	6,7	6,5
Ceylon	0,5	0,5
Chile	0,6	0,6
Cuba	1,1	1,1
Czechoslovakia....	1,4	1,4
Denmark	1,4	1,4
Dominican Republic	0,1	0,1

BILAGA F

DAGAR FÖR BESTÄMMANDE AV DE MAXI-
MALA PREFERENSMARGINALER, VILKA
ÅSYFTAS I MOMENT 4 AV ARTIKEL II

Australien	15 oktober 1946
Canada	1 juli 1939
Frankrike	1 januari 1939
Sydafrikanska unionen	1 juli 1938
Syd-Rhodesia	1 maj 1941

BILAGA G

PROCENTUELLA ANDELAR AV DEN TOTALA
UTRIKESHANDELN ATT ANVÄNDAS I SYFTE
ATT GÖRA DEN BESTÄMMNING, SOM ÅSYFTAS

I ARTIKEL XXVI

(baserade på genomsnittet för åren
1949—1953)

Om, före japanska regeringens anslutning till det allmänna avtalet, det nu föreliggande avtalet har godtagits av avtalsslutande parter, vilkas utrikeshandel enligt kolumn I svarar för den procentuella andelen av nämnda handel som angivits i moment 6 av artikel XXVI, skall kolumn I tillämpas vid den beräkning som åsyftas i detta moment. Om avtalet icke på angivet sätt godtagits före japanska regeringens anslutning, skall kolumn II tillämpas vid den beräkning som åsyftas i nämnda moment.

<i>Kolumn I</i>	<i>Kolumn II</i>
(Avtals- slutande parter den 1 mars 1955)	(Avtals- slutande parter den 1 mars 1955 jämte Japan)

Australien	3,1	3,0
Österrike	0,9	0,8
Belgien-Luxemburg	4,3	4,2
Brasilien	2,5	2,4
Burma	0,3	0,3
Canada	6,7	6,5
Ceylon	0,5	0,5
Chile	0,6	0,6
Cuba	1,1	1,1
Tjeckoslovakien	1,4	1,4
Danmark	1,4	1,4
Dominikanska republiken	0,1	0,1

	<i>Column I</i> (Contracting parties on 1 March 1955)	<i>Column II</i> (Contracting parties on 1 March 1955 and Japan)	<i>Kolumn I</i> (Avtals- slutande parter den 1 mars 1955)	<i>Kolumn II</i> (Avtals- slutande parter den 1 mars 1955 jämte Japan)
Finland	1,0	1,0	Finland	1,0
France	8,7	8,5	Frankrike	8,7
Germany, Federal Republic of.....	5,3	5,2	Förbundsrepubliken Tyskland	5,3
Greece	0,4	0,4	Grekland	0,4
Haiti	0,1	0,1	Haiti	0,1
India	2,4	2,4	Indien	2,4
Indonesia	1,3	1,3	Indonesien	1,3
Italy	2,9	2,8	Italien	2,9
Netherlands, Kingdom of the	4,7	4,6	Konungariket Nederländerna ...	4,7
New Zealand	1,0	1,0	Nya Zeeland	1,0
Nicaragua	0,1	0,1	Nicaragua	0,1
Norway	1,1	1,1	Norge	1,1
Pakistan	0,9	0,8	Pakistan	0,9
Peru	0,4	0,4	Peru	0,4
Rhodesia and Nyasaland	0,6	0,6	Rhodesia och Nyasaland	0,6
Sweden	2,5	2,4	Sverige	2,5
Turkey	0,6	0,6	Turkiet	0,6
Union of South Africa	1,8	1,8	Sydafrikanska unionen	1,8
United Kingdom ..	20,3	19,8	Det Förenade Konungariket	20,3
United States of America	20,6	20,1	Amerikas förenta stater	20,6
Uruguay	0,4	0,4	Uruguay	0,4
Japan	—	2,3	Japan	—
	100,0	100,0		100,0
				100,0

Note: These percentages have been computed taking into account the trade of all territories in respect of which the General Agreement on Tariffs and Trade is applied.

Anm.: Dessa procentsatser ha beräknats med hänsyn tagen till alla områdens handel, i förhållande till vilka det allmänna tull- och handelsavtalet är tillämpligt.

ANNEX H

NOTES AND SUPPLEMENTARY PROVISIONS

Ad Article II

Paragraph 1

The obligations incorporated in paragraph 1 of Article II by reference to paragraphs 2 and 4 of Article IV and those incorporated in paragraph 2 (b) of Article III by reference to Article VI

BILAGA H

ANMÄRKNINGAR OCH TILLÄGGSBESTÄMMELSER

Till artikel II

Moment 1

Förpliktelser, vilka innefattas i moment 1 av artikel II genom hänvisning till momenten 2 och 4 av artikel IV, och förpliktelser, vilka innefattas i moment 2 b) av artikel III genom hänvisning

shall be considered as falling within Part II for the purposes of the Protocol of Provisional Application.

Paragraph 4

The term "margin of preference" means the absolute difference between the most-favoured-nation rate of duty and the preferential rate of duty for the like product, and not the proportionate relations between those rates. As examples:

(1) If the most-favoured-nation rate were 36 per cent *ad valorem* and the preferential rate were 24 per cent *ad valorem*, the margin of preference would be 12 per cent *ad valorem*, and not one-third of the most-favoured-nation rate;

(2) If the most-favoured-nation rate were 36 per cent *ad valorem* and the preferential rate were expressed as two-thirds of the most-favoured-nation rate, the margin of preference would be 12 per cent *ad valorem*;

(3) If the most-favoured-nation rate were 2 francs per kilogramme and the preferential rate were 1,50 francs per kilogramme, the margin of preference would be 0,50 francs per kilogramme.

The following kinds of customs action, taken in accordance with established uniform procedures, would not be contrary to a general binding of margins of preference:

(i) The re-application to an imported product of a tariff classification or rate of duty, properly applicable to such product, in cases in which the application of such classification or rate to such product was temporarily suspended or inoperative on April 10, 1947; and

(ii) The classification of a particular product under a tariff item other than that under which importations of that product were classified on April 10, 1947, in cases in which the tariff law clearly contemplates that such product may be classified under more than one tariff item.

Ad Article III

Paragraph 2 (b)

See the note relating to paragraph 1 of Article II.

till artikel VI, skola anses falla under Del II vid tillämpningen av protokollet om provisorisk tillämpning.

Moment 4

Uttrycket »preferensmarginal» avser den absoluta skillnaden mellan mest gynnad nationstullsatsen och preferens-tullsatsen för samma varuslag och icke det proportionella förhållandet mellan dessa tullsatser.

Exempel:

1. Om mest gynnad nationstullsatsen är 36 procent av värdet och preferens-tullsatsen 24 procent av värdet, är preferensmarginalen 12 procent av värdet och icke en tredjedel av mest gynnad nationstullsatsen.

2. Om mest gynnad nationstullsatsen är 36 procent av värdet och preferens-tullsatsen är uttryckt såsom två tredjedelar av mest gynnad nationstullsatsen, är preferensmarginalen 12 procent av värdet.

3. Om mest gynnad nationstullsatsen är 2 francs per kilogram och preferens-tullsatsen är 1: 50 francs per kilogram, är preferensmarginalen 0: 50 francs per kilogram.

Följande slag av tullåtgärder, vidtagna i överensstämmelse med fastställda enhetliga regler, skola icke anses stå i strid med en allmän bindning av preferensmarginaler:

i) återinförande beträffande en importerad vara av en tullrubricering eller tullsats, som normalt är tillämplig på denna vara, i fall då ifrågavarande rubrikering eller tullsats beträffande dylik vara den 10 april 1947 tillfälligt var satt ur kraft eller eljest icke tillämpades; och

ii) tillämpning på en viss vara av annan tulltaxe position än den, som tillämpades vid import av denna vara den 10 april 1947, i fall då tullagstiftningen klart avser, att dylik vara kan klassificeras under mer än en tulltaxe position.

Till artikel III

Moment 2 b)

Se anmärkning till moment 1 av artikel II.

Paragraph 4

The provisions of this paragraph will be applied in the light of the following:

1. The protection afforded through the operation of an import monopoly in respect of products described in the appropriate schedule shall be limited by means of:

(a) a maximum import duty that may be applied in respect of the product concerned; or

(b) any other mutually satisfactory arrangement consistent with the provisions of this Agreement; any contracting party entering into negotiations with a view to concluding such arrangement shall afford to other interested contracting parties an opportunity for consultation.

2. The import duty mentioned in 1 (a) above shall represent the margin by which the price charged by the import monopoly for the imported product (exclusive of internal taxes conforming to the provisions of Article IV, transportation, distribution, and other expenses incident to the purchase, sale or further processing, and a reasonable margin of profit) exceeds the landed cost; *Provided* that regard may be had to average landed costs and selling prices over recent periods; and *Provided* further that, where the product concerned is a primary commodity which is the subject of a domestic price stabilization arrangement, provisions may be made for adjustment to take account of wide fluctuations or variations in world prices, subject to agreement between the countries parties to the negotiations.

Ad Article IV

Any internal tax or other internal charge, or any law, regulation or requirement of the kind referred to in paragraph 1 which applies to an imported product and to the like domestic product and is collected or enforced in the case of the imported product at the time or point of importation, is nevertheless to be regarded as an internal

Moment 4

Bestämmelserna i detta moment skola tillämpas med beaktande av följande.

1. Det skydd, som i vederbörlig lista upptagna varor åtnjuta till följd av den verksamhet som utövas av ett importmonopol, skall begränsas genom

a) fastställande av den högsta importavgift som må tillämpas beträffande ifrågavarande produkt; eller

b) ingående av annat ömsesidigt tillfredsställande avtal, som är förenligt med bestämmelserna i detta avtal; varje avtalsslutande part som inleder förhandlingar i syfte att sluta sådant avtal skall bereda andra intresserade avtalsslutande parter tillfälle till samråd.

2. Den ovan i moment 1 a) nämnda importavgiften skall utgöra den marginal, varmed det av importmonopolet uttagna priset å den importerade varan (utan inräknande av inre skatter överensstämmande med bestämmelserna i artikel IV, transport- och distributionskostnader samt andra med köp, försäljning eller vidare bearbetning sammankopplade kostnader även som en rimlig vinstmarginal) överstiger importpriset; *härvid* må hänsyn tagas till genomsnittligt inköpspris och försäljningspris under nyligen förflutna perioder; om den ifrågavarande produkten är en råvara, som är föremål för en inhemsk prisstabilisering, må vidare föreskrivas om jämkning i syfte att taga hänsyn till starka fluktuationer eller variationer i världsmarknadspriset, förutsatt att överenskommelse däröver träffas mellan länder, vilka deltagit i förhandlingarna.

Till artikel IV

Varje inre skatt eller annan inre avgift eller varje lag, förordning och bestämmelse av i moment 1 avsett slag, som tillämpas på importerad vara och motsvarande inhemsk vara och som beträffande den importerade varan uppståres eller tillämpas vid tiden eller å platsen för införseln, skall icke desto mindre anses som inre skatt eller annan

tax or other internal charge, or a law, regulation or requirement of the kind referred to in paragraph 1, and is accordingly subject to the provisions of Article IV.

Paragraph 1

The application of paragraph 1 to internal taxes imposed by local governments and authorities within the territory of a contracting party is subject to the provisions of the final paragraph of Article XXIV. The term "reasonable measures" in the last-mentioned paragraph would not require, for example, the repeal of existing national legislation authorizing local governments to impose internal taxes which, although technically inconsistent with the letter of Article IV, are not in fact inconsistent with its spirit, if such repeal would result in a serious financial hardship for the local governments or authorities concerned. With regard to taxation by local governments or authorities which is inconsistent with both the letter and spirit of Article IV, the term "reasonable measures" would permit a contracting party to eliminate the inconsistent taxation gradually over a transition period, if abrupt action would create serious administrative and financial difficulties.

Paragraph 2

A tax conforming to the requirements of the first sentence of paragraph 2 would be considered to be inconsistent with the provisions of the second sentence only in cases where competition was involved between, on the one hand, the taxed product and, on the other hand, a directly competitive or substitutable product which was not similarly taxed.

Paragraph 5

Regulations consistent with the provisions of the first sentence of paragraph 5 shall not be considered to be contrary to the provisions of the second sentence in any case in which all of the products subject to the regulations are produced domestically in substantial quantities.

inre avgift eller som lag, förordning eller bestämmelse av i moment 1 avsett slag och skall följaktligen vara underkastad bestämmelserna i artikel IV.

Moment 1

Tillämpningen av moment 1 å inre skatter, som påläggas av lokala regeringar och myndigheter inom en avtalsslutande parts område, är underkastad bestämmelserna i sista momentet av artikel XXIV. Uttrycket »rimliga åtgärder» i sistnämnda moment får icke anses kräva exempelvis upphävande av gällande inhemska lagstiftning, som bemyndigar lokala regeringar att pålägga inre skatter, vilka ehuru tekniskt oförenliga med ordalydelsen av artikel IV i själva verket icke äro oförenliga med dess andemening, om upphävandet skulle medföra allvarliga finansiella svårigheter för de berörda lokala regeringarna och myndigheterna. Vad beträffar sådan beskattningsgenom lokala regeringar eller myndigheter, som är oförenlig med såväl ordalydelsen som andemeningen i artikel IV, får uttrycket »rimliga åtgärder» anses tillåta part att avskaffa denna beskattningsgradvis under en övergångstid, om ett plötsligt avskaffande skulle skapa allvarliga administrativa och finansiella svårigheter.

Moment 2

En skatt, som uppfyller villkoren i första meningen av moment 2, får anses oförenlig med bestämmelserna i andra meningen endast i fall, då konkurrens föreligger mellan, å ena sidan, den beskattade varan och, å andra sidan, en direkt konkurrerande vara eller ersättningsvara, som icke på liknande sätt beskattas.

Moment 5

Regleringar, som äro förenliga med bestämmelserna i första meningen av moment 5, skola icke anses strida mot bestämmelserna i andra meningen i något fall, då alla regleringarna underkastade varor produceras inom landet i väsentliga kvantiteter. En reglering kan

A regulation cannot be justified as being consistent with the provisions of the second sentence on the ground that the proportion or amount allocated to each of the products which are the subject of the regulation constitutes an equitable relationship between imported and domestic products.

Ad Article V

Paragraph 5

With regard to transportation charges, the principle laid down in paragraph 5 refers to like products being transported on the same route under like conditions.

Ad Article VI

Paragraph 1

1. Hidden dumping by associated houses (that is, the sale by an importer at a price below that corresponding to the price invoiced by an exporter with whom the importer is associated, and also below the price in the exporting country) constitutes a form of price dumping with respect to which the margin of dumping may be calculated on the basis of the price at which the goods are resold by the importer.

2. It is recognized that, in the case of imports from a country which has a complete or substantially complete monopoly of its trade and where all domestic prices are fixed by the State, special difficulties may exist in determining price comparability for the purposes of paragraph 1, and in such cases importing contracting parties may find it necessary to take into account the possibility that a strict comparison with domestic prices in such a country may not always be appropriate.

Paragraphs 2 and 3

1. As in many other cases in customs administration, a contracting party may require reasonable security (bond or cash deposit) for the payment of antidumping or countervailing duty pending final determination of the facts in

icke anses berättigad såsom förenlig med bestämmelserna i andra meningens på den grund, att den proportion eller kvantitet, som avses för var och en av de regleringen underkastade varorna, innebär ett rättvist förhållande mellan importrade och inhemska produkter.

Till artikel V

Moment 5

I fråga om transportavgifter avser den i moment 5 fastslagna grundsatsen varor av samma slag, som transportereras samma väg på lika villkor.

Till artikel VI

Moment 1

1. Förtäckt dumping genom samverkande företag (d. v. s. försäljning genom en importör till lägre pris än som motsvarar det pris, som fakturerats av en med importören samverkande exportör, och jämväl under priset i exportlandet) innebär en form av prisdumping, med avseende å vilken dumpingmarginalen må beräknas på grundval av det pris, till vilket varorna återförsäljas av importören.

2. Det erkännes att särskilda svårigheter kunna föreligga att verkställa en jämförelse av priser för i moment 1 avsett ändamål i fråga om importvaror från ett land, som har fullständigt eller i det närmaste fullständigt monopoliserad utrikeshandel och i vilket samtliga hemmamarknadspriser fastställas av staten. I sådana fall kunna importerande parter finna det nödvändigt att taga hänsyn till möjligheten att en exakt jämförelse med hemmamarknadspriser i dylikt land icke alltid lämpligen kan äga rum.

Momenten 2 och 3

1. Liksom i många andra fall i tullpraxis må avtalsslutande part kräva skälig säkerhet (garantiförbindelse eller kontant deposition) för betalning av antidumping- eller utjämningstull i avvaktan på det slutliga fastställandet av

any case of suspected dumping or subsidization.

2. Multiple currency practices can in certain circumstances constitute a subsidy to exports which may be met by countervailing duties under paragraph 3 or can constitute a form of dumping by means of a partial depreciation of a country's currency which may be met by action under paragraph 2. By "multiple currency practices" is meant practices by governments or sanctioned by governments.

Paragraph 6 (b)

Waivers under the provisions of this sub-paragraph shall be granted only on application by the contracting party proposing to levy an anti-dumping or countervailing duty, as the case may be.

Ad Article VII

Paragraph 1

The expression "or other charges" is not to be regarded as including internal taxes or equivalent charges imposed on or in connection with imported products.

Paragraph 2

1. It would be in conformity with Article VII to presume that "actual value" may be represented by the invoice price, plus any non-included charges for legitimate costs which are proper elements of "actual value" and plus any abnormal discount or other reduction from the ordinary competitive price.

2. It would be in conformity with Article VII, paragraph 2 (b), for a contracting party to construe the phrase "in the ordinary course of trade ... under fully competitive conditions", as excluding any transaction wherein the buyer and seller are not independent of each other and price is not the sole consideration.

3. The standard of "fully competitive conditions" permits a contracting party to exclude from consideration prices involving special discounts limited to exclusive agents.

omständigheterna i fall av misstänkt dumping eller subventionering.

2. Förfaranden med manipulerade växelkurser kunna under vissa omständigheter innebära en subventionering av exporten, vilken kan mötas genom utjämningstullar enligt moment 3, eller en form av dumping genom partiell depreciering av ett lands valuta, vilken kan mötas genom åtgärd enligt moment 2. Med »förfaranden med manipulerade växelkurser» avses av regeringar tillämpade eller sanktionerade förfaranden.

Moment 6 b)

Undantag enligt bestämmelserna i dena punkt skola beviljas endast efter ansökan av avtalsslutande part, som avser att pålägga en antidumping- eller utjämningstull, vilket dera som är fallet.

Till artikel VII

Moment 1

Uttrycket »eller andra avgifter» skall icke anses inbegripa inre skatter eller motsvarande avgifter utgående å eller i samband med importerade varor.

Moment 2

1. Det får anses stå i överensstämmelse med artikel VII att förutsätta, att »verkliga värdet» kan representeras av fakturapriset med tillägg av alla där icke inbegripna avgifter för legitima kostnader, som äro naturliga element i »verkliga värdet», och med tillägg av varje onormal rabatt eller onormalt avdrag från det normala konkurrensmässiga priset.

2. Det får anses stå i överensstämmelse med artikel VII, moment 2 b), att avtalsslutande part tolkar uttrycket »i den normala handeln..... under fullt konkurrensmässiga villkor» såsom uteslutande varje transaktion, i vilken köpare och säljare icke äro oberoende av varandra och hänsyn icke tages uteslutande till priset.

3. Den föreskrivna normen »fullt konkurrensmässiga villkor» tillåter avtalsslutande part att icke taga hänsyn till priser, som innehåra särskilda, till ensamförsäljare begränsade rabatter.

4. The wording of sub-paragraphs (a) and (b) permits a contracting party to determine the value for customs purposes uniformly either (1) on the basis of a particular exporter's prices of the imported merchandise, or (2) on the basis of the general price level of like merchandise.

Ad Article VIII

1. While Article VIII does not cover the use of multiple rates of exchange as such, paragraphs 1 and 4 condemn the use of exchange taxes or fees as a device for implementing multiple currency practices; if, however, a contracting party is using multiple currency exchange fees for balance of payments reasons with the approval of the International Monetary Fund, the provisions of paragraph 9 (a) of Article XV fully safeguard its position.

2. It would be consistent with paragraph 1 if, on the importation of products from the territory of a contracting party into the territory of another contracting party, the production of certificates of origin should only be required to the extent that is strictly indispensable.

Ad Articles XI, XII, XIII, XIV and XVIII

Throughout Articles XI, XII, XIII, XIV and XVIII the terms "import restrictions" or "export restrictions" include restrictions made effective through state-trading operations.

Ad Article XI

Paragraph 2 (c)

The term "in any form" in this paragraph covers the same products when in an early stage of processing and still perishable, which compete directly with the fresh product and if freely imported would tend to make the restriction on the fresh product ineffective.

4. Ordalydelsen av punkterna a) och b) tillåter avtalsslutande part att genomgående bestämma tullvärdet antingen 1) på grundval av en viss exportörs priser å de importerade varorna eller 2) på grundval av den allmänna prisnivån å varor av samma slag.

Till artikel VIII

1. Ehuru artikel VIII icke avser användningen av manipulerade växelkurser i och för sig, fördöma momenten 1 och 4 användningen av valutaskatter eller valutaavgifter som ett medel att genomföra manipulerade växelkurser; om emellertid en avtalsslutande part av skäl, som sammanhänga med betalningsbalansen, använder avgifter i samband med manipulerade växelkurser med Internationella valutafondens godkännande, skyddas dess position till fullo av bestämmelserna i moment 9 a) av artikel XV.

2. Om i samband med import av varor från en avtalsslutande parts område till annan avtalsslutande parts område företeende av ursprungscertifikat påfordras endast i den utsträckning som är oundgängligen nödvändig, får detta anses förenligt med moment 1.

Till artiklarna XI, XII, XIII, XIV och XVIII

I artiklarna XI, XII, XIII, XIV och XVIII inbegripa uttrycken »restriktioner med avseende å importen» eller »restriktioner med avseende å exporten» sådana restriktioner, som genomförs medelst åtgärder, vilka äro att härföra till statlig handel.

Till artikel XI

Moment 2 c)

Uttrycket »i vilken form de än importeras» i detta moment inbegriper samma produkter i något förädlad och ännu lättfördärvt form, i den mån produkterna direkt konkurrera med den färskta varan och, om de fritt importeras, skulle vara ägnade att göra

restriktionen i fråga om den färskva varan verkningslös.

Paragraph 2, last sub-paragraph

The term "special factors" includes changes in relative productive efficiency as between domestic and foreign producers, or as between different foreign producers, but not changes artificially brought about by means not permitted under the Agreement.

Ad Article XII

The Organization shall make provision for the utmost secrecy in the conduct of any consultation under the provisions of this Article.

Paragraph 3 (c) (i).

Contracting parties applying restrictions shall endeavour to avoid causing serious prejudice to exports of a commodity on which the economy of a contracting party is largely dependent.

Paragraph 4 (b)

It is agreed that the date shall be within ninety days after the entry into force of the amendments of this Article effected by the Protocol Amending the Preamble and Parts II and III of this Agreement. However, should the Organization find that conditions were not suitable for the application of the provisions of this sub-paragraph at the time envisaged, it may determine a later date; *Provided* that such date is not more than thirty days after such time as the obligations of Article VIII, Sections 2, 3 and 4 of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund become applicable to contracting parties, members of the Fund, the combined foreign trade of which constitutes at least fifty per centum of the aggregate foreign trade of all contracting parties.

Paragraph 4 (e)

It is agreed that paragraph 4 (e) does not add any new criteria for the imposition or maintenance of quantitative restrictions for balance of payments reasons. It is solely intended to ensure

Moment 2, sista punkten

Uttrycket »särskilda omständigheter» inbegriper förändringar i den relativa produktionsförmågan mellan inhemska och utländska producenter eller mellan olika utländska producenter men icke förändringar, som på konstlad väg åstadkommits genom åtgärder, vilka icke är tillåtna enligt detta avtal.

Till artikel XII

Organisationen skall sörja för strängaste förtrolighet vid genomförandet av varje samråd enligt bestämmelserna i denna artikel.

Moment 3 c) i)

Avtalsslutande parter, som tillämpa restriktioner, skola söka undvika att försaka allvarlig skada å exporten av en råvara, varav en avtalsslutande parts ekonomi till stor del är beroende.

Moment 4 b)

Det har överenskommits, att denna tidpunkt skall inträffa inom nittio dagar efter ikraftträdet av ändringarna av denna artikel enligt ändringsprotokollet rörande inledningen och delarna II och III av detta avtal. Om emellertid Organisationen finner att förhållandena icke är lämpade att vid sagda tidpunkt tillämpa bestämmelserna i denna punkt, må Organisationen fastställa ett senare datum; *under förbehåll* att detta datum icke inträffar senare än trettio dagar efter det bestämmelserna i artikel VIII §§ 2, 3 och 4 i stadgan för Internationella valutafonden blivit tillämpliga gentemot avtalsslutande parter, vilka är medlemmar av fonden och vilkas sammanlagda utrikeshandel utgör minst femtio procent av de avtalsslutande parternas totala utrikeshandel.

Moment 4 e)

Det har överenskommits att moment 4 e) icke innehåller nya försättningar eller villkor för införandet eller bibehållandet av kvantitativa restriktioner av betalningsbalansskäl. Momentet är endast

that all external factors such as changes in the terms of trade, quantitative restrictions, excessive tariffs and subsidies, which may be contributing to the balance of payments difficulties of the contracting party applying restrictions will be fully taken into account.

Ad Article XIII

Paragraph 2 (d)

No mention was made of "commercial considerations" as a rule for the allocation of quotas because it was considered that its application by governmental authorities might not always be practicable. Moreover, in cases where it is practicable, a contracting party could apply these considerations in the process of seeking agreement, consistently with the general rule laid down in the opening sentence of paragraph 2.

Paragraph 4

See note relating to "special factors" in connection with the last sub-paragraph of paragraph 2 of Article XI.

Ad Article XIV

Paragraph 1

The provisions of this paragraph shall not be so construed as to preclude full consideration by the Organization, in the consultations provided for in paragraph 4 of Article XII and in paragraph 12 of Article XVIII, of the nature, effects and reasons for discrimination in the field of import restrictions.

Paragraph 2

One of the situations contemplated in paragraph 2 is that of a contracting party holding balances acquired as a result of current transactions which it finds itself unable to use without a measure of discrimination.

Ad Article XV

Paragraph 4

The word "frustrate" is intended to indicate, for example, that infringements

avsett att innebära en försäkran, att full hänsyn tages till alla ytter omständigheter, t. ex. förändringar i bytesförhållandena, kvantitativa restriktioner, mycket höga tullar samt subventioner, vilka kunna bidraga till betalningsbalanssvårigheter hos den avtalsslutande part som tillämpar restriktioner.

Till artikel XIII

Moment 2 d)

»Kommersiella hänsyn» har icke nämnts som regel för fördelning av kontingenter, då det ansetts, att tillämpningen därav från statliga myndigheters sida icke alltid vore praktiskt möjlig. Därjämte kunde avtalsslutande part i de fall, det är praktiskt möjligt, beakta dyliga hänsyn vid ingåendet av överenskommelse, i enlighet med den allmänna regeln i första meningens av moment 2.

Moment 4

Se anmärkning rörande »särskilda omständigheter» i anslutning till den sista punkten av moment 2 av artikel XI.

Till artikel XIV

Moment 1

Bestämmelserna i detta moment skola icke tolkas såsom utgörande hinder för Organisationen att, vid i moment 4 av artikel XII och moment 12 av artikel XVIII föreskrivet samråd, taga full hänsyn till varje med avseende på importrestriktioner vidtagen diskriminerande åtgärds natur, verkan och orsak.

Moment 2

Ett av de i moment 2 åsyftade fallen är att avtalsslutande part såsom resultat av löpande transaktioner har ett tillgodohavande, vilket den finner sig ur stånd att använda utan ett visst mått av diskriminering.

Till artikel XV

Moment 4

Ordet »äventyra» avser att angiva, t. ex., att valutaåtgärder, som stå i strid

of the letter of any Article of this Agreement by exchange action shall not be regarded as a violation of that Article if, in practice, there is no appreciable departure from the intent of the Article. Thus, a contracting party which, as part of its exchange control operated in accordance with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund, requires payment to be received for its exports in its own currency or in the currency of one or more members of the International Monetary Fund will not thereby be deemed to contravene Article XI or Article XIII. Another example would be that of a contracting party which specifies on an import licence the country from which the goods may be imported, for the purpose not of introducing any additional element of discrimination in its import licensing system but of enforcing permissible exchange controls.

Ad Article XVI

The exemption of an exported product from duties or taxes borne by the like product when destined for domestic consumption, or the remission of such duties or taxes in amounts not in excess of those which have accrued, shall not be deemed to be a subsidy.

Section B

1. Nothing in Section B shall preclude the use by a contracting party of multiple rates of exchange in accordance with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund.

2. For the purposes of Section B, a "primary product" is understood to be any product of farm, forest or fishery, or any mineral, in its natural form or which has undergone such processing as is customarily required to prepare it for marketing in substantial volume in international trade.

Paragraph 3

1. The fact that a contracting party has not exported the product in question during the previous representative period

med den bokstavliga lydelsen av någon artikel i avtalet, icke skola anses strida mot artikeln, om de i praktiken icke innebära märkbart avsteg från artikelns avsikt. Sålunda skall avtalsslutande part, vilken såsom led i sin enligt stadgan för Internationella valutafonden tillämpade valutakontroll begär betalning för sin export i sin egen valuta eller i en eller flera medlemmars av fonden valuta, icke anses därigenom överträda bestämmelserna i artiklarna XI eller XIII. Ett annat exempel är, att avtalsslutande part i en importlicens angiver det land, från vilket varan skall importeras, men icke gör detta i syfte att införa något ytterligare diskriminerande element i sitt importlicessystem utan endast för att genomföra tillåten valutakontroll.

Till artikel XVI

Undantagande av en exporterad vara från tullar eller skatter, som åvila vara av samma slag, då den är ämnad för inhemsk konsumtion, eller återbäring av sådana tullar eller skatter till belopp som icke överstiga de pålagda avgifterna, skall icke anses innebära en subvention.

Sektion B

1. Ingen bestämmelse i sektion B skall hindra en avtalsslutande part att tillämpa ett system med manipulerade växelkurser i överensstämmelse med stadgan för Internationella valutafonden.

2. Vid tillämpningen av sektion B förstås med en »råvara» varje produkt av jordbruk, skogsbruk eller fiske och varje mineral, i sin naturliga form eller efter sådan bearbetning som vanligen kräves för att bereda varan för saluförande i väsentliga kvantiteter i internationell handel.

Moment 3

1. Den omständigheten att en avtalsslutande part icke exporterat produkten i fråga under den föregående representa-

would not in itself preclude that contracting party from establishing its right to obtain a share of the trade in the product concerned.

2. A system for the stabilization of the domestic price or of the return to domestic producers of a primary product independently of the movements of export prices, which results at times in the sale of the product for export at a price lower than the comparable price charged for the like product to buyers in the domestic market, shall be considered not to involve a subsidy on exports within the meaning of paragraph 3 if the Organization determines that:

(a) the system has also resulted, or is so designed as to result, in the sale of the product for export at a price higher than the comparable price charged for the like product to buyers in the domestic market; and

(b) the system is so operated, or is designed so to operate, either because of the effective regulation of production or otherwise, as not to stimulate exports unduly or otherwise seriously to prejudice the interests of other contracting parties.

Notwithstanding such determination by the Organization, operations under such a system shall be subject to the provisions of paragraph 3 where they are wholly or partly financed out of government funds in addition to the funds collected from producers in respect of the product concerned.

Paragraph 4

The intention of paragraph 4 is that the contracting parties should seek before the end of 1957 to reach agreement to abolish all remaining subsidies as from 1 January 1958; or, failing this, to reach agreement to extend the application of the standstill until the earliest date thereafter by which they can expect to reach such agreement.

tiva perioden skall icke i och för sig utgöra hinder för denna part att hävda sina rättigheter att erhålla en andel av handeln med berörda vara.

2. Ett system för stabilisering av det inhemska priset å eller de inhemska producenternas inkomst av en råvara, oberoende av exportprisets växlingar, vilket stundom har till följd att varan säljs för export till lägre pris än det jämförbara pris, som begäres för vara av samma slag vid försäljning till köpare på den inhemska marknaden, skall icke anses innehålla en subvention å exporten i den mening som avses i moment 3 om Organisationen fastställer

a) att systemet även haft eller är ämnat att ha till följd att varan säljs för export till ett högre pris än det jämförbara pris, som begäres för vara av samma slag vid försäljning till köpare på den inhemska marknaden; och

b) att systemet, antingen genom effektiv reglering av produktionen eller på annat sätt tillämpas eller är ämnat att verka så att det icke otillbörligt stimulerar exporten eller annorledes allvarligt skadar andra avtalsslutande partners intressen.

Oaktat dylik fastställelse av Organisationen skall tillämpandet av ett sådant system vara underkastat bestämmelserna i moment 3 i den mån kostnaderna bestridas helt eller delvis av statliga medel utöver de medel som tillskjutas av producenterna av berörda vara.

Moment 4

Avisikten med moment 4 är att de avtalsslutande parterna före 1957 års utgång skola söka träffa överenskommelse om avskaffande av alla kvarvarande subventioner från och med den 1 januari 1958 eller, om detta icke är möjligt, träffa överenskommelse om förlängt åtagande att icke införa nya eller utvidga befintliga subventioner intill det tidigaste datum därefter, då parterna kunna förväntas träffa nyss nämnd överenskommelse.

*Ad Article XVII**Paragraph 1*

The operations of Marketing Boards, which are established by contracting parties and are engaged in purchasing or selling, are subject to the provisions of sub-paragraphs (a) and (b).

The activities of Marketing Boards which are established by contracting parties and which do not purchase or sell but lay down regulations covering private trade are governed by the relevant Articles of this Agreement.

The charging by a state enterprise of different prices for its sales of a product in different markets is not precluded by the provisions of this Article, provided that such different prices are charged for commercial reasons, to meet conditions of supply and demand in export markets.

Paragraph 1 (a)

Governmental measures imposed to ensure standards of quality and efficiency in the operation of external trade, or privileges granted for the exploitation of national natural resources but which do not empower the government to exercise control over the trading activities of the enterprise in question, do not constitute "exclusive or special privileges".

Paragraph 1 (b)

A country receiving a "tied loan" is free to take this loan into account as a "commercial consideration" when purchasing requirements abroad.

Paragraph 2

The term "goods" is limited to products as understood in commercial practice, and is not intended to include the purchase or sale of services.

Paragraph 3

Negotiations which contracting parties agree to conduct under this paragraph may be directed towards the reduction of duties and other charges on imports and exports or towards the conclusion

*Till artikel XVII**Moment 1*

Transaktioner av handelsorganisationer, som upprättats av avtalsslutande parter och syssa med köp eller försäljning, äro underkastade bestämmelserna i punkterna a) och b).

Den verksamhet, som bedrives av handelsorganisationer, vilka upprättats av avtalsslutande parter och icke syssa med köp eller försäljning men reglera den privata handeln, omfattas av tillämpliga artiklar i detta avtal.

Att ett statligt företag tillämpar olika priser vid sina försäljningar av en vara på olika marknader, möter intet hinder genom bestämmelserna i denna artikel, förutsatt att de olika priserna tillämpas av kommersiella skäl, med hänsyn till rådande tillgång och efterfrågan på exportmarknaderna.

Moment 1 a)

Statliga åtgärder, som vidtagas för att säkerställa vissa kvalitetsnormer även som ett effektivt handhavande av utrikeshandeln, eller privilegier, som beviljats för utnyttjande av inhemska naturtillgångar men icke giva regeringarna makt att utöva kontroll över ifrågavarande företags handelsverksamhet, innebära icke »uteslutande eller särskilda privilegier».

Moment 1 b)

Ett land, som mottager ett »bundet lån», är berättigat att taga detta lån med iräkningen som »kommersiella hänsyn», då det inköper varor i utlandet.

Moment 2

Uttrycket »varor» är begränsat till varor i den mening, som avses i kommersiell praxis, och är icke ämnat att inbegripa köp eller försäljning av tjänster.

Moment 3

Förhandlingar, vilka avtalsslutande parter samtycka till att genomföra enligt detta moment, må åsyfta antingen minskning av tullar och andra avgifter å importen och exporten eller träffandet

of any other mutually satisfactory arrangement consistent with the provisions of this Agreement. (See paragraph 4 of Article III and the note to that paragraph.)

Paragraph 4 (b)

The term "import mark-up" in this paragraph shall represent the margin by which the price charged by the import monopoly for the imported product (exclusive of internal taxes within the purview of Article IV, transportation, distribution, and other expenses incident to the purchase, sale or further processing, and a reasonable margin of profit) exceeds the landed cost.

Ad Article XVIII

The Organization and the contracting parties concerned shall preserve the utmost secrecy in respect of matters arising under this Article.

Paragraphs 1 and 4

1. When it considers whether the economy of a contracting party "can only support low standards of living", the Organization shall take into consideration the normal position of that economy and shall not base its determination on exceptional circumstances such as those which may result from the temporary existence of exceptionally favourable conditions for the staple export product or products of such contracting party.

2. The phrase "in the early stages of development" is not meant to apply only to contracting parties which have just started their economic development, but also to contracting parties the economies of which are undergoing a process of industrialization to correct an excessive dependence on primary production.

Paragraphs 2, 3, 7, 13 and 22

The reference to the establishment of particular industries shall apply not only to the establishment of a new industry, but also to the establishment of a new branch of production in an ex-

of varje annan ömsesidigt tillfredsställande uppgörelse, som är förenlig med bestämmelserna i detta avtal. (Se moment 4 av artikel III och anmärkningen till nämnda moment.)

Moment 4 b)

Uttrycket »tillägget till importpriset» i detta moment skall motsvara den marginal, varmed det av importmonopolet uttagna priset å den importerade varan (utan inräknande av inre skatter överensstämmende med artikel IV, transport- och distributionskostnader samt andra med köp, försäljning eller vidare bearbetning sammanhängande kostnader ävensom en rimlig vinstmarginal) överstiger importpriset.

Till artikel XVIII

Organisationen och berörda avtalslutanterna skola iakttaga strängaste förtrolighet i frågor, som härföra sig till denna artikel.

Momenten 1 och 4

1. Organisationen skall vid bedömandet huruvida ett lands ekonomiska status »förmår uppåbära endast en låg levnadsstandard» taga hänsyn till denna ekonomis normala status och skall icke grunda sitt bedömande på sådana utomordentliga omständigheter som kunna uppstå till följd av tillfälliga, utomordentligt gynnsamma villkor för sådan parts export av stapelvara eller -varor.

2. Uttrycket »och vilkas ekonomiska utveckling befinner sig på ett tidigt stadium» skall icke endast anses åsyfta avtalsslutanterna, vilka nyligen påbörjat sin ekonomiska utveckling, utan även parter, vilkas ekonomi genomgå en industrialisering i syfte att minska ett alltför stort beroende av produktionen av råvaror.

Momenten 2, 3, 7, 13 och 22

Hänsyftningen till upprättandet av särskilda industrier skall gälla icke endast upprättandet av en ny industri utan även upprättandet av en ny produktionsgren inom en befintlig industri samt en

isting industry and to the substantial transformation of an existing industry, and to the substantial expansion of an existing industry supplying a relatively small proportion of the domestic demand. It shall also cover the reconstruction of an industry destroyed or substantially damaged as a result of hostilities or natural disasters.

Paragraph 7 (b)

A modification or withdrawal, pursuant to paragraph 7 (b), by a contracting party, other than the applicant contracting party, referred to in paragraph 7 (a), shall be made within six months of the day on which the action is taken by the applicant contracting party, and shall become effective on the thirtieth day following the day on which such modification or withdrawal has been notified to the Organization.

Paragraph 11

The second sentence in paragraph 11 shall not be interpreted to mean that a contracting party is required to relax or remove restrictions if such relaxation or removal would thereupon produce conditions justifying the intensification or institution, respectively, of restrictions under paragraph 9 of Article XVIII.

Paragraph 12 (b)

The date referred to in paragraph 12 (b) shall be the date determined by the Organization in accordance with the provisions of paragraph 4 (b) of Article XII of this Agreement.

Paragraphs 13 and 14

It is recognized that, before deciding on the introduction of a measure and notifying the Organization in accordance with paragraph 14, a contracting party may need a reasonable period of time to assess the competitive position of the industry concerned.

Paragraphs 15 and 16

It is understood that the Organization shall invite a contracting party proposing to apply a measure under Section C to

väsentlig omdaning av en befintlig industri och en väsentlig utvidgning av en befintlig industri, som kan tillgodose en förhållandevis ringa del av den inhemska efterfrågan. Hänsyftningen skall även täcka återuppbryggningen av en industri, som förstörts eller väsentligt skadats till följd av fientliga handlingar eller naturkatastrofer.

Moment 7 b)

En ändring eller ett frånträdande enligt moment 7 b) av annan part än den ansökande parten enligt moment 7 a) skall göras inom sex månader efter den dag sådan åtgärd vidtagits av den ansökande parten och skall träda i kraft å trettioonde dagen räknat från den dag Organisationen underrättats om ändringen eller frånträdet.

Moment 11

Andra meningen i moment 11 skall icke anses innehåra skyldighet för en avtalsslutande part att lätta eller avskaffa restriktioner om sådana åtgärder skulle skapa förutsättningar, som berättigade till en skärpning respektive ett införande av restriktioner enligt moment 9 av artikel XVIII.

Moment 12 b)

Den i moment 12 b) nämnda tidpunkten skall vara den av Organisationen i enlighet med bestämmelserna i moment 4 b) av artikel XII i detta avtal fastställda tidpunkten.

Momenten 13 och 14

Det erkännes, att en avtalsslutande part, före beslut om vidtagande av åtgärd och underrättelse till Organisationen enligt moment 14, må åtnjuta skälig tid för fastställande av berörda industris konkurrensläge.

Momenten 15 och 16

Det förutsättes, att Organisationen skall inbjuda en avtalsslutande part, som föreslår att vidtaga en åtgärd enligt

consult with it pursuant to paragraph 16 if it is requested to do so by a contracting party the trade of which would be appreciably affected by the measure in question.

Paragraphs 16, 18, 19 and 22

1. It is understood that the Organization may concur in a proposed measure subject to specific conditions or limitations. If the measure as applied does not conform to the terms of the concurrence it will to that extent be deemed a measure in which the Organization has not concurred. In cases in which the Organization has concurred in a measure for a specified period, the contracting party concerned, if it finds that the maintenance of the measure for a further period of time is required to achieve the objective for which the measure was originally taken, may apply to the Organization for an extension of that period in accordance with the provisions and procedures of Section C or D, as the case may be.

2. It is expected that the Organization will, as a rule, refrain from concurring in a measure which is likely to cause serious prejudice to exports of a commodity on which the economy of a contracting party is largely dependent.

Paragraphs 18 and 22

The phrase "that the interests of other contracting parties are adequately safeguarded" is meant to provide latitude sufficient to permit consideration in each case of the most appropriate method of safeguarding those interests. The appropriate method may, for instance, take the form of an additional concession to be applied by the contracting party having recourse to Section C or D during such time as the deviation from the other Articles of the Agreement would remain in force or of the temporary suspension by any other contracting party referred to in paragraph 18 of a concession substantially equivalent to the impairment due to the introduction of the measure in question. Such contracting party would have the right to safeguard its interests through such a temporary sus-

sektion C, till samråd med denna i överensstämmelse med moment 16 om detta påfordras av en avtalsslutande part, vars handel märkbart skulle påverkas av åtgärden i fråga.

Momenten 16, 18, 19 och 22

1. Det förutsättes, att Organisationen må samtycka till en föreslagen åtgärd med förbehåll för särskilda villkor eller begränsningar. Åtgärden skall, i den utsträckning den vid tillämpningen icke överensstämmer med angivna villkor eller begränsningar, anses såsom en åtgärd, till vilken Organisationen icke samtyckt. I fall då Organisationen samtyckt till en åtgärd för viss tid, må den berörda avtalsslutande parten, om den finner att åtgärden erfordras under en fortsatt tidsrymd för att kunna tillgodose de syften för vilkas skull åtgärden ursprungligen vidtagits, hos Organisationen ansöka om en förlängning av nämnda tid i överensstämmelse med bestämmelserna och procedurreglerna i sektion C eller D, vilkendera som är tillämplig.

2. Det förväntas, att Organisationen som regel skall avstå från att samtycka till en åtgärd, som sannolikt kommer att förorsaka allvarlig skada å exporten av en råvara, av vilken en avtalsslutande parts ekonomi är till stor del beroende.

Momenten 18 och 22

Uttrycket »att andra parters intressen tillräckligt skyddats» är avsett att bereda tillräcklig frihet att tillåta ett bedömande i varje särskilt fall av den metod som är mest lämplig att skydda dessa intressen. Den lämpliga metoden kan, till exempel, taga formen antingen av ett tilläggsmedgivande att tillämpas av en avtalsslutande part, som kan åberopा sektion C eller D under den tid avvikelse från andra artiklar i avtalet medgivits, eller av ett tillfälligt upphävande från annan i moment 18 nämnd parts sida av ett medgivande, väsentligen likvärdigt med den minskning av förmåner som förorsakats av den införda åtgärden i fråga. Dylit avtalsslutande part skall ha rätt att skydda sina intressen genom sådant tillfälligt upphävande av ett medgivande under

pension of a concession; *Provided* that this right will not be exercised when, in the case of a measure imposed by a contracting party coming within the scope of paragraph 4 (a), the Organization has determined that the extent of the compensatory concession proposed was adequate.

Paragraph 19

The provisions of paragraph 19 are intended to cover the cases where an industry has been in existence beyond the "reasonable period of time" referred to in the note to paragraphs 13 and 14, and should not be so construed as to deprive a contracting party coming within the scope of paragraph 4 (a) of Article XVIII, of its right to resort to the other provisions of Section C, including paragraph 17, with regard to a newly established industry even though it has benefited from incidental protection afforded by balance of payments import restrictions.

Paragraph 21

Any measure taken pursuant to the provisions of paragraph 21 shall be withdrawn forthwith if the action taken in accordance with paragraph 17 is withdrawn or if the Organization concurs in the measure proposed after the expiration of the ninety-day time limit specified in paragraph 17.

Ad Article XX

Sub-paragraph (h)

The exception provided for in this sub-paragraph extends to any commodity agreement which conforms to the principles approved by the Economic and Social Council in its Resolution 30 (IV) of 28 March 1947.

Ad Article XXIV

Paragraph 9

It is understood that the provisions of Article II would require that, when a product which has been imported into the territory of a member of a customs union or free-trade area at a preferential

förbehåll att denna rätt icke utövas i de fall en åtgärd vidtagits av sådan avtalsslutande part som avses i moment 4 a) och då Organisationen fastställt, att erbjudet kompensationsmedgivande varit av tillräcklig omfattning.

Moment 19

Bestämmelserna i moment 19 är avsedda att täcka de fall då en industri förefunnits utöver i anmärkningen till momenten 13 och 14 angiven »skälig tid» och skola icke tolkas så att en avtalsslutande part, som uppfyller fordringarna enligt moment 4 a) av artikel XVIII, berövas rätten att tillgripa de övriga bestämmelserna i sektion C, begreppet moment 17, i fråga om en nylig upprättad industri, även om denna dragit nytta av ett oförutsett skydd som följd av importrestriktioner till skydd för betalningsbalansen.

Moment 21

Varje åtgärd, som vidtagits i enlighet med bestämmelserna i moment 21, skall omedelbart upphävas om den åtgärd, som vidtagits i överensstämmelse med moment 17, upphäves eller om Organisationen samtycker till åtgärden efter den tidsfrist om nittio dagar, som angivits i moment 17.

Till artikel XX

Punkt h)

Det undantag som angivits i denna punkt skall jämväl gälla varje råvaruöverenskommelse som överensstämmer med de grundsatser som godkänts av det ekonomiska och sociala rådet i dess resolution 30 (IV) den 28 mars 1947.

Till artikel XXIV

Moment 9

Beträffande vara, som importeras till ett land, som är medlem av tullunion eller frihandelsområde, mot preferens-tull och därifrån återutförts till ett annat land, som är medlem av unionen eller

rate of duty is re-exported to the territory of another member of such union or area, the latter member should collect a duty equal to the difference between the duty already paid and any higher duty that would be payable if the product were being imported directly into its territory.

Paragraph 11

Measures adopted by India and Pakistan in order to carry out definitive trade arrangements between them, once they have been agreed upon, might depart from particular provisions of this Agreement, but these measures would in general be consistent with the objectives of the Agreement.

Ad Article XXVIII

The Organization and each contracting party concerned should arrange to conduct the negotiations and consultations with the greatest possible secrecy in order to avoid premature disclosure of details of prospective tariff changes. The Organization shall be informed immediately of all changes in national tariffs resulting from recourse to this Article.

Paragraph 1

1. If the Organization specifies a period other than a three-year period, a contracting party may act pursuant to paragraph 1 or paragraph 3 of Article XXVIII on the first day following the expiration of such other period and, unless the Organization has again specified another period, subsequent periods will be three-year periods following the expiration of such specified period.

2. The provision that on 1 January 1958, and on other days determined pursuant to paragraph 1, a contracting party "may...modify or withdraw a concession" means that on such day, and on the first day after the end of each period, the legal obligation of such contracting party under Article III is altered; it does not mean that the changes in its customs tariff should

området, kräva tydlig bestämmelserna i artikel II, att den senare medlemmen bör pålägga en tull av samma storlek som skillnaden mellan den redan erlagda tullen och den högre tull som skulle ha erlagts om varan införlats direkt till sistnämnda land.

Moment 11

Åtgärder, som vidtagits av Indien och Pakistan i syfte att genomföra slutgiltiga handelsanordningar dem emellan, må, sedan överenskommelse om dessa anordningar träffats, avvika från särskilda bestämmelser i detta avtal men skola allmänt sett vara förenliga med avtalets syften.

Till artikel XXVIII

Organisationen och berörda avtalsluttande parter böra sörja för att förhandlingar och samråd genomföras med största möjliga förtrolighet så att ett för tidigt uppstående av tilltänkta tulländringar undvikas. Organisationen skall omedelbart underrättas om alla förändringar av nationella tullar, som förändras till följd av tillämpningen av denna artikel.

Moment 1

1. Om Organisationen fastställer annan period än en treårsperiod, må en avtalssluttande part vidtaga åtgärder i enlighet med moment 1 eller moment 3 av artikel XXVIII å första dagen efter utgången av sålunda ändrad period. Efterföljande perioder skola, såvida Organisationen icke på nytt fastställt annan period, vara treårsperioder räknade från utgången av en sålunda ändrad period.

2. Bestämmelsen, att en avtalssluttande part den 1 januari 1958 och å de andra dagar, som må fastställas enligt moment 1, »må... ändra eller frånträda ett medgivande», innebär, att å dylik dag och å den första dagen efter utgången av varje period sådan avtalssluttande parts legala förpliktelse enligt artikel III ändras. Bestämmelsen innebär icke, att förändringarna i partens tulltariff nöd-

necessarily be made effective on that day. If a tariff change resulting from negotiations undertaken pursuant to this Article is delayed, the entry into force of any compensatory concessions may be similarly delayed.

3. Not earlier than six months, nor later than three months, prior to 1 January 1958, or to the termination date of any subsequent period, a contracting party wishing to modify or withdraw any concession embodied in the appropriate Schedule, should notify the Organization to this effect. The Organization shall then determine the contracting party or contracting parties with which the negotiations or consultations referred to in paragraph 1 shall take place. Any contracting party so determined shall participate in such negotiations or consultations with the applicant contracting party with the aim of reaching agreement before the end of the period. Any extension of the assured life of the Schedules shall relate to the Schedules as modified after such negotiations, in accordance with paragraphs 1, 2 and 3 of Article XXVIII. If the Organization is arranging for multilateral tariff negotiations to take place within the period of six months before 1 January 1958, or before any other day determined pursuant to paragraph 1, it shall include in the arrangements for such negotiations suitable procedures for carrying out the negotiations referred to in this paragraph.

4. The object of providing for the participation in the negotiations of any contracting party with a principal supplying interest, in addition to any contracting party with which the concession was initially negotiated, is to ensure that a contracting party with a larger share in the trade affected by the concession than a contracting party with which the concession was initially negotiated shall have an effective opportunity to protect the contractual right which it enjoys under this Agreement. On the other hand, it is not intended that the scope of the negotiations should be such as to make negotiations and agreement under Article XXVIII unduly difficult

vändigtvis skola träda i kraft å nämnda dag. Om tulländringar, som uppstå såsom följd av förhandlingar enligt denna artikel, uppskjutas, skall ikraftträдан det av varje kompensationsmedgivande på liknande sätt uppskjutas.

3. Ej tidigare än sex månader och ej senare än tre månader före den 1 januari 1958 eller den sista dagen av varje efterföljande period skall en avtalsslutande part, som önskar ändra eller fränträda ett i vederbörlig lista intaget medgivande, lämna meddelande härom till Organisationen. Organisationen skall därefter fastställa med vilken part eller parter förhandlingar eller samråd enligt moment 1 skola äga rum. Varje sålunda fastställd avtalsslutande part skall delta i sådana förhandlingar eller samråd med den ansökande parten i syfte att träffa överenskommelse före slutet av perioden. Varje förlängning av listornas ovillkorliga giltighet skall avse listorna, sådana de ändrats genom förhandlingar enligt momenten 1, 2 och 3 av artikel XXVIII. Om Organisationen föranstalar om multilaterala tullförhandlingar inom sexmåndersperioden före den 1 januari 1958 eller före varje annan dag som fastställts enligt moment 1, skall denna inom ramen för sådana förhandlingar även bereda utrymme för genomförandet av de i detta moment avsedda förhandlingarna.

4. Syftet med bestämmelsen att, förutom åt part, med vilken förhandling om medgivandet ursprungligen genomfördes, även bereda tillfälle åt part med ställning såsom huvudleverantör att delta i förhandlingarna är att tillförsäkra en part, som har större andel av den av medgivandet berörda handeln än en part med vilken förhandling om medgivandet ursprungligen genomfördes, effektiva möjligheter att skydda den avtalesenliga rätt parten åtnjuter enligt detta avtal. Å andra sidan är icke avsikten att förhandlingarnas omfattning skall otillbörligt försvara förhandlingar och överenskommelse enligt artikel XXVIII och ej heller att skapa kom-

nor to create complications in the application of this Article in the future to concessions which result from negotiations thereunder. Accordingly, the Organization should only determine that a contracting party has a principal supplying interest if that contracting party has had, over a reasonable period of time prior to the negotiations, a larger share in the market of the applicant contracting party than a contracting party with which the concession was initially negotiated or would, in the judgment of the Organization, have had such a share in the absence of discriminatory quantitative restrictions maintained by the applicant contracting party. It would therefore not be appropriate for the Organization to determine that more than one contracting party, or in those exceptional cases where there is near equality more than two contracting parties, had a principal supplying interest.

5. Notwithstanding the definition of a principal supplying interest in note 4 to paragraph 1, the Organization may exceptionally determine that a contracting party has a principal supplying interest if the concession in question affects trade which constitutes a major part of the total exports of such contracting party.

6. It is not intended that provision for participation in the negotiations of any contracting party with a principal supplying interest, and for consultation with any contracting party having a substantial interest in the concession which the applicant contracting party is seeking to modify or withdraw, should have the effect that it should have to pay compensation or suffer retaliation greater than the withdrawal or modification sought, judged in the light of the conditions of trade at the time of the proposed withdrawal or modification, making allowance for any discriminatory quantitative restrictions maintained by the applicant contracting party.

plikationer vid den framtida tillämpningen av denna artikel i vad avser medgivanden, som lämnas vid förhandlingar enligt artikeln. Till följd härvä bör Organisationen fastställa, att en part har ställning såsom huvudleverantör endast om parten under skälig tid före förhandlingarna antingen har haft en större andel av den ansökande partens marknad än en part, med vilken förhandling om medgivandet ursprungligen genomfördes, eller, enligt Organisationens bedömande, skulle ha haft om icke diskriminerande kvantitativa restriktioner upprätthållits av den ansökande parten. Organisationen bör därför lämpligen icke fastställa, att mer än en part, eller i de undantagsfall då i det närmaste jämvikt råder, mer än två parter har ställning såsom huvudleverantör.

5. Oaktat den definition begreppet ställning såsom huvudleverantör givits i anmärkning 4 till moment 1, må Organisationen i undantagsfall fastställa, att en avtalsslutande part har ställning såsom huvudleverantör, om medgivandet i fråga berör sådan handel som utgör en betydande del av partens totala export.

6. Det förhållandet, att dels möjlighet att delta i förhandlingar givits avtalsslutande part med ställning såsom huvudleverantör, och dels möjlighet att inleda samråd givits varje avtalsslutande part med väsentligt intresse i det medgivande som den ansökande parten önskar ändra eller fråntröda, är icke avsett att få sådan verkan för den ansökande parten, att denna måste lämna kompensationer eller vidkännas motåtgärder, vilka är större än det frånträddande eller den ändring, varom ansökan gjorts. Denna fråga skall därvid bedömas mot bakgrundens av handelns villkor vid tiden för det föreslagna frånträdet eller den föreslagna ändringen under hänsynstagande till de diskriminerande kvantitativa restriktioner, som upprättahållas av den ansökande parten.

7. The expression "substantial interest" is not capable of a precise definition and accordingly may present difficulties for the Organization. It is, however, intended to be construed to cover only those contracting parties which have, or in the absence of discriminatory quantitative restrictions affecting their exports could reasonably be expected to have, a significant share in the market of the contracting party seeking to modify or withdraw the concession.

Paragraph 4

1. Any request for authorization to enter into negotiations shall be accompanied by all relevant statistical and other data. A decision on such request shall be made within thirty days of its submission.

2. It is recognized that to permit certain contracting parties, depending in large measure on a relatively small number of primary commodities and relying on the tariff as an important aid for furthering diversification of their economies or as an important source of revenue, normally to negotiate for the modification or withdrawal of concessions only under paragraph 1 of Article XXVIII, might cause them at such a time to make modifications or withdrawals which in the long run would prove unnecessary. To avoid such a situation the Organization shall authorize any such contracting party, under paragraph 4, to enter into negotiations unless it considers this would result in, or contribute substantially towards, such an increase in tariff levels as to threaten the stability of the Schedules to this Agreement or lead to undue disturbance of international trade.

3. It is expected that negotiations authorized under paragraph 4 for modification or withdrawal of a single item, or a very small group of items, could normally be brought to a conclusion in sixty days. It is recognized, however, that such a period will be inadequate for cases involving negotiations for the modification or withdrawal of a larger

7. Uttrycket »väsentligt intresse» kan icke exakt definieras och kan därför medföra svårigheter för Organisationen. Det bör emellertid tolkas så att därmed avses endast de avtalsslutande parter vilka ha, eller, om diskriminerande kvantitativa restriktioner som påverkat deras export icke förefunnits, skäligen kunnat ha en betydande andel av den parts marknad som önskar ändra eller fränträda medgivandet.

Moment 4

1. Varje ansökan om bemyndigande att träda i förhandlingar skall åtföljas av alla relevanta statistiska och andra data. Beslut rörande dylik ansökan skall fattas inom trettio dagar efter det ansökan inlämnats.

2. Det erkännes att, om vissa avtalsluttande parter, vilka i stor utsträckning är beroende av ett förhållandevis ringa antal råvaror, och för vilka tullarna utgöra antingen en viktig faktor såsom hjälp för en differentiering av deras ekonomi eller en viktig inkomstkälla, på normalt sätt tillåtas förhandla om ändring eller fränträdande av medgivanden endast enligt moment 1 av artikel XXVIII, detta kan föranleda dem att vid sådana tillfällen vidtaga ändringar eller fränträden, vilka på längre sikt kunna visa sig onödiga. För att undvika en sådan situation skall Organisationen tillåta nämnda parter att inleda förhandlingar enligt moment 4 för så vitt icke Organisationen anser, att detta skulle antingen resultera i, eller verksamt bidraga till, en sådan höjning av tullnivåerna att de till avtalet fogade listornas fasthet hotas eller medföra att den internationella handeln otillbörligt störes.

3. Det förutsättes, att förhandlingar, som tillåtas enligt moment 4, rörande ändring eller fränträdande av en enstaka eller ett mycket ringa antal varuslag kunna slutföras på sextio dagar. Det erkännes dock, att en dylik tidsrymd kan vara otillräcklig i sådana fall då förhandlingarna avse ändring eller fränträdande av ett större antal

number of items and in such cases, therefore, it would be appropriate for the Organization to prescribe a longer period.

4. The determination referred to in paragraph 4 (d) shall be made by the Organization within thirty days of the submission of the matter to it, unless the applicant contracting party agrees to a longer period.

5. In determining under paragraph 4 (d) whether an applicant contracting party has unreasonably failed to offer adequate compensation, it is understood that the Organization will take due account of the special position of a contracting party which has bound a high proportion of its tariffs at very low rates of duty and to this extent has less scope than other contracting parties to make compensatory adjustment.

Ad Article XXIX

Paragraph 3

It is understood that the reference to fiscal needs would include the revenue aspect of duties and particularly duties imposed primarily for revenue purposes or duties imposed on products which can be substituted for products subject to revenue duties to prevent the avoidance of such duties.

Ad Article XXX

The acceptance of amendments pursuant to paragraph 1 shall be in such form as may be determined by the Organization.

Ad Article XXXIII

Similarly, a government, acting on behalf of a separate customs territory possessing full autonomy in the conduct of its external commercial relations and of other matters provided for in this Agreement, may accede to this Agreement on behalf of that territory on terms applicable thereto.

varuslag. I sådana fall bör därför Organisationen föreskriva längre tidsfrist.

4. Beslut enligt moment 4 d) skall fattas av Organisationen inom trettio dagar efter det frågan underställdts dena, såvida icke den ansökande parten samtycker till en längre tidsfrist.

5. Vid Organisationens bedömande enligt moment 4 d) huruvida en avtalsslutande part utan skäl underlätit att erbjuda tillräcklig kompensation, skall Organisationen taga vederbörlig hänsyn till den speciella ställning en avtalsslutande part intar, som bundit en avsevärd andel av sina tullsatser på mycket låg nivå och därigenom har mindre utrymme än andra avtalsslutande parter att lämna kompensationserbjudanden.

Till artikel XXIX

Moment 3

Det är underförstått att åberopandet av fiskala behov särskilt avser den fiskala aspekten av tullarna och framför allt av de tullar som äro av huvudsakligen fiskal natur eller som — i syfte att förebygga ett undvikande av fiskala tullar — uttagas å en vara som kan ersätta annan vara, vilken belagts med fiskal tull.

Till artikel XXX

Godtagande av ändringar enligt moment 1 skall ske i den form som må fastställas av Organisationen.

Till artikel XXXIII

På samma sätt må en regering, som representerar särskilt tullområde med full självstyrelse i fråga om handhavandet av utrikeshandelsförbindelser och andra i detta avtal behandlade förhållanden, ansluta sig till detta avtal å detta områdes vägnar i överensstämmelse med tillämpliga regler.

Agreement on the Organization for Trade Cooperation

PART I

GENERAL

Article 1 — Establishment

The Organization for Trade Cooperation (hereinafter referred to as "the Organization") is hereby established to further, as provided for in the General Agreement and herein, the achievement of the purposes and objectives set forth in the General Agreement on Tariffs and Trade (herein referred to as "the General Agreement").

Article 2 — Membership

The Members of the Organization shall be the contracting parties to the General Agreement. Governments which become or cease to be contracting parties to the General Agreement shall become or cease to be Members of the Organization. The Organization may, by a two-thirds majority of the votes cast, invite governments which are not or which cease to be contracting parties to the General Agreement to participate in such activities of the Organization and on such terms as it shall decide; *Provided* that in no case shall such participation involve the right to vote or to be counted in determining the fulfilment of the relevant voting requirements when the Organization is exercising any function relating directly to the General Agreement.

Article 3 — Functions

(a) The Organization shall administer the General Agreement and generally facilitate the operation of that Agreement.

(b) In addition, the Organization shall have the following functions:

Avtal rörande Organisationen för handelssamarbete

DEL I

ALLMÄNT

Artikel 1 — Upprättande

Organisationen för handelssamarbete (här nedan betecknad »Organisationen») upprättas härdmed i avsikt att, på sätt som fastställts i det allmänna tull- och handelsavtalet och i detta avtal, bidraga till förverkligandet av de mål och syften som angivits i det allmänna tull- och handelsavtalet (här nedan betecknat »det allmänna avtalet»).

Artikel 2 — Medlemskap

Organisationens medlemmar skola vara det allmänna avtalets avtalsslutande parter. Regeringar, som bliva eller upphöra att vara avtalsslutande parter i det allmänna avtalet, skola bliva respektive upphöra att vara medlemmar av Organisationen. Organisationen äger att, med en majoritet av två tredjedelar av avgivna röster, inbjuda regeringar, vilka icke äro eller vilka upphöra att vara avtalsslutande parter i det allmänna avtalet, att delta i Organisationens verksamhet i den utsträckning och på de villkor Organisationen beslutar; *med förbehåll* att, när Organisationen behandlar frågor, vilka äro direkt hänförliga till det allmänna avtalet, dylikt deltagande icke skall medföra rösträtt och icke påverka tillämpningen av de särskilda regler, som avse beräkning av erforderlig röstmajoritet.

Artikel 3 — Uppgifter

a) Organisationen skall handhava tillämpningen av det allmänna avtalet och i allmänhet underlätta verkställigheten av sagda avtal.

b) Dessutom skall Organisationen ha följande uppgifter:

(i) to facilitate intergovernmental consultations on questions relating to international trade;

(ii) to sponsor international trade negotiations;

(iii) to study questions of international trade and commercial policy and, where appropriate, make recommendations thereon;

(iv) to collect, analyze and publish information and statistical data relating to international trade and commercial policy, due regard being paid to the activities in this field of other international bodies.

(c) The Organization shall, in carrying out these functions, endeavour to give full effect to the provisions of Article 1 of this Agreement.

(d) The Organization shall have no authority to amend the provisions of the General Agreement; no decision or other action of the Assembly or any subsidiary body of the Organization shall have the effect of imposing on a Member any new obligation which the Member has not specifically agreed to undertake.

PART II

STRUCTURE AND ADMINISTRATION OF THE ORGANIZATION

Article 4 — Structure in General

The Organization shall have an Assembly, an Executive Committee and a Secretariat.

Article 5 — The Assembly

(a) The Assembly shall consist of all the Members of the Organization.

(b) It shall be the responsibility of the Assembly to carry out the functions of the Organization.

(c) The Assembly shall determine the seat of the Organization.

(d) The Assembly shall meet in regular annual session and in such special sessions as may be convened in accordance with the rules of procedure.

i) att underlätta mellanstatligt samråd i frågor rörande internationell handel;

ii) att verka för internationella handelsförhandlingar;

iii) att utreda frågor rörande internationell handel och handelspolitik samt, då så är lämpligt, framlägga förslag i dylika frågor;

iv) att insamla, analysera och offentliggöra statistiskt material och andra upplysningar rörande internationell handel och handelspolitik under hänsynstagande till andra internationella organs verksamhet på detta område.

c) Organisationen skall vid fullgörandet av dessa uppgifter eftersträva att till fullo genomföra bestämmelserna i artikel 1 av detta avtal.

d) Organisationen skall icke hava rätt att ändra bestämmelserna i det allmänna avtalet; medlemsförsamlingen eller Organisationens underordnade organ äga icke genom beslut eller annorledes ålägga medlem någon ny förpliktelse, var till medlemmen icke särskilt givit sitt samtycke.

DEL II

ORGANISATIONENS UPPBYGGNAD OCH FÖRVALTNING

Artikel 4 — Organisationens allmänna uppbyggnad

Organisationen skall hava en medlemsförsamling, en verkställande kommitté och ett sekretariat.

Artikel 5 — Medlemsförsamlingen

a) Medlemsförsamlingen skall bestå av samtliga medlemmar av Organisationen.

b) Det åligger medlemsförsamlingen att fullgöra Organisationens uppgifter.

c) Medlemsförsamlingen skall bestämma platsen för Organisationens säte.

d) Medlemsförsamlingen skall sammanträda till ett ordinarie möte varje år samt till de extra möten som må komma att utlyses i enlighet med arbetsordningen.

(e) The Assembly shall establish its own rules of procedure and shall approve the rules of procedure of the Executive Committee and of any other subsidiary body.

Article 6 — The Executive Committee

(a) The Executive Committee shall consist of seventeen Members of the Organization elected periodically by the Assembly. Each election shall be for a single term and each Member shall be eligible for re-election. In such elections, the Assembly shall be guided by the following criteria:

(i) the Executive Committee shall include the five Members of chief economic importance, in the determination of which particular regard shall be paid to their shares in international trade;

(ii) the Executive Committee shall be representative of the broad geographical areas to which the Members belong;

(iii) the Executive Committee shall be representative of different degrees of economic development, different types of economies and different economic interests.

(b) The Executive Committee shall exercise the powers and perform the duties assigned to it by the Assembly by a majority of two-thirds of the votes cast. Decisions or recommendations of the Executive Committee shall be subject to a right of appeal to the Assembly by any Member in accordance with rules to be prescribed by the Assembly.

(c) Any Member of the Organization which is not a member of the Executive Committee shall be entitled to participate, without the right to vote, in the discussion by the Executive Committee of any matter of concern to it.

Article 7 — The Secretariat

(a) The Assembly shall appoint a Director-General as chief administrative officer of the Organization. The powers, duties, conditions of service and term

e) Medlemsförsamlingen skall fastställa sin arbetsordning och godkänna arbetsordningen för den verkställande kommittén och för varje annat underordnat organ.

Artikel 6 — Verkställande kommittén

a) Verkställande kommittén skall bestå av sjutton medlemmar av Organisationen, periodvis valda av medlemsförsamlingen. Varje val skall avse en period och varje medlem skall kunna återväljas. Vid dylika val skall medlemsförsamlingen följa nedanstående riktlinjer:

i) i verkställande kommittén skola ingå de fem ur ekonomisk synpunkt mest betydelsefulla staterna, vid vilkas bestämmande särskild vikt skall fästas vid deras andel av den internationella handeln;

ii) verkställande kommittén skall vara sammansatt på sätt som bereder skälig representation åt de större geografiska områden som medlemmarna tillhör;

iii) verkställande kommittén skall vara sammansatt på sätt som bereder skälig representation åt olika grader av ekonomisk utveckling, olika typer av näringsliv och olika ekonomiska intressen.

b) Verkställande kommittén skall utöva de befogenheter och fullgöra de ålligganden, som överlämnas till densamma av medlemsförsamlingen med en majoritet av två tredjedelar av avgivna röster. Verkställande kommitténs beslut och förslag skola av envar medlem kunna underställas medlemsförsamlingen för prövning i enlighet med de regler som må föreskrivas av medlemsförsamlingen.

c) Varje medlem av Organisationen som icke är medlem av den verkställande kommittén skall vara berättigad att utan rösträtt delta i den verkställande kommitténs överläggningar rörande varje fråga av betydelse för medlemmen.

Artikel 7 — Sekretariatet

a) Medlemsförsamlingen skall tillsätta en generaldirektör såsom Organisationens högste tjänsteman. Generaldirektörens befogenheter, ålligganden, tjänste-

of office of the Director-General shall conform to regulations approved by the Assembly.

(b) The Director-General or his representative shall be entitled to participate, without the right to vote, in all meetings of the Assembly and subsidiary bodies of the Organization.

(c) The Director-General shall appoint the members of the staff, and shall fix their duties and conditions of service in accordance with regulations approved by the Assembly.

(d) The selection of the members of the staff shall as far as possible be made on a wide geographical basis and with due regard to the various types of economy represented by Member countries. The paramount consideration in the selection of candidates and in determining the conditions of service of the staff shall be the necessity of securing the highest standards of efficiency, competence, impartiality and integrity.

(e) The responsibilities of the Director-General and of the members of the staff shall be exclusively international in character. In the discharge of their duties, they shall not seek or receive instructions from any government or from any other authority external to the Organization. They shall refrain from any action which might reflect on their position as international officials. The Members shall respect the international character of the responsibilities of these persons and shall not seek to influence them in the discharge of their duties.

Article 8 — Voting

(a) At meetings of the Assembly each Member of the Organization shall be entitled to have one vote and, except as otherwise provided for in the General Agreement or in this Agreement, decisions of the Assembly shall be taken by a majority of the votes cast.

(b) Each member of the Executive Committee and of other subsidiary bodies shall have one vote therein; *Provided* that the rules of procedure may require that parties to a dispute shall abstain from voting.

villkor och anställningstid skola överensstämma med föreskrifter, som godkänts av medlemsförsamlingen.

b) Generaldirektören eller hans representant skall vara berättigad att utan rösträtt delta i alla sammanträden inom medlemsförsamlingen eller inom Organisationens underordnade organ.

c) Generaldirektören skall tillsätta personal och fastställa dennes åligganden och tjänstevillkor i enlighet med föreskrifter, som godkänts av medlemsförsamlingen.

d) Utväljandet av personalen skall i största möjliga utsträckning äga rum på en vidsträckt geografisk grundval och med vederbörlig hänsyn tagen till de olika typer av näringsliv, som företrädes av medlemmarna. Vid utväljandet av kandidaterna och fastställandet av personalens tjänstevillkor skall hänsyn i främsta rummet tagas till nödvändigheten av att tillförsäkra Organisationen personal, som fyller de högsta krav på duglighet, kunskap, opartiskhet och rättrådighet.

e) Generaldirektörens och personalens uppgifter skola vara av uteslutande internationell karaktär. Vid fullgörandet av sina åligganden skola de icke begära eller mottaga instruktioner från någon regering eller annan myndighet utanför Organisationen. De skola avhålla sig från varje handling, som kan inverka menligt på deras ställning såsom internationella tjänstemän. Medlemmarna skola respektera den internationella karaktären av dessa personers uppgifter och icke söka påverka dem vid fullgörandet av deras värv.

Artikel 8 — Omröstning

a) Vid medlemsförsamlingens sammanträden skall varje medlem av Organisationen vara berättigad till en röst och om icke annorlunda föreskrives i det allmänna avtalet eller i detta avtal, skola medlemsförsamlingens beslut fattas med flertalet av de avgivna rösterna.

b) Varje medlem av den verkställande kommittén och av övriga Organisationens underordnade organ skall i dessa hava en röst; *med förbehåll* att i arbetsordningen må föreskrivas, att parter i en tvist skola avstå att rösta.

Article 9 — Budget and Contributions

(a) The Director-General shall present to the Assembly, through the Executive Committee, the annual budget estimates and financial statement of the Organization. The Assembly shall approve the accounts and the budget.

(b) The Assembly shall apportion the expenditures of the Organization among the Members, in accordance with a scale of contributions to be fixed by the Assembly, and each Member shall contribute promptly to the Organization its share of these expenditures.

(c) If a Member is in arrears in the payment of its contributions by an amount which equals or exceeds the amount of contributions due from it in respect of the preceding two completed financial years, the Member shall have no vote, and shall not be counted in the determining of the fulfilment of the relevant voting requirements, in the organs of the Organization. If the Assembly is satisfied that the failure to pay is due to circumstances beyond the control of the Member, it may, nevertheless, permit such a Member to vote, and then such Member shall be counted accordingly.

Article 10 — Status

(a) The Organization shall have legal personality.

(b) The Organization shall enjoy in the territory of each of the Members such legal capacity, privileges and immunities as may be necessary for the exercise of its functions.

(c) The representatives of the Members, and the officials of the Organization shall similarly enjoy such privileges and immunities as may be necessary for the independent exercise of their functions in connection with the Organization.

(d) The privileges and immunities to be accorded by a Member to the Organization, to its officials and to the representatives of its Members shall be similar to those accorded by that Member to

Artikel 9 — Budget och finansiella bidrag

a) Generaldirektören skall genom den verkställande kommittén för medlemsförsamlingen främställa förslag till årlig inkomst- och utgiftsstat även som berättelse över Organisationens finanser. Medlemsförsamlingen skall godkänna räkenskaperna och budgetförslaget.

b) Medlemsförsamlingen skall fördela Organisationens utgifter på medlemmarna i enlighet med en av medlemsförsamlingen uppgjord fördelningsplan och varje medlem skall utan dröjsmål till Organisationen inbetalा sin andel av dessa utgifter.

c) Om medlem häftar i skuld till Organisationen för finansiella bidrag med ett belopp, som uppgår till eller överstiger medlemmens fastställda bidrag under de två sistförflutna hela finansåren, skall medlemmen icke äga rösträtt och icke medräknas vid tillämpningen av de särskilda regler som avse beräkning av erforderlig röstmajoritet i Organisationens organ. Om medlemsförsamlingen finner, att uraktlåtenheten att betala beror av omständigheter, över vilka vederbörande medlem ej kunnat råda, må församlingen dock tillåta dyligt medlem att rösta, varvid medlemmen även skall medräknas vid tillämpningen av de särskilda regler som avse beräkning av erforderlig röstmajoritet.

Artikel 10 — Rättslig ställning

a) Organisationen skall utgöra en juridisk person.

b) Organisationen skall inom varje medlems område åtnjuta den rättskapacitet och de privilegier och immuniteter, som må erfordras för utövande av dess verksamhet.

c) Medlemmarnas ombud och Organisationens tjänstemän skola likaledes åtnjuta de privilegier och immuniteter, som må erfordras för att de i fullt oberoende skola kunna fullgöra sina i samband med Organisationen stående uppgifter.

d) De privilegier och immuniteter en medlem tillerkänner Organisationen, dess tjänstemän och dess medlemmars ombud skola motsvara dem som medlemen tillerkänt Förenta Nationernas

specialized agencies of the United Nations, to their officials and to the representatives of their members, under the Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies, or under similar arrangements.

Article 11 — Relations with other Organizations

(a) The Organization shall make arrangements with intergovernmental bodies and agencies which have related responsibilities to provide for effective cooperation and the avoidance of unnecessary duplication of activities.

(b) In pursuance of the provisions of the preceding paragraph, the Organization may, by an agreement approved by the Assembly, be brought into relationship with the United Nations, as one of the specialized agencies referred to in Article 57 of the Charter of the United Nations.

(c) The Organization may make suitable arrangements for consultation and cooperation with non-governmental organizations concerned with matters within the scope of the Organization.

fackorgan, dess tjänstemän och dess medlemmars ombud enligt konventionen rörande privilegier och immunitet för Förenta Nationernas fackorgan eller enligt liknande överenskommelser.

Artikel 11 — Förhållandet till andra organisationer

a) Organisationen skall träffa anordningar med mellanstatliga organisationer med näresläktade uppgifter för att åstadkomma effektivt samarbete och undvika onödigt dubbearbete.

b) I enlighet med bestämmelserna i föregående moment må Organisationen, genom överenskommelse, som godkänts av medlemsförsamlingen, anknytas till Förenta Nationerna såsom ett av de i artikel 57 av Förenta Nationernas stadga avsedda fackorganen.

c) Organisationen må vidtaga lämpliga anordningar för samråd och samarbete med icke-statliga organisationer, vilka hava befattning med frågor inom ramen för Organisationen.

PART III

SPECIAL PROVISIONS RELATING TO THE ADMINISTRATION OF THE GENERAL AGREEMENT

Article 12 — Administration in General

The Organization shall give effect to those provisions of the General Agreement which provide for action by the Organization, and shall carry out such other activities in relation to the General Agreement which involve joint action. This shall include the taking of decisions, the sponsorship of negotiations and consultations, the conduct of studies, the circulation of proposals and the receipt of reports, in any case in which such action is required or appropriate to carry out the purposes of the General Agreement.

DEL III

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER RÖRANDE DET ALLMÄNNA AVTALETS HANDHAVANDE

Artikel 12 — Handhavande i allmänhet

Organisationen skall genomföra de bestämmelser i det allmänna avtalet, vilka förutsätta åtgärder från Organisationens sida, och skall fullgöra de övriga uppgifter enligt det allmänna avtalet, vilka innebära samfälliga åtgärder. Organisationen skall därvid bl. a. fatta beslut, främja förhandlingar och samråd, förtäga utredningar, distribuera förslag och mottaga rapporter i alla de fall då dylika åtgärder äro erforderliga eller lämpliga för genomförandet av det allmänna avtalets syften.

Article 13 — Waivers in Exceptional Circumstances

In exceptional circumstances, not elsewhere provided for in this Agreement, nor provided for in the General Agreement, the Assembly may waive an obligation imposed upon a contracting party by the General Agreement; *Provided* that any such decision shall be approved by a two-thirds majority of the votes cast and that such majority shall comprise more than half of the Members. The Assembly may also by such a vote (i) define certain categories of exceptional circumstances to which other voting requirements shall apply for the waiver of obligations imposed by the General Agreement upon a contracting party thereto, and (ii) prescribe such criteria as may be necessary for the application of this Article.

Article 14 — Nullification and Impairment

(a) If a claim that a benefit accruing directly or indirectly under the General Agreement is being nullified or impaired, or that the attainment of any objective of that Agreement is being impeded, is referred to the Organization in accordance with the provisions of that Agreement, the Organization shall promptly investigate the matter and shall make appropriate recommendations to the contracting parties to the General Agreement which it considers to be concerned, or give a ruling on the matter, as appropriate. The Organization may consult with contracting parties, with the Economic and Social Council of the United Nations, and with any appropriate intergovernmental organization in cases where it considers such consultation necessary.

(b) If the Organization considers that the circumstances are serious enough to justify such action, it may authorize a contracting party or parties to suspend the application to any other contracting party or parties of such concessions or other obligations under the General Agreement as it determines to be ap-

Artikel 13 — Befrielse från förpliktelser i undantagsfall

I undantagsfall, för vilka bestämmelser icke finns annorstädes i detta avtal eller i det allmänna avtalet, må medlemsförsamlingen befria avtalsslutande part från en förplikelse, som enligt det allmänna avtalet åligger parten; *förutsatt att* beslut därom fattas med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna och att denna majoritet omfattar mer än hälften av medlemarna. Medlemsförsamlingen må även genom på detta sätt fattat beslut i) fastställa vissa slag av undantagsfall, beträffande vilka andra omröstningsregler skola tillämpas för befridelse från förpliktelser, som enligt det allmänna avtalet åligger en avtalsslutande part samt ii) angiva de närmare regler som kunna vara nödvändiga för tillämpningen av denna artikel.

Artikel 14 — Upphävande och minskning av förmåner

a) Om anmälan göres till Organisationen i enlighet med bestämmelserna i det allmänna avtalet att en direkt eller indirekt förmån enligt nämnda avtal upphäves eller minskas eller att uppnåendet av något av avtalets syften hindras, skall Organisationen utan dröjsmål utreda frågan och allt efter omständigheterna framlägga lämpliga förslag till de avtalsslutande parter, den anser saken angå, eller besluta i frågan. Organisationen må samråda med parter, med Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råd samt med vederbörande mellanstatliga organisation i fall den anser dylikt samråd nödvändigt.

b) Om Organisationen anser, att omständigheterna äro tillräckligt allvarliga för att motivera en dylik åtgärd, må Organisationen medgiva part eller parter att upphäva tillämpningen i förhållande till en eller flera andra parter av sådana medgivanden eller andra förpliktelser enligt det allmänna avtalet,

propriate in the circumstances. If the application to any contracting party of any concession or other obligation is in fact suspended, that contracting party shall then be free, not later than sixty days after such action is taken, to give written notice to the Director-General of the Organization of its intention to withdraw from the General Agreement and such withdrawal shall take effect on the sixtieth day following the day on which such notice is received by him.

Article 15 — Continued Application of Provisions of this Part

The Members shall not, acting as contracting parties to the General Agreement, amend the General Agreement so as to provide therein for procedures, other than consultation, negotiation or recommendation, applicable to the general situations to which Articles 13 and 14 relate.

PART IV

OTHER PROVISIONS

Article 16 — Amendments

Amendments to this Agreement shall become effective, in respect of those Members which accept them, upon acceptance by two-thirds of the Members of the Organization and thereafter in respect of each other Member upon acceptance by it.

Article 17 — Entry into Force

(a) This Agreement shall be deposited, subject to the provisions of Article 21, with the Director-General of the Organization.

(b) This Agreement shall be opened at Geneva on 10 March 1955 for acceptance, by signature or otherwise, by contracting parties to the General Agreement and by any other government which has, in accordance with such rules of procedure as may be established by the Organization, notified the Director-General of its intention to accede.

som den under föreliggande förhållanden anser lämpliga. Om tillämpningen gentemot avtalsslutande part av medgivanden eller andra förpliktelser reellt upphäves, skall denna part vara oförhindrad att senast sextio dagar efter det sådan åtgärd vidtagits, skriftligen underrätta Organisationens generaldirektör om sin avsikt att frånträda det allmänna avtalet. Dyligt frånträdande skall träda i kraft å sextionde dagen efter den dag generaldirektören mottagit skriftlig underrättelse däröm.

Artikel 15 — Fortsatt tillämpning av bestämmelserna i denna Del

Medlemmarna skola i sin egenskap av avtalsslutande parter i det allmänna avtalet icke ändra det allmänna avtalet på sådant sätt att däri föreskrives annat förfarande än det samråd, de förhandlingar eller de förslag, som är tillämpliga på de allmänna förhållanden som artiklarna 13 och 14 avse.

DEL IV

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Artikel 16 — Ändringar

Ändringar i detta avtal skola träda i kraft i förhållande till de medlemmar, som godtagit desamma, efter godtagande av två tredjedelar av Organisationens medlemmar och därefter för varje annan medlem vid dess godtagande av ändringarna.

Artikel 17 — Ikräftträdande

a) Detta avtal skall, med förbehåll för bestämmelserna i artikel 21, deponeras hos Organisationens generaldirektör.

b) Detta avtal skall från den 10 mars 1955 stå öppet för godtagande i Genève genom undertecknande eller på annat sätt av det allmänna avtalets avtalsslutande parter eller av varje annan regering, som, i överensstämmelse med den arbetsordning som må komma att fastställas av Organisationen, underrättar Organisationens generaldirektör om sin avsikt att ansluta sig.

(c) Without prejudice to the principle laid down in Article 2, this Agreement shall enter into force, as among those governments which are then contracting parties to the General Agreement and which have accepted this Agreement, on the thirtieth day following the day on which it has been accepted by governments named in the Annex to this Agreement the territories of which account for 85 per centum of the total external trade of the territories of such governments, computed in accordance with the appropriate column of percentage set forth therein. This Agreement shall enter into force for each other government which is a contracting party to the General Agreement on the thirtieth day following the day on which it has been accepted thereby. It shall enter into force for each other government which has accepted it when such government accedes to the General Agreement.

Article 18 — Notification and Registration

(a) The Director-General of the Organization shall promptly furnish a certified copy of this Agreement and a notification of its entry into force, and of each acceptance thereof, to each contracting party to the General Agreement.

(b) This Agreement shall be registered in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

PART V

TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 19 — Relation to Amendments to the General Agreement

If this Agreement enters into force before the entry into force of amendments to the General Agreement contained in the Protocol of Organizational Amendments to the General Agreement on Tariffs and Trade dated 10 March 1955, this Agreement shall, until the entry into force of such amendments, be

c) Utan intrång i de principer som nedlagts i artikel 2 skall detta avtal träda i kraft i förhållande till de regeringar, som redan ärö avtalsslutande parter i det allmänna avtalet och som godtagit detta avtal, å trettioonde dagen efter den dag då avtalet godtagits av i bilagan till detta avtal angivna regeringar, vilkas områden svara för 85 procent av dessa områdens totala utrikeshandel, beräknat enligt procentatserna i tillämplig kolumn i bilagan. Detta avtal skall träda i kraft i förhållande till varje annan regering som är avtalsslutande part i det allmänna avtalet å trettioonde dagen efter den dag då avtalet godtagits av nämnda regering. Det skall träda i kraft i förhållande till varje annan regering, som godtagit detsamma, då regeringen ansluter sig till det allmänna avtalet.

Artikel 18 — Underrättelse och registrering

a) Organisationens generaldirektör skall skyndsamt tillhandahålla varje avtalsslutande part i det allmänna avtalet bestyrkt avskrift av denna överenskommelse ävensom underrättelse om dess ikrafträdande och om varje godtagande.

b) Denna överenskommelse skall registreras i enlighet med artikel 102 av Förenta Nationernas stadga.

DEL V

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 19 — Förhållandet till ändringar i det allmänna avtalet

Om detta avtal träder i kraft före ikrafträdandet av ändringarna i det allmänna avtalet enligt protokollet den 10 mars 1955 rörande organisatoriska ändringar av det allmänna tull- och handelsavtalet, skola, innan nämnda ändringar trätt i kraft, vid tillämpningen av detta avtal hänvisningarna i det all-

applied as if all references in the General Agreement to "the CONTRACTING PARTIES" were references to the Organization.

Article 20 — Provisional Application

Without prejudice to the principle laid down in Article 2, if by 15 November 1955 this Agreement shall not have entered into force pursuant to paragraph (c) of Article 17, those governments, being contracting parties to the General Agreement, which are prepared to do so may nevertheless decide to apply it; *Provided* that the territories of such governments account for the percentage of trade required for the entry into force of this Agreement under paragraph (c) of Article 17.

Article 21 — Temporary Exercise of Depository Functions

Pending the entry into force of this Agreement, the title "Director-General of the Organization" in paragraph (b) of Article 14, paragraphs (a) and (b) of Article 17 and paragraph (a) of Article 18, shall read "Executive Secretary to the CONTRACTING PARTIES to the General Agreement".

IN WITNESS WHEREOF the respective representatives, duly authorized to that effect, have signed the present Agreement.

DONE at Geneva, in a single copy, in the English and French languages, both texts authentic, this tenth day of March, one thousand nine hundred and fifty-five.

männa avtalet till »DE AVTALSSLUTANDE PARTERNA» gälla såsom hänvisningar till Organisationen.

Artikel 20 — Provisorisk tillämpning

Om detta avtal icke trätt i kraft den 15 november 1955 i enlighet med moment c) av artikel 17, må, utan intrång i de principer som angivits i artikel 2, de regeringar, som är avtalsslutande parter i det allmänna avtalet, det oaktat besluta att tillämpa avtalet, om de är beredda där till; dock att dessa regeringars områden skola svara för den procentuella andel av handeln som erfordras enligt moment c) av artikel 17 för att detta avtal skall kunna träda i kraft.

Artikel 21 — Tillfällig deponering av instrument

I avvaktan på ikraftträdandet av detta avtal skall med orden »Organisationens generaldirektör» i moment b) av artikel 14, momenten a) och b) av artikel 17 och moment a) av artikel 18 avses »exekutivsekreteraren för DE AVTALSSLUTANDE PARTERNA i det allmänna avtalet».

TILL BESTYRKANDE HÄRÅV hava respektive länders vederbörligen bemyn digade representanter undertecknat detta avtal.

SOM SKEDDE i Genève i ett exemplar på engelska och franska språken med lika vitsord för båda språken den tionde mars nittonhundrafemtiofem.

ANNEX

PERCENTAGE SHARES OF TOTAL EXTERNAL
TRADE TO BE USED FOR THE PURPOSE OF
MAKING THE DETERMINATION REFERRED
TO IN ARTICLE 17

(based on the average of 1949—1953)

If, prior to the accession of the Government of Japan to the General Agreement, the present Agreement has been accepted by contracting parties the external trade of which under column I accounts for the percentage of such trade specified in paragraph (c) of Article 17, column I shall be applicable for the purposes of that paragraph. If the present Agreement has not been so accepted prior to the accession of the Government of Japan, column II shall be applicable for the purposes of that paragraph.

	<i>Column I</i> (Contracting parties on 1 March 1955)	<i>Column II</i> (Contracting parties on 1 March 1955 and Japan)
Australia	3,1	3,0
Austria	0,9	0,8
Belgium-Luxemburg	4,3	4,2
Brazil	2,5	2,4
Burma	0,3	0,3
Canada	6,7	6,5
Ceylon	0,5	0,5
Chile	0,6	0,6
Cuba	1,1	1,1
Czechoslovakia	1,4	1,4
Denmark	1,4	1,4
Dominican Republic	0,1	0,1
Finland	1,0	1,0
France	8,7	8,5
Germany, Federal Republic of....	5,3	5,2
Greece	0,4	0,4
Haiti	0,1	0,1
India	2,4	2,4
Indonesia	1,3	1,3
Italy.....	2,9	2,8

BILAGA

PROCENTUELLA ANDELAR AV DEN TOTALA
UTRIKESHANDELN ATT ANVÄNDAS I SYFTE
ATT GÖRA DEN BESTÄMMNING, SOM ÅSYFTAS
I ARTIKEL 17

(baserade på genomsnittet för åren 1949—1953)

Om, före japanska regeringens anslutning till det allmänna avtalet, det nu föreliggande avtalet har godtagits av de avtalsslutande parter, vilkas utrikeshandel enligt kolumn I svarar för den procentuella andelen av nämnda handel som angivits i moment c) av artikel 17, skall kolumn I tillämpas vid den beräkning som åsyftas i detta moment. Om avtalet icke på angivet sätt godtagits före japanska regeringens anslutning, skall kolumn II tillämpas vid den beräkning som åsyftas i nämnda moment.

	<i>Kolumn I</i> (Avtalsslutande parter den 1 mars 1955)	<i>Kolumn II</i> (Avtalsslutande parter den 1 mars 1955 jämte Japan)
Australien	3,1	3,0
Österrike	0,9	0,8
Belgien-Luxemburg.	4,3	4,2
Brasilien	2,5	2,4
Burma	0,3	0,3
Canada	6,7	6,5
Ceylon	0,5	0,5
Chile	0,6	0,6
Cuba	1,1	1,1
Tjeckoslovakiet	1,4	1,4
Danmark	1,4	1,4
Dominikanska republiken	0,1	0,1
Finland	1,0	1,0
Frankrike	8,7	8,5
Förbundsrepubliken Tyskland	5,3	5,2
Grekland	0,4	0,4
Haiti	0,1	0,1
Indien	2,4	2,4
Indonesien	1,3	1,3
Italien	2,9	2,8

	<i>Column I</i> (Contracting parties on 1 March 1955)	<i>Column II</i> (Contracting parties on 1 March 1955 and Japan)	<i>Kolumn I</i> (Avtals- slutande parter den 1 mars 1955)	<i>Kolumn II</i> (Avtals- slutande parter den 1 mars 1955 jämte Japan)
Netherlands, King- dom of the.....	4,7	4,6	Konungariket	
New Zealand	1,0	1,0	Nederlanderna ...	4,7 4,6
Nicaragua	0,1	0,1	Nya Zeeland	1,0 1,0
Norway	1,1	1,1	Nicaragua	0,1 0,1
Pakistan	0,9	0,8	Norge	1,1 1,1
Peru	0,4	0,4	Pakistan	0,9 0,8
Rhodesia and Nyasaland.....	0,6	0,6	Peru	0,4 0,4
Sweden	2,5	2,4	Rhodesia och Nyasa- land	0,6 0,6
Turkey.....	0,6	0,6	Sverige	2,5 2,4
Union of South Africa.....	1,8	1,8	Turkiet	0,6 0,6
United Kingdom ..	20,3	19,8	Sydafrikanska unio- nen	1,8 1,8
United States of America.....	20,6	20,1	Det Förenade Ko- nungariket	20,3 19,8
Uruguay	0,4	0,4	Amerikas förepta stater	20,6 20,1
Japan.....	—	2,3	Uruguay	0,4 0,4
	100,0	100,0	Japan	— 2,3
				100,0 100,0

Note: These percentages have been computed taking into account the trade of all territories in respect of which the General Agreement on Tariffs and Trade is applied.

Anm.: Dessa procentsatser ha beräknats med hänsyn tagen till alla områdagens handel, i förhållande till vilka det allmänna tull- och handelsavtalet är tillämpligt.